Uluslararası İşçi Sınıfının
ve Bulgar Halkının
büyük önderi

GEORGİ DİMİTROF YAŞIYOR

Georgi Dimitrof bundan 100 yıl önce 16 Haziran 1882'de Bulgaristan'ın batı sınırına yakın bir köyde dünyaya gelmiştir. Tüm Balkanlar gibi, bu yöreler de yüzlerce yıl Osmanlı yönetimi altında kalmış topraklardandı. Fakat 19.cu yüzyılın sonlarında artık İmparatorluk son günlerini yaşamaktadır. 1877-78 yılları Rus Çarlığına karşı savaşta Osmanlıların kesin yenilgisi üzerine, Bulgaristan kısmen de olsa bağımsızlığına kavuşur. İşte Dimitrof'un dünyaya geldiği ortam, bu yüzlerce yıllık Osmanlı otokrasisinden birkaç yıl önce kurtulmuş Bulgaristan'dır.

Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın dediği gibi, eski Osmanlı toprakları olan Balkan ülkelerinde:

"Geçmiş Müslüman Osmanlı imparatorluğu idi, gelecek Hristiyan Halk tabakalarıydı. İmparatorluk havaya uçurulunca, ne tarih kaldı, ne gelenek.. Ortaçağ artıkları, Derebeğ gelenekleri, hemen bütün Balkan uluslarında çarçabuk gelecekle olan bağlarını çözdüler ve gömüldüler." ("YOL: Yakın Tarihten Birkaç Madde"; s.17).

Böylece, geçmişten geriletici, duralatıcı bir düzeni devralmıyan Bulgaristan'da halk kitleleri nisbi bir demokrasiye kavuşur ve kendi örgütlenme ve mücadelelerini uzun yıllar oldukça rahat bir ortamda gerçekleştirirler. Örneğin, daha bağımsızlık üzerinden 10-12 yıl geçmeden, 1891'de, "Bulgaristan İşçileri Sosyal Demokrat Partisi" kurulur; 1903'te "Dar" Sosyalistler (Devrimciler) ile "Geniş" Sosyalistler (Reformistler) ayrılır; 1919 yılı "Dar" Sosyalistler Komünist Enternasyonali'nin kuruluşuna katılırlar ve hemen arkasından yapılan kongrede partinin adını Bulgaristan Komünist Partisi olarak değiştirirler. Bu kongre BİSDP'nin 22.ci kongresidir. Yâni Parti, kuruluşundan o güne dek neredeyse her yıl düzenli kongreler yapmış ve legal olarak çalışabilmiştir.

"1922-23 yılı, nüfusu 5 milyonu aşmıyan bir ülkede, oldukça sıkı bir seçime tâbi tutulmuş 40 bine yakın Parti üyesi vardı. Köylü yığınlarıyla bağlar o kadar genişti ki, üyelerin üçte ikisini çalışkan köylüler oluşturuyordu. Parti, ağır baskılara rağmen, 900 bin seçmenden 200 binini, kendi devrimci programının bayrağı altındaki adaylar etrafında toparlamayı başarmıştı. Ülkedeki sendikal hareketin ve grev mücadelelerinin tümü sırf Partinin etkisi ve önderliği altındaydı. Parti, kurduğu İşçi Kooperatiflerine 3 yıl içinde 70 bin üye kazanmıştı. Yayın ve Marksist literatür alanında, Rusya hariç, tüm diğer ülkeler partilerini, gerek nicelik, gerek nitelik bakımından çok geride bırakmış bulunuyordu." (G.Dimitrof: "Bulgar Sorunu ve Komintern"; İng.Seçme Eserler, C.I, s.200-201).

Öte yandan 1920 yılı yapılan seçimlerde, genellikle Bulgar köylülüğünü temsil eden Çiftçi Birliği iktidarı almıştı.

Bütün bunlar, gerek işçi sınıfının ülküsü olan Sosyalizmin, gerekse geniş halk tabakalarının ve özellikle köylülüğün ülküsü olan Demokrasinin, daha yüzyılımızın başında Bulgaristan'da örgütlü bir biçimde geniş yığınları kucaklar duruma gelebildiğini göstermektedir.

Buna zemin hazırlayan durum, Antika gericiliğin Bulgaristan'da Osmanlılıkla birlikte tarihe karışması ve modern gericilik olan Faşizmin henüz tarih sahnesine çıkmamış bulunmasıdır.

İşte Dimitrof'un yetişip geliştiği ortam budur. Bu ortamda Dimitrof: 12 yaşında işçi, 18 yaşında sendikacı, 20 yaşında Parti üyesi olur. 1909'da 27 yaşında hem Parti Merkez Komitesi'ne, hem de Sendikalar Federasyonu sekreterliğine seçilir. 1922-23'lerde artık Bulgaristan Komünist Partisi'nin başlıca liderleri arasındadır. (P.Radenkova: "Georgi Dimitrof - Kısa Bir Biyografi"; İng., Sofia Press, 1982, s.5-7).

Ne var ki, bu yıllarda, Birinci Dünya Savaşı ve 1917 Ekim Devrimi ile birlikte açılan Devrimler Çağı üzerine, Avrupa finans-kapitali, kendi kanunlarını dahi hiçe sayarak, Faşist rejimleri halkların başına belâ etmeye başlamıştır. Bu çığırı açan ülkeler arasında Bulgaristan ön saflarda yer alır. 1923 yılı 9 Haziranında Çiftçi Hükümeti bir darbe ile düşürülüp yerine monarko-faşist Tsankof rejimi geçirilir.

9 Haziran olayları karşısında Bulgaristan Komünist Partisi yönetimi "tamamen gerçekliğe ve devrimci Marksizme yabancı ölü doğmatik gerekçelerle", "mutsuz tarafsızlık politikası" ilân eder. Çiftçi hükümetinin yıkılmasına seyirci kalır.

Sosyalizm ile Demokrasi arasında gerekli ittifak kurulamayınca, bundan Faşizm üstün çıkar ve bir avuç finans oligarşisinin kanlı diktatörlüğü halk kitlelerinin başına belâ olur.

Ne var ki, darbeden hemen sonra, Parti, Komintern'in de uyarısıyla, hatâsını anlıyacak ve Çiftçi Birliği ile ittifak yaparak faşist rejimi yıkma mücadelesine girecektir.

"B.K.P., faşist darbenin doğurduğu kriz sırasında elde etmeyi başaramadığını, faşist hükümetin ülkeyi içine soktuğu ve Eylül Ayaklanmasına yol açan yeni kriz sırasında elde etmeye çalıştı. 1923 Ağustosunda, Komintern'in de yardımıyla, sağlam Marksist çekirdek Parti yönetimine egemen oldu ve Partinin strateji ve taktiğinde köklü değişiklikler yaptı. Eski soyutlanmış duruma son verdi, tüm anti-faşist güçleri şehir ve köy emekçilerinin geniş cephesi içinde toplama mücadelesine girdi, monarko-faşist diktatörlüğe karşı, işçi-köylü hükümeti sloganı altında silâhlı ayaklanma da dahil olmak üzere, genel bir kitlesel mücadele hazırlığına giriştı." (G.Dimitrof: "B.K.P.'nin Beşinci Kongresi'ne M.K.'nin Siyasi Raporu"; 19.12. 1948).

1923 Eylül Ayaklanması gerçi yenilgiyle sonuçlandı, fakat "Parti'nin Bolşevikleşmesinde dönüm noktası" oldu.

"B.K.P.'nin ayaklanmada güdümü ele almış olması, 9 Haziran yılgınlığına son vermesi ve faşist diktatörlüğe karşı sıkı bir mücadele çizgisi izlemesi, gerek kendi geleceği, gerekse Bulgaristan devrimci hareketinin geleceği bakımından canalıcı önemde idi.

"Eylül Ayaklanması kitlelerle faşist burjuvazi arasında kanlı ve doldurulması imkânsız bir boşluk yaratmıştı. Faşizm daha sonraki yıllarda artık durumunu istikrarlı hale getirmeyi ve geniş bir sosyal taban oluşturmayı hiç bir zaman başaramıyacaktır. B.K.P.'nin birleşik bir anti-faşist cephe kurulması için yürüttüğü fedakâr mücadele ve tutkun ve yorulmak nedir bilmez çalışma, Partiyi kitlelere alabildiğine yaklaştırıp onlarla bağları güçlendirdi ve şehir ve köy emekçilerinin Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde onların gerçek öncüsü olarak ortaya çıkmasının ön şartlarını yarattı." (a.y.).

Görüldüğü gibi, 1935'lerde G.Dimitrof adına bağlanacak ve Komintern'ce de resmen benimsenecek olan "Geniş Cephe" taktiği, daha 1920'lerin başlarında Bulgaristan'ın somut mücadele pratiğinden çıkmış bir olaydır. 1930'larda faşizmin Almanya, Fransa, İspanya gibi ülkelere de sıçraması ya da sıçrama tehdidi yaratmış olması, bir ülke çapındaki deneylerin uluslararası boyutta ele alınıp değerlendirilmesini gerektirmiştir. Burada, "ulusal değer olmadan uluslararası değer olunmaz" sözünün bir daha doğrulandığını görüyoruz.

Onun için, genellikle 1935'te Komintern'in 7.ci Kongresi'nde okunan Siyasi Rapor üzerinde çok durulur da, gene aynı Dimitrof'un daha 1920'lerde arka arkaya yazmış olduğu. "Birleşik Cephe ve Sermayenin Saldırısı" (22 Ağustos 1923), "Birleşik Cephe ve Burjuva Gericiliği" (23 Ağustos), "Birleşik Cephe ve Siyasi Kriz" (24 Ağustos), "Birleşik İşçi Cephesinden Duyulan Korku" (27 Ağustos), "Birleşik Cephe mi, Sınıf İşbirliği mi?" (29 Ağustos), "Birleşik Cephe ve Siyasi Spekülâsyon" (30 Ağustos), "Onların Cephesi" (1 Eylül) vs. makaleleri pek bilinmez.

Bulgaristan proletaryası ve çalışkan köylülüğü, Komünist Partisi ve onun büyük lideri G. Dimitrof'un öncülüğünde yürünülen iktidar yolundaki mücadelesinde, işte böylesine zengin ve orijinal pratik ve teorik savaşları sentezleştirerek yol almıştır. Faşizm karşısında tüm Demokrasi ve Sosyalizm güçlerini biricik kitlesel Savaş Cephesi'nde birleştirmiş ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi çizmeleri altında yaşanan katmerli faşizme karşı yürütülen ve 1923 Eylül Ayaklanması temelleri üstünde yükselen "Vatan Cephesi" ve "Partizanlar Savaşı" taktiği ile, 1944 Devrimi'ni başarmıştır.

Dimitrof'un doğumunun 100.cü yıldönümü anılırken, Türkiyeli komünistlerin önünde duran mesele nedir?

Mahmutpaşa çığırtkanlığıyla atılacak nutukları ve yazılacak yazıları bir yana bırakalım.

İlk akla gelen soru şudur. Türkiye'de 60 yıllık Komünist mücadeleden söz ediyoruz. Hani bizim 1923 Eylül Ayaklanmamız? 1920'lerden bu yana Türkiye'de en az 4 askeri müdahale yaşanmıştır. Kendisine Komünist adını takan ve Bulgaristan Komünist Partisi ile "Kardeş Parti" olduğunu ilân eden T.K.P., bu süre içinde kaç el silâh patlatmıştır? Bırakın kendisinin silâhı eline ya da ağzına almasını, sömürgeci-faşist Türk burjuvazisine karşı zaman zaman silâha sarılan Kürt halkına ve devrimci Gençliğe karşı en âdi saldırılar hep T.K.P.'den gelmemiş midir?

Dimitrof'u Dimitrof ve Bulgaristan Komünist Partisi'ni Bulgaristan Komünist Partisi yapan, bir yandan Faşizme karşı tüm Demokrasi ve Sosyalizm güçlerini yığın temeli üzerinde birleştiren Cephe politikası ise, öte yandan da Faşizme karşı mücadeleyi lâfta bırakmayıp, 1923 Eylül Ayaklanması'nı ve İkinci Dünya Savaşı sırasındaki Partizanlar Savaşı'nı örgütlemiş ve kesin ânda Son Vuruşu yapmış olmasıdır.

Kendi Öncüsü güdümünde iktidara yürüyen Halk kitlelerinin iki bellibaşlı silâhı vardır: Birleşmek ve Savaşmak.. İstendiği kadar "Birlik" ya da "Komünizm" edebiyatı yapılsın, Devrim için savaşmayana Komünist denmez.

Georgi Dimitrof B.K.P.nin V. Kongre öncesi günlerinde (1948)

Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

PARTİZAN YOLU

Sosyalist

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Aylık Siyasi Gazete ● Kurucusu: Dr. HİKMET KIVILCIMLI ● Yıl: 1 ● Sayı 2 ● Haziran 1982

PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA KILIF: "İHRACAT" (!) SEFERBERLİĞİ

"İhracat" seferberliği talanı yeni değildir:

YAHYA DEMİREL OLAYI

"PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA YENİ KILIF: 'İHRACAT" (!) SEFERBERLİĞİ" başlığı ile bu sayımızda incelediğimiz "İhracat Seferberliği Talanı"nın altında yatan YAĞMA MAKANİZMALARI'nın daha net kavranabilmesi için, 1975 yılında ortaya çıkarılan **Yahya Demirel Olayı (Hayali Mobilya İhracı ve Vergi İadesi)** ile ilgili, o gün kamuoyuna yansıyan haber ve yorumlardan yapılmış bir derlemeyi sizlere sunuyoruz.

Yahya Demirel olayından aktarılan kesitler, bir yanıyla ihracat artması yutturmacasının altında yatan "Hayali İhracat" makanizmasını açıklayacağı gibi, diğer yanıyla da sözde ihracatı arttırma amacıyla çıkarılan Vergi İadesinin, parababalarının milyonlarına milyon katma yolunda nasıl bir kâr kapısı olduğunu da gösterecektir sizlere.

Devamı 2. sayfada

SOSYALİST'in geçen sayısında "Gerici Finans-Kapital Cephesinde Çatlak" başlığı altında yayınladığımız yazıda, Türkiye'nin iki büyük tekeli: ÇUKUROVA grubu ile KOZA-NOĞLU - ÇAVUŞOĞLU grubu arasındaki, Sıkıyönetim yasaklarına rağmen, Türkiye halklarından saklanmıyacak bir boyuta gelen tepişmeyi, tüm ayrıntılarıyla sizlere aktarmaya çalıştık. Gerici Finans-Kapital Cephesinin iç yapısını, halklarımıza karşı kullandıkları SOYGUN stratejilerini açıklayıcı yazılarımızı yayınlamaya devam edeceğiz. Düşman cephenin yapısını, stratejisini, çıkmazlarını, tepişmelerini yakınen bilmek ve takibetmek devrimcilerin hiç ihmale gelmiyecek görevlerinden biri olmalıdır.

"Ancak hele su yüzüne çıkalı beri bir "Kolay Marksizm" türedi. Herhangi sosyal, politik, kültürel bir problem mi önümüze çıktı? Onun çözümü için "Ekonomiktir!" dedik mi, akan sular duruverir, sananlar çoğalıyor... "Ekonomi" sözcüğü masallardaki "Açıl susam, açıl!" sihirli sözü gibi kayaları eritip tüm kapıları şangır şungur açmaya yeterli yaman büyücü parolası, altın anahtar-slogan'dır." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Osmanlı Tarihinin Maddesi", Önsöz).

Ayrıca, son yıllarda Devrimci Ortamımız olağanüstü parçalanmalar içerisine girdi. Sayılarının bile tâkibi imkânsızlaşan devrimci gruplarımız, giderek işi aralarındaki çatışmalara kadar vardırdılar. Siyasetler arasındaki "İdeolojik tartışma"lar da bu ortama göre şekillendi ve sonunda kimse kimsenin ne söylediğini, ne yazdığını istese de tâkibedemez bir duruma geldi. Ve tartışmalar sağırlar diyaloğu haline dönüştürüldü. Meselenin bu yönü yazımız konusu içerisine girmediğinden, derinliğine incelemiyeceğiz. Ancak, oluşturulan bu kısır ortamın beraberinde getirdiği önemli bir sapmayı kısaca göze batırarak, bu sayımızda inceleyeceğimiz konuya geçeceğiz.

Yıllarca Gerici Finans-Kapital Cephesine karşı yiğitçe savaşmış ve her gün onlarca militanını yitirmiş, bugün onbinlerce savaş esiri karşı-devrimin elinde tutsak, militan kadroları üzerine insanı bitirmecesine işkencelerin uygulandığı devrimci gruplarımız, özellikle son yıllarda yukarıda kısaca belirttiğimiz şartlarda birbirleriyle aşırıca uğraşmaktan, savaşılan Gerici Finans-Kapital Cephesinin durumu, iç yapısı, aralarındaki çatışmalar.. ve ilh. üzerinde âdeta hiç araştırma

Devamı 2. sayfada

FAŞİZM, DEMOKRASİ, SOSYALİZM

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Diyalektik Maddecilik... Topluma kendi pozitif bilimini getirdi. Tarih bilimlerinde yaman bir devrim yaptı. Sosyal bilimleri üfürükçü şıhları andıran kalp filozofların nefeslerinden kurtardı. Tarih bilimlerini sübjektif insan mantığının, filozof uydurmalarının yapısı veya oyuncağı olmaktan çıkardı. Sağlam olgu ve deneme temelleri üzerine oturttu. Sosyal bilginin teorisi ile pratiği arasındaki uçurumu doldurduğu gibi, Doğa bilimleriyle Toplum bilimleri arasındaki uçurumu da ortadan kaldırdı. O zamana kadar bütün Sosyal bilimler ve hattâ Sosyalist okullar, yalnız varolan toplumu eleştirerek, hayalen geleceğe dair bir takım iyi niyetli sistemler kurmaktan ileriye geçemiyorlardı. Onun için bu sistemlere Ütopi (uydurma ülke) deniliyordu. Büyük ütopiciler (Fourier, Owen, Saint Simon) kendi zamanlarında yapılabilecek en dâhiyane sezişlerle, yeni bir çağın gelişini müjdelediler. Fakat bu sadece bir müjde idi. Yeni çağı açan, her bilimde olduğu gibi, Sosyal bilimlerde dahi her türlü ütopiye son veren Tarihi Maddeciliktir.

Diyalektik Maddecilik bu işi ne sayede yaptı? Her şeyden önce, Toplumun gidişini... objektif ve somut bir süreç halinde görmek ve gözetmek sayesinde.. Ondan sonra, özellikle toplumsal gidişin bir insanlık hareketi, yâni Kitle hareketi olduğunu unutmamak, Kitle hareketini düşünce gemisine pusula yapmak, yahut daha doğrusu, düşünce pusulasını Kitle gemisine göre ayar etmek sayesinde. Başka türlü anlatmak için diyebiliriz ki, Diyalektik Maddecilik şunları yaptı:

1- TOPLUMUN HAREKETİNİ: tıpkı ayla yıldızların gökte kımıldanışları, su ve havanın yeryüzündeki akışları, bitki ve hayvanların kendi içlerinde ve dışlarında kaynaşıp gelişmeleri, bir pota içindeki eczaların dağılıp toplaşmaları gibi.. sözün kısası başlı başına bilim gözüyle aydınlatılan bütün varlığın hareketleri gibi, ona hiç bir uydurma şey katmaksızın, ondan hiç bir şey eksiltmeksizin gözetir.

2- İNSAN ÇABASINI: o harekete uydurur. Toplumun hareketini aydınlatacak en büyük çelişki kitle hareketi içinde gizlidir, kitle hareketine yön veren birey sınıflı toplumda

Devamı 20. sayfada

CEPHE SORUNU - 1

PARTİZAN YOLU'na iki ayrı merkezden CEPHE önerisi yapılmış bulunuyor. Bu önerilerden birisi (DEV-YOL - P.K.K. - T.E.P. - S.V.P.) imzalı ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU, diğeri ise T.K.P. (B) Politik Bürosu'nun gönderdiği Cephe meselesinin tartışılıp sonuca bağlanacağı ANTİ-FAŞİST KONFERANS toplama önerisi..

İlk adım olarak, her iki önerinin özünün ve hedefinin kavranabilmesi açısından bazı bölümlerini aktaracak olursak:

"12 Eylül askeri-faşist darbesi ile Türkiye yeni bir döneme girmiştir. Egemen sınıflar, içine düştükleri ekonomik ve siyasi bunalımı çözmede, halkların yükselen direnişini ezmede yetersiz kalan tüm eski yapı ve kurumları dağıtmışlardır. Şimdi aralarındaki ilişkileri yeniden düzenliyerek, egemenliklerini toplumun her kesiminde sürdürebilecekleri bir yapı örgütlemeye çalışıyorlar.

"Bu aynızamanda, Emperyalist sistemin çıkarları açısından, özellikle de Ortadoğu'da dönemin değişen koşullarına uygun olarak Türkiye'nin üzerine düşen görevlerin yerine getirilmesi için zorunlu olan yapısal değişikliklerdir.

"Tüm bunlar bizler açısından yeni bir dönem ve yeni politik görevler anlamına gelmektedir. İlerici, devrimci, yurtsever güçler olarak bu yeni görevlerin üstesinden gelebilecek, dönemin koşullarına uygun anlayışlar, örgütlenmeler geliştirmek, kendi iç ilişkilerimizi bunun ışığında yeniden gözden geçirmek zorundayız. Devrimci bir program etrafında SİYASİ İKTİDARI HEDEFLİYEN BİRLİKLERİN YARATILMASI, bu yolda atmamız zorunlu ilk adımdır. Tüm bu çabalar anti-faşist güçlerin birleşik direniş cephesini yaratmaya hizmet etmelidir....

"ÖNÜMÜZDE DURAN DEVRİMİ HAZIRLAMA VE ÖRGÜTLEME GÖREVİ, HİÇ BİR GRUBUN TEK BAŞINA ALTINDAN KALKAMIYACAĞI KADAR BÜYÜK VE ZORLUDUR. Devrim al-

Devamı 16. sayfada

Sosyalist

İşte, 15-16 Haziran günleri, işçi sınıfının savaşkan yığınsal gücü karşısındaki devlet güçlerinin durumu

İKTİDARIN YOLU 15-16 HAZİRANLARDAN GEÇER

"İŞÇİ SINIFININ BİLİNCİ konusuna gelince, burada tamamen yanıltan bir nokta var... İşçi sınıfı, hattâ şu küçükburjuva kökenli dediğimiz aydınlarımız kadar dahi, boş vakti olan bir sınıf değildir. Yani, işçi sınıfımız, günde 10 saat çalıştıktan sonra, kolay kolay bu salonlara gelip te, burada gene saatlerce vaktini harcayacak durumda değildir... Dolayısıyle, onun bilinci... yalnız salonlarda veyahut meydanlarda veyahut şuradaki buradaki gösterilerle ölçülmez...

"İşçi sınıfı: bir nevi şu gördüğümüz yerin toprak tabakasının altındaki MADEN CEVHERİ'ne benzer. O toprak tabakası aşağı yukarı kimi yerde bir karıştır, kimi yerde iki karış, falan... Fakat asıl maden alttadır. Bir volkan patladı mı, o üstündeki ümüsün tozunu bile göremezsiniz. Fakat bütün maden cevheri bir anda yüzeye çıkar. Yani bir patlama olduğu zaman... İşçi sınıfı da öyledir, tıpkı maden cevheri gibi: birden Devrimin ilk plânına çıkıverdiğini görürüz. İşçi sınıfının devrimci rolü ve bilinci deyince, bu açıdan, Sosyal

Devamı 14. sayfada

PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA KILIF:

1.sayfadan devam

yapmaz bir duruma gelmişlerdir. Devrimci ortamımızdaki bu boşluk sonuç olarak belli KADROCU - CUNTACI gazetelerin ve yazarların icazetli çerçevelerde yazdıkları icazetli açıklamalar ve yorumlarla doldurulmuş ve doldurtulmuştur.

İşte SOSYALİST gazetesi, devrimci ortamımızdaki bu eksikliği ve sapmayı dikkate alarak, imkânlarımızın elverdiği ölçüde yanlışın üzerine yürümeye çalışacak ve icazetli çerçevelerin çizdiği sınırların paramparça edilmesi savaşını sürdürecektir.

Bu sayımızda, Türkiye'deki her türlü soygunun ve halkın cebindeki son kuruşa kadar almanın, tam anlamıyla serbest bırakılması demek olan "24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ"nin Gerici Finans-Kapital cephesine göre, başarısının (!) altında yatan sihirli değnekten, "İHRACAT SEFERBERLİĞİ - İHRACAT ARTMASI" yutturmacası ve sahtekârlığından söz edeceğiz. Ve bu sözde "SEFERBERLİK" sonunda Türkiye'de halk düşmanlarının iddia ettiği gibi, ihracatın artmadığını, sadece Devlet kasasındaki halkın parasının "DEVLET TEŞVİKİ VE İCAZETİ" ile soygununun gerçekleştiğini, altta ve üstte kurulan tüm tezgâhlarıyla birlikte sizlere açıklamaya çalışacağız.

Meseleye ilk olarak, soygun ve vurgun stratejilerinin bu dönemdeki temel araçlarından biri olan "İhracat artması ve teşviki" konusunda, Gerici Finans-Kapital Cephesinin resmi ve gayrı-resmi kişi ve kurumlarının, her gün boyalı basınlarında yayınlattıkları, soyguna çağrı niteliğindeki demeçlerine kısaca göz atarak başlıyalım.

"Danışma Meclisi Bütçe ve Plân Komisyonunda... Maliye Bakanı Kaya Erdem... "DÖVİZ KAZANCIMIZI ARTTIRAN POLİTİKALARIN FASILASIZ SÜRDÜRÜLMESİ BÜYÜK ÖNEM TAŞIMAKTADIR." ..." (15 Aralık 1981, RAPOR - Ekonomi-Politik).

"Başbakan Yardımcısı Turgut Özal ekonomi-politikayı eleştiren iş çevrelerini yanıtladı... "ŞİMDİ FAİZDEN ŞİKAYETÇİ OLAN VARSA İHRACATA DÖNSÜN TAVSİYE EDERİM. İHRACATA DÖNERSE DAHA UCUZ FAİZ ALACAKTIR." (6 Aralık 1981, MİLLİYET).

"D.P.T. Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı Ekrem Pakdemirli, ihracatı teşvik fonu ve ihracat selektif kredisi olarak verilen 105 milyar liralık ihracat kredilerinin gelecek yıl 200 milyar liraya çıkarılacağını söyledi." (11 Ocak 1982, RAPOR - Ekonomi-Politik).

"Vehbi Koç... yayınladığı demeçte... "SANAYİNİN İHTİYACI OLAN DÖVİZİ TEMİN ETMEK İÇİN İHRACATI ARTTIRMAK ÜZERE ELDEN GELEN BÜTÜN GAYRETİ SARFEDİNİZ." (29 Temmuz 1981, MİLLİYET).

Yukarıda belirttiklerimiz ve bunlar gibi daha yüzlerce açıklamalarla en yetkili makamlardan soygunun yolunun sinyalini ve teminatını alan Türkiye Finans-Kapitalistleri ihracata hücum etmeye başlamıştır. Sonuç olarak ne olmuştur? Bunu da yine resmen kendi yayınladıkları statistiklerle tâkibedelim. (Aşağıdaki tablolara bakılabilir).

İHRACAT GÖSTERGELERİ
(Milyon Dolar ve %)

	İhracat/ GSYİH	İhracat/ Dünya İhr.	İhracat İthalat	İhracat milyon dolar	Sanayi Mall. İhracatı/İhr.	Tarımsal Ml. İhracatı/İhr.
1965	5.5	0.28	81.8	464	17.5	78.0
1975	3.9	0.18	29.6	1401	35.9	56.6
1979	3.7	0.15	44.6	2261	34.7	59.4
1980	5.0	0.16	38.0	2910	36.0	57.4
1981	7.0	0.20	51.1	4500	47.6	48.1

İHRACATIN MAL GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI
(Milyon Dolar ve %)

	1979		1980		1980*		1981*	
	Milyon $	%	Milyon $	%	Milyon $	%	Milyon $	%
Tarım	1343.6	59.4	1671.7	57.4	1403.8	57.2	1944.9	48.1
Sanayi	785.1	34.7	1047.4	36.0	874.4	35.6	1925.6	47.6
Maden	132.4	5.9	191.0	6.6	174.7	7.2	177.1	4.3

(*) Ocak-Kasım toplamı

(Kaynak: PARA Dergisi, Sayı 8, Ocak 1982)

Tablolardaki göstergelerden tâkibedileceği üzere, Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatı 1981 yılında 1980 yılına oranla iki katına çıkmış, 1050.0 milyon dolarlık bir artış kaydetmiş, toplam ihracat içindeki payı % 36'dan % 47.6'ya yükselmiştir. Tarım ürünleri ihracatı da yine 1980 yılına nazaran 500 milyon dolarlık bir artış göstermiştir. Görüldüğü gibi ihracattaki bu artışlar resmen ilân edilen statistiklerle açıklanıyor. Ancak Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatında rakamlarla açıklanan patlamanın (!) gerçekten sağlanabilmesi için, sanayide bir üretim artışı, üretim fazlasını görmek zorundayız. Sanayinin üretim durumu konusunda da yine Gerici Finans-Kapital Cephesinin kendi boyalı yayın organlarındaki açıklamalarından olayı tâkibedelim:

"Sıkı para politikasının 1982'de de sürdürülmesiyle; kapasite sorunu bu yıl yeniden gündemde... 1981 yılı başında uygulanmaya konulan istikrar tedbirlerinin sanayi kesimini olumsuz etkilediği gözlenen olgu... Bugün otomotiv sanayiinin çıkmazı ürettiğini satamama ve buna paralel olarak karşılaşılan finansman darlığı olarak özetlenebilir... Otomotiv ana sanayiinde görülen ekonomik kapasiteden uzak kapasitede çalışma sorunu yan sanayii de olumsuz etkiliyor. Yan sanayiinin standart olan yerli ana ürünlerine göre üretim yapması, dış piyasalarda yer alma şansını da kısıtlıyor." (18 Ocak 1982, RAPOR - Ekonomi-Politik: Türkiye Otomotiv Sanayii Eki).

Tekstil sanayiindeki bunalımı duymayan kalmamıştır. Sapmaz Holding iflâsın eşiğinden Devlet desteğiyle kısmen kurtarılmıştır.

"Tekstil sanayiinde stok birikimi ve genel kriz söylentileri yaygınlaşırken dün bir açıklama yapan dev tekstil kuruluşlarından Güney Sanayii'nin Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Sapmaz: "ZORLUKLARIMIZ GEÇİCİDİR, KONKORDATO DÜŞÜNÜLEMEZ" demiştir." (1 Ekim 1981, DÜNYA).

Sultan Halı ve Kilimcilik konkordato ilân etmiştir.

"SULTAN HALI VE KİLİMCİLİK GRUBUNA KONKORDATO SÜRESİ VERİLDİ: Bir süre önce konkordato talebinde bulunan Sultan Halı Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Kilimcilik Kollektif Şirketi Ahmet Bilgin ve Ortakları Şirketine konkordato süresi verildi." (1 Ekim 1981, DÜNYA).

Asilçelik'in iflâstan kurtarılması için Ziraat Bankası %20'lik hissesini almayı kabul etmiştir, Devlet zoruyla. Profilo Holding, Kozanoğlu-Çavuşoğlu grubu tarafından satınalınarak iflâstan kurtarılmaya çalışılmaktadır. Ayrıca izlenen ekonomi politikanın sonucunda iflâs noktasına gelen Kula Mensucat'ın da kurtarılması işini Devlet üstlendi. Kurtarma operasyonunda yine Ziraat Bankası kullanılıyor ve açtığı bü-

19. sayfadan devam

reketi gibi, Sosyalizmin (Gerçek Demokrasinin) de yapılan canavarca baskılar önüne geçemez. Netekim, ondan sonra 1871'de patlak veren Paris Komunası, artık Sosyal Demokrasi hareketinin bütün tezlerini hayata geçiren kanlı canlı bir sosyal devrim örneği olur. Gerçi o da üç ay sürmez. 18 Mart'tan 28 Mayıs'a dek döğüşür. Sonra, sırf kendi çocuksu demokratlığı yüzünden, saf çocuk acımasızlık serbest bıraktığı Tiyer tarafından, köylüler kandırılarak karşıdevrimce hazırlanan ordular tarafından acımaksızın ezilir. Bununla birlikte o deney, insanlık ölçüsünde Sosyalizm için kaybedilmiş bir ders değildir. Karl Marks, 1871 Paris Komunası'nın önemini anlamıyan arkadası Kugelmann'a karşı, kara halk yığınlarının bu tertemiz ve yüksek yiğitlik örneğini "Göklere saldıran" bir kahramanlık olarak savunur. Anıt bir eserle, kanlar içinde öldürülen bu ilk büyük ve elle tutulur sosyal demokrasi devriminin bütün derslerini pekiştirir.

Sosyal demokrasi hareketi Paris Komunası'ndan sonra durdu mu? Hayır. Gelgeç bir yaşatışmadan sonra büsbütün genişledi. Hattâ II.ci Enternasyonal hareketinin kendisi de "Sosyal Demokrasi" adını aldı. Bu teşkilât medeni Avrupa'nın tâ iliklerine dek işleyip koskoca yığınları o zamana dek görülmemiş bir örgütlülüğe ve bilince kavuşturdu. Her ülkenin siyasi hayatında belli başlı bir varlık oldu. Kendine en elverişli tarihi şartlar bulduğu Rusya'da 1905 Devrimi'ni yaptı. Bu devrim, o zamana dek uyuklayan ve Batı ayaklanmalarını kavrıyamıyan Doğu'da yıllarınış saltanatları temellerinden sarstı. Yarı-Derebeğ, yarı-Sömürge ülkelerin Özgürlük hareketini birdenbire hızlandırdı. 1907 İran, 1908 Türkiye devrimleri patladı. Gerçi 1905 Devrimi o ara bastırıldı. Ama, Sosyal Demokrasi bununla yeni ve sonra muzaffer olacak bir savaş hamlesi kazandı. Hattâ bu kazancı anlamıyan "İkinci Enternasyonal kocakarıları" ile devrimci Sosyal-Demokratlar arasında ilk hızlı uçurum böyle açıldı. Rusya'da Marksizmin kurucularından Plekhanof "Silâha sarılınmamalıydı" derken, 19.cu yüzyıl sonuyla 20.ci yüzyıl başının Marks'ı olan Lenin ona şiddetle çattı. Tarihsel Maddeciliğin büyük rehberi olan yığın hareketini kürsü mantığı ile kötülemenin devrimcilikten (gerçek demokrasiden) sapıtma demek olduğunu gösterdi:

"Marks, tıpkı ezilen sınıfların büyük hareket deneylerini incelemekten korkmayan bütün büyük devrimci düşünürler gibi, Komuna'yı, ona hiç bir "ahlâkçılık" ukalâlığı atfetmeksizin inceler. Yoksa, Plekhanof gibi: "Silâha sarılmamak gerekti", yahut Tseretelli gibi: "Sınıf kendisini sınırlandırmalıdır" demez." (Lenin: "Devlet ve Devrim"; C.W., C.25/s.425).

Sosyalizm, 1917 Rusyasına zafer bayrağı dikti. Yâni, dünyanın altıda birini kapladı. Onlarca yıl Sovyet sosyalizmine karşı bin bir iftiracı silâhlı ve silâhsız her çeşit saldırı yapıldı. Sosyalist demokrasi ülkesine karşı, geri kalan irili ufaklı kapitalist dünyasında o kadar çok yalan söylendi ki, en sonra, bu yalanı uyduranların kendileri bile kendi yalanlarının kurbanı oldular. Sovyetlere daima bıyık altından bir hakaretle dudak büken ve yukarıdan bakan "Demokrasi"ler bile, ancak, kan gövdeyi götürdükten sonra, yanlışlarını anlıyarak, bir zaman ısırmağa çalıştıkları Sosyalizmin elini öpmek zorunda kaldılar. Çünkü bu elde hiç bir namuslu insana karşı yumruk olmak huyu yoktu. Batı demokrasileri bu anlayışa elbet kendiliklerinden varmadılar. Oralarda, Demokrasi geleneğinin bütün suikastlara ve hilelere rağmen henüz tamamen öldürülememiş olması, kara halk yığınlarının Sovyet sevgilerini sokak ilânları üstüne yazacak derecede bilinç göstermesi, sonuç bakımından gene kitle hareketine uyan Demokrasi (Özgürlük) zaruretleri, Sosyalizmi (Gerçek Demokrasiyi) geçici olarak tüm dünyaya tanıttı. Bunu bize en yakın ıspat eden belgeler, İngiltere ve Amerika'yı gezerek Türkiye'ye dönen ve Sosyalizme kişisel düşmanlıkları aksiyom sayılan resmi Türk gazeteciler heyetinin ister istemez kaleme aldığı sütunlarda okunur. Bu heyetten biri, eskiden bütün İngiliz halkına:

"Sovyet sanayiinin verimsiz, Sovyet ordusunun disiplinden mahrum olduğu ve büyük komutanların var olmadığı ve bir baskı karşısında Sovyetlerin yıkılacağı yazıldı",

dedikten sonra, bugünkü İngiltere'de Sovyet sevgisinin birdenbire artışını anlatmaya çalışır:

"Bu sevginin sebepleri şöyle izah edilebilir: Bir defa Sovyetlerin halka gösterilmek istendiği gibi "çürük" ve moralı zayıf bir Sovyetler olmadığı anlaşıldı.. ve ilh..."

Ve aynı şeyleri birkaç kez tekrarlar. (Ulus, 23.12.1942).

İşte, lâboratuvarda Kimya eczası, göklerde yıldız gezişi gibi gerçek sayılacak, insanlık alınyazısının anahtarını bulmak üzere gayet namusluca bilimsel araştırmaya uğratılacak ve tutulacak yığın hareketi böyledir. Kendisini, en anlamıyan, en anlamak istemiyenlere bile zamanla tanıtır ve sevdirir. Ve ancak böyle yığın hareketlerine dayanan bir teori, bilim adını almaya değer bir sosyal bilim gücüne erişir. Yâni Toplum bilimini bir adam kandırma hokkabazlığı olmaktan çıkarır.

("Diyalektik Nasıl Kullanılır?"; Arşiv Yayınları, s.66-84).

"İhracat" seferberliği talanı yeni değildir:

YAHYA DEMİREL OLAYI

1. sayfadan devam

Eski Başbakanlardan ve kapatılan Adalet Partisi'nin Genel Başkanı Süleyman Demirel'in yeğeni Yahya Demirel, sahibi bulunduğu ORMA - ORMAN ÜRÜNLERİ İNTEGRE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. aracılığıyla, 1974 yılı başlarından itibaren bir buçuk yıl içerisinde 27 milyon liralık ihracat karşılığında 20 milyon liralık vergi iadesi almıştır.

"Yahya Demirel'in sahibi bulunduğu firma 7/6270 sayılı Kararname hükümlerinden yararlanarak Libya ve İtalya'ya mobilya ihracatı karşılığı olmak üzere 27 milyon 377 bin 394 liralık ihracat yaptığı bildiriminde bulunmuş ve 20 milyon 530 bin 455 liralık vergi iadesi sağlamıştır." (12 Temmuz 1975, Cumhuriyet).

Yahya Demirel'in ihracat yaptığını bildirdiği aracı şirketler konusuna da kısaca bir göz atalım.

"Yahya Demirel'in bu ticari işleri yürütürken ihracat yaptığını bildirdiği "ETABLISSEMENT MOPAR" adlı firmanın mevcut bulunmadığı resmi araştırmalar sonucunda ortaya çıkmıştır." (12 Temmuz 1975, Cumhuriyet).

"...Yahya Demirel tarafından aracı firma olarak gösterilen "INTER TRADIMPEX" adlı firmanın kendisi bir yana, adresinin bile var olmadığı dır." (6 Eylül 1975, Cumhuriyet).

Ayrıca Yahya Demirel tarafından

Ayrıca Yahya Demirel tarafından Türkiye'de kurulan şirketin de sermayesinin payı hakkında yanlış beyanda bulunduğu, yani şirketin sermayesinin de bir yönüyle "Hayali Sermaye" olduğu açıktır.

"Orma - Orman Ürünleri İntegre Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kuruluş ve sermaye arttırması işlemleri sırasında para olarak bankamıza tevdi edilmesi gereken sermaye payı hakkında Ticaret Bakanlığına gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu, böylece adı geçen şirketin kuruluş ve sermaye arttırımı işlemlerinin kanun ve mevzuata aykırı şekilde tekâmülüne sebebiyet verdiği anlaşılmıştır." (Ziraat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı Cemal Baki - Uğur Mumcu, 10 Ekim 1975, Cumhuriyet).

Demek ki İsviçre'deki şirketler "Hayali", Türkiye'dekiler ise sahtekârlığa batmış durumda. Peki ya ihraç edilen malar ve mobilyalar ne durumda?

"Yahya Demirel önemli bir kısmı İtalya'ya olmak üzere, 27 milyon liralık ihracat yaptığını öne sürmüştü. İtalyan resmi kayıtları ise, Türkiye'den tüm mobilya ithalâtının 2.000 lira olduğunu ortaya koyuyor." (27 Kasım 1975, Cumhuriyet).

İtalya için durum bu. Peki Yahya Demirel'in ihracat yaptığı diğer ülkeler açısından durum nedir?

"Türk resmi kayıtlarına göre Demirel'in 3.2 milyon liralık mobilyası 26 Kasım 1974 günü Ereğli'den Libya'ya doğru yola çıkmış." (11 Kasım 1975, Cumhuriyet).

"Libya Ticaret Bakanlığı yetkilisi 1974'te Libya'ya mobilya ihraç eden ülkeler arasında Türkiye'nin bulunmadığını kesinlikle açıkladı." (11 Kasım 1975, Cumhuriyet).

Ortada ne şirket var, ne de ihraç edilen mobilyalar. Sadece gerçek olan bir şey var ki, o da hayali şirketler ve hayali mobilyalar ile yapılan İHRACAT (!) sonunda 20 milyon lira vergi iadesi Devletin kasasından, yani halklarımızın sırtından Demirellerin kasasına girmiş olması.

Yolsuzluk ve vurgunu ortaya çıkaran eski Ticaret Bakanlığı müsteşarı Şeref Durgül'ün önce evine bomba atılmış, silâhla saldırılmış ve daha sonra da müsteşarlık görevinden alınmış ve nihayet Diyarbakır'a Bölge Müdürlüğüne sürülmüştür. İsviçre'deki şirketlerin bulunmadığını saptayan Ticaret Bakanlığı Bern Ateşe ve Müşavirleri görevlerinden alınarak değişik yerlere atanmışlardır. Devlet Sınıfları geleneğinin Finans-Kapitale bireysel ve pusulasız başkaldırısının sonucu işte budur.

SATILIK PAŞALAR bugün Yahya Demirel'i "Namus göstereleri"ne aldık ederek vatandaşlıktan attılar. Ama yapılan vurgun ve talan yine aynı makanizmalarla çok daha yaygın bir tarzda "İhracat Seferberliği" adı altında devam ediyor. Olayın bir boyutu bu.

Diğer boyutu ise: Yahya Demirel'in sahte ihracatında işletilen makanizmayı tüm boyutlarıyla kamuoyuna açıklayan Kadrocu basının bugünkü suskunluğudur. Dün Yahya Demirel'in sahte ihracatından yola çıkarak, dönemin ekonomi-politikasını çizen siyasal iktıdara ve onun yönlendiricisi Süleyman Demirel'e ver yansın etmekte işin başını çeken Kadrocu basının, bugün Mehmet Karamehmet, Kozanoğlu-Çavuşoğlu vs. gruplarının vurguları ile ilgili olarak, dönemin ekonomi-politikasını yöneten siyasi iktıdara sadece Turgut Özal boyutunda hücum edip, işin tepesindeki SATILIK PAŞALARI Türkiye halklarının gözünde aklamaya çalışması ve hattâ bu paşaların devrimciler ve halkımıza ölüm kusan çizmelerini yalamaları ibretle tâkibedilmelidir.

FAŞİZM, DEMOKRASİ, SOSYALİZM.

CEPHE SORUNU - 1

17. sayfadan devam

ŞARIDA (Avrupa ve Ortadoğu) tüm devrimciler, en âcil tarzda DERLENİŞ KOMİTELERİ kurmalıdırlar..." önerimiz de mevcuttur. Bu öneri, diğer devrimci siyasetlerle birlikte resmen hayata geçirilmediyse bile, PARTİZAN YOLU militanları ve sempatizanları Türkiye'de, Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve çeşitli Avrupa ülkelerinde, diğer devrimci siyasetlerle ilişkilerini bu öneri doğrultusunda geliştirmişlerdir.

* * *

Son olarak bir noktayı belirterek yazımızı noktalıyoruz. Cephe ve Birlik sorununda atılacak tüm adımlarda gözden uzak tutulmaması gereken en önemli nokta, tartışma ve adımların Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki somut duruma göre belirlenmesidir.

Avrupa'da — özellikle Almanya'da — bugün, 12 Eylül öncesinin grup çıkmazları, rekabetçi anlayışlar, sanki 12 Eylül'de çok ağır bir yenilgi alınmamışçasına, yeniden hortlatılmaya ve devam ettirilmeye çalışılıyor. Sayılarının izlenmesi bile imkânsızlaşan gruplar anarşisi, yâni 12 Eylül öncesinin ortamı, Avrupa'ya taşınmıştır.

Bugün Avrupa'da hüküm süren ve her geçen gün "Devrimci yeme makinası" haline dönüşen bu ortama karşı tedbir almak hayati bir önem taşımaktadır. İşte bu ortam içerisinde başlatılan Cephe ve Birlik ADIMLARI ve TARTIŞMALARI'nın önündeki en büyük engel budur.

Türk ve Kürt Halklarının Bağımsızlık ve Sosyalizm Mücadelesinin Bayrağı

Ala Tekoşina Gelen Turk u Kurd ya Serxwebun u Sosyalizme

PARTİZAN YOLU

Sosyalist

	Fiyatı	Yıllık abonesi
Türkiye	*20 lira*	*240 lira*
Almanya	*2 mark*	*24 mark*
Fransa	*5 frank*	*60 frank*
İngiltere	*50 peni*	*6 pound*
İsveç	*5 kron*	*60 kron*
Lübnan	*1 lira*	*12 lira*

Yazışma adresi: Box 5034 16 374 Spånga Sweden

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın "YOL» incelemesi üzerine

geçirildikleri zaman, Türkiye devrimci mücadele tarihçesinde Tarihsel Devrimci geleneğin rolü yerli yerine oturmaktadır.

Bu eser, yakın tarihimize ışık tutacak şimdiye dek yazılmış en önemli eserdir, demek, gerçeğin ifadesinden başka bir şey olmaz.

PARTİ'DE KONAKLAR VE KONUKLAR PARTİ VE FRAKSİYON

YOL'un bu 3.cü ve 4.cü kitapları aslında tek bir kitabın iki ana bölümü gibidirler. Konu, Türkiye Komünist hareketinin 1920'lerdeki kuruluş başlangıçlarından 1932'lere dek geçirilmiş mücadele konaklarının eleştiri ve değerlendirmesi ve bu konakların aşılarak Parti'nin "Bolşevikleştirilmesi" için neler yapılacağının ortaya konmasıdır.

"Başlangıç Konak ve Konukları" denilen "Onbeşler" (yâni Mustafa Suphi ve arkadaşları) ile "Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası": Komünist mücadelenin "Ütopizm" konağına karşılık düşerler. Çünkü:

"İnsan tarihte aktif rol oynayan bir unsurdur. Kitleler bilince çıkardıkları konakları bir hamlede atlıyabilirler. Fakat biz, devrimci burjuvazinin maddeci bilimi gibi hep kıyametçi, mütemadiyen katastrofçu değiliz. Biliriz ki, atlamak için hız almak lâzımdır. Her devrimci hareket te, devrimi siyaset alanında yapmadan önce: 1) Ruhlarda ve düşüncelerde canlandırır; 2) Yığınlar içinde teşkilâtlandırır.. Bu bir kaçınılmazlıktır. Hazırlıksız savaşa girenler bozgunlarını hazır bulurlar. İşte "Başlangıç Konaklar ve Konukları" başlığı altında çizeceğimiz Türkiye Komünist hareketlerinde ortak ilk büyük zaaf burada idi. Yâni sübjektif bozgun sebebi, bu hareketlerin, bütün devrimci kanatlanışlarına rağmen, o kanatları dinmeden çırpındıracak derecede idmanlı olmayışlarında idi." (Partide Konaklar ve Konuklar, Arşiv Yayınları, s.13).

Meselenin özü böylece saptandıktan sonra, iki hareket ayrıntılı olarak gözden geçirilir ve başarısızlıklarının nedenleri ortaya konur. Ve gerek "Onbeşler"in, gerekse "Halk İştirakiyun"un Türk burjuvazisinin oyuncağı haline gelerek mahvoluşları anlatılır.

Türkiye Komünist hareketinde bundan sonra gelen konak "Aydınlıkçılık + Müterakkipçilik =Kuyrukçuluk"tur. Dr.Hikmet Kıvılcımlı bu ikinci konağı "Hazırlık Konak ve Konukları" olarak adlandırır ve bir öncekinin "Ütopizm"ine karşılık, bu konağı "Komünizme Doğru" diye niteler. Konağın karakteristiği şöyle belirtilir:

"(Rusya'da olduğu gibi) Türkiye'nin Marksist hareketi de dışarıda ve hattâ, devrim dalgasının gereği, Marks'ın ülkesinde, Almanya'da başlar. Ve "EMEĞİN KURTULUŞU"na karşılık "KURTULUŞ" denilen derginin etrafında toplanır... "Kurtuluş" daha çok sosyal konularla da uğraşmak isteyen, bir edebiyat dergisi idi... Bizde Marksist akımın doğduğu günlerde Emperyalizm İstanbul'a doğrudan doğruya EL-KOYMUŞ bulunuyordu. İstanbul'da Marksizm akımı sırf edebiyat vâdisinde kalamazdı. Kaynaşan işçi hareketi kendi siyasi bilincini mıknatıs gibi çekiyordu. Marksistlerin en bilinçli ve örgütçüleri, sözde Marksizm olamıyacağını bilerek, kitle içine sokulma yollarına başvurdular. Önce legal alanda toplanılan "İŞÇİ ÇİFTÇİ SOSYALİST FIRKASI" Türkiye'de işçi sınıfının ilk bilinçli keşif-kolu olmak emelinde idi. Fakat Halk İştirakiyun'un geleneği onu da çarptı: Türkiye'de sırf legal örgütü egemen sınıflar yaşatmıyordu. Ondan sonra sırf Komünist adı altında illegal fealiyete geçildi. Hareketin öz niüvesi belki her zaman Komünist kaldı. Fakat Komünizmin prensipleri ne denli bilinirse bilinsin, bu prensipleri bizzat Türkiye hayatında, hareketin akışına geçirilecek acı tatlı deneylerle özümsemek zarureti kaçınılmaz bir kural halinde idi. Kitapla hayat burada da ayrılıyordu. Sübjektif çabalarla objektif şartların çarpışması, Türkiye'de de bazı hazırlık senteze-lerinden basamaklar kuracaktı. Ve bu basamaklara basıp geçmedikçe, Bolşevik Parti bilincine yükselmek imkânı yoktu. Bu durum fatalizmle (kadercilikle) değil, determinizmle izah edilecek bir gelişim kanunu idi. Bu bakımdan, Türkiye'de Marksist akım daha ilk günden itibaren Komünist Enternasyonali'nin ortodoks bir şübesi olmak iddiası ve Komünist adı ile ortaya çıkmasına rağmen, bir kalemde Komünist olamadı, olamazdı." (s.38-39).

Rusya'da da bu böyle olmuştu. Ve Rusya'daki Leninizm-öncesi akımların karşılıkları aşağı yukarı aynen Türkiye'de de bulunur:

"Türkiye'nin Legal Marksizmi "AYDINLIK DÖNEMİ"dir; Ekonomizmi, bizim "MÜTERAKKİP VE MURAAKIPÇILIK" adını verece-

بو تون دونیا ایشجیلری برله شیکز

آیدینلق

فوق العاده عمله نسخه سی

ایشجیلر قورتولوشلرینی یالکز کندیلرندن بکارلر

۸ ساعتدن فضله چالیشمایز!

ایشجی

افندیلرك افندیسیدر

1921-25 yılları arasında yayınlanan TKP yayın organı AYDINLIK dergilerinden birinin kapağı:
Bütün dünya işçileri birleşiniz!
İşçiler kurtuluşlarını yalnız kendilerinden beklerler!
8 saattan fazla çalışmayız!
İşçi efendilerin efendisidir!

gimiz konaktır... AYDINLIK DÖNEMİ (Halk İştirakiyun'un 1921'den sonra ortadan kalktığını kabul edersek) 1922-1925 arasında 4 yıl; "MÜTERAKKİP VE MURAAKIPÇILIK", 1926-27 olmak üzere 2 yıl..." sürmüştür.

"Sosyal kategoriler gibi, siyasi kategoriler de mutlak biçimler değildirler. Rusya'daki Legal Marksizm ve Ekonomizm ile Türkiye'deki Aydınlık ve Müterakkipçilik, genel ve egemen nitelikleri bakımından bir konaktırlar. Fakat her noktada aynı olacak değillerdir. 1925'lerdeki Kongre ikinci sayılmıştı. Fakat bu gerçekte Rusya'nın 1898'deki Birinci Kongresine pek benzer. Her iki Kongrenin de öz hedefi: dört bir tarafta dağınık olan devrimci güçleri, şimdilik eğilimleri ne olursa olsun, şöyle bir derleyip toplamak idi; dağınık akımcıkları Aydınlık akımı etrafında Partileşmeye doğru hazırlamak idi. 1926 Viyana Konferansı, Aydınlıkçılığın her sahadaki darmadağınıklığına vurulmuş ilk sınır: Parti Programının özlendirilmesi idi. Bu suretle Aydınlık dönemine vedâ ediliyordu. Fakat Programda birlik, taktikte selâmeti gerektiremezdi ve gerektiremedi. Netekim daha iki yıl, 1926 ve 1927 yıllarında, Programa rağmen, Leninizm'in siyasi ifşaat (deşifre etme) ve tüm ulusal hoşnutsuzluklar ölçüsünde suçlama ve ajitasyon taktiği, Müterakkipçi ve Legal-Marksizmin iğrenç bazı zaruretlerle devamı olan mahut "Seka" (Merkez Komitesi)ne kabul ettirilemiyordu... Bereket bugün Leninci Bolşevizmin Oportunizmle boğazlaştığı zamanda olduğu gibi, devrimci militanlar çorak bir alanda tek başına kalmış değillerdir; uluslararası Komünizm varılmış geçilmiş aşamalar, konaklar üstünde saplanıp kalanları, düştükleri batakta çığneyip geçmenin bütün araçlarına sahiptir. 1927'de her türlü asalak yapışkanlığın ve iğrenç geçinme imkânlarının birdenbire yok olduğunu gören Müterakkipçilik, belki hiç bir Partinin tarihçesinde misline rastlanılmamış bir skandal ve provokasyon sarası içinde kıvranıp gömüldü." (s.43-44).

O güne dek Parti'nin "Teşkilât Sekreteri" olan Vedat Nedim'in Parti'nin "Genel Sekreteri" olan Şefik Hüsnü'yü Polise ihbar etmesiyle 1927 Tevkifatı başladı ve neredeyse tüm Parti kadroları tutuklanıp mahkum oldu.

"1927 tevkifat ve mahkemesi Parti tarihinde belli başlı dönüm noktasıdır... 1927 ihaneti ile taçlanan 1925 bozgunu, gericiliğin mutlak zaferi ve burjuva diktatörlüğünün bütün şiddetiyle egemen olması üzerine, hazırlıksız partilerin, iç hastalıklı teşkilâtların başına gelen paniklerden biridir." (Parti ve Fraksiyon, Arşiv Yayınları, s.9-10).

"Genellikle devrimci fealiyet deyince üç şey anlıyoruz: 1- Ajitasyon, 2- Propaganda, 3- Örgüt.. Türkiye'de şimdiye dek geçen Komünist hareketin konaklarını bu bakımdan birbirleriyle karşılaştıracak olursak:

"1- Ütopizm dediğimiz Onbeşler ve Halk İştirakiyun dönemi, önce Bakuninizme ve Popülizme benzerler... Bu dönemin olumlu yanı, Komünizmin, hattâ kelimesi etrafında bile olsa, şöyle böyle bir AJİTASYON dönemi oluşundadır.

"2- Aydınlıkçılık ve Müterakkip Muraakıpçılık basamaklarından ibaret olan Kuyrukçuluk ne yaptı? Rusya'da Mahfiller (Yuvarcıklar) döneminin yaptığına benzer iyi kötü bir Marksist PROPAGANDA...

"3- 1927'den sonra başlıyan konağın egemen niteliği ne olacak? Bu gidişin mantıki sonucu: ÖRGÜT!.. 1927'den sonra açılan konak, geçmişin bütün deneyleriyle biriken (Ajitasyon + Propaganda + Örgüt) derslerinin uluslararası deneylerle birleştirilerek meydana getirecekleri en yüksek sentezine, biricik Proletarya Keşif-Koluna, BOLŞEVİK PARTİ'ye kavuşmak konağı idi." (s.11).

"Herhangi bir senteze varmakçin tez ve antitezin çarpışması teorik olarak şart. Program ve Taktik meselelerinde örgüt içinde Kuyrukçu-larla çatışan Devrimci hamle, bu son senteze erişirken ayrı yerde, ayrı tarzda engel ve pürüzlerle karşılaşmıyacak mı? Teorik olarak buna da evet. Konkret alanda örgüt olgunluğu ile biricik keşif-kolu bilinci gücüne yükselen Türk Komünist hareketi, önünde hangi güçlüklere rastladı?... Bolşevik Parti'nin bu konakta karşılaştıklarını hatırlıyalım: 1903'ten sonra Bolşevizm kiminle uğraştı? Onlarca yıl, sağlı sollu oportunizmlerle, Ekonomizmin örgüt işlerinde devamı ile, düpedüz ve tersine-Menşevizm ile..." (s.11-12).

"Türkiye Komünist hareketinin "ÜTOPİZM" dönemi "YAMALI AJİTASYON" idi. Orada proletarya ile proleter olmıyan sınıfların ajitasyon hamleleri kolkola yürüyorlardı. "HAZIRLIK" döneminde "YAMALI PROPAGANDA" manzarası egemendir. Orada Kuyrukçuluk ile Devrimcilik, kırık dökük ideoloji parçacıkları halinde yanyana gelmiş, yapma bir birlik göstermeye özeniyorduz. 1927'den sonraki dönemde yamalılığın egemen olduğu alan Örgüt alanı oldu. Son zamanlara dek göze çarpan "YAMALI ÖRGÜT" halidir." (s.12).

"1927'den sonra Türkiye Komünist Partisi'nde, hattâ örnekleriyle göreceğimiz gibi, Parti sınırlarını bile baltalıyan, Parti birliğini kasıp kavuran ve Parti'yi, — bir militan yoldaşın Oportunizm hakkında dediği kelime ile, — "Yamalı Bohça"ya çevirmek derecelerine gelen kasıga nedir? Örgüt ve Yasa birliğine en büyük suikast: FRAKSİYONİZM, hizipçilik, bölükçülüktür." (s.14).

Türkiye Komünist Partisi'nde o güne dek ortaya çıkmış fraksiyonlar ikidir: 1- "Anarko-Bundizm: Dar-Azınlıkçılık"; 2- "Dar Amelecilik: Komünizm Softalığı: Ultimatomculuk"..

"Parti ve Fraksiyon" kitabı tüm ayrıntılarıyla bu sapıtmaları açığa çıkarır ve son bölümlerde, Parti'nin nicelikçe nasıl geliştiğini gösterdikten sonra, "Konak Yakma ve Bolşevikleşme" bölümünde şu parolayı atar:

"Fraksiyonculuğu besliyen bütün sapıklıkların köküne kibrit suyu + Parti'de Bolşevikleşme"!

"Arada Bolşevizmi boşuna uğraştırmış fuzuli konakları yangına vererek, Parti'yi Bolşevikleştirerek çeliklestirmek ne demektir? Buna cevap vermekçin, Bolşevizmin işe nasıl başladığını, niçin başarılı olduğunu tespit ederek oradan Bolşevikleşmenin formüllerini çıkarmak lâzımdır. Bereket bu zahmete katlanmıyacak kadar talihli bir kuşaktanız. Bolşevik ustamızın silâh deposunu gözden geçirmek, Bolşevikliğin Bolşevikleşme yolunda hangi silâhları kullandığını anlamaya yeter. Lenin'in Bolşevikleşme işinde hangi esaslara dört elle sarıldığını, dolayısıyle sarılınmak gerektiğini anlamak için: 1- 1907'den 1909'a dek dediklerine (ve tabii 1912'ye dek yaptıklarına); 2- Devrimden sonra kaleme aldığı "Komünizmin Çocuk Hastalığı" adlı Taktik şaheserine başvuralım. Bu uzun ve derin tahlilleri buraya ayneen geçirecek değiliz. Sadece formüllerini birer KELİME halinde tespit edelim. O zaman şu noktaları buluruz:

1- TEORİ: "En güvenilir Marksist teori zemini üzerinde doğmak";

2- DİSİPLİN: Örgütün "çimento"su olan Bolşevik "Demir Disiplin";

3- OPORTUNİZME TAHAMMÜLSÜZLÜK: gerek Sağcı, gerek Solcu sapıklara acımasızca vurmak (özellikle Solculuğu ve Anarşizmi tepelemek);

4- ÇEŞİTLİ MÜCADELE: Yalnız bir alanda ve bir türlü değil: legal - illegal; barışçı - devrim kasırgalı; gizli - açık; meclisci - tedhişçi; küçük yuvarcı - kitleleri kucaklayıcı.. (Tabii bunların deneme ile yanlış olduğu anlaşılanları atılır);

5- KESİN İLLEGALİTEYİ UYGULAMA;

6- LEGALİTEYİ: son haddine dek istismar etmek;

7- KİTLELERLE BAĞI geliştirmek;

8- Her türlü İŞÇİ TEŞKİLATLARINI Sosyalizme kazanmak;

9- Kitleleri devrime HAZIRLAMAK ve-KENDİ DENEYLERİYLE İKNA etmek;

10- DUVARCI İPİ: merkezi yayın organı..

Bu birbirinden çıkan, birbirini tamamlıyan, fakat derin özellikleri bakımından ayrı ayrı gözden geçirilmeye ve gerçekleştirmeye değen ve deyim yerinde ise Bolşevikleşmenin "ON EMİR"i sayılan 10 maddeyi, kitapta olduğu kadar hayatta, sözde olduğu kadar işte de Bolşevikleşme gerçekleştirmek"... (s.109-110).

İşte 1932'lerde Parti'nin önündeki görevler bunlardır.

Fakat daha sonra bu görevler yerine getirilemediği ve giderek İ.Bilen'in şahsında sembolleşen "Komünizm Softalığı" Parti'ye egemen olduğu için, Türkiye Komünist Partisi bugünlere varmıştır.

Günümüzde bazıları "Parti'nin (yâni TKP'nin) havası alınmış sandıklarda birkaç sandık dolusu belgesi" olduğundan ve "bunların neden basıl"madığından yakınmakta ve bundan "Parti Tarihi"nin yazılamıyacağı sonucunu çıkarmakta (İşçinin Sesi, 13.10.1980); sonra da yarım yüzyıllık teorik mirası kimi yönleriyle susuşa uğratarak, kimi yönleriyle de tırtıklayarak "Leninist"lik yapmaya çalışmaktadır.

1930'larda Parti Merkez Komitesi'ne sunulan YOL eseri, Parti Tarihi konusunda da, hareket noktası olacak biricik platformdur.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın

YOL Dizisi

günümüz Türkçesine çevrilmiş olarak
PARTİZAN YOLU YAYINLARI arasında
yakında yayınlanmaya başlıyor
(ADRESİMİZDEN İSTİYEBİLİRSİNİZ)

"İHRACAT" (!) SEFERBERLİĞİ

"— Öz kaynakların azalmış olduğu dikkate alınarak finansman kredi meselelerine çözüm getirilmelidir.

"— Dünyanın hiç bir ülkesinde bir ekonomik program bu kadar uzun süre ve katı bir şekilde tatbik edilemez. Bazı revizyonlara gidilmesi şarttır.

"Sözlerinin başında ve sonunda "İMDAT SİNYALİNİ ÇEKİYORUZ" diyen Narin'in... istek ve şikâyetlerini peşin hükümle reddetmek mümkün değildir. İstek ve şikâyetlerin çoğunda gerçek vardır." (7 Aralık 1981, SON HAVADİS).

Yukarıda tâkibettiğiniz gibi;

— ÖZEL SEKTÖRÜN İÇİNDE BULUNDUĞU BUNALIM VE İFLASLAR, BU KONUDAKİ KENDİ FERYATLARI VE AÇIKLAMALARI BİR YANDA DURUYOR.

— SANAYİ ÜRÜNLERİ İHRACATINDAKİ PATLAMA (!) YİNE KENDİ AÇIKLAMALARI VE RESMİ GÖSTERGELERİYLE BİR YANDA DURUYOR.

Demek ki işin altında üzeri örtülü duran ve halkın gözünden kaçırılmak istenen bir oyun yatmaktadır. Türkiye'nin ihracatı, Turgut Özal'ın iddia ettiği gibi gerçek olarak değil, hayali olarak artmıştır. Bunun ne demek olduğunu ve bu oyunun nasıl tezgâhlandığını Türkiye halkları MOBİLYA İHRACATI VE YAHYA DEMİREL olayında küçük çapta izleme imkânı bulmuştur. Yahya Demirel olayının, altta yüzlerce Yahya Demirel tarafından işletilen gerçek mekanizmasının gözden kaçırılma aceleciliğiyle, hedef tahtası haline çevrilmesi ve vatandaşlıktan atma gibi "Namus gösterileri" haline dönüştürülmesi gerçek soygun ve vurgun mekanizmalarını örtme gayretlerinden başka bir şey değildir.

Yahya Demirel olayı ile ortaya çıkan ve derhal kapatılan soygun tezgâhlarının tüm açıklığıyla kavranabilmesi için konuyu biraz daha açalım ve "24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen talan düzenlerinin üç ana makanizmasını konumuzla ilişkileri boyutunda sizlere sunmaya çalışalım;

1) ESNEK KUR POLİTİKASI VE TÜRK LİRASI'NIN GÜNLÜK DEVALÜASYONLARI:

1 Mayıs 1981 tarihinde alınan bir kararla, halkın gözünden yüksek oranlı devalüasyon olayının saklanması amacıyla, bu tür devalüasyon uygulamasına son verilmiş, günlük mini-devalüasyonlar dönemi başlatılmıştır. 1 Mayıs 1981'de yürürlükte olan 1 Dolar 98.20 Liralık kur, 1 Mayıs 1982 tarihine geldiğimizde 1 Dolar 147.75 T.Liralık bir değere ulaşmıştır. Demek ki geçen bir yıllık süre içerisinde Türk Lirası tastamam % 50'lik bir değer kaybına uğramıştır.

Olayın tezgâhtarı Turgut Özal başarısını boyalı basında şu tarzda ilân ediyor:

"Döviz fiyatına gelince... döviz fiyatının serbestçe tayin edilmesine daha bir müddet zamanımız var... Ama geçirdiğimiz mes'eyi unutmamak lâzım. Bir zamanlar para ayarlaması gazetelerimizin baş sayfalarında büyük manşetler halinde iken, bir buçuk seneyi geçmeyen bir süre içerisinde bugün diğer memleketlerde olduğu gibi günlük kurlar ilân edilivor ki bu hakikaten büyük aşamadır." (22 Eylül 1981, TERCÜMAN: 1981-82 Ekonomi Eki).

Yine Turgut Özal, 13 Aralık 1981 tarihli TERCÜMAN'da bu konu ile ilgili şunları söylüyor:

"Eskiden bir yanlış anlama sonucu devamlı olarak Türk parası kuru, olduğundan daha kıymetli tutulma durumunda idi. Bu yüzden ihracatımızda gerekli teşvik sağlanamıyordu. Şimdi öyle anlaşılıyor ki, kurun bugün esnek olarak temin edilmesi ihracatımızı hakikaten teşvik etmektedir. Ana sebep budur. Son üç ayda Türkiye'nin topyekün ihracatı % 58.4 artış göstermiştir. Ve ilk kez bu yıl sanayi ürünleri ihracatı, tarım ürünleri ihracatını geçmiştir."

2) YÜKSEK FAİZ POLİTİKASI VE KARŞILIĞINDA İHRACATA TANINAN DÜŞÜK FAİZ:

"24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen ekonomi-politikanın neticesinde, Türkiye'de faizin serbest bırakılmasıyla piyasadaki faiz oranları bir anda büyük artışlar göstermiş ve bankalar resmen % 50-55, kapalı kapılar ötesinde % 65-70'e varan faizler ödemeye başlamışlardır. Bir anda tüm ülkede yerden mantar biter gibi BANKERLER ordusu yaratılmış ve bunlar % 80-120 arasında faizler ödemişlerdir. Bu sürüyle Banker, halkın elindeki küçük tasarrufları yaşanılan geçim sıkıntısı karşısında rahatlıkla kasalarına toplamışlar ve sonunda yoklara karışmışlardır. Bu yazımızda Bankerler soygunu üzerinde durmıyacağız. Yürürlüğe soktuğu faiz politikasıyla halkın cebindeki 25 kuruşa kadar el atan Finans-Kapital, bu arada ihracattaki faiz oranını % 18 civarında bırakmıştır. İşte bu noktada soygun çetesinin başı Turgut Özal'dan "FAİZDEN ŞİKAYETİ OLAN İHRACATA DÖNSÜN TAVSİYE EDERİM. İHRACATA DÖNERSE DAHA UCUZ FAİZ ALACAKTIR" sinyal ve talimatını alan Finans-Kapitalistler düşük faizli ihracat kredisine hücum etmeye başlamışlardır. Yine Turgut Özal'ın belirttiği gibi, "SİKINTIDA OLANLARIN BAZI BÜYÜK SANAYİCİLER OLDUĞUNU TAHMİN EDİYORUM. ONLAR FAİZDEN ŞİKAYET EDİYORLARSA KENDİ ÖZ KAYNAKLARINI ARTTIRSINLAR" cümlesiyle tanımladığı ucuz kredi bulamıyanlardan ise itiraz sesleri yükselmeye başlamıştır.

İşte "İHRACAT SEFERBERLİĞİ" adı verilen SOYGUN STRATEJİLERİ'ne altlık edilen ikinci makanizma da budur.

3) SIKI PARA POLİTİKASI:

"24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen ekonomi-politika neticesinde iç piyasa üzerinde çalışan sanayicilerin ya kredi muslukları kısılmış, ya da yüksek faizli krediler verilmiş ve neticede I.M.F. ile yapılan anlaşma uygulanmaya çalışılmıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, TİSK Genel Başkanı Halit Narin bile bu noktada dayanamamış ve feryadı basmıştır:

"Öyle bir noktaya gelinmiştir ki, bu politikanın sürdürülmesinde yararların tartışılmasına başlanmıştır. Çünkü mevcut para ve kredi düzenlemeleri geçmiş yılların yüksek enflasyonu sebebiyle öz kaynaklarını tamamen tüketmiş, CİDDİ HER MÜESSESEYİ gerçekten sarsmaya başlamıştır. Müesseseler artan girdi maliyetlerinden dolayı daha fazla borçlanmaya mecbur kalmışlardır. Diğer taraftan üretilen her malın ihraç edilmesi veya her istenildiğinde yeni ortaklar bulunması şansı olmadığından işletmeler mali yönden kritik bir çizgiye itilmişlerdir. Merkez Bankası'nın kredi musluklarını her kısışında bu kısıntının bütün Banka müşterilerine aynı oranda intikal etmediğini söylemek yanlış olmıyacaktır." (3 Aralık 1981, RAPOR - Ekonomi-Politik).

Yukarıda üç ana makanizmasını açıkladığımız soygun stratejileri içinde oyun iki yönlü oynanmıştır: 1) Türkiye halklarının cebindeki parayı, karısının boynundaki ziyneti, kolundaki bileziği son kuruşuna kadar soymak; 2) Halktan toparlanan bu paraları sahte ihracatçılara finansman kaynağı yaparak milyarlarına milyarlar katmak operasyonları birlikte sahnelenmiştir.

Karısının boynundaki ziynet, bileğindeki bilezik, yastık altındaki altınlar, % 60'lık, hattâ sahte bankerlerce % 120'lik faizi gören herkes tarafından piyasaya sürülmüş ve piyasada muazzam bir altın akımı meydana gelmiştir. Neticede altın Türkiye piyasasında dünya piyasalarından ucuza düşmüştür. Piyasaki altın bolluğu karşısında döviz kaçakçıları açısından tek çözüm yolu altını toparlıyabilmek için Türk Lirasını bulmaktan ve bunun yolu da BANKALARDAN geçiyordu. Burada amaç gerçekleşti. Finans-Kapital bu kendi hazırladığı avı kaçırmadı ve hemen ihracatçılığa soyundu. Kaçak altınlarla çıkan devizler ihracat dövizi olarak Türkiye'ye geri dönmeye başladı. Ama ihraç edilecek yeni bir mal yoktu. Onun da çaresi bulundu. Döviz karaborsada resmi kurdan pek farklı değildi. Bu nedenle fazla döviz göstermekte bir sakınca yoktu. Hemen faturalar ayarlandı ve gerçekten kâğıt üzerinde yüksek miktarlarda ihracata başlandı. Madem ki tezgâh, dövizi yüksek gösterip, düşük faizli kredi almak üzerine inşa edilmişti, o halde hiç bir sorun yoktu. Devlet açısından ihracat dövizi artıyordu ya, ne gam!... Böylece BANKA SANAYİCİ İHRACATÇI KAÇAKÇI birliği doğdu. "BIRAKINIZ YAPSINLAR, YAPAMIYANLAR BATSINLAR" çarkı işletilmeye başladı. Türkiye'de ihracatın (!) genel artışı (!) nedeni işte budur.

Ancak Gerici Finans-Kapital Cephesinin bu soygunla yetinmiyeceği belliydi. Bu soygundan azami kârı alabilmek için, tarım ürünleri ihracatından çok, hayali sanayi ürünleri ihracatı daha çok arttı. Çünkü sanayi ürünleri ihracatının hemen tümünde vergi iadesi uygulanıyordu ve bu yoldan da Devlet kasasını soyma imkânı mevcuttu. Bu soygunun miktarı hakkında bir fikir vermek gerekiyorsa, 1980'de 4.9 milyar lira olan ihracatta vergi iadesinin, 1981'de 25 milyar liraya ulaştığını söyliyebiliriz. (Bu miktar 1964-1980 yılları toplamı olan 21.8 milyardan daha yüksektir.)

9 Aralık 1981 tarihli RAPOR gazetesi şunları yazıyor:

"Ankara'daki İ.M.F. uzmanları Maliye Bakanlığı ve D.P.T. yetkilileriyle yaptıkları görüşmeler sırasında "İhracatta vergi iadesi" konusunu yeniden gündeme getirdiler ve "TÜRKİYE'NİN BAZI MALLARIN İHRACINDA UYGULADIĞI VERGİ İADESİNİN KALDIRILMASINI, EN AZINDAN ORANLARININ DÜŞÜRÜLMESİNİ" önerdiler. Yetkililer bu önerinin daha önceki konsültasyon görüşmeleri sırasında da gündeme getirildiğini, ancak ihracatın artmasında önemli bir faktör olan vergi iadesi uygulamasının kaldırılmasının kabul edilemiyeceğinin İ.M.F.'ye bildirildiğini, bu sefer de aynı önerilerin kabul edilmesinin sözkonusu olmadığını bildirdiler."

Ortada artık kimsenin gözünden kaçırılamıyacak boyutta bir soygun vardır. Bu soyguna da herkes katılmıştır. Şimdi SOYGUN ŞEBEKESİNİN "BABA"SI TURGUT ÖZAL yaygınlaşmaktan sıkıntı duymaktadır ve şebekenin ortaklarını sayıca asgariye düşürüp bu olayı "JAPON MODELİ" adı altında bir avuç tekeli öne çıkarma ile sonuçlandırmaya çabalamaktadır. Ve bu anlamda yeni tedbirleri sıra ile alıyor. Nedir bu yeni tedbirler? 30 milyon doların üstüne çıkan tüm ihracatçılara vergi iadesi vermeyi kanunlaştırıyor. İhracat kredilerinin 82'de 105 milyar liradan 200 milyar liraya çıkarılacağını açıklıyor. Yâni olayın hayali olduğunu bile bile "SOYGUNU YAPALIM, FAKAT AZ KİŞİYLE YAPALIM" diyor ve ekliyor:

"Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal... "BÜYÜK İHRACAT ŞİRKETLERİNİN TÜRK EKONOMİSİNE KATKISI OLACAKTIR. ANCAK BENİMSENEN MODELDE (Japon Modelini kastediyor) BİZE UYMAYAN YÖNLER MUTLAKA VARDIR VE BİZ DE BAŞARI İLE UYGULANAN EKONOMİK MODELLERİN BİZE UYAN BÖLÜMLERİNİ ALIP KENDİMİZE GÖRE YORUMLUYORUZ. JAPONYA'DA UYGULANAN MODELDE DE İHRACATI BÜYÜK ŞİRKETLERİN ÜSTLENMESİ FİNANSE ETMESİ KONUSU BİZİM İÇİN UYGUNDUR. İHRACATI BİLMEYEN KİŞİLER YERİNE BU ŞİRKETLERİN YÜRÜTMESİ, PAZARLAMASI DAHA DOĞRU OLACAKTIR. BU DA İHRACAT MONOPOL BİR YAPIYA BÜRÜNECEKTİR, DEMEK DEĞİLDİR. BU BÜYÜK ŞİRKETLERİN YANISIRA KÜÇÜK İHRACATÇI DA OLACAK VE YAŞIYACAKTIR." (Turgut Özal'ın gazetemize özel demeci; 24 Ağustos 1981, DÜNYA).

Yukarıdaki yalana insanın inanabilmesi için çocuk olması gerekiyor. İHRACATI BÜYÜK ŞİRKETLERE DEVREDECEKSİNİZ, % 10 VERGİ İADESİNİ EKSTRADAN ÖDİYECEKSİNİZ, KÜÇÜK ŞİRKETLERİN REKABET İMKANINI KALDIRACAKSINIZ VE BU MONOPOL DEĞİLDİR DİYECEKSİNİZ.

Gerici Finans-Kapital Cephesinin İHRACAT ARTMASI yutturmacasının, aslında, soygun ve vurgunlarının artması olduğunu şu karşılıksız iki soru ile daha da net kavrıyabileceğiz:

1- TÜRKİYE'DE HANGİ SANAYİ KOLU, NE KADARLIK İHRACAT YAPMAKTADIR? 2 MİLYAR DOLARLIK HANGİ SANAYİ MALI İHRAÇ EDİLMİŞTİR? BUNLARI MADDE MADDE AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ?

2- TÜRKİYE'DE HANGİ TARIM ÜRÜNÜ GEÇEN YILLARA ORANLA DIŞ PİYASADA DEĞER KAZANMIŞ VE İHRACAT NASIL 2 MİLYAR DOLARI BULMUŞTUR? ÜRETİM HANGİ TARIM ÜRÜNLERİNDE NE KADAR ARTMIŞTIR?

Bu soruların cevabı Gerici Finans-Kapital Cephesi açısından yoktur.

Satılık Paşaları, kukla danışma meclisleri, işkenceleri, idam sehpaları, toplu katliamları gölgesinde vurgunlarına vurgun katıyorlar. Devrimci mücadelenin belini büktüklerine tam anlamıyla kendilerini inandırdıklarından, Türkiye halkları üzerindeki baskı ve terörlerini her gün biraz daha arttırıyorlar.

YALNIZ UNUTMAYIN Kİ: 12 Mart'ta olduğu gibi: "TEMİZ GENÇ KANIN DÖKÜLDÜĞÜ TOPRAKTA, TOHUM KAÇINILMAZCA ÇİMLENECEK, FİLİZ VERECEKTİR. BUNA EN BAŞTA PİYESİ SAHNEYE KOYAN O HAİN PARABABALARI VE ONLARIN SİLAHLI BEKÇİLERİNİN EN UFAK KUŞKULARI BULUNMASIN."

Devrimci hareketi 12 Mart'ta da bitirdiğinizi sanıyordunuz. Bugün tüm imkânlarınızı üstlerine salarak gece gündüz işkenceli, katliamlı girişimlerle bitiremediğiniz devrimci güçler, nasıl 12 Mart sonrası yerden bitercе karşınıza dikildiyse, 12 Eylül sonrasında da aynı sosyal kural hayata girecek, yine yüzbinler yerden bitercesine karşınıza dikilecektir. VE MUTLAKA YAPTIĞINIZ İŞKENCELERİN, KATLİAMLARIN HESABI SİZDEN SORULACAKTIR. Yakın geçmişimiz dahil tüm tarih sizin gibi sermaye uşaklarından soru-lan hesapların örnekleriyle doludur.

TÜRKİYE'DE 1 MAYISLAR

Türkiye'de işçi sınıfı hareketi, doğal olarak, kapitalizmin doğuşu ve gelişimiyle birlikte başlar ve gelişir. Ancak bundan önce 1861 yılından 1865 yılına kadar Amerikan burjuvazisinin kıran kırana yürüttüğü iç savaş, yâni kapitalizm-öncesi prekapitalist üretim ilişkilerinin toplum hayatından bütünüyle tasfiyesi süreci bizde bu boyutta yaşanmaz. Kapitalizmin doğuşunu ve gelişimini belirleyen, burjuvaziye orijinal karakterini veren sosyal güç, sermayenin kendi iç dinamiği değil, Tanzimat dönemiyle birlikte Batılı emperyalistlerle gelişen ekonomik ve siyasi ilişkilerin çizdiği sınırlar içerisinde kalan DEVLETÇİ GELENEĞİMİZ oldu. Bunun en tipik örneğini: 1908'deki Meşrutiyet devrimiyle Abdülhamit saltanatının temsil ettiği derebeğ despotluğunu "Hürriyet, Müsavat, Uhuvvet, Adalet" ilkeleriyle deviren İttihatçı hareketin Birinci Dünya Savaşı'nda kayıtsız ve şartsız yanında yer aldığı süreye kadar Alman emperyalizmi ile gelişen ilişkilerinde ve bu ilişkilerin sonucu liman şehirlerinin kodaman bezirgânlarından "Milli Burjuvazi" yaratma çabalarında izlemek mümkündür.

Ortadoğu'ya has DEVLETÇİ GELENEĞİN dürtüsüyle ileriye çıkan Ordu Gençliği hareketi Resneli Niyazi'lerle dağa çıkarken kuşkusuz bu amacı gütmüyordu.

Ancak, Tarihsel Devrimci geleneğin en örgütlü sosyal sınıfın yöringesine girmesi sosyal determinizmdi. "Avrupa'da bulunduğu için, İttihat Terakki ile haberleşme ve irtibatı kolay olan III.Ordu'da bir nevi siyasi özerklik vardı. Önce onun subayları elde edildi. Sonra yavaş yavaş II.Ordu bölgelerinde de İttihat ve Terakki komiteleri kuruldu. Ve nihayet, bilinen yollarla, Ordu da elde edildikten sonra, Hürriyet istendi ve alındı." (Dr.H.Kıvılcımlı: "Yakın Tarihten Birkaç Madde", Arşiv Yayınları, s.45).

"Hürriyet" Batıda burjuvazi için "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" anlamına geliyordu. Türkiye'deki sosyal yapının gereği aynı kural yürüdü. "Geçenler" ve "Yapanlar" Meşrutiyet burjuvazisi ile önce Alman, sonra İngiliz emperyalizminin kodaman sermayeleri oldu. Toplum sahnemize, kapitalizmin doğuştan (piç) sakat yapısıyla birlikte, çıkan işçi sınıfımızın ise, Meşrutiyet burjuvazisinin "Hürriyet" parolasını, kendisi için "Bırakınız düşünsün, bırakınız davransın" şekline sokacak gücü zaten olamazdı. Yani işçi sınıfı, Meşrutiyet hareketini yönlendirmek bir tarafa, kendi hareketinin gelişimini, 1908 Meşrutiyet devriminin sağladığı sınırlı siyasi özgürlük ortamında gerçekleştirebilmişti. Nitekim Abdülhamit istibdadı şartlarından hayli cılız ve güçsüz olan işçi sınıfı hareketi, 1908 Meşrutiyet devrimiyle birlikte sendikal örgütlenme imkânlarına kavuştu. 1 Mayıs gösterileri de bu gelişime uygun bir paralellik gösterdi. 1908 öncesi yapılan kutlamalar, piknik havası içinde bahar eğlencesi boyutunda geçerken, 1908 Meşrutiyet devriminden sonra yapılan 1 Mayıs kutlamaları, geniş yığınlarca siyasal bir gösteri niteliğinde gerçekleştirildi. Balkanlar ve Birinci Dünya Savaşı yıllarına gelindiğinde, Meşrutiyet burjuvazisi, Alman emperyalizmi ile içiçe, "Hürriyet, Müsavat, Uhuvvet, Adalet" ilkelerini artık tam anlamıyla kendi sınıf çıkarlarına hizmet eder bir hale getirmişti. Nitekim 1912 yılından 1920 yılına kadar 1 Mayıs kutlamaları da yapılmadı, yaptırılmadı.

Anadolu burjuvazisinin öncülüğünde 1919'da başlatılan anti-emperyalist savaş, "bildiğimiz gibi, Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti dediğimiz Anadolu burjuvazisinin örgütlerinin ideolojisi ve adeta yönetimi altında, fakat bizim tarihimizde büyük rol oynamış "Sünuf-u Devlet" denilen insanlarımızın, yani Devlet Sınıfları dediğimiz insanlarımızın Vurucu Güç olarak rol oynamaları biçiminde cereyan etti." (Dr.H.Kıvılcımlı: "Finans-Kapital ve Türkiye" Konferansından).

İşçi Sınıfı Bayramı

1 MAYIS'I YAŞATIYORUZ

PARTİZAN YOLU militanları, İstanbul - Ankara ve İzmir'de, özellikle yoksul yığınlarımızın yaşadığı bölgelerde ve Türkiye Kürdistanı'nın güney bölgelerinde: İŞÇİ SINIFI BAYRAMI 1 MAYIS YAŞIYOR - ÇEŞNA ÇİNA KARKEREN 1e GULANE DIJÎ" sloganlarını içeren 1 Mayıs afişi, "ÖN'LAR YAŞIYOR - EWANA DIJÎN" sloganlarını içeren Kızıldere afişi, "6 Mayıs 1972 - DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN, HÜSEYİN İNAN" afişi ile, Türk ve Kürt halklarının Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesinin bayrağı SOSYALİST gazetesinin çıktığını bildiren afişleri asmışlardır.

Sömürgeci Faşist Cuntanın tüm baskılarına karşı mücadele sürüyor, sürecek.

Londra'da

Berlin'de

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik ve Mücadele günü olan 1 Mayıs'ta PARTİZAN YOLU, Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda sömürgeci-faşist Cunta tarafından işçi sınıfının hak ve varlığına yöneltilen azgınca saldırılara karşı sesini ve savaş sloganlarını Türk ve Kürt işçi sınıfı ve emekçi halklarına ulaştırdı. Avrupa'da ise, diğer ülkelerin işçi sınıfı ve devrimcileri ile omuz omuza Proletarya Enternasyonalizmine olan bağlılığını gösterdi.

Almanya, İngiltere, Fransa ve İsveç'te PARTİZAN YOLU militan ve sempatizanları disiplinli bir şekilde miting ve yürüyüşlerde yerlerini aldılar. Miting ve yürüyüşlerin yapılacağı alanlar, günlerce öncesinden "İşçi Sınıfı Bayramı 1 Mayıs Yaşıyor — Çeşna Çina Karkeren 1e Gulane Dıjî" afişleriyle donatılmıştı. Ayrıca daha bir çok bölgelerde de geniş şekilde afişleme yapılmıştı. Miting ve yürüyüş alanları "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz", "Türk ve Kürt İşçi Sınıfı ve Emekçi Halklarının Mücadelesi Faşist Zinciri Kıracaktır", "Tek Yol Devrim", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "Kahrolsun Sömürgecilik", "Kurdara Azadi", "Devrim İçin Savaşmayana Komünist Denmez" sloganlarıyla inletildi. Ayrıca yürüyüşlerde, işçi sınıfının önderleri Marks - Engels - Lenin'in ve Türkiye ve Kürdistan halklarının önderi Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın portreleri taşındı. Dağıtılan bildirilerde: "Kurtuluşumuz kendi topraklarımızda, yâni Türkiye'de ve Kürdistan'da Sosyalizmle olacaktır." denilerek, hedefin kendi topraklarımız olduğu gerçeği bir kere daha vurgulanmıştır.

Afişler ve yürüyüşlerdeki militan tavrımız büyük bir ilgi ve sempati toplamıştır. PARTİZAN YOLU bayrağı Avrupa'da ilk defa dalgalandırılmıştır.

Stockholm'da

Paris'te

gerek dış etkilerle Milliyet duygularını benimsemişlerdi. Onun için 1908'den sonra, Türkiye'de Milliyet kavgası açıktan açığa başlar." (s.51).

Osmanlı imparatorluğunun Birinci Dünya Savaşı'na katılması ve yenilmesiyle birlikte, Emperyalizmin de müdahaleleriyle, kavga öyle bir hal alır ki, Osmanlılığın ana unsuru olan Türklerin bu sefer kendilerine barınacak yer bırakılmama durumu ortaya çıkar ve "Kurtuluş Savaşı" gündeme gelir.

* * *

Sonuncu bölüm olan "Cumhuriyet Burjuvazisi ve Bolşevizm", kitabın yarısından fazla uzunluktadır. Bu bölüme şu sözlerle girilir:

"Siyasi bakımdan Çardan, iktisadi bakımdan Kapitülâsyonlardan kurtulmak umudu, Türk burjuvazisini Alman emperyalizmin kucağında Dünya Savaşına attı. Hint yolunun stratejik noktaları: Boğazlar, Kafkas, Galiçya cepheleri üzerinde kopan kanlı kasırgalardan sonra, İttilâf ordularını tutan Arap milliyetçiliği önünde Osmanlı imparatorluğu kuşa döndürüldü ve yüzyıllardan beri dayandığı mevzilere, Anadolu'ya kapanıp kaldı. Mütareke'den sonra, İttihadcı kodamanların, âdetleri üzre sırra kadem bastıklarını eklemeye gerek yok. İstanbul, imparatorluğun o zamana dek "lâyüsel" (sorumlu tutulmaz) siyaset merkezi, fiilen yabancı güçlerin elinde, şeklen (Saltanat + İttilâfçı Türk) idaresinde.. Mütareke ile tanınan Türkiye ülkesi de her gün siyasi ve iktisadi bakımdan paylaşılmakta.. Fakat Avrupa emperyalizmi Savaş bunalımı ile birlikte açılan Proletarya devrimleriyle haşır neşir oluyor. Anadolu'da kendiliğinden doğan direniş hareketini kırmak için, Dünya Savaşı'nda pek terlememiş olan Yunan ordusunu, "Megalo İdea" (Yüce Ülkü) hülyasıyla âlet yapmayı uygun görüyor. Bu durum Türk burjuvazisine ve halkta bir umut doğurmuştur: demek Emperyalizm bizzat müdahale edemiyecek durumda imiş.. Yunanistan ile başbaşa kalmak mümkünmüş...

"Her taraftta "Redd-i İlhak" cemiyetleri, "Müdafaa-i Hukuk" heyetleri fışkırmaya başlar. İzmir bölgesinde bizzat halk ve dağlı Efeler silâhlı tepkiye geçmiştir. Adana hudutlarında aynı durum başlamak üzere.. Emperyalizmin dritnotlarını Yıldız'ın karşısında gören İstanbul burjuvazisi ve Sultanı, bu müthiş ejderhalarla boğuşmayı delilik sayar.. Ve lütuf dilenciliğinden medet umar. Geri kalan Türkiye'nin hemen her ilinde bu kokmuş başa karşı başlıyan adem-i merkeziyet (desantralizasyon) nefreti ve protestosu, ayrılmak ve kendi başına bir teşekkül olmak eğilimine kadar varıyor...

"Bütün bunlar ne zaman oluyor? 1919 yılında.. Yâni Bolşevik Devrimi dünyanın altıda birinde siyasi başarısını kazanmış, Komünizm Avrupa'nın göbeğinde patlıyor, Dünya İşçi Hareketi önüne geçilmez bir dalga halinde kabarıyorken.. Türk yarı-sömürge burjuvazisinin eski kurtları kokuyu almış, tâ Ön, Orta Avrupa'dan birer birer Moskova'ya doğru pervaneleşmedeler. En müthiş kâbus, Çar, bir varmış, bir yokmuşa dönmüş. Sovyetler iktidarının devrimci işçi ve köylüleri bütün dünya ezilen uluslarına kardeş elini uzatmaya hazırdır. Uluslararası güçlerin yeni gruplaşmaları şu manzarada: bir yanda zafer kazanmış Komünizm ülkesi, öte yanda kırılan Emperyalizm.. Emperyalizm cephesinde yenilmiş olanlar savaş safları dışına itilmiş.. Yenenler dünyayı paylaşma hususunda boğaz boğaza gelmek üzere. Ve hepsi birden, kalkışan devrimci proletaryanın tehdidi altında.. Manzara o kadar açık ve keskin ki, görmemek için ancak pısırık Türk burjuvazisi kadar yaman bir Saltanat ve Hilâfet miyobisine tutulmuş olmak; görmek için sadece İstanbul'un kokmuş ortamından dışarıda nefes alıp etrafa bakmak gerekli ve yeterliydi. Netekim Anadolu halkı bunu içgüdüsüyle sezmiş ve müttefik olarak "Bolşevikler geliyor!" şiârıyla Emperyalizmin istilâsına karşı çeteler teşkilâtlandırıyordu.

"İstanbul'un şehirlerden dışarıya çıkmamış, halkı görmemiş ve kitle hareketine inanmamış, yabancı sermaye ile kombinezonlara alışmış olan kozmopolit burjuvazisi ve aydını tam bir ideoloji karmakarışıklığı içinde bulunuyordu. Zaten emperyalizmin iktısadi ve askeri güçleriyle kıskıvrak bağladığı büyük şehirlerde (İstanbul'da anlayın) herhangi temelli bir hareket te kolay tutunamazdı. Onun için ilk ciddi hareket "Doğu İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" tarafından başladı. Sebebi: 1- Türkiye'nin biricik istilâya uğramamış bölgesi burası idi; 2- Bu bölge Bolşevik devrimiyle yakın komşu idi ve Sovyetler devrimiyle yakından ve fiilen temasta bulunuyordu.

"İstanbul'un Emperyalist güçler tarafından işgal edilmesi şu iki büyük olumlu sonucu doğurdu: 1- Türk burjuvasına ve küçükburjuva aydınlarını kozmopolit, uzlaşıcı, korkak Saltanat ortamından, İstanbul'dan dışarıya fırlattı attı; 2- Bu kokmuş ve uyuşturucu çevreden kaçırdığı aydınlarla burjuva unsurlarını İç Anadolu'ya, halkın içine girmeye mecbur etti. Birer kelime ile: 1- Yabancı sermayeye tapınmaktan kurtardı; 2- Halkın gücüne inanmaya alıştırdı. Çünkü yabancı eline geçen İstanbul hükümeti bu zümreleri birdenbire aç ve korumasız bıraktı. Rütbe ve yıldızlarıyla kendilerini birer yıldız kadar kaba halktan uzak sayan burjuva aydınları ansızın maaşsız kalınca, nasıl hiç bir işe yaramadıklarını görerek şaşalamış ve Emperyalist erlerin maskarası haline geldikçe çileden çıkmışlardı. Sarayın ve İtilâfçıların adamı olmayan İstanbul güzideleri aç köpek muamelesi görüyorlardı.

Manda meselesinin görüşülüp karara bağlandığı Sivas Kongresi'nde Mustafa Kemal ve Anadolu burjuvazisinin temsilcileri birarada (Eylül 1919).

Bizzat şehir burjuvaları, Türk ve Müslüman olmayanların rekabeti ile gerilerken, Anadolu'da kopup ayrılmak isteyen Lokalizm cereyanı ile tâ kökünden baltalanacağını hissediyordu. Büyük şehirlerde dayanak noktaları çürüyen Türk burjuva ve aydınları İç Anadolu'ya kapağı atmaktan ve orada beliren ulusal direniş cereyanına kapılmaktan başka çıkar yol göremediler. Bugün, burjuva devrimcisi geçinmek isteyenlerin kendilerine verdikleri "Ülkücü" sisii istediği kadar şişirilsin, topu birden Anadolu'ya KOVALANDIKLARI için KAÇMIŞTILAR. Bunu biz değil, samimi olduğu zamanda, bizzat bugünkü Halk Partisi'nin ikinci başkanı onaylar. 1920'de Bursa ile ilgili gensoruya cevap veren İsmet, "Büyük Millet Meclisi" üyelerine şöyle bağırıyordu: "Biz buraya eğlenmek için, keyf etmek için gelmedik. Buraya birçok güçlüklere, sıkıntılara katlanmak için gelmemişsiniz. BİZİ ÇIKARMIŞLARDIR. BAŞKENTİMİZİ İŞGAL ETMİŞLERDİR." "Bundan sonra elimizde kalan son vasıtayla KENDİ HAYAT VE NAMUSUMUZU KORUMAKTAN BAŞKA ÇARE OLMADIĞINI KABUL ETMİŞİZ, ... BU HEYETİ KURMUŞUZDUR." (Siirt Meb'usu Mahmut: "Gazi ve İnkılâp"; Milliyet, 21-1-1930).

"DOĞU İLLERİ MÜDAFAA-İ HUKUK CEMİYETİ herşeyden önce bir burjuva teşkilâtı idi. Fakat Meşrutiyet burjuvazisi değil, Cumhuriyet burjuvazisinin tohumu olan "Taşra" burjuvazisiydi. Onun "Lokalizm"inde bile Meşrutiyet burjuvalığıyla kopuşan bir ideolojinin anacizileri gizleniyordu: 1- Kendi yağıyla kavrulmak, yâni âdeta Pan-Turanizm ve Pan-İslâmizm'den vazgeçmek; 2- Avrupa emperyalizmi ile uzlaşmaya son vermek, yeni bir yön almak.. Bu gizli yöneliş işlenirse gelişecekti.

"Müdafaa-i Hukuk kendisine bir baş arıyordu. Türk burjuvazisinin geleneksel usulüne başvurdu: Maddi gücü temsil eden Orduya başvurdu. O sırada Doğu illerinde bulunan biricik bağımsız, yabancı etkisinden uzak III. Ordu kalmıştı. İşgal dışındaki Türkiye'nin âdeta askeri ve mülki makamlarına egemen olan bir diktatörü vardı: Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal.. Sultan Vahdettin Savaş sırasında Almanya seyahatine beraberinde götürdüğü, Mütareke'den sonra bir Cuma namazından sonra uzun ve gizli bir görüşme yaparak, bir söylentiye göre Meb'usan Meclisi'ni dağıtmak için ittifak ettiği güvenilir adamlarından Mustafa Kemal'i, henüz Tarihin açıkça aydınlatamadığı bir misyonla ve tam yetkiyle, Türkiye'nin biricik yabancısız kısmına bir nevi Diktatör atamıştı. Üçüncü Ordu Müfettişliği görünüştü. Gerçekte Sivas'ta 3.cü, Erzurum'da 15.ci Kolordular da M.Kemal'in emrindeydi. Diyarbakır, Ankara ve bütün civar Anadolu'nun gerek Kolordularına, gerekse Mülkiye makamlarına emir vermeye, daha uzaktaki komutanlarla bağ kurmaya, örneğin İzmir'de 20.ci, Edirne'de 1.ci Kolordularla temas etmeye yetkisi vardı. Bir kelime ile: M.Kemal, yabancı işgali altında bulunan Halife'nin, yabancı işgali altında olmıyan yerlerdeki Kaymakamı ve Vekili olmuştu..

"Şimdi bir bebeciğe deseler ki: bu M.Kemal'e Halife düşmandı da, onu başından savmak için Anadolu'ya sürgün gibi defetmekçin bu görevi verdi.. İnanır mı? Burası bize lâzım değil.

"1919 Mayıs ortasında Samsun'a inen Müfettiş Paşa, Anadolu'da ismi var cismi yok bir ordudan önce asıl efendisini, burjuvaziyi buldu. Ve Saray'da bıraktığı korkak efendisiyle burjuvazi arasında bir karşılaştırma yaptı. O şartlarda Sultan hiç, Burjuvazi hep idi. Sultan ona, bir işaretle geri alabileceği kuru bir mevki vermişti. Burjuvazi kendisini Baş yapmak için kucağını açıyordu. Sultan kendisi "muhtacı himmet bir dede" idi, rütbesi bir uydurma gelgeç gösterişti; burjuvazi yeni bir yön almış gerçek güç, cereyeği mevki sonu çıkacağa benzer parlak bir geleceği. Bununla birlikte ne yardan, ne serden vazgeçmemek; Sultanı da, Burjuvaziyi de ayrızamanda kullanmak mümkün değil miydi?.. Fakat, Saray, kullarının başka efendilere tapınmasını asla affetmez... 23 Haziran'da Ali Kemal, Mustafa Kemal'in azlettiği haberini bildirdi. Paşa o sıralarda Amasya taraflarındadır. İki yüzlü Acem kılıçlığı sökmemişti. Ve zaten Saraya bir daha dönemezdi de. Burjuvazi (Müdafaa-i Hukuk): "Gel!" diyordu. Başka gidecek yer kalmamıştı ki.. 10 Temmuzda Erzurum'da "Doğu İlleri Kongresi" olacak. 3 Temmuz'da M.Kemal Erzurum'da çalışmanın tehlikesini izah eder, tertibat ister ve 8-9 Temmuz gecesi, sanki onbeş gün önce azledilmemiş gibi, istifasını verir.

"Türk burjuvazisi Başını şimdi bulmuştu." (s.53-56).

Dünya ve Türkiye'nin içinde bulunduğu 1919 şartlarında, Liderlik sorununu böylece çözümlemiş olan Anadolu Burjuvazisinin, iktidar mücadelesinde: Örgüt, Taktik ve İdeoloji bakımından durumu da şöyle özetlenir:

"ÖRGÜT.— Türk burjuvazisinin İtalyan burjuvazisine benziyen bir talihi var. Pısırıklığı yüzünden örgüt alanında iki kategori araca sahiptir: 1- Sınıf örgütü; 2- Yürütme (icra) örgütü.. Bu sınıflama biraz garip görünse bile böyledir. Sınıf örgütü: Meşrutiyet burjuvazisinde "İttihad ve Terakki", Cumhuriyet burjuvazisinde "Müdafaa-i Hukuk" oldu. Fakat yürütme cihazı her iki dönemde de aynı oldu: Ordu.. Ve burjuvazinin her alanda gösterdiği olgular sınıf mücadelesi alanında da aynen görünür: Nasıl bir sınıf örgütü olan Meclis daima yürütme örgütü olan Bakanlar Kurulu'nun kuyruğu durumunda bir şey ise; tıpkı öylece, çok kere Ordu, Türkiye'de sınıf örgütüne ağır basmıştır. Onunçin, Türk burjuvazisinin tarihinde, zaman zaman bütün particileri susturan yıldızlı ve mahmuzlu bir "kahraman" türer ve Ordu aracılığıyla ülkeye egemen olur. Türk burjuvazisinin asli özelliği budur: Orduyu elinde tutan, ülkeyi de elinde tutar." (s.57-58).

Aradan yarım yüzyıl geçtiği halde, bu tespitin, her 10 yılda bir başımıza vura vura canlılığını koruduğunu acı acı görüyoruz.

"TAKTİK.— Siyaset bir savaş olduğuna göre, biraz siyasetle uğraşmış iyi bir askerin siyasette de zararsız bir taktisyen olması mümkündür. Cumhuriyet burjuvazisi, burjuva ordusunun taktisyenliğine güvenirken aldanmıyordu. Burjuva taktiğinin özü iki yüzlüdür...: 1- Gericiliğe (Emperyalizm + Saray ve Derebeğiliğe) karşı devrimci; 2- Halka karşı gerici.. İşte Cumhuriyet burjuvazisinin Kurtuluş Savaşı yıllarında görülen çelişkilerle dolu taktiği, bu bakımdan soyguncu bir sınıfa özgü olan yoğurt yeyişten başka bir şey değildir." (s.59-60).

Bunun uygulamaları kitapta ayrıntılarıyla ele alınıp incelenir.

"İDEOLOJİ.— Cumhuriyet burjuvazisinin ideolojisi iki kategoriye ayrılır: 1- Mücadele ideolojisi; 2- Demagoji ideolojisi.. " (s.77).

"Mücadele ideolojisi"nin iki kutbundan biri: "Meşrutiyet + Emperyalizm ile kopuşma"; ötekisi: "Proletarya devrimine tutunma ve biricik cephe yapma"dır.

Bu "Mücadele ideolojisi"nde özellikle Sivas Kongresi sırasında "Manda Meselesi" tartışılırken Anadolu burjuvazisinin aldığı devrimci tavır önem kazanır. Bu tavrı alırken Sovyetler Birliği'nin desteği belirleyici olur.

"Egemenlik ve demagoji ideolojisi"ne gelince..

"Her burjuvazi, tarihte devrimci rolünü oynadığı zaman, daima iki kategori ideoloji besler: 1- Mücadele ideolojisi; 2- Demagoji ideolojisi.. Fakat zaman zaman, bu kategorilerden birisi yahut ötekisi egemen nitelikli olur. Onun için 1919-1923 yıllarında daha çok Mücadele ideolojisi göze çarparken, 1923'ten sonra, zaferden sonra burjuvazinin Demagoji ideolojisi alır yürür. Fakat gördüğümüz gibi, her iki dönemde de Demagoji ile Mücadele ideolojisi birbirinden aşağı kalmamak için yarış etmekten geri durmazlar. Esas itibarıyle, burjuvazi soyduğu ve soyacağı halka karşı Demagoji silâhını kullanır; saldırdığı düşmanlarına karşı da Silâhlı Mücadele prensiplerini, realizmi elden bırakmaz. Türk burjuvazisi 1923'e dek en çok Emperyalizm ve ona tutunan Saltanatla, yâni genellikle dış ve askeri mücadele yaptı. 1923'ten sonra ise, zafer kazanılmıştır. Meşrutiyet burjuvazisi ile, gericiliğe ve gericiliğe bağlanmış hoşnutsuzluklarla, yâni genellikle iç ve sosyal mücadeleye girişti. Her iki dönemde de halkı kandırmak ve aldatmak esastı. Fakat bu durum iç mücadelede, dış mücadelede olduğundan daha güçtür. Onun için 1923 yıllarına dek III.Enternasyonal'in "tam siyasi ve iktisadi bağımsızlık" prensibini iyice kafaya yerleştirip, bunu pratikte gerçekleştirmekle yetinen Kemalizm, 1923'ten itibaren birden bire oldukça geniş bir Demagoji teorisinin gerek ve kaçınılmazlığını hissetti... Ne yapmalı? Türkiye sosyal bilimler alanında o kadar feci bir yoksulluk gösteriyordu ki, burjuvazi için, yeni aşamayı kavramış ve popularize edecek bir (Demagog + İdeolog) bulmak umut edilemez derecede imkânsızdı. O zaman iş başa düştü diyen Dehâ'yı, Montesqieu'nün iki yüzyıl kadar önce yazdığı "KANUNLARIN RUHU" eserinden cümle cümle alıp Türkçeye ve aktüaliteye iyi kötü adapte edilen nutuklarıyla, Anadolu'yu ve önemli şehirleri, araba üstünde ağrısız diş çıkaran tabipler gibi, etrafında bir alay meraklılar, çoğu ısmarlama dinleyiciler ve büyücek bir yaygara ile: "Efendiler, beyler, ağalar.. ve ilh..." diye diye dolaşırken buluyoruz." (s.89-90).

1923 yılı İzmit, Bursa, İzmir vb. şehirlerde yapılan bu konuşmalardaki demagojiler kitapta tüm ayrıntılarıyla ele alınıp gerçek içyüzleri gösterilir. Özellikle sosyal sınıflarla ilgili demagojiler üzerinde durulur ve şöyle denir:

"Kemalizm sınıflar hakkındaki demagojisini kimsenin gönlü kalmasın diye yapmıyor. Maksat, büyük arazi ve çiftlik teşkilâtı sahipleri ile yüzbinlik sermayedarların tam ve kapsamlı diktatörlüğünü ve elbirliğini temsil edecek olan Halk Partisi'ni kurmaktır." (s.110).

Özetliyecek olursak:

"Burjuvazi sınıf olarak Nizam-ı Cedit'ten beri borusunu öttürmek girişimlerine devam etmiştir. Fakat Kemalizm, dünya proletarya devrimi ile birlikte doğan ve doğuş ideolojisi Kemalizmden yıllarca önce Leninizm tarafından pişirilip kotarılan ve kapitalizmin Bunalım dönemiyle birlikte bütün ezilen uluslar gibi Türkiye halkına da sunulan ana düşüncelere bağlı olan bir cereyandır. Kemalizm, ezilen uluslar için III.Enternasyonal'in ilân ettiği sömürge kurtuluşu ideolojisini, önce (1923'e dek), sâdık bir yedek güç gibi uygulayan, sonra (1923'ten sonra) bu ideolojiyi biçimsizleştirerek ve sosyalaştırarak burjuva lehçesine çeviren ve en küflü, en bayat burjuva ideolojisiyle kamufle eden, kıyafet değiştirten bir yarı-sömürge "HAREKET"idir." (s.91).

İktidarı ele geçiren bu hareket artık 20.ci yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren kaçınılmaz bir surette tekelci kapitalizm biçimini alacak ve bu Finans-Kapital egemenliği aşama aşama günümüze dek gelecekti.

Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın genel olarak Tarihsel Devrimci geleneğimiz, özel olarak ta Ordu vurucu gücü üzerine bilinen görüşleri, genellikle 27 Mayıs sonrasında kaleme aldığı değerlendirmelerdir. Bu değerlendirmelerin, tek başlarına ele alındıkları zaman, bazı eleştirilere karşı savunulma güçlükleri taşıdıkları bir gerçektir. Bu görüşler, "Yakın Tarihten Birkaç Madde" kitabındaki değerlendirmelerle birlikte gözden

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın «YOL» incelemesi üzerine (2)

H. Karaöz

(Geçen sayıda başlamış olduğumuz YOL incelemesinin özetlenmesine devam ediyoruz).

YAKIN TARİHTEN BİRKAÇ MADDE

Kitabın daha ilk sayfasında, Antika bir devlet olan Osmanlı imparatorluğunun kapitalizm karşısında önce gerileyip sonra çöküşü, birkaç cümlede şöyle özetleniyor:

"Türkiye'de Bezirgân ekonomisi Kapitalist ekonomiye geçemeden, Avrupa'nın üstün üretim ilişkilerine çarparak geriledi ve makineleşemedi. Osmanlılığın çöküş başlangıcını, klâsik olarak, Hicret (Göç)ün 1000.ci yılına, yâni Milâdî tarihle 18.ci yüzyıldan sonraya bırakmak âdettir. Oysa gerçekte Osmanlı ayyıldızının en parlak doğuş ve yükseliş ânında, sönüş belirtileri de ortaya çıkmıştır. II.Murat değil, hattâ Kanuni denilen Süleyman da değil, tâ Fatih döneminde, yâni resmi tarihin kaydettiği zamandan bir buçuk yüzyıl önce, Bosna seferlerindeki uzun ve neticesiz savaşlarda ordunun daha fazla gidemem deyişi ile birlikte, daha çok bir fütuhat devleti olan Osmanlılığın temelleri sallandı. 17.ci yüzyılda artık ok yaydan çıkmış, Avrupa'da biriken (Ticaret + Sarraf) sermayesi, Doğu (Levant) ticaretinde dev adımları atmış bulunuyordu. 18.ci yüzyılın başlarında yalnız "Frenk" bezirgânlığı, 300 gemi ile, Osmanlı limanlarından her yıl 11 milyonluk Doğu metâları taşır oldu. Bu bakımdan, Osmanlılık, "Haçlılar" seferlerinden beri Avrupa'nın kuzey ve güney körfezlerinde püsküren ve vaktiyle oynadıkları ilerletici rollerinden sonra, İç Avrupa'nın candamarları üstüne yapışmış bir kene gibi asalaklaşan Venedik, Ceneviz ve ilh. belde-cumhuriyetlerini bir temizleme operasyonu, İç Avrupa'da türeyen Sermaye'ye nefes aldırmak için yolları açan bir sel oldu. Hırvat devşirmesi Sokollu'nun Uzak-Doğu ticaret yollarını kuzeyden ve güneyden Volga ve Süveyş kanallarıyla boş yere açmaya uğraşması, kellesiyle ödediği bir suç haline geldiği zaman, artık Hint yolu Osmanlılık için ebediyyen kaybolmuş bir ülkü idi. İşte "Uzak Dış Ticaret"e nihai surette elveda diyen Osmanlı saltanatı, ondan sonra yeni bir sosyal değişime uğramadan, Kapitalistleşemeksizin, Tevfik Fikret'in pek hüzünlü bir okuyuşla plâğa çekilen "Vatan" şiirindeki içine kurt düşmüş çınar ağacı gibi gittikçe koflaştı." (Arşiv Yayınları, s.7).

"RUSCUK YARANI adıyla anılan ve 6 kişiden ibaret olan ilk gizli burjuva reformist örgüt merkezi"nin lideri Alemdar Mustafa Paşa.. "Alemdar bir barut mahzeninin üstünde oturuyordu. Bir gün, bütün dost ve düşmanlarının ihaneti önünde, mahzeni ateşledi ve evini karıncalar gibi saran Yeniçerilerle birlikte havaya uçup gitti." (Yakın Tarihten Birkaç Madde).

Daha aşağıda Türkiye'nin kapitalizme geçemeyişinin sonuçları da şöyle anlatılır:

"16.cı yüzyıldan beri başlıyan Doğu ticareti, Avrupa metâlarını Osmanlı ülkesine rakipsiz düşman orduları gibi saldırtınca, henüz basit dükkâncık veya tek tük el-imalâthaneleri derecesine kavuşmuş olan yerli sanayi, önce, — karşısındaki yabancı sanayi el-imalâthanesi manzarasında kaldığı sirece, — adım adım geriledi; sonra (iki yüzyıllık bir direnişten sonra), 18.ci yüzyılda, gövdesi makinalaşan ve tepesinden buhar fışkıran Avrupa sanayiinin kesin saldırısı, Kapitülâsyonlarla eli kolu bağlı olan yerli sanatlar cephesini apansızın yardı. 19.cu yüzyıl Türkiye'de sanayi hayatının krahı ve ölümü oldu. Sanayi ve ekonomideki çökkünlük Osmanlılığın yapıcı fealiyetini durdurdu." (s.10).

Osmanlılıkta sanayi kapitalizmine geçemeyişin sonucu ister istemez Komprador burjuvazinin gelişmesi ve yarı-sömürgeleşme olmuştur:

"Osmanlı imparatorluğu bir Derebeğ-Bezirgân imparatorluğu idi. Fakat Osmanlılıktaki Bezirgân ekonomisi, İngiltere ve Almanya'dakinden çok, Hollanda ve İspanya'daki Bezirgân ekonomisi gibi gelişti. Yâni Osmanlı ülkesi büyük üretim ve tüketim pazarları arasında bir transit köprüsü oldu. Şu halde Osmanlı bezirgânlığı çarçabuk ve derinden derine kozmopolitleşti. O zaman Sultan iradelerinde, Türk veya Müslüman bezirgânlar kadar ve belki de onlardan çok, gayrı-Müslim ve yabancı Bezirgânların himaye edildiği görüldü. Bu yabancı ticareti himaye ediş Osmanlılığın sosyal yapısına öyle bir damga vurdu ki, bu âdeta lânet damgası oldu.

Yâni Türkiye'de Bezirgân ilişkileri yabancı ve transit ticaret ilişkileri haline geçtiği vakit o kadar kökleştiler ve egemenleştiler ki, en sonunda ülkenin her türlü ekonomik ilişkilerini yuttular. En sonunda ticaret ilişkileri elâstikiyet ve hareket yeteneğini yitirerek taşlaşmış, donmuş kalmış anıt gibi dikildi kaldı: Kapitülâsyonlar!.. Fakat bu anıt daha çok yabancı ülkeler, Avrupa ekonomisi için bir zafer anıtıydı; yerli ve sınai üretim için bir anıttan çok, Türkiye ekonomisinin başı ucuna dikilmiş bir mezar taşı oldu. İşte onunçin, Avrupa'da nemf halinde beliren ev ve el sanayii, Uzak Dış Pazarlar'la beslenerek kozasından çıkar, kanatlanır ve uçarken; Osmanlı ülkesinin öz bünyesi, deli ipek böcekleri gibi, aynı ilişkilerle nefesi tutuluncaya kadar başına çorap ördü durdu. Yeni bir metamorfoz geçiremeyince ölüme mahkum oldu." (s.10-11).

Osmanlılığın egemen sosyal yapısındaki bu gelişim çerçevesinde işçilerin durumu da ilginç gelişmeler gösterdi:

"İŞÇİ unsuru, Osmanlı Türklerinin fütuhat ve yayılma tekniği kadar eskidir... Rumeli Hisarı'nda tamam 4 ay 6000 işçi çalıştı. Ondan sonra açılan yollar, çeşmeler, kurulan bendler, köprüler, hanlar, hamamlar, kervansaraylar.. bir kelime ile Bezirgân ekonomisinin bütün kan ve can damarları, ne Şeyhülislâmın üfürüğü, ne Yeniçeri Ağasının palası ile değil, İşçi gücüyle yaratıldı. Hele egemen sınıfın heybetli kavukları gibi adım başında bir insanlara: Eğil! (Rüku) - Diz Çök! - Yüzükoyun kapaklan! (Secde) emrini veren kurşun kubbeli yüce câmiler, etraflarında Saltanatın dört bir tarafından devşirilen birer işçi ordusu toplarlardı...

"Kuşkusuz bu "işçi" bugünkü "işçi" değil, Ortaçağ işçisidir. Çırak - Kalfa - Usta ve ilh. mertebeler zinciri (hiyerarşisi) ve (İşçi + Patron) birarada Farmasonluğa benzer yahut benzemez Loncaları ile, Osmanlı işçisi, Kapitalizmin serbest işgücünden çok, Derebeğiliğin bir parçası sayılır...

"Zaman, dünyanın her tarafında "Emekdaş"ları "Yoldaş"a, yâni eski işçiyi yeni işçiye dönüştürürken, Türkiye'de büsbütün kökten gitti: Tarihsel gelişim Türkiye'nin Ortaçağ işçisini "yok" etmeğe kastetti... Sınai ve iktısadi çöküntünün Osmanlılığın yapıcı fealiyetini durdurunca, Ortaçağ işçisi de Türkiye'de genellikle çağdaş işçiye dönüşecek yerde, ya kırlara doğru giderek kayboldu, yahut şehirlerde duvarlara akın etmiş köy deklâseleriyle birlikte satılık ayaktakımı halinde soysuzlaştı." (s.8-10).

Türkiye'de kapitalizmin gelişimindeki sağlıksızlık, işçi sınıfı üzerinde de böylesine yıkıcı bir sonuç yaratmış oldu.

Osmanlı imparatorluğunun gelişimi Marks'ın bulduğu şu temelli kanunu bir daha pekiştiren bir örnektir:

"Her nerede geçmişin alakoyucu, tutucu mirasları kökünden inkâr edilirse veya yok olursa, orada sosyal gelişim o derece ilerler." (s.17).

Bunun tersi de doğrudur:

Örneğin, eski Osmanlı toprakları olan Balkan ülkelerinde, "geçmiş Müslüman Osmanlı imparatorluğu idi, gelecek Hristiyan Halk kitleleriydi. İmparatorluk havaya uçurulunca, ne tarih kaldı, ne gelenek... Ortaçağ artıkları, Derebeğ gelenekleri, hemen bütün Balkan uluslarında çarçabuk gelecekle olan bağlarını çözdüler ve gömüldüler." (s.17).

Oysa, "Osmanlı imparatorluğundan ayrılan" ülkelerden Müslüman olanlar, "örneğin güneydoğudakiler hâlâ en karanlık geçmişi gevelemekte ve beklemektedirler." (s.17).

Bütün bu gelişmeler ortaya şöyle bir durum çıkardı:

"(Osmanlılıkta) burjuvazi ile derebeğilik arasında olan döğüş, Sınıf içerikli ve Din kisveli, şu halde Müslüman - Hristiyan mücadelesi gibi akmak mecburiyetinde kaldı. Onunçin 20.ci yüzyıla dek siren Hristiyan - Müslüman savaşı, gerçekte Burjuva - Derebeğ sınıf ilişkilerinin, Devrim ile Karşı-Devrimin kavgası oldu. Ve bütün 19.cu yüzyıldaki Türkiye tarihinin açıklanmasında mihver gidim noktası budur." (s.22).

* * *

Bu giriş bölümlerinden sonra, Osmanlılıkta burjuvazinin doğuş ve gelişim basamakları kronolojik olarak incelenir.

"Arpa Boyu: Türkiye'de Burjuva Devrimi Başlangıçları" bölümünde şu konular özetle ele alınır: "Nizâm-ı Cedid" ve III.Selim'in tahttan indirilip öldürülmesi, "Alemdar Mustafa Paşa" olayı, II.Mahmud'un kurduğu "Asâkir-i Mansure-i Muhammediye", Mustafa Reşit Paşa ve "Tanzimat-ı Hayriye" (1839), "1856 Şubat Islahat Fermanı", "Genç Türkiye Cemiyeti ve Kanun-ı Esasi", "Birinci Meşrutiyet" (1876), "Abdülhamid"in tahta çıkışı..

Ve bir yüzyıllık gelişmenin bu kısa panoramasından şu önemli "ders" çıkarılır:

"Türk burjuvazisinin acıklı doğuş tarihi bize bir şeyi öğretiyor: herhangi bir ülkedeki herhangi bir sınıf kendi kurtuluşu için herşeyden önce kendi gücüne ve sınıfsal devrimci hızına dayanmalıdır... Türk burjuvazisi, — elbet objektif şartların da zoruyla, — sırf dış güçlerle fırsattan istifade ederek harekete geçmeyi düşündükçe, ciddi bir devrim değil, esaslı bir reform bile elde edemedi. Ancak uluslararası denge şartlarından yararlanmayı, ulusal ve sosyal yapısındaki sınıf ilişkilerinden doğan ve çalışkan-ezilen sınıfları sürükliyen bir akımla birleştirdiği vakit, kendi bağımsız sınıfsal kurtuluşunu üstün çıkardı. Harekete gelen Türkiye proletaryası ve onun keşif-kolu, bu tarihsel dersi, velev başka bir sınıfa da ait olsa, kendi defterinin bir kenarına kaydetmelidir." (s.39).

Daha sonraki "Bir Damla: Meşrutiyet Burjuvazisi" bölümünde 1908 Meşrutiyet devrimi incelenir. Ahmet İhsan adındaki İttihatçı'nın "Matbuat Hatıralarım" eserinden de yararlanılarak, Meşrutiyet burjuvazisinin şekilsizliği, pısırıklığı ve Komprador karakteri şöyle ortaya konur:

"Burjuva devrim hareketinin şekilsizliği, Türk burjuvazisinin henüz devrimci bir sınıf olarak biçimlenmemiş olmasından ileri geliyordu. O zamanki Türkiye'de varolan bütün burjuvalaşmış veya burjuvalaşmak yolundaki zümreler Türk-olmıyanlardı..."

"Türk teb'ası olduğu halde Türklük ile ilgisi hiç denecek derecede olan"lar yanında, bir de "İstanbul veya İzmir'de belki yüzyıldan beri yerleştikleri ve işler tuttukları halde ceplerinde belki hiç tanımadıkları bir ülkenin pasportunu taşıyan LEVANTENLER vardı. Kapitülâsyon rejiminden yararlanan Levantenler cennette imiş gibi vergisiz, kontrolsuz Türkiye'de yaşarlardı. Ve bunların her birinin o zamanki hayatı ve ayrıcalıkları bugünkü yabancı Elçileri düzeyinde idi. Onlara "Frenk" derlerdi. İzmir'de Frenk Mahallesi bile vardı. Beyoğlu onların saltanat sürdükleri muhitti." (s.42-43).

Bunların karşısındaki Türkler ise ikiye ayrılıyordu: 1- İratçılar, 2- İşçi ve köylüler..

"... İratçılar yavaş yavaş ticari ilişkilere sokulmak mecburiyetinde kaldılar. Fakat karşılarında eskiden beri egemen durumlara geçmiş olan özellikle Rum ve Ermeni tüccarlarını buldular. Bu önce ekonomik ve sinsi bir mücadele doğurdu. Sonra yer yer ulusal ve dinsel savaşçıklar başladı." (s.43).

Bu rekabet, soykırımına dek varan büyük Ermeni katliamlarına yol açmıştır. Rum burjuvazisi ile hesaplaşma ise, daha sonra, Kurtuluş Savaşı yıllarında gerçekleşecektir.

"... Denilebilir ki, Türk burjuvazisi (ilk) iktısadi ve siyasi idmanını, Ermeni burjuvazisinin sırtında denediği kılıç oyunu ile elde etmiştir." (s.44).

19.cu yüzyılın sonları ve 20.ci yüzyılın başlarında daha çok Batı Avrupa'ya kaçmış olan "Jön Türkler"in başını çektiği "Hürriyet" hareketi, daha sonra "İttihad ve Terakki adı altında ülke içinde de çalışmaya başlamıştı."

"Aynı tarihlerde (Harbiye + Tıbbiye) öğrencisinin Yıldız'a (Abdülhamid'e) karşı gösterisi, gizli mektuplaşmaları yakalandı. Abdülhamit karşısında bir hareket görmeye başlayınca şefleri avlamaya veya kandırmaya girişti." (s.45).

Demek, 1970-71'lerde ve daha sonraları "Cuntacılar"ın asker-sivil gençlik içinde oynadıkları rolün kökleri en az 20.ci yüzyılın başlarına dek uzanıyor.

Gerek "Jön Türkler", gerek "Harbiye+Tıbbiye öğrencileri", gerekse 1908 yazında daga çıkarak Meşrutiyet devriminin ilk kıvılcımını tutuşturan "Resneli Niyazi"ler.. hep Tarihsel Devrimci geleneğimizin unsurlarıdırlar. Türkiye'nin yakın tarihindeki birçok devrimlerde olduğu gibi, Meşrutiyet devriminde de başı çeken bu gelenek olmuştur.

Ne var ki, Tarihsel Devrimci gelenek, belli bir sosyal sınıfın yörüngesine girmekte gecikmez. 1908 Meşrutiyet devrimine damgasını basacak olan sınıfın, daha 1908 öncesinde nasıl çalıştığını şu satırlar bize açıkça göstermektedir:

"Avrupa'da bulunduğu için İttihad ve Terakki ile haberleşme ve irtibatı kolay olan III.cü ORDU'da bir tür siyasi özerklik vardı. Önce onun subayları elde edildi. Sonra yavaş yavaş II.ci Ordu mıntakalarında da İttihad ve Terakki komiteleri kuruldu. Ve nihayet, bilenen tarzda Ordu da elde edildikten sonra, Hürriyet istendi ve alındı..." (s.45).

Ondan sonra ne oldu?

"Osmanlı imparatorluğu burjuvazinin iktıdar mevkiine geçtiği ân a dek Derebeğ ideolojisi, yâni Din doktrinleri ile idare ediliyordu... Sınıf mücadelesi kuzey ve batı ülkelerinde Müslüman - Hristiyan kavgası şeklinde oldu. Ne zaman ki burjuvazi iktıdar mevkiinde göründü, Din tüccarları biraz aydı. Sınıf ve Milliyet mesleleri daha duruluştu. Birdenbire, Osmanlı imparatorluğu içinde biricik bir Ümmet değil, birçok Milletler olduğu göze çarptı. Bütün bu milliyetlerin burjuvazileri istibdadı devirinceye dek "İttihad ve Terakkki" taraftarı olabilirlerdi. Fakat iktıdar mevkii sermayedarlara geçince, Türk burjuvazisi kadar toy, pısırık ve ham bir sınıfın bütün öteki ulusların burjuvazileri üstündeki hegemonyası aynen kabul edilebilecek miydi? Derebeğin ne ulusu, ne de hattâ dini o kadar önemli değildir. Kendisine bir metbu (süzeren) bulması yeter. Bu Sultan da olabilir, Kral da.. Yeter ki mahalli sultası garantilenmiş olsun. Fakat burjuvazi için çeşitli ülke üretimlerinin rekabeti sözkonusudur. Onun için (Vatan + Millet) kavramları, (yâni sermayesinin egemen olduğu bölge sınırları) açık ve kesin olmalıdır. İşte Meşrutiyet burjuvazisinin karşısındaki mesele... 1908 tarihine dek Din kavgası oldu. Ondan sonra Osmanlı imparatorluğu çerçevesi içinde kalanlar hemen hemen çoğunlukla aynı dinden, Müslümanlardı. Fakat bunlar gerek iç,

"Burjuvazi sınıf olarak elbet Nizam-ı Cedit'ten beri borusunu öttürmek teşebbüslerine devam etmiştir. Fakat Kemalizm, Cihan proletarya devrimi ile beraber doğan ve doğuş ideolojisi Kemalizmden yıllarca önce Leninizm tarafından pişirilip kotarılan ve kapitalizmin bunalım dönemiylebütün ezilen uluslar gibi Türkiye halkına da verilen ana fikirlere bağlı ceryandır. Kemalizm, ezilen uluslar için III.Enternasyonal'in ilân ettiği sömürge kurtuluşu ideolojisini, önce (1923'e kadar) sadık bir yedek güç gibi uygulayan, sonra (1923'ten sonra) bu ideolojiyi biçimsizleştirerek ve sosyuzlaştırarak burjuva diyalektine (lehçesine) çeviren ve en kiflii, en bayat burjuva ideolojisiyle kamufle eden, tebdil-i kıyafet ettiren bir yarı-sömürge "HAREKET"idir." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Yakın Tarihten Birkaç Madde", s.91).

Kurtuluş savaşının hemen arkasından, ekonomi temellerinde Finans-Kapital yaratma, siyasi plânda da bu temele uygun "Kemalizm" ideolojisini resmi devlet görüşü olarak, "büyük sermayedarlarla büyük arazi sahipleri partisi" (Yakın Tarihten Birkaç Madde) C.H.P. bünyesinde somutlamasıyla birlikte tarihi misyonunu bitirişi, 1920 yılından 1925 yılına kadar yapılan 1 Mayıs kutlamalarının da sonu olur. Bu tarihten itibaren ülke yönetiminde egemen Kemalist diktatörlük, Takrir-i Sükun Kanunu'nda ifadesini bulan iki noktada azami hassasiyet gösteriyordu. Bunlardan birincisi "KÜRT SORUNU", diğeri İŞÇİ SINIFI HAREKETİ'dir. Kürdistan zaman zaman patladı. Bu yazının sınırları içerisinde konumuz olmadığı için, sebepleri ve sonuçları üzerinde durmayacağız.

İşçi sınıfı hareketi ve bu hareketin öncü müfrezesi ise, merkezi otoritenin kendisine izin verdiği ölçüde hareket edebildi. Yakaladığı boşluklardan yapmaya çalıştığı örgütsel çıkışlar, ânında baskı ve terörle bastırıldı. Getirilen ideolojik çabalar da pratik önlemsizliğin duvarları arasında boğulup gitti. Burjuvazi bu sayede yıllarca Türkiye halklarına 1 Mayıs'ı bahar bayramı olarak dayatabildi.

Türkiye ekonomisinin 27 Mayıs politik devriminin yol açıcılığıyla kazandığı dinamizm ve Plânlı kalkınma başlangıcı, üretim ilişkilerinde var olan Antika - Modern çelişkiyi, "MODERNLİK" tercihinde gidermeye yönelik bir sürecin de başlangıcı oldu. 1961 Anayasası'nın da sağladığı kısmi özgürlükler ortamında bir yandan Sendikalaşma, Toplu Sözleşme ve Grev haklarının işçi sınıfını toplumsal muhalefet yönündeki ilerletici etkisi, diğer yandan getirilen siyasi özgürlükler ortamında gelişen devrimci mücadele, toplumda belli bir demokratikleşmeyi zorunlu kıldı. Ancak plânlı kalkınmanın kapsamı sırf ekonomi temelinde tutulmadı. Toplumdaki demokratikleşme de, Finans-Kapitalin "sanayileşme" tercihlerini kollayıcı ve işletici bir makanizmasının sınırları içerisine hapsedildi. Günümüze kadar geçen dönem içinde 12 Mart faşizmi gibi büyük baskı dönemleri de geçiren işçi sınıfımızın ekonomik - demokratik alanda verdiği mücadele 12 Eylül faşist darbesine gelinceye kadar daha da yükseldi. Büyük direnişler, grevlerle devam eden mücadele en büyük yığınsallığına 1976 1 Mayısında vardı. Ondan sonra iki yıl daha yapılabilen gösteriler, 1979 1 Mayısından itibaren yasaklandı.

Tabii ki işçi sınıfının mücadelesi yasaklarla durdurulamaz. İşçi sınıfının bayramı 1 Mayıs'ın büyük şehir meydanlarında kutlanmasını belki bir süre için durdurmak mümkün olabilir. Fakat 1 Mayıslar, işçi sınıfı saflarında muhakkak her yıl kutlanıyor, kutlanacaktır.

1 Mayıs yaşıyor, yaşıyacaktır.

AFİŞLEME KAMPANYAMIZ

PARTİZAN YOLU, son bir yıl içinde, Türk ve Kürt işçi sınıfı ve emekçi halklarının belli başlı mücadele günlerini ve mücadelede hayatını yitiren devrimci öncü ve önderlerin anılarını yaşatmak ve her ne şart altında olursa olsun, işçi sınıfının devrimci mücadeleci bayrağını yükseltmek için, Türkiye, Kürdistan, Ortadoğu ülkeleri ve Avrupa'da, bilinçli ve sistemli bir AFİŞLEME KAMPANYASI yürütmüştür. Bu sayfamızda, çeşitli biçim ve dillerde düzenlenmiş afişlerimizin belli başlı örneklerinden yapılmış bir derlemeyi sunuyoruz.

27 MAYIS'TAN GÜNÜMÜZE

Türkiye'nin "Devrim Orijinalliği"ni hesaba katmıyanlar, olaylara düz mantıkla, mekanik olarak bakarlar ve 27 MAYIS Politik Devrimi ile daha sonraki 12 MART ve 12 EYLÜL faşist darbelerini aynı çuvala koyma sapıklığından bir türlü yakalarını kurtaramazlar.

Oysa Finans-Kapitalin propaganda cihazı "Hür Basın" bile bugün 27 MAYIS'ı, 12 MART ve 12 EYLÜL açısından değerlendirdiği zaman, 12 EYLÜL'ün, 27 MAYIS devriminin kazanımlarını ortadan kaldırma misyonuyla yüklü bir karşı-devrim olduğunu açıkça ortaya koymaktadır:

"Kanaatimce 12 Eylül'e gelişimizin, memleketin altüst olmasının temelinde 27 Mayıs ihtilâli yatar." (Osman Kibar; TERCÜMAN, 27 Mayıs 1981).

"Birazcık Tarih bilen, birazcık Sosyoloji okumuş hiç kimse iddia edemez ki, 27 Mayıs'tan bu millet kârlı çıkmıştır. Eğer öyle olsaydı, şu son 20 senedir fırtınaya tutulmuş eski bir kadırga gibi, devlet gemimizin sarsılması nedendir?" "Herkes bilir ki 27 Mayıs'tan sonra Türkiye'yi Komünizm belâsı sarmıştır." (Ergun Göze; TERCÜMAN, 28 Mayıs 1981).

"27 Mayıs ihtilâlini komünistler ve anarşistler candan benimsemişlerdir... Bugün Komünizm karşısında tam Atatürkçü görüş hâkimdir... Tarihimiz, 12 Eylül harekâtını içinde bulunulan durum dolayısıyle tek çare olarak takdirle kaydedecektir." (Tekin Erer; SON HAVADİS, 16 Nisan 1981).

Yakın tarihimizde yeni bir çığır açan 27 MAYIS POLİTİK DEVRİMİ'ni ve bu olayın tepkilerini ve bugünlere varışımızı, Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın mirası olan teorik temel üzerinde tahlil eden Sarp Kuray'ın "12 EYLÜL NEDİR?" kitabından yaptığımız aktarıyla, 22 yıllık yakın geçmişimizi bir daha gözden geçiriyor ve çeşitli sapıklıklara gerekli cevabı veriyoruz.

12 Eylül Faşist Darbesi'nin niteliğinin daha açık kavranabilmesi için, hem tüm Ortadoğu ülkelerinde Sosyo-Ekonomik bunalımlar sonucu gündeme kendiliğinden giren askeri müdahaleler ile karşılaştırmasını yapacak, hem de bu karşılaştırmayı özelde 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül platformuna indirgeyip konuyu açmaya çalışacağız.

28 Nisan 1960 günü Beyazıt Meydanı'nda gösteri yapan gençlere silâh çeken Menderes polislerinden biri..

21 Mayıs 1963 darbe girişiminin liderleri: Talât Aydemir (çerçeve içerisinde) ve Fethi Gürcan (duruşmalardan birinde).

27 MAYIS:

27 Mayıs 1960 öncesi yıllar, Türkiye'nin bunalım dönemlerinden biridir. Demokrat Parti (DP) iktıdarının dışa bağımlı enflasyonist para ve yatırım politikası, finansmanların borçlanma yoluyla sağlanması dolayısıyle, yapılması gereken ödemelerin yine ancak borçlanmaya dayandırılabilmesi, bunlara tedbir olarak getirilen yüksek oranlı 1958 devalüasyonu, ekonomiyi aşılması zor bir bunalıma soktu. DP iktıdarı Parlamentodaki ağırlığına dayanarak ekonomideki bunalımı Anti-Demokratik uygulamalarla aşmaya çalışınca, iktıdardan hoşnutsuzluk yaygınlaştı. Hoşnutsuzluk en büyük yankısını her zaman olduğu gibi yine KIŞLA ve ÜNİVERSİTE'de yaptı. Gerçekte Kışla ve Üniversite arasında organik ve örgütlü bir bağ olmamasına rağmen, geleneksel ortak karakterleri nedeniyle tepkileri aynı oldu. Devlet bunalıyordu. Devleti kurtarmak gerekiyordu. Üniversite, öğrenci ve hocasıyla sokağa döküldü. Ordu, halkın özlemleri doğrultusunda Demokrasi diyerek geldi. Ordunun, halkın özlemleri doğrultusunda gelmesinin sembolü, yapılan 1961 Anayasası oldu. 27 Mayıs:

"Üretici güçleri, yâni: İşgücü ile Teknik gücü engelliyen üretim ilişkilerini (domuzuna sömürü ve sosyal haklara baskı düzenini) az çok düzeltti. Cinayet sayılan "Sosyalizm" eğilimi 27 Mayıs ardından az çok bilince çıktı."

Burada bizim göze batırmak istediğimiz ana nokta şudur: 27 Mayıs 1960 askeri harekâtı Finans-Kapitalin dışında organize edilmiştir ve bir BASKIN ve İSYAN karakteri taşımaktadır. Ortadoğu ülkelerinde sıkışan Sosyo-Ekonomik yapıları bir kılıç darbesiyle açıp, neticede en örgütlü sınıfın açılan bu kapılardan geçmesini sağlıyan GELENEKSEL ÇÖZÜM'e uygun bir müdahaledir...

Müdahalenin yapıldığı ilk ânda Cumhurbaşkanından Başbakana, Başbakandan Bakanlar Kuruluna, Bakanlar Kurulundan Vâlilere ve Belediye Başkanlarına ve Sıkıyönetim Komutanlarına kadar en yetkili devlet sorumlularını Yassıada'ya tıkacak kadar "tavrılı" olmasına rağmen, ... ellerinde Sınıf pusulası olmaması ve de İşçi Sınıfı adına hareket eden eğilim ve teşkilâtlanmaların müdahaleyi yönlendirecek kertede güçlü ve teşkilâtlı olmamaları nedeniyle, Finans-Kapital, zaman içinde 27 Mayıs devrimcilerini kendi sınıf potasında eritip gütmesini bilmiştir. Ancak geçen uzun zamana rağmen, 27 Mayıs Politik Devrimi ve onun getirdiği 1961 Anayasası, bugünkü askeri diktatörlüğün, bütün olayların nedeni olarak gördüğü ve tüm kurumlarıyla değiştirmeyi amaçladığı hareket ve anayasadır.

Yukarıki özellikleriyle 12 Eylül askeri darbesinden kesin çizgileriyle ayrılan 27 Mayıs sonrasındaki olayların gelişim çizgisini incelemeye devam edecek olursak, aradaki fark daha net olarak ortaya çıkacaktır.

27 Mayıs baskınının şaşkınlığını üzerinden atan Finans-Kapital, ilk tedbir olarak İsmet İnönü'nün Başbakan, böyle zamanların Geçiş Partisi olan C.H.P.'nin de iktıdar olmasını gerçekleştirdi... Ve çatışma: "Gitmeli - Kalmalı" çerçevesinde alevlendi. Finans-Kapitalin eğilimi olan "Gitmeli" tezi, Ordunun kalışının sistemde yaralar açabileceği korkusuna dayanıyordu. 27 Mayıs'ın Finans-Kapitalce kısa sürede amacından saptırıldığını gören 14'ler, "Biz devrimi bunun için mi yaptık, kalalım, devam edelim." deyince, bir gecede evlerinden ve kışlalarından alınarak soluğu Türkiye dışında aldılar.

14'lerin tasfiyesi ile "Asiler"in temsilcisi Ordu dışına düşmüş, böylece bir BAAS örneği de önlenerek, Ordu hiyerarşisi Finans-Kapitalin yanında kalmış oldu. (Kuşkusuz 14'ler olayı bir doğal tepkiyi temsil etmekteydi. 14'ler içinde bu tepkiden yararlanmaya ve siyasi hesapları doğrultusunda kanalize etmeye çalışan Türkeş, bu doğal tepkinin içinde sayılmamaktadır.)

22 ŞUBAT ve 21 MAYIS İHTİLAL TEŞEBBÜSLERİ:

21 Mayıs 1963'te Kurmay Albay Talât Aydemir'in öncülük ettiği ihtilâl teşebbüsünün kökenleri buraya dayanır.

14'ler Ordu dışına düşünce, Ordudaki ordu gençliğinin tepkisini bu kez Talât Aydemir ve Fethi Gürcan teşkilâtlandırmaya başladı.

27 Mayıs Politik Devriminin iğdiş edilmesine karşı bir tepki olarak gelişen hareket 1962 yılının 22 Şubat'ında başarısız kaldı. Bir yıl sonra 21 Mayıs'ta, özellikle Kara Harbokulu öğrencilerine, Ankara dışından getirilmiş birliklere ve kursiyer subaylara dayanarak ve emekliye sevkedilmiş subaylara resmi elbise giydirilerek yeniden teşebbüse geçildi. Bu da başarısız oldu.

Gerçekten de Aydemir harekâtı, tarihsel olarak başarılı olma şansını yitirmişti. Bir kere 27 Mayıs ile sistemde var olan sıkışıklık açılmış, bu tür vuruşların en önemli kaynağı kurumuştu. 21 Mayıs, Ordu müdahalelerinin geleneksel misyonunu yerine getirecek şekilde "ÇAĞRILI" olmadığı bir göreve koştu. Diğer yandan, Ordu hiyerarşisini yanına alamadığı gibi, Devlet Sınıfları geleneğinin devlet içindeki en önemli temsilcisi olagelmiş İsmet Paşa iktıdardaydı. Ve devletin isyancı güçleri İsmet Paşa'yı yenilgiye uğratamadı.

NE VAR Kİ 21 MAYIS, DEVLETİ KURTARMAYA DEĞİLSE BİLE: BAŞKA BİR MİSYONA ÇAĞRILIYDI. TARİHSEL DEVRİMCİLİK TALAT AYDEMİR VE FETHİ GÜRCAN'IN ŞAHSINDA MAĞLUP OLURKEN, AYNI KARAKTERİN SOSYALİZME ULAŞACAĞI BİR DÖNEMİN KAPILARI AÇILIYORDU. HAPİSHANEYE DEVLETİ KURTARMA KAFASI VE YAPISI İLE GİREN İKİ DEVRİMCİ, HÜCRE DUVARLARINA VE ANILARINA, AYNI YAPISIYLA FAKAT BU KEZ DEVLETİ YIKMANIN İDEOLOJİSİNİ, SOSYALİZMİ KAZIYARAK DARAĞACLARINA GİDERKEN, ADETA GENÇLİĞİN SOSYALİZMLE BULUŞMASINI SEMBOLLEŞTİRİYORLARDI.

12 MART:

Üstüste gündeme giren askeri müdahale girişimleri ve 27 Mayıs Politik Devriminin getirdiği demokratik ortam ve sanayileşmedeki atılımla birlikte, İşçi Sınıfının nitelik ve nicelikçe gelişmesindeki hızlanma, Sosyalist birikimin daha geniş boyutları ile açığa çıkması, toplumdaki demokratikleşme özlemlerinin de bir ifadesi durumuna gelen T.İ.P.'in kurulması ve bu kuruluşa gençliğin en ileri kesimlerinin de katılması ile en kısa zamanda büyük gelişmeler göstermesi, Finans-Kapitalin gelişen olaylar karşısındaki rahatsızlığını ileri seviyeye ulaştırdı. 27 Mayıs Politik Devrimi, Türkiye'nin egemen sınıf ilişkilerinde temelli dönüşümler sağlıyamadı. Sağlıyamazdı da. Bu durum, zamanla dayanmak zorunda kaldığı sınıf ve zümrelerin bizzat 27 Mayıs'ın yarattığı kısmi özgürlük ortamını sistemlice yok etme sirecine girmesine olanak verdi. Finans-Kapital daha rahat gelişme ve sermaye biriktirme özgürlüğü istiyordu, hepsi o kadar! İşçi Sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesinin gün geçtikçe daha da yükselmesi, Sosyalizmin daha da geniş boyutlarda tartışılmaya başlanması ve özellikle genç kuşaklar tarafından yığınlar halinde benimseniyor oluşu, Finans-Kapital + Tefeci-Bezirgân ortaklığının duruma geleneksel zor yöntemleriyle, ama bu kez sivil silâhlı güçleri de seferber ederek müdahale etmesine yol açtı: M.H.P. teşkilâtlandırıldı...

İKİNCİ TEDBİR: C.H.P. içinde Ortanın Solu parola ve davranışının gündeme sokulması oldu...

ÜÇÜNCÜ TEDBİR: Bu stratejik tedbir ise, gerek yazımızın bu bölümü, gerekse 9 Mart - 12 Mart olaylarının altında yatan düğümün çözülmesinde bize yol göstericí olan: ORDU MÜDAHALELERİNİ BAAS ÇİZGİSİNDE, YANİ BAZILARININ "RADİKAL" DİYE İSİMLENDİRDİĞİ TARZDA KULLANMA EĞİLİMİNDE OLANLARIN İÇİNE "İLERİCİ, DEVRİMCİ MASKELİ" C.I.A. AJANLARININ SIZDIRILMASI TEDBİRİDİR.

Bu stratejik tedbirin ilk aşaması olarak, KIŞLALARINDA ve 27 MAYIS'IN İLK GÜNLERİNDE duydukları heyecan ve tepki dolu düşünce ve davranışlarını Avrupa'nın renkli başkentlerinde üzerlerinden salıveren ve geçen zaman içerisinde çeşitli metodlarla kuşatılan 14'lerin Türkiye'ye dönmelerine müsaade edildi. Bunların bir kısmı: Türkeş - Er - Taşer - Baykal ve Numan Esin (bu her yerde oynama kıvraklığına sahiptir) C.K.M.P 'ye; konumuzu oluşturan: Orhan Kabibay - İrfan Solmazer - Orhan Erkanlı da C.H.P.'ye girerek, tekrar siyasete atılmış oldular. Sonradan Feyzioğlu CHP'den ayrılıp Güven Partisi'ni kurunca, İrfan Solmazer de bu parti içinde yerini almıştır.

1965 seçimleri, 27 Mayıs Politik Devriminin iktıdardan uzaklaştırdığı D.P.'nin her bakımdan devamcısı olduğunu ülenen iddia eden A.P.'nin seçimleri kazanması ve iktıdar olmasıyla sonuçlandı. A.P.'nin iktıdara geldiği günden itibaren, gerek 27 Mayıs'a, gerekse onun getirdiği 1961 Anayasası'na karşı düşmanca bir tavır içerisine girmesi derin bir hoşnutsuzluk ve siyasal bunalım yaratırken, diğer yandan 1960 öncesine benzer dış borçlanmaya dayanan ve elde edilen yardımın "Plân değil, pilâv" parolası gereği egemen zümreler içerisinde her isteyene saçılması ekonomik bunalımı da üst seviyeye ulaştırmıştı. AP iktıdarının izlediği bu Ekonomi-Politika, toplumda artık müzmin hale gelmiş İşsizlik ve Pahalılığı daha da arttırdı. Grevler hızla tüm fabrikalara yayıldı. Yoksul Türk ve Kürt köylülüğünün toprak işgalleri hızla yaygınlaştı. Toplumdaki bu huzursuzluk, Üniversite ve Ordu içinde kıpırdanışlar ve teşkilâtlanmalar tarzında yansıyordu. Türkiye aşağı yukarı 1960 öncesinin şartlarını yaşamaya başlamıştı. Ancak çok önemli bir farklılık vardı: Sınıf mücadelesi 1960 öncesine karşılık büyük bir boyut kazanmıştı. Ve gençlik kendiliğinden de olsa Sosyalizmden yana tercihini koymuştu. Ancak TİP'in ideolojik ve yapısal zaafları nedeniyle, yığınlar halinde Sosyalizme akan gençlik kontrol edilemiyor ve toplumdaş gelişen, İşçi Sınıfının, Türk ve Kürt yoksul köylülüğünün demokratik ve ekonomik mücadelesi partinin kurmaylığında geliştirilemiyordu. DEV-GENÇ tüm atılgan ve yürekli militanları ile grevlerde, toprak işgallerinde, mitinglerde Türk ve Kürt halklarıyla omuz omuza mücadele veriyordu. Ancak partisiz bir mücadele-

rimler, çürümüş Medeniyet çevresindeki Barbarların işiydi. Barbarlardan Faşizmin taklit etmek istediği, yalnız resmi kayıtlarda gözönüne getirilen yırtıcılıktır. Oysa Barbar, savaşta, yâni dış düşmanla savaşta ne kadar kan dökücü ise, kendi iç bünyesinde, topluluk ilişkilerinde o denli uysal ve zor tanımaz bir kardeşlik adamıdır. Ve Barbarlar, ancak getirdikleri Adâlet idealiyle, kördüğüm olmuş kadim sınıflı medeniyete saldırmışlar ve o medeniyetin alt tabakaları tarafından kurtarıcı gibi karşılanmışlardır. Faşizm, Toplum içinde zoru ebedileştirmek istiyor. Şu halde kadim Barbarlığın o bakımdan tam zıttıdır. Avrupa'da Faşizm, ancak eski Yunan'daki Isparta gibi, halk isyanlarından yılmış öteki Site egemen sınıfları tarafından şu veya bu yoldan kahpece çağrıldığı, "Beşinci Kol" adlı satılık gericilere dayandığı yerlerde zafer kazanabilir. Fakat, hatta kadim Yunan tarihinde dahi, gerek Isparta'yı, gerek Atina'yı temizliyenler, gene Makedonya barbarlarıdır. Bugünkü toplumda, sınıfsız toplum ve zora dayanmıyan gerçek kardeşlik ideali, bütün insanlık ölçüsünde olduğu ve ikiyüzlüce lâflardan ibaret kalmadığı zaman: özellikle İşçi sınıfının idealidir. Ve o sınıfın haklı gücü büyüdükçe, aynı ideal ister istemez tüm insanlığın da dileği haline gelmektedir. Kadim tarihin Barbarlık geleneğini, bugün Medeniyet nimetlerini yarattığı halde iyice benimseyemediği için bir nevi Medeniyet içinde Barbar bırakılan geniş halk tabakaları, işçi ve köylüler ileriye göürmektedirler.

Onun için, Faşizmin bugünkü debelenişleri ne kadar korkunç kargagaşalıklar ve katliamlar doğurursa doğursun, gürültüye pabuç bırakmıyan insan düşüncesi, Faşist harekete bakarak insanlığın talihi ve Toplumun yarınki alınyazısı hakkında Faşistçe hükümlere aldanmaz. Onun için, Faşist hareketi, hattâ bir ân için dünyayı sarmış gibi gösterilmek istense bile, gerçek bir kitle hareketi yerine geçemez. Kitlelere karşı, insanlığa, medeniyetin mantıkı sonuçlarına karşı bir harekettir. Tutulamaz ve tutunamaz.

Bir de aşağıdan gelen asıl kitle hareketlerine bakalım. Onlarda: Önüne geçilmezlik ve gittikçe artış yalnız onlarca yıl içinde değil, yüzlerce yıl içinde, yüzyıldan yüzyıla, çağdan çağa yükselir. Bu yükselişi Modern tarihin söz götürmez şahitliği belirtir. Onu anlamak için, İngiliz devriminiyle 1648'de başlayan insanlığın modern Kurtuluş (Özgürlük) hamlelerini gözönüne getirelim. Bu hareket, tam üç yüzyıldan beri durmuş mudur? Hayır. Eksilmiş veya küçülmüş müdür? Tam tersine: artmış ve bütünleşmiştir. Üç yüzyıldan beri boyuna nitelik ve nicelikçe önüne geçilmez ve gittikçe artan, durmaksızın derinleşip genişleyen, büyüyerek yücelen bir hareket olmuştur. Önce belli zümre ve sınıfları, sonra belli ülkeleri, nihayet bütün dünyayı sarmış ve sarmaktadır.

Modern çağda insanlığın gerçek kitle hareketine dayanan kurtuluş hamle ve idealine bugün daha genel adıyla Demokrasi hareketi diyebiliriz. İster Özgürlük (Kurtuluş), ister Demokrasi (Halkçılık) diyelim, bu gidiş tüm dünya ölçüsünde kitle hareketiyle gelişmiş ve gelişmektedir. Yüzyıllar içinde her gün biraz daha önüne geçilmez olmuş ve büyümüştür. Üç yüzyıldan beri durmayan Özgürlük ve Demokrasi, başlıca iki büyük mahiyet almıştır: 1- POLİTİK özgürlük ve demokrasi; 2- SOSYAL özgürlük ve demokrasi.. Bu iki karakterde görünen kitle hareketleri, ardarda büyüyerek iki önemli çağ açar. Bu çağlardan birisi, tarihi rolünü oynadıktan sonra, ötekine atlar. Her iki harekete, en genel adıyla Demokrasi hareketi dersek, Modern çağda Demokrasi'nin iki konağı göze çarpar:

1- Demokrasi'nin Siyasi Kurtuluş Konağı: Bunun bilinen adı Özgürlük'tür. Bu hareket Burjuva devrimleri çağına uyar. Genellikle 17.ci yüzyıl ortalarından 19.cu yüzyıl ortalarına dek, iki yüzyıl hükmünü sürdürür. Gerçi Özgürlük hareketi, örneğin Yakın-Doğu'ya ancak 20.ci yüzyılda gelebilmiştir. İran 1907'de, Türkiye 1908'de Özgürlük devrimine başlamıştır. Ama, kural olarak, dünya mukaddaratına hükmeden Avrupa'da, 1848 Devrimlerinden sonra, artık Sosyal Kurtuluş hareketi yâni Sosyalizm, Siyasi Özgürlük hareketini içine almıştır. Bunun en parlak örneği, 1917 Rusyasında iki devrimin birden, bir iki ay ara ile oluvermesinde görülür: Şubat ayında Siyasi Özgürlük, Kasım ayında Sosyal Özgürlük devrimleri patlar.

Demokrasi hareketinin Siyasi Özgürlük konağında insanın insanı Siyasetçe ezmesi kanunlarla yasak ilân edilir. Daha doğrusu, hayatta ve toplumda değilse bile, Kanun önünde her yurttaş birbiriyle eşit sayılır.

2- Demokrasinin Sosyal Kurtuluş Konağı: Buna Sosyalizm hareketi denir. Proletarya devrimleri adı da verilebilir. Genellikle 19.cu yüzyıl ortalarında başlar. Ve o zamandan beri, en kanlı veya kansız engellere bakmadan, 20.ci yüzyıl ortalarına dek büyüyerek gelişir. Gerçi, daha Büyük Fransız Devrimi zamanında bile, Jakobenler, Siyasi Demokrasiyi Sosyal Kurtuluş derecesine ulaştırmak için kan dökerler. Hele 1830 kitle hareketleri açıkça Proletarya devriminin (Sosyal Kurtuluş devriminin) öncü müjdecileridir. Ne var ki, o zamanlar proletarya henüz oluş çağındadır. Bu nedenle Sosyalizm, Ütopi görünüşünden kurtulamamıştır. Asıl Sosyal Demokrasi hareketinin keskin ve olgun atılışı, 1848 hareketleriyle, bunları formülleştiren Bilimsel Sosyalizm alfabesi "Manifest" biçiminde bilince çıkar.

Sosyalizm konağında (bu bilince göre): insanın insanı Toplumca ve temel olan İktisatça ezmesi gerçekten kalkar (reddedilir). Yâni insanlar Kanun önüne gelmeden önce, hayatta, yaşama şartları içinde eşit gelişme olanak ve çarelerini bulurlar.

Özgürlük: Hukukça kurtuluş yahut manevi, nisbi, kısmi demokrasidir.

Sosyalizm (Demokrasi): İktisatça kurtuluş, yâni maddi, mutlak, toptan özgürlüktür.

Modern çağda: Tarihsel Devrimler durur. Yâni bir Medeniyetin olduğu gibi çöküp yerine başka bir Medeniyetin geçmesi görülmez. Tarihte büyük koputurlar, çökünütler açılmaz. Bugünden yarına sürekli ve ilerleyici gelişme başlar. İlkin dünyanın en ufak bir köşesini tutan "Avrupa Medeniyeti", iki üç yüzyıl içinde bütün Dünya Medeniyeti olur. Demokrasi (Özgürlük), ilkin bir ulus (İngiltere), sonra birkaç ulus (Fransa ve başka Avrupa ülkeleri) tekelinde gitti. Sonra İnsanlık ölçüsünde büyüdü. Onun için Özgürlük devrimleri sırf Ulusal çehreli idiler. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) İnsancıl mahiyet aldı. Gerçek Demokrasinin Uluslararası karakteri her şeye, her ilişkiye damgasını bastı. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi), bugünkü toplumun dengesiz, farklı gelişimi üzerine bir tek ülke ölçüsünde üstün geldiği zaman bile, bütün dünya hareketinin gidişinde etkinlik gösterdi. En koyu uluscu (bağnaz) ülkeler bile, her büyük meselede Uluslararası çarelere başvurdu.

Ulusal Özgürlük hareketi de, Uluslararası Sosyalizm (Demokrasi) hareketi de, insanlığın en sonra toptan Kurtuluşu uğruna, hep Demokrasi uğruna coşan kitle hareketlerine dayanır. Kurtuluş ve Demokrasi bakımından iki çeşit hareket arasındaki fark: Tarih akımı içinde birinin önce, ötekinin sonra gelmesi, birinin bölüsel (kısmi), ötekinin bütün olmasından ibarettir. Kendi zamanlarında biri ötekisine zıttır. Fakat bu zıtlık tezle sentez arasındaki zıtlığa benzer. Gerçekte bu iki hareket birbirinden doğar. Özgürlük hareketi Sosyalizme (Gerçek Demokrasiye) basamaklar kurar: Kitleler Özgürlük kavgasıyla siyasi bilince erer. Teşkilâtlanmadıkça sosyal kurtuluşa eremezler. Özgürlüğün parça parça yaptığı kurtuluşu Sosyalizm (Demokrasi) bütünü ile yapar.

Özgürlük: bir ülkede ve yalnız bir ulus için, sınıf ayrıtlarını (birçok ayrıcalıkları) kaldırmaksızın, yalnız siyasi ve hukuki bir Demokrasi kurar.

Sosyalizm (Gerçek Demokrasi): bir ülkede kaldığı zaman bile, her ulus için, sınıf ayrıtlarını (bütün ayrıcalıkları) kaldırarak yalnız siyasi ve hukuki değil, aynızamanda ekonomik ve sosyal alanlarda Demokrasiyi (Özgürlüğü) kurar.

Özgürlüğün manevi alanda yaptığını, Sosyalizm (Demokrasi) maddi alanda bütünler. Özgürlüğün mânen ilân etmek gücünü bulduğu Demokrasiyi, Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) maddeten gerçekleştirmek (potansiyelden eyleme çıkarmak) imkânına kavuşturur. Özgürlük, Gerçek Demokrasi için imkân ve şartlar hazırlar. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) bu imkân ve şartlardan yararlanarak Demokrasiyi (Özgürlüğü) en derin yığınlara ve ilişkilere dek indirip sindirir. Özgürlük: insanlık için ideal olarak yapılmak istenen şeyi söyler. Sosyalizm (Demokrasi): bu söylenen şeyleri, reel ilişkiler içinde gerçekleştirmek için maddi şartlar gelişince, yapar.

Lenin, 1917 Mayısında Putilov fabrikası işçilerine konuşurken

Demek tarih bakımından, Özgürlük hareketiyle Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) hareketi arasında, bunlar Kitle hareketi oldukları sürece, göründüğü kadar düşmanlık yoktur. Ancak bu akımlardan ilk geleni, Kitle hareketinden koptuğu zaman ötekiyle kanlı bıçaklı olur. Bu durum, ilkin Özgürlük hareketine önderlik eden burjuvazinin, iktıdara gelir gelmez, genel yararlar yerine kendi dar sınıf çıkarlarını geçirdiği, yâni devrimcilikten caydığı zaman görülür. Tarihte hangi sınıf (sosyal küme) Kitle hareketinden kopuşarak kendi kabuğu içine büzülürse, o sınıf (küme), Kitle hareketine, dolayısıyle de Sosyal Kurtuluş ve Demokrasi hareketine düşman duruma düşer. Hele bu sınıf (küme), Kara-Avrupa ülkelerinde görüldüğü gibi, Militarizm çizmesini daima milletin ense kökünde tutar ve Bürokrasi (Kırtasiyecilik) masasını halkın başına geçirirse, artık o sınıfın (zihniyetin) egemen olduğu yerde Demokrasi yoluyla sosyal gelişim büsbütün kuruntu olur. Yâni Demokrasi ölür veya baygın yatar. Çünkü Demokrasi her şeyden önce, geniş çokluğun gelişmesi demektir. Azlığın Militarist ve Bürokrat (Askerce ve Kâğıt-efendice) egemenliği gerçek olduktan sonra, bu tür diktatörlüğe Demokrasi yaftasını yapıştırmak hiç bir şeyi değiştirmez.

Onun için, Özgürlük hareketiyle Sosyalizm hareketi arasındaki karşıtlık, sonradan gelme olduğu kadar, insanlığın yüksek yararları, tarihi gidişi ve sosyal gelişimi bakımından kaçınılmaz da değildir. Belki bir sınıf bakımından gitgide kaçınılmazlaşır. Kitle hareketinde bir zaman bulduğu kendi dar çıkarlarını ve görüşlerini artık bulamıyan sınıf, Demokrasinin yığın hareketine ve kurtuluş hareketine engeller çıkarır. Yoksa, Tarih ölçüsünde bakılınca, Özgürlük: Sosyalizmin (Gerçek Demokrasinin) temellerini kuran bir başlangıç çağıdır; Sosyalizm (Gerçek Demokrasi): Özgürlüğün en yüksek şeklini veren bir olgunluk çağıdır. Bir ülke politikacıları sözde "Demokrasi"den söz edip, bu sözün içyüzü demek olan "Özgürlük"e atıp tutuyorlar mı?.. Bu durum, o politikacıların bağlandıkları tekelci zümreler adına, İsrailoğulları'nın son döneminden beri bilinen Farizyenlik, ikiyüzlülük yaptıklarını, yafta gibi kullandıkları "Demokrasi"nin, gerçekte, — İsâ'nın dediği gibi, — "Badanalanmış bir mezar" olduğunu ve içinde bir leş saklandığını göstermekten başka hiç bir anlama gelmez. Kitleler için Özgürlüksüz Demokrasi, en kepazece bir yalandır.

Özgürlük hareketiyle Sosyalizm arasındaki bağlılığı en iyi göstererek yakın örnek: Rusya'da 1917 Şubatında patlıyan Özgürlük devrimi ile, aynı 1917 yılının Ekim ayında patlıyan Sosyalist Sovyet devrimi arasındaki kısa mesafedir. Aynı ülkede aynı yığınların ufak bir farklılaşma ve ayılma ile altı yedi ay içinde Özgürlük demokrasisinden, Sosyalist demokrasiye (Gerçek demokrasiye) geçebilmeleri, ancak yığın hareketinin her türlü sınıf körlüğünden kurtulacak derecede olgunlaştığı zaman, Demokrasinin bütün olarak yaşadığını gösterir. Bugün uluslararası Faşizmin, Nazizmin, Militarizmin sözbirliği ile hem Sosyalizme, hem Demokrasiye düşman kesilmesi bir tesadüf veyahut yanlış eseri değildir. Yığın hareketinin artık en yüksek olgunluğa kavuşmasından ileri gelir.

Aynı Faşizmin, kitle hareketinden o kadar ödü patlamıştır ki, bugün Faşistler Finans-Kapitalin hunharca uşaklığını yaptıkları halde, kendilerini sermaye düşmanı göstermek zorunda kalırlar. Kapitalizmi son deminde korumak için dünyayı kana ve ateşe verdikleri halde, Burjuva devrimi ve sermaye önderliği ile başlıyan Özgürlük devrimine candüşmanı kesilirler. Modern burjuva devrimini inkâr ederler. Çünkü Devrim çağında sermayenin menfaati yığınların hareketine uygundu; bugün ise değildir.

Buna karşılık, Bilimsel Sosyalizmin büyük devrimcileri hiç bir zaman yığın hareketinden kopuşarak kendi kabuğu içine büzülürse, Özgürlük devrimlerini hor görmemişlerdir. Tersine, Özgürlük devrimindeki yükselişi ve gelişmeyi sonradan işine gelmediği için durdurmaya uğraşan burjuvaziyi acı acı eleştirmişlerdir. Bugün ne görüyoruz? Kapitalizmin merkezi sayılan Anglo-Sakson demokrasileri, sırf Militarist ve Bürokrat kabuğa bürünmedikleri ölçüde, Sosyalist Sovyetler Cumhuriyetleri Birliği ile Faşizme karşı doğüşyorlar. Neden? Çünkü oralarda yığın hareketi dar görüşleri aşacak olgunluğa erişmiş; herkes yığın hareketini zorla durduramıyacak bir demokrasi anlayışına uyabilmiştir.

Dediklerimiz şuna varır: gerek Özgürlük, gerek Sosyalizm (Gerçek Demokrasi), sınıf körlüklerine batmayıp, geniş yığın hareketlerine dayandıkça, Tarihin gidişinde bir aksama, bir zigzag, bir sapıtma olmaktan çıkmışlardır. Yüzyıllar içinde gitgide önüne geçilmez, artan ilerleyiş olmuşlardır. Kısaca hatırlayalım:

Siyasi Özgürlük: iki yüzyıl geliştı. Başlıca üç büyük devrimler çağı yaşadı: 1648 İngiliz Devrimi, 1789 Fransız Büyük Devrimi, 1848 bütün Avrupa'da Proletarya ihtilâlleriyle katışan devrimler dizisi.. Bu üç tarihte ne görüyoruz? Siyasi özgürlük, önce bir küçük ada üstünde, İngiliz ulusu kadar yerde başlar. Fakat, orada kalmaz. Çevre ulusların ruhuna işler. Faşizm gibi, zamanının egemen sınıfları tarafından çağrılarak ve eski hükümetler tarafından gizli açık tutularak değil, zamanın egemen sınıflarıyla birlikte egemen devlet şekillerini de alaşağı ederek yayılır. Atladığı Fransa'da birdenbire "İnsanlık Hakları" ilân eden ve bütün dünyayı sarsan "Büyük Devrim" adını alan kıyameti koparır. Ondan sonra, artık, eski devrin otoriteleri, iktıdarları ve mutlak egemenleri istedikleri kadar yığın hareketli Özgürlüğe karşı "Kutsal İttifak"lar kursunlar.. "Büyük Devrim" büyüklüğünü en ücra köşelere dek duyurmuştur. Onun büyüklüğü, bütün Kara-Avrupasına birdenbire yanan Özgürlük meşalesini uzatmasındadır. Çok geçmez, Özgürlük hareketi bütün Avrupa ülkelerinin illiklerine işler ve 1848 Devrim sıçrayışında, en son, en geniş şahlanışında Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) derecesine yükselir.

Sosyalist Demokrasi: daha 19.cu yüzyılın ilk yarılarında işçi sınıfının kendiliğinden kitle hareketleriyle başlar. Kara-Avrupa'nın o zamanki sosyal problemlerine pota hizmetini gören Fransa'da ve İngiltere'de küçük denemelerle kendini yoklar. 1848'de kanlı ayaklanmalar yapar. Çabuk boğulur. Bununla birlikte, her öz yığın ha-

devamı 2 3. sayfada

FAŞİZM, DEMOKRASİ, SOSYALİZM

1. sayfadan devam

sınıf çelişkilerine dayanır, der. Bu çelişkilerden doğma toplumsal hareketin, zümre ve kişi arzularına bakmadan yürüdüğünü gördüğü için, özellikle o yürüyüşün kanunlarını bulur. Ve bu kanunların toplumu ulaştıracağı konakları önceden görerek, bu görüşün verdiği derslerle, insanlık tarihinin hiç olmazsa elden geldiği kadar doğum ağrılarını kısaltır.

"Marks'ta, fantaziyle "yeni" toplum kurma anlamına gelecek ütopiciliğin damlacığı bile yoktur. Hayır, o, yeni toplumun eskisinden doğuşunu, ikinciden birinciye (eski toplumdan yenisine) geçiş biçimlerini fiili-tarihi bir süreç olarak inceler. O, kitlece proletarya hareketinin olay halinde denenmesini ele alıp, ondan pratik dersler çıkarmaya gayret eder." (Lenin: "Devlet ve Devrim"; C.W, C.25/s.425).

Toplum elbet Hint domuzu (kobay) değildir. Tarih: beyaz fare gibi laboratuvar kutularına sokulup denemelerden geçirilemez. İnsan ilişkileri: potalar içinde üzerlerine kimya miyarları dökerek analiz ve sentezlere uğratılamaz. Orası aşırı belli. Sosyolojide deney deyince, mutlaka Zooloji yahut Kimya biliminin özel metodlarını insanlara uygulayalım, demiyoruz. Elbet Zooloji bilmindeki deney ve pozitif metodla, Kimya bilimindeki deney ve pozitif metod ayrı ayrı olduğu gibi, Toplum bilminin pozitif metodları da, gerek Hayvanlar biliminde, gerek Kimya biliminde kullanılan usullerden apayrı olacaktır. Her bilimin pratiği kendine göredir. Toplumun pratiği nedir? İnsan fealiyetinin en yüksek şekli olan Kitle hareketidir. O halde sosyal bilimlere kitle hareketinden başka mihenktaşı, kriteryum, miyar aranamaz.

Ne var ki, tek insan için: pratik var, pratikçik var, demiştik. Kitle hareketi için de: hareket var, hareketcik vardır. Asıl Tarihin civcivli gidişinde rol oynayan kitle hareketi nedir? İş onu kavramaktadır. Kitle hareketi: bayağı bir "cemm-i gaafir" (Foule: kurukalabalık) coşuşu değildir. Elbet bu gibi kalabalıkların coşması da kitle hareketleri içine girer. "Cemm-i gaafir"siz kitle hareketi olamaz. Onun için faraza Türkiye'de Meşrutiyet Devrimi'ni küçültmek istiyenlerin, onu sokağa dökülmüş bir "Cemm-i gaafir" hareketi olduğu için kötülemeğe kalkışmaları, halk hareketini yalnız burjuva ve sömürme değirmenini döndürmeğe yarar uslu bir akım halinde görmek istemelerindendir. Ne var ki, kitle nareketiyle bağlı olmayan "Cemm-i gaafir" hareketi elbet toplumu yerinden oynatamaz. Ve onun için, Gustave Le Bon gibi, bütün toplum olaylarını "Cemm-i gaafir" ile aydınlatacağım diye ciltler doldurmak boştur.

Kitle hareketi, bayağı bir Esnaf Loncası'nın veya Yeniçeri Ocağı'nın "arbede"si de değildir. Tekrar edelim. Elbet arbedesiz kitle hareketi olmaz. Arbede, sırf arbede olduğu için kötülenemez. Kitle hareketine ek olup olmamasına göre değerlendirilir. Tek başına arbede, tıpkı yerel "Cemm-i gaafir" coşmaları gibi, küçük çapta bir harekettir. Eğer kaçınılmaz bir kitle hareketi birikişinin halkalarından ibaret değilse, sosyal kanunlar sırasına sokulamıyacak demektir.

Kitle hareketi: bütün sosyal sınıfları yerinden oynatarak, Toplumun temellerindeki değişikliğe uygun biçimde Tarihin uğradığı zigzaglara rağmen ileriye doğru gidişi arttıran genel bir süreçtir. Madem ki Tarih, her şeye rağmen ve her şeyden önce büyük insan yığınlarının zaman ve mekân içinde nitelik değiştirmeleri, bir nitelikten başka bir niteliğe atlamalarıdır, o halde, Tarih sirecinin hareket kanunlarını bulmak demek olan sosyal bilim de, bu insan yığınlarının hareketinde bir kanunluluk bulmak için şu yönleri arar:

1— NİCELİK BAKIMINDAN: Kitle hareketi yalnız bir siyasi partinin, yalnız bir sosyal zümrenin kımıldanışı değildir. Hattâ, yalnız bir büyük sınıfın hareketi bile değildir. Bütün bir sosyal sınıf dahi, yalnız başına kaldığı sürece, tarihi anlamda bir kitle hareketi doğuramaz. Kitle hareketi: belli bir toplum içinde bütün partileri, bütün zümreleri ve bütün sınıfları ister istemez kımıldatan bir harekettir. Lenin'in "Ne Yapmalı?" eserindeki bütün tezi: siyasi terbiye için ilk şartın bütün sosyal sınıf ve zümre hareketleriyle yakından bağlanmak olduğu ile özetlenebilir.

Esasen Toplumu yaşıyan bir varlık saydıktan sonra, onun içindeki bütün unsurların karşılıklı ve kaçınılmaz ilişkilerini tanımamak imkânsızdır. Ve toplumsal bir hareket deyince, bütün o unsurların hep birden hareketleri, karşılıklı ilişki değişiklikleri kendiliğinden gözönüne gelir.

Toplum içinde, özellikle sınıflı ve plânsız, dolayısıyle de bilinçsiz toplum örgütleri içinde, bin bir türlü hareket mahşeri vardır. Başta sınıflar arasındaki çelişki gelir. Fakat sınıflar içinde zümreler, zümreler içinde unsurlar ve fertler, büyük sosyal çelişkilerin etkisiyle az çok birbirlerine girerler. Kitle hareketi, bu ikinci, üçüncü derece çelişki ve hareketlerden üstündür. Örneğin 1908 Meşrutiyet Devrimi: toplumsal bir kitle hareketi yarattı. Çünkü bu Devrimde toplumun bütün sınıf ve zümreleri: işçiler ve köylülerden, bezirgânlar ve derebeğlere kadar herkes sarsıldı ve yerinden oynadı. Bununla birlikte, ondan sonraki "Bâb-ı Ali Baskınları" bayağı birer Puçizm (Hükümet Darbesi) oyunu idiler. Kitleleri değil, egemen sınıflar içinde bazı zümreleri ilgilendiriyor ve harekete geçirebiliyordu.

2— NİTELİK BAKIMINDAN: Kitle hareketi yeryüzünde kıt'aların batıp çıkmaları kadar geniş ve kudretli, fakat bilinci zorlayan varlık gerekçeli bir kımıldayıştır. Kitle hareketi, hiç bir zaman kitlenin bilincine kendiliğinden gelmez. Bu bilinç âdeta maddi bir yığın kaçınılmazlıkla gitgide ve hareketle atbaşı giderek şahlanır. Onun için, Lenin, onyıllarca süren kürsü nutuklarından, birkaç aylık bir devrim deneyi, insanları daha çok aydınlatır, der.

Bu durum, kişisel hayattaki "Bilinçaltı" olayları gibi ancak sezilir ve dayanılmaz bir atılıştır; şimdiye kadarki Medeniyet tarihinde önüne geçilemez bir olaydır. Önüne geçilemez, çünkü, bütün Bezirgân ekonomilerinde insanlar şeylere değil, şeyler insanlara egemendir. Kitle hareketinin de birinci maddesi: bu şeylerin etkisi ile doğmuş bulunmasındadır. Kitle hareketini yaratan maddi şeyler nelerdir? Toplumun ekonomik temelleri, Üretim İlişkileridir.

Eğer kitle hareketi, Toplumun maddi temellerinde olan bir değişikliğe karşılık düşüyorsa, o zaman zoraki bir kımıldanış değildir. Tarihi kaçınılmazlıkla doğan tabii bir gidiş olur. Gelgeç zigzagları veya gerilemeleri hiçe indiren bir tarihi kaçınılmazlık olur. Gerçek kitle hareketi de ancak budur.

Örneğin, 20.ci yüzyılın Genel Kriz çağında beliren Faşizm gibi modern diktatörlük ve gericilik hareketleri, kendilerine istedikleri kadar "Devrim" etiketini, hattâ "Sosyalist" damgasını vursunlar, tarihsel ve sosyal anlamda bir kitle hareketi sayılamazlar. Bazı ülkelerde, bir zamanlar Faşizm de bir ulusu şu veya bu yolda sürükleyebilir. Ama, bu sırf siyasi bir sürüklenme'dir. Toplumun temellerinde doğmuş tarihi kaçınılmazlıklara uygun doğal bir kitle akışına dayanmaz. Tam tersine, tarihi kaçınılmazlıklara zıttır. Tarihin çarklarını zorla geri çevirmek için yapılır. Aykırı zorlamalar (Kırbaç, Hint Yağı, yurttaşlara özgü Esirler Kampı) yüzünden ancak gelgeç bir geri tepmedir.

O çeşit geri tepmelere bakarak, tarihin gidişi hakkında hüküm vermek yahut kitle hareketinden sözetmek insanı kısa günde yalancı çıkarır. O çeşit zigzaglar, üretimi plânsız ve egemen ilişkileri bilinçsiz olan sınıflı bir toplumda, ileriye doğru giderken, gerçek yönü buluncaya kadar uğranılmış bayağı bocalamalardır. Onlar, tarihin çehresini ve gidişini değiştiremez. İt ürür, kervan yürür.

Dışarıdan bakınca, kitle ölçüsünde kımıldayışlara benziyen eski yeni her türlü diktatörlük ve gericilik hareketleri, içyüzlerinde gizlenmeğe çalışılan zoraki ve anormal kargaşalıklardan ibarettirler. Anormaldirler, çünkü sosyal gerçeklikteki doğal kaçınılmazlıklara aykırı sebeplerden ileri gelirler. Bunu en iyi gösteren şey, o gibi geri tepmelerin bizzat kitle ve zaman içinde tuttukları ömürsüz yerlerdir. Gerçek kitle hareketi ise, temeldeki doğal kaçınılmazlıklardan doğa geldiği için, önce sahici kitle temeline uyar. Sonra, tarihte onlarca değil, yüzlerce yıllık bir geleneğe ve geleceğe sahip olur.

Bugün, bazı küçükburjuva ortamlarında, Musolini veya Hitler'i "Kitle adamı" sayanlar, tarihi yaratan kitle hareketinin ne olduğunu bilmiyen ve anlamıyan geveze ukalâlardır. Kitle hareketi Toplumun iktisadi mekanizmasında olan gelişmelere dayanır. Onun için de büyük Yığınların vicdanlarında yerleşip kökleşir; Tarih boyunca sirekileşir. Gene onun için, gerçek kitle hareketi önüne geçilemez bir olaydır, dolayısıyle de gittikçe artan bir güç ve şiddet peyda eder.

Faşizm bütün bu yönlerden yaya kalır. İtalya'da, Macaristan'da, Bulgaristan'da ve ilh. ilk Dünya Savaşı sona erince doğan kitle hareketleri Köylü meselesini halledecek çapta olsaydılar, Faşizm zılgıdı önlenebilirdi. Almanya'da, Fransa'da ve ilh. Sosyalistler (ileri fikirliler) ikiye bölünmeseydiler, işçi sınıfı (gerçek demokrasi) parçalanmasaydı Nazizm tutunamazdı. Faşizm, âdeta pis yaralar üzerinde üreyip vücudu ateşler içinde kıvrandıran bir cerâhet mikrobudur. Vücudun normal hamleleri ve gelişmelerine göre bir cerâhetin ateşiyle titreme ve çırpınmaları ne kadar farklı ise, Faşizm ayarında hareketlerle gerçek kitle hareketleri de birbirinden en aşağı o kadar farklıdır. Yara vaktiyle temizlense, vücut kurtulabilir. Cerâhattan, hattâ bir insan ölebilir: fakat bu durum, o insanın normal hayatını sona erdirmesi demek olur mu? Hayır. Toplumda da işler böyledir. Biraz daha bilinçle, biraz daha örgütle yürünülse, sırf toplumun ve özellikle yığınların bilinçsizliklerinden ve örgütsüzlüklerinden yararlanarak insanlığı tarihe aykırı bir geri tepme hareketine sokmak isteyen modern gericilik kökünden kazınabilirdi. Çünkü, Faşist hareket, kitlelerin normal inisiyatifinden gelmiyor. Kitleye az çok gizli veya açık bir zılgıtla ve yalan zoruyla yukarıdan dayatılıyor. Faşizmde kitle hareketi gibi görülen şeyler, bir hastalığın bir vücudu hezeyana ve çırpınmalara atmasına benzer. Yığınlar belki ayaklanmış görünürler: fakat bu hezeyan halindeki bir hastanın kendisini pencereden aşağıya atması kabilinden bir sapıtmadır. Hastalık geçti mi, her şey biter ve kitleler bir kâbustan kurtulmuş gibi olurlar. Çünkü Faşizm veya Nazizm kitlelerin sağlam içlerinden gelme, doğal, önüne geçilmez bir eğilim değildir.. Bir avuç imtiyazlı ve üstün zümrenin, o zamana kadar elinde tuttuğu (Para; Üretim; bürokratik, polisci, askerci Devlet gibi) maddi mânevi silâhları hayasızca kullanması demektir. O sebeple, her diktatörlük veya gericilik, eğer toplumun temelindeki bir çöküşe tamamiyle uyuyorsa, bir süre sonra yalancının mumu gibi yatsıya kadar yanar. Sonra en umulmaz bir "muhalif rüzgâr" onu kısaca söndüriverir.

* * *

Gerçek kitle hareketiyle sahtesini birbirinden daha iyi ayırdetmek için, yukarıki genel sözleri biraz daha somutça açmağa çalışalım.

Kaba bir örnek: Sürüyle koyun farzedelim. Başlarında çobanlarıyla bir yoldan gidiyorlar. Yolun bir yanı otsuz, çorak ve çöl, öbür yanı cennet gibi çayır, çimenlik.. Sürü aç... Bu sürünün cennet çimenliğe mi akması, yoksa çorak taşlığa mı sapması doğrudur; yâni, süride gerçek bir kitle hareketi doğurur? Elbet çimenliğe akması, değil mi?

Oysa, aynı sürünün başına Musolini kadar manyak veya Hitler kadar paranoyak ve Faşizm ideolojisi kadar yobaz, kan içici zihniyetli bir zorba çoban getirelim. Bu adam süröyü hile veya sopa ile taşlığa doğru götürebilir mi? Götürebilir. Ama, ne kadar zaman için? Zorbalık veya hile sürünün gerçeği görmesine veya tutmasına engel olabildiği sürece. Sonunda, ilk fırsatta, aç sürü şahlanarak, hattâ yaralanıp ölmeyi göze alarak çimenliğe doğru koşacaktır. Toplumda propaganda âleti olan zihin, yâni sosyal determinizme tâbi kavrayış bu koşmaya ne kadar engel olabili?

Toplumun sürü olmadığını hatırlıyalım. Siyasi şeflerin insaniüstü yaratıklar ve göksel kudretler olmadıklarını düşünelim. Toplum kitlelerini zorla, çorak yönlere ve uçurumlara sürüklemenin hangi derecelere kadar mümkün bulunacağı ve ne kadar süreceği kendiliğinden anlaşılır. Gerçi insanın hayvandan farkını en yaman gösteren insan kafası Toplumun hem en büyük gücü, hem en büyük zaafıdır. Ama, onu da Toplum belirlendirir.

Kadim tarihte, insanlık, zaman zaman cennet gibi bayındır Medeniyetlerden, büyük yıkılışlar geçire geçire tekrar çöl hayatına ve Barbarlığa kadar düşmüş.. Doğru. Faşizm de bugün en eski Hint, Çin medeniyetlerinin içinde bocaladıkları çıkmazı kendisine örnek tutuyor. Ve gevelediği "Bin yıllık barış" sözüyle, insanlığı gene öyle bir çıkmaza sürüklemek istiyor. Kadim Tarihin Uzak ve Yakın Doğudaki tecellileri (görünümleri), Modern dünyada tekrar gözükmiyecek mi? Kadim Tarih Modern Tarihte tekrar etmiyecek mi?

Hayır. Çünkü, herşeyden önce: eski zamanda kurulu bir medeni toplumun çökmesi gibi Tarihsel Devrimler kural idi. Bugün Sosyal Devrimler kuraldır. Gene, çünkü: eski toplumun temelleri Toprak üretimine dayandığı halde, Toprak ilişkileri önüne geçilmez bir şekilde bozulup çöküyor, üstündeki Medeniyet temelsiz bir yapı gibi ilk vuruluşta yıkılıyordu. Bugünkü Medeniyetin temeli geniş yeniden-üretim, yâni sonsuz artıcı üreyişle yükselen ileri teknikli üretim güçlerine, Modern Sanayie dayanır. Kadim Toprak ekonomisinde Kriz, tüm Medeniyetin yıkılışıyla tasfiye edilirdi. Şimdiki Makine medeniyetinde her Kriz, onu doğuran ilişkilerin temsilcilerini boyuna azalttığı halde, o ilişkilerin kurbanı olan geniş kitlelerin durumlarını köktencileştirip, kör inançları giderip gözleri açar.

Eski zamanlarda Tarihsel Devrimler insanlığın önüne iki yol açamıyacak koşullar içinde oluyordu. Yâni o zaman, yığınların bir yanında çöl, öbür yanında cennet durmuyordu. İster istemez içine girilecek bir tek yol kalıyordu. Bir zaman cennetleşmiş, gelişmiş olan Toplum, sonra olduğu gibi gelişmeden kalarak cehennemleşiyordu. Başka bir yol yoktu: eski Toplum önüne geçilmez şekilde yıkılacaktı. Toplumun tâ temelleri: Toprak ekonomisi çürüyor, çöküyordu... Bugünkü medeniyetin temelleri çürümüyor, sadece o medeniyetin üstündeki kabuk, eskimiş toplumsal ilişkiler çatlayıp dökülüyor. Eskiden tarihi yıkılışın altında bütün insanlık ezilip gömülüyordu. Bugün sosyal devrim, yalnız bir sınıfın, hattâ Faşizm diktatorası çağında o sınıfın bile değil, bir tek, bir avuç gerici, bağnaz, despot zümrenin mezarını kazıyor. Geri kalan tüm insanlığı güneşe, yeni ve ileri hayata çıkarıyor. Modern devrimler çağı, Finans-Kapital hizbine ölüm, tüm alt sınıflara kurtuluş getiriyor. O kadar ki, Faşizm bile, yeryüzünün en namussuzca kanlı karşı-devrimini hazırlarken, ağzında bir "Devrim" lâfı taşıyor. Adının yanına sosyal adalet sözü gibi göstermeğe çalıştığı, "Sosyalist" lâkırdısını katıyor. Hitlerciler, kendilerine "Nazi: Nasyonal Sosyalist" etiketini utanmadan asabiliyorlar. Bu bir, Kur'anın dediği gibi "Ayet"tir, zamane belirtisidir. Sosyalizmin en büyük düşmanları da, ancak kendilerini "Sosyalist" gösterebildikleri ve bu suretle kitleleri aldatabildikleri sürece, tarihi sapıttırabileceklerini domuz gibi biliyorlar. "Söyleyene bakma, söyletene bak" deriz biz: Devrimin en canavarca alçak düşmanlarını da kendilerine "devrimci" süsi vermeğe mecbur eden, sosyalist gözükmeye zorlayan.. gene o kaçınılmazlığını dosta düşmana dayatıp tanıtan 20.ci yüzyıl devrimler çağının gücüdür.

Onun için Faşizmin mumu yatsıya kadar yanacaktır. Faşizmin özendiği kadim gericilik 20. ci yüzyılda tekrar edemez. Nitelik bakımından kaçınılmaz, karanlık bir kitle hareketiyle tarihi yıkılış dönemi bugün imkânsızdır. Tarihsel Devrimci Gençlik gruplarını, kendini PARTİ yerine koymak ve kendi stratejisini kendi yazıp uygulamak yanılgısına doğru hızla savurdu. Ve ortam her çeşit SİYASET ÇAKALI'nın kolaylıkla cirit atabileceği bir vasata doğru süriklenmeye başladı.

Halktan ödü kopan sömürgeci-faşist cunta, işte böyle, aralarında yetmişlik ihtiyarların da bulunduğu bir avuç insan üzerine mangalarla asker sevkederek, Türk ve Kürt halklarını baskı altına alabileceğini sanıyor. Aldanıyor.

A.P.'nin gerek 27 Mayıs Politik Devrimine, gerekse onun ürünü olan 1961 Anayasası'na karşı takındığı düşmanca tavır... Ordu içinde büyük huzursuzluklara yol açıyordu. 27 Mayıs 1960'larda Kara Harbokulu öğrencisi olan, özellikle yüzbaşı ve binbaşılar arasında kıpırdanmalar görülmeye başlandı. Ve bu kıpırdanmalar giderek kısa bir süre içinde gizli ihtilâl teşkilâtlanmalarına dönüştü.

Diğer yandan ise, 1968'de, Abdülhamit özlemcisi gerici BUGÜN gazetesinin Hava Harbokulu öğrencileri hakkındaki yayınına, Deniz Harbokulu ve Subay Taburu ve Donanmadaki genç subay ve assubayların sert bir bildiri ile cevap vermesi ve 1969'da devlet içinde ve dışında teşkilâtlanmış Türkeşçi Faşist çetelerce Devrimci Gençler üzerine yoğunlaştırılan silâhlı saldırılar üzerine, Emperyalizme uşaklık edenlere UYARI ÖZÜ taşıyan bir başka bildiri yayınlamaları ile kendini göstermeye başlıyan DEVRİMCİ ORDU GENÇLİĞİ HAREKETİ, kısa zamanda Hava ve Kara Harbokulları içinde de yaygınlaştı. Ve Askeri Tıbbiyeliler içinde yeşeren Devrimci Hareketlerle mücadele içinde birbirini buldu. Bu hareket her bakımdan bugüne kadar alışılagelmiş gizli ihtilâl teşkilâtlanmalarından ayrı bir öz ve heyecanla dolu idi.

İşte böyle bir ortamda, Finans-Kapitalin üçüncü Stratejik tedbiri olarak öne sürdüğü: "Devrimci maskeli" C.İ.A. ajanlarının BAAS tipi örgütlenmeler ve Devrimci Gruplar içine sızma uygulaması, senelerce sabırlıca yaratılan birikimin üzerine kâbus gibi çökmeye başladı. Bu kişilerin 14'ler olarak, Ordu gençliği üzerinde bıraktıkları "İhtilâlci" bir imajı vardı. Bu imaj, A.P. iktidarının 27 Mayıs'a ve 1961 Anayasası'na karşı takındığı düşmanca tavır neticesinde, daha da kuvvetlenme fırsatı buldu. İşte bu ortam, bunların, yukarıda açıkladığımız Ordu içinde kurulmaya başlanan ihtilâlci teşkilâtlanmalarla kısa zamanda kontaklanmaya girmelerine yetmişti.

Aralarında yaptıkları işbölümüne göre, Orhan Kabibay: Kara Kuvvetleri, Numan Esin: Hava Kuvvetleri, İrfan Solmazer: Devrimci Gençlik Grupları ve özellikle DEV-GENÇ ve DEVRİMCİ ORDU GENÇLİĞİ hareketi ile ilişki kurma görevini üstlendi. Bunların yaptıları "İttifak" teklifi, tüm devrimci grupların katıldığı ve 12 Mart mahkemelerinin iddianamelerinde "DİKMEN TOPLANTISI" olarak geçen toplantıda ele alındı. Toplantıda THKP-C temsilcileri böyle bir ittifaka itiraz ettiler. (FAKAT ZAMANLA GELİŞEN OLAYLAR GÖSTERDİ Kİ, BU İTİRAZ, DAHA ÖNCEDEN HAVA KUVVETLERİ BÜNYESİNDEKİ TEŞKİLATLAR İLE BİRLİKTE CUNTAYA VERİLEN KABUL SÖZÜNÜN ÖRTÜLMESİ VE SAKLANMASI İÇİN YAPILMIŞTIR. TOPLANTIYA KATILAN DİĞER HİÇ BİR GRUP 9 MART GECESİNDEN HABERDAR EDİLMEDİĞİ HALDE, İTİRAZCILAR SİLAHLARI İLE BİRLİKTE HAVA KUVVETLERİ KARARGAHINDA HAZIR VAZİYETTE BEKLEMİŞLERDİ. ÜZERİNDE ÇEŞİTLİ DEDİKODULAR YAPILAN BU OLAY BÖYLE BİLİNE). Ve tüm Devrimci gruplar asgari müşhereklerde birleşerek, kendi inisiyatifleri haricinde gelişen böyle bir gerçekliği "İŞÇİ SINIFI ADINA" yönlendirebilmek "amacı" ve "niyeti" ile ve aynızamanda yapılacak darbe neticesinde İşçi Sınıfı ve Yoksul Köylülük adına elde edilecek demokratik ve ekonomik mevziler ve haklar açısından, ve:

"Reform olanaklarından yararlanmak: yığınları eğitmeyi sağlıyorsa, sömürü tehakkümünü yıpratıyorsa, işçi hareketini devrim yönünde güçlendiriyorsa: GEREKLİ, hattâ KAÇINILMAZ ve YARARLI olur. Manevra kaabiliyetine güvenen devrimci, yerinde atılış, bozgunsuz gerileyiş TAKTİĞİ'ni güder. Lenin'in dediği gibi: "UZLAŞMA YOK" parolası, "BİR ANARŞİST PALAVRASI"dır; "SARP BİR DAĞA ÇIKARKEN, ÖNCEDEN ZİGZAG YAPMAMAYA, ARASIRA GERİLEMEMEYE, BAŞKA YÖNÜ DENEMEK ÜZERE SAPTANMIŞ DOĞRULTUDAN AYRILMAMAYA" yemin etmek "GÜLÜNÇTÜR". (Dr.H.Kıvılcımlı: OPORTUNİZM NEDİR?, 1970, s.24-25),

genel doğrusu ışığı altında ve diğer yandan hemen elde edilecek PRATİK hedefler olarak: hapishanelerde ve kaçak durumdaki Devrimci militanlara sağlanacak serbestlik ve darbe sonrası kurulması düşünülen "DEVRİM MUHAFIZLARI" teşkilâtında kilit noktalarda yer alma teklifinin kabulü neticesinde anlaşmaya varıldı. Buna karşılık Devrimcilerden istenilen: yapılacak her tür eylem ile Süleyman Demirel iktidarının Türkiye'yi idare edemediği izleniminin kamuoyunda yaratılması görevidyi.

İşte böylece, gerek: Ordu içindeki 27 Mayıs devamcısı olarak kendiliğinden gelen eksik bir çizgide teşkilâtlanan, gerekse: Santral Komite'nin ittifak masalıyla işin içine çektiği Devrimci Üniversite ve Ordu Gençliği gruplarının varlığı "9 MART OLAYI" diye bilinen gerçekliğin maddi tabanını oluşturdular.

Bu girişim, hiyerarşiye bağlı "Devrimci, İlerici maskeli CİA Ajanları"nın stratejik girdileri ile, 12 Mart Muhtırası provokasyonuna sıçratılmıştır. Diğer yandan ise, 9 Mart girişimi için, gerçekleşse bile uzun vaadede tutunabileceği bir gerçeklik ve ortam yoktu. Çünkü: Proletarya Partisi kurmayılığından yoksun olarak, Grup çıkmazları içinde bulunan devrimcilerin yönlendirme görevini yürütemiyeceği açıktır. 1960'lardan sonra kendiliğinden Sosyalizm ile buluşan Gençliğin, Devrimciliğe sebep olan sosyal karakteri: 600 yıllık geleneğin mirasıydı.

ORDU MÜDAHALELERİ NEDİR?

1908'lerde Komprador Burjuvaziye, 1919'larda Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nde teşkilâtlanmış Anadolu Burjuvazisine vurucu güçlük etmiş, 1960'larda sıkışan Finans-Kapital + Tefeci-Bezirgân düzenini Rönesansa uğratıp Finans-Kapitale A.E.T.'ye giden kapıları açmış gelenek, 1960'lardan sonra Sosyalizme soyundu. Ne var ki, sınıfsız devrimcilik: Jön Türklük ve Kuvayımilliye çizgisiyle devleti kurtarma gelenekliydi. Oysa Sosyalizm, Devleti kurtarmanın tam zıddına düşer. İşçi sınıfı iktidarı, Burjuva Devlet mekanizmasını onarıp yeniden kullanmak bir yana onu parçalamak anlamına gelir. Tarihsel Devrimciliğin Antika Sermaye düşmanlığından kaynaklanan bu Rönesansçı yapısı, ideolojik plânda Sosyalizme varınca, YAPI ve İDEOLOJİ arasında kendiliğinden doğan böyle bir çelişki içine girmiştir. Dün: "Hürriyet, Adalet, Müsavat" diyen, daha sonra "Bağımsızlık", daha sonra da "D.P. zulmüne son" diyen karakter, yapıca bu tarihi momentlerin egemen sosyal sınıf eğilimlerine uygun düşüyordu. Ancak aynı yapı, Sosyalist ideolojiyi savunmayı ve döğüştürmeyi üstlenirken, nitelikçe bir dönüşüme uğrayamadı. İşte İşçi Sınıfının böyle bir müdahaleyi "yönlendirebilmesi" için, kendisi kadar modern bir sınıfın (Burjuvazi'nin) antitezi olarak, en az onun kadar modern ÖRGÜT ve DÖĞÜŞ BİÇİM ve PAROLALARI'na sahip olması lâzımdı. Oysa İşçi Sınıfı adına böyle bir yönlendirme görevi ile yola çıkan Gençliğe dayalı Sosyalistler, yukarıda da kısaca anlattığımız 600 yıllık İlkel Sosyalist gelenekli yapıları ile, bunu başaramazlardı. Esasen Finans-Kapital, böyle bir denemeye bile müsaade etmiyecek şekilde işi plânladı ve abandı. Ve 12 Mart Faşizmini tezgâhladı.

Özetlediğimiz olaylardan da kolayca anlaşılacağı üzere, 27 Mayıs ve 21 Mayıs baksınları, Vurucu Güç konusunda — Devrimcilere değilse bile — Finans-Kapitale çok şeyler öğretmiştir. Gerçi Finans-Kapital, 27 Mayıs'ta hareketi yönlendirmiş, 21 Mayıs'ta engelliyebilmişti ama, gelişen koşullar bu tür hareketleri gittikçe daha tehlikeli kılmakta idi. "Kendiliğinden" gelişen müdahale hareketleri, toplumda, özellikle 27 Mayıs'tan sonraki demokratikleşme ortamında yükselen ve genişleyen Sosyalist mücadelenin varlığı ve Gençliğin "belirleyici" rolü, Ordu gençliğinin bu süreçte hızla yerini alması ortamında kontrolü güç bir hale gelebilirdi. Dolayısıyle Finans-Kapital "Asilere" karşı çok yönlü önlemler almak yolunu zorlamıştı. İşte 12 Mart'ın yapıca ve geliş kanunları açısından 27 Mayıs'tan farklılığını ve 9 Mart girişimini ve iflâsını bu tedbirlerin ışığında ve neticesi olarak değerlendirmek ve yerli yerine oturtmak gerekir. 27 Mayıs'ın "kendiliğinden", yâni Orta-Doğu'ya has geleneksel müdahalelere uygun bir nitelik taşıması ve ürünü olan 1961 Anayasası ile topluma kazandırdığı kısmi hak ve özgürlükler ve bunların neticesinde gelişen toplumsal olaylardan büyük bir huzursuzluğa düşen Finans-Kapital, CHP ve MHP konularının incelenmesinde ve yukarıki bölümde belirttiğimiz tedbirleri almış ve netice olarak ta: 12 Mart öncesindeki Ordu gençliği teşkilâtlanmalarının halkın özlemleri doğrultusunda hareket eden yanına karşı aldığı tedbirlerle 12 Mart Muhtırası'nı gündeme sokmuştu. 12 Mart'ın 27 Mayıs'tan ayrılan en önemli yanı budur. Tabii ki, neticede her ikisi de toplumdaki Sosyo-Ekonomik sıkışıklığı aşmada en örgütlü sınıfa, Finans-Kapitale altlık olmuşlardır. Ancak gelişlerinin belirlediği bir özle yaptıkları siyasi ve sosyal uygulamalardaki farklılık kör bir gözün görebileceği kadar ortadadır.

Şimdi, yaptığımız genel karşılaştırma mantığı içinde 12 Eylül'e geçmeden önce: 12 Mart ile 12 Eylül arasında geçen sürede Vurucu Güç üzerinde alınmaya devam edilen yeni tedbirlerin incelenmesine devam edelim.

En son 12 Mart öncesi Ordu gençliğinin, yâni Ordudaki isyancı geleneğin Sosyalizmle kontaklanması Finans-Kapital için önemli bir uyarı oldu. Ordu müdahalelerinin hiyerarşi dışına çıkması bu tehlikeyi daha da arttırabilirdi. Hem Orduyu egemen sınıfın emrinde — aynı Batılı hemcinslerinin elinde olduğu gibi — tam kontrollü bir araç durumuna sokmak, hem de müdahaleleri hiyerarşi içine sıkıştırmak için tedbirler alınmaya çalışıldı. Bunların en önemlisi: MİLLİ GÜVENLİK KURULU adı altında, bu amaca hizmet edecek bir kurumun yaratılması oldu. Burası sivillerle (Hükümetle) askerlerin harman olacağı bir platform olarak düşünüldü. Orduda özellikle Ordu gençliği üzerinde doğabilecek tepkileri derleyip toparlama ve başını bağlama mekanizması görevini yüklendi. Bu Kurul, müdahale geleneğinin Finans-Kapitale daha baştan altlık edilmesinin bir sembolüdür.

Bu iki darbe arasında, Finans-Kapital açısından müdahale geleneğinin stratejik olarak pasifize edilebilmesi için diğer bir tarihi fırsat ve tedbir de, daha önce CHP bahsinde incelediğimiz Ecevit olayı ile birlikte doğdu. Ecevit, "Demokrasi ile Sanayileşme" sloganı ve buna bağlı olarak temsil ettiği Antika sermaye düşmanlığı ile Finans-Kapital için biçilmiş kaftandı. Ecevit, Ordu + Bürokrasi ile Finans-Kapitali, Parlamento içi ile Parlamento dışını (12 Mart sonrasındaki Sosyo-Ekonomik ve Politik gelişme özelliklerinin de yardımıyla) şahsında sentez etmiş bir çizgi olarak ortaya çıktı. 22 aylık iktıdarı döneminde bunalımın bütün boyutlarıyla derinleşmesine rağmen, son 1 Ocak 1980 Muhtırası ve 12 Eylül Darbesi'ne Ecevit'in değil de, Demirel'in muhatap alınmasının altında bu nedenler yatar.

Gerçekten de Ecevit, örneğin 1978'de iktıdara getirilişi ve Kahramanmaraş olaylarından sonra ilân edilen Sıkıyönetimle de görüldüğü gibi, iktıdar olduğu dönemlerde, Orduyu, temsil ettiği misyona uygun bir şekilde yönlendirebilmekte ve ona (Hükümetlere rağmen değil) "Hükümet emrinde" yol açıcılık işlevi yükletebilmekte idi.

Bu dönemde Ordudaki isyan potansiyelinin iğdiş edilmesine yönelik diğer tedbirlerin arasında en göze batanı kuşkusuz OYAK olgusudur. Bu girişim, Finans-Kapitalin Orduyu kendisi gibi Holdingci yaparak şirketleştirme ve ayrıca sağlanan maddi imkânlarla da "tatmin etme" operasyonunun bir parçasıdır.

Demek ki, Finans-Kapital, bu arada en önemli tedbir olarak her yanı ile avucunun içine aldığı Ordu hiyerarşisini MİLLİ GÜVENLİK KURULU adlı bir mekanizma ile daha etkili ve yetkili bir hale getirmiş ve bunları fiilen bir teşkilâtlanma içine sokarak daha işin başından uzun vadeli ve kendi güdümünde bir plân uygulamıştır. Bu arada, işin en kritik ve rizikolu dönemleri (hazırlıkları her bakımdan tamamlandığı için) Ecevit ve CHP ile geçilmiş ve ona uygulatılan bol zamlı ve devaluasyonlu, İMF'li, Dünya Bankalı politikaların sonucunda, 1979 ara seçimlerinde sessizce tasfiye edilerek AP Hükümeti dönemi tezgâhlanmıştır.

Dikkat edilecek olursa, nasıl 12 Mart sonrasında uygulanan Ekonomi-Politikanın özünü 1970'lerde (12 Mart öncesi) AP iktıdarında Mesut Erez'in hazırladığı "1970 EKONOMİK TEDBİRLERİ" oluşturmuşsa, bugün yine AP iktıdarında Turgut Özal'ın hazırladığı "24 OCAK EKONOMİK TEDBİRLERİ" 12 Eylül sonrasının Ekonomi-Politikasının özünü teşkil ediyor. Adalet Partisi'ne, her iki askeri müdahale öncesi sistemdeki Sosyo-Ekonomik bunalımı aşmak üzere hazırladığı tedbirleri uygulamak nasip olmamıştır. (Bunun nedenlerini yazımızın içinde AP ile ilgili açıklamalarımızda anlattık).

İşte bu çizgide AP ve yedeğindeki MHP tasfiye edilmiş, 12 Eylül Faşist Diktatörlük dönemine geçilmiştir. 27 Mayıs sonrasında etkin bir tarzda alınmaya başlanan ve 12 Mart ile devam ettirilen tedbirler, 12 Eylül ile tam meyvasını vermiş ve her yanıyla Finans-Kapitale bağlı, ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarlarını uşak çizgisinde sonuna kadar savunacak Faşist Cunta tezgâhlanmıştır.

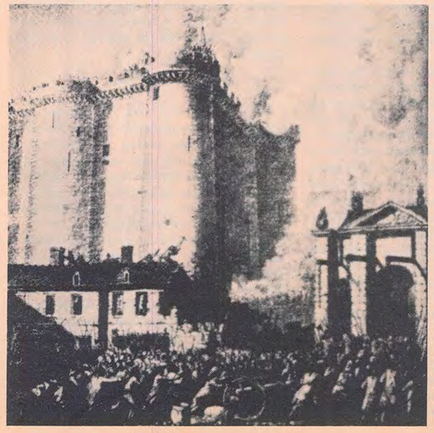

*Paris halkının Bastil kalesini zaptedip oradaki mahkumları kurtarması, "Büyük" adını alan Burjuva Demokratik Fransız Devriminde dönüm noktası olmuştur.

ORTADOĞU'DA GENEL DURUM

Geçtiğimiz ay Ortadoğu'da en dikkati çeken gelişme 25 Nisan'da Sina'nın Mısır'a "geri verilmesi" oldu. Dünya kamuoyuna ve Arap dünyasına İsrail'in geri adım atması ve Mısır'ın başarısı olarak sunulan bu olay, gerçekte bir A.B.D. başarısı olarak, şu anda "Çevik Kuvvet"lere mensup birliklerin bölgeye legal bir şekilde yerleşmesini sağlamış durumda.

"Camp David" anlaşmasının böylece tamamlanan birinci aşamasından hemen önce ve sonra bölgede yeralan gelişmeler şöyle özetlenebilir:

— 1983 yılı bütçesinin Kongre'de görüşülmesi sırasında Ortadoğu'ya ilişkin A.B.D. planları açıklandı.

— İran - Irak savaşı devam ediyor. Körfez ülkeleri, Ürdün ve Mısır'dan yardım alan Irak zor durumda. Saddam'ın düşmesi Ortadoğu'da bütün dengeleri altüst edebilir. Bu, Suriyé lideri Hafız Esat'ın durumunu güçlendirmesine ve A.B.D.'nin plânlarını yeniden gözden geçirmesine yol açacaktır. Ancak Irak'ta devrimci bir alternatif görülmüyor. A.B.D., yeni bir Saddam bulursa, eskisinden her an vazgeçebilir. Böylece durumunu korumuş olur. Hattâ yeni bir A.B.D. kuklası, Saddam'lı Irak'ın bu istikrarsız ortamından daha istikrarlı ve Arap dünyasından daha az tepki gören bir Irak'a geçişte yardımcı da olabilir. Kısacası, Irak-İran düğümünün, geleneklere uygun bir şekilde "bir gecede" çözülmesi hiç te uzak bir ihtimal değil.

— 15 Mayıs Filistin gününe işgal altında yaşıyan Filistin halkı direnişlerle girdi. Batı Şeria, Gazze ve Golan'da mücadele, içeriden halk direnişleri ve gösterileri tarzında yoğunlaştı. İşgalci güçler bu başkaldırıyı bastırmak için her zamankinden fazla terör ve şiddete başvuruyorlar.

—İsrail 21 Nisan'da Lübnan'a hava saldırısında bulundu, Beyrut çevresindeki Filistin kamplarını bombaladı.

—İsrail Gazze, Batı Şeria ve Golan'da 10 yeni yerleşim merkezi kurdu.

— A.B.D. Çevik Kuvvetlerinin "Yiğit Kartal 82" tatbikatı yapıldı.

— Ürdün kralı Hüseyin ve Fas kralı Hasan, Sina dolayısıyla Mısır Başkanı Mubarek'e kutlama mesajı yolladı.

— Mısır İsrail'i Filistinlilere ateş açması konusunda ilk kez yumuşak bir dille eleştirdi.

— Kuveyt'teki Bağlantısızlar Toplantısında Mısır da temsil edildi. Mısır toplantıya, Filistinlilerin özgürlüklerine kavuşmasına ilişkin 11 maddelik bir öneri sundu.

— Kahire Basın Sendikası, bölge sendika örgütü üyeliğine yeniden kabul edildi.

— Bağdat'ta yapılacak Bağlantısızlar Zirvesine Mısır da davet edildi.

— Mısır'ın Vaşington Büyükelçisi, Lübnan'da yayınlanan "Monday Morning" dergisine yaptığı açıklamada: "Zaman değişti, atmosfer değişti, izlediğimiz barışçı yolla Filistinlilerin kendi kaderini tayin hakkını sağlamak üzere olduğumuza inanıyorum... Durum yeterince olgunlaşmıştır... (İSRAİLLİLER) Filistinlilere haklarını geri versin ki, onlar da size 1967 sınırları içinde güvenle yaşamanıza izin versinler." dedi ve "Sina" üzerinde şunları ekledi: "İşte görüşmeler yoluyla tümüyle özgürleştirilen, işgal edilmiş bir Arap toprağı! Görüşmeler, bütün Arapların hak ve özlemlerini gerçekleştirmenin en emin yoludur."

— Arap Red Cephesi'ne üye ülkeler ve F.K.Ö. Sina'nın geri verilmesinin bir tuzak olduğunu, Mısır'la yeniden ilişki kurma konusunun Arap birliğini parçalamaya yönelik bir A.B.D. komplosu olduğunu belirttiler. Hafız Esat, Libya ve Cezayir'e giderek ülke liderleriyle son durumu görüştü. Liderler yakın bir tarihte Arap Red Cephesi zirve toplantısı yapılmasını kararlaştırdılar.

— Ürdün kralı Hüseyin, Mısır, Suudi Arabistan ve Körfez ülkeleri ile birlikte stratejik bir işbirliği oluşturmaya çalışıyor.

Neresinden bakılırsa bakılsın, olayların gelişiminde ilk göze çarpan şey Mısır'ın Ortadoğu politik arenasındaki hareketlenen konumudur. A.B.D.'nin bölgedeki politikası genel stratejik hedeflerine uygun bir seyir izlerken, Mısır bu politika içinde oturtulmaya çalışıldığı yere uygun adımlar atıyor.

"Camp David"le beraber Arap dünyasının içinde birdenbire tecrit olan Mısır, en son Sina operasyonu ile "Yeniden Araplaşma" sürecinde bir aşama daha katetti.

İsrail ve Mısır'ı iki ana halka alan gerici bir Arap cephesi yaratma plânıyla "Camp David"i tezgâhlayan A.B.D., Arap dünyasında ilerici - gerici hemen tüm ülkelerin Mısır'a karşı yükselen öfkesiyle, plânını yeniden gözden geçirmek zorunda kalmıştı. Mısır'ı İsrail ile barış masasına oturtabilmek büyük masraflara yol açmıştı. Buna rağmen "Camp David" olayı Arap birliğinin Mısır cephesinin çökmesi ve İsrail'in askeri anlamda bir kanadını garantiye almasından öte bir sonuç vermedi. Mısır cephesi çöktü ama, olaya duyulan tepki genel bir Red Cephesi'nin de doğmasına yol açtı. Sedat hâin ilân edildi, Mısır tecrit çemberine alındı. Böylece İsrail'i de içine alan bir gerici geniş çepe plânı iflâs etti.

Devamı 11. sayfada

Bu sayfalar
SOSYALİST ORTADOĞU BÜROSU
tarafından hazırlanmıştır.

ZAFER'E KADAR SAVAŞ!..

İkinci Paylaşım Savaşı sonrasında sistemin yapısal zorunluluklarıyla İngiliz emperyalizmi A.B.D. emperyalizmiyle nöbet değişimine giderken, tüm dünyada olduğu gibi, Ortadoğu'da da sömürü ve baskı sömürgecilikten yeni-sömürgeciliğe dönüşüyordu. Bu genel durum yanında, özel bir felâket, 15 Mayıs 1948 ile birlikte başladı. FİLİSTİN topraklarının Yahudileştirilmiş kısmında Siyonist İSRAİL DEVLETİ 15 Mayıs 1948 tarihinde ilân edildi.

Bundan sonraki dönem, tüm insanlık için utanç verici, FİLİSTİN halkı için trajik bir dönemdir.

Siyonizmin ideolojik-politik önderliği altında, Emperyalizmin kucağında doğan "İSRAİL" devleti: Filistin toprakları üzerinde Filistin halkının ekonomik ve toplumsal yapısını tahrip etmek, topraklarını gasbetmek, ulusal varlığını fiziksel olarak sürmek ve yok etmek, başaramadığı ölçüde de erimiş ve kişiliksiz yaratıklar haline dönüştürmek çabasını sürekli gösterdi.

Siyonist yayılmacılık 1948, 1956, 1967 provokasyon saldırı ve işgalleriyle, Der Yasin'le başlıyan 1948, 1953, 1972, 1981 soykırım denemeleriyle ne olduğunu iyice gösterdi. Siyonizm, büyük Filistin topraklarına 20.ci yüzyılda ilk indikleri anda ilân ettikleri gibi, emperyalist metropollerin egemenliği için tarihi rollerini oynamaya devam edecektir. Nazi kamplarında öğrendiklerini ustalıkla FİLİSTİNLİLERE uygulayan Siyonist saldırganlar ve üstlendikleri İSRAİL devleti kaderini Emperyalizmle bütünleştirmiştir.

Başta A.B.D. emperyalizmi olmak üzere, emperyalist-kapitalist sistemin denetim ve desteğinde devam eden Siyonist işgal ve yayılmacılık FİLİSTİN, Arap topraklarında 34.cü yılını doldurdu. Emperyalist-Siyonist cânîler Filistin ve Arap halklarına karşı yıldırma, pasifleştirme, ezme ve yok etme çabalarını kudurgan bir saldırganlık, çeşitli tertip ve provokasyonla sürdürüyor. Ama bütün yaptıkları ve yapacakları boşunadır. Bugün işgal altındaki Filistin ve Arap halkları, bizzat kendi deneylerinin acı fakat değerli dersleriyle dolu olarak, kendi davalarına kendileri sahip çıkmıştır. İşgal altında olmanın getirdiği zorluklara, tarihi ve toplumsal elverişsiz şartlara rağmen, var olduklarını gösterdiler. Tehditlerin boş düşeceği, zulmün geçersizliğinin yolu, ulusal direnişin maddeleşen ruhuyla işgal altındaki topraklarda bizzat yığınlar tarafından açılmaya başladı.

Sina'dan çekilme öncesinde ve esnasında Filistin ve Arap toprakları, Siyonist İsrail devletinin provokatif, kendini bilmez girişimleri ve saldırılarıyla karşı karşıya idi. Saldırı ve provokasyonların muhatabı halk yığınları direnişleriyle cevaplarını verdiler. Ulusal varlık ve haklarına sahip çıkan Filistin halkının cevabı ve dünya halklarına mesajı, kendine özgü dinamizmi ile işgal altındaki bölgelerden ulaştırıldı.

Emperyalizmin "Camp David" sonrası Ortadoğu'ya yönelik çeşitli alternatifleri deneyerek hayat bulmasına çalıştığı egemenlik ve denetim programının Siyonist İsrail devletinin görevleri ile ilgili kısmı, saldırıların altında yatan gerçekliktir. A.B.D. emperyalizminin bölgedeki plânlarının dayanak güçleri olan Lübnan Hristiyan bezirgânlığı, Arap gericiliği ve Siyonist İsrail devletinin giriştikleri ortak atak en canlı cevabını işgal altındaki bölgelerde Filistin halkının direnişiyle aldı.

"Camp David" anlaşmasına uygun olarak Amerikanlaştırılan Sina'dan Siyonistlerin çekilme süreci yaşanırken, Siyonist İsrail devleti ilk atağını Kudüs ve Golan'ın Yahudileştirilmesini ilân ederek yaptı. Uluslararası andlaşmalara ve B.M. kararlarına rağmen yapılan ve sürdürülen Siyonist gasp karşısındaki tepkisini Arap dünyası diplomatik-politik alanda çaba ve tavırlarıyla uluslararası boyutta, dayanışma, grev ve protestolarıyla ulusal çapta duyurdu. Arap haklarının ulusal tepkiyle ayağa kalktığı anda Golan ve Kudüs halkı sokaktaydı. 1967 savaşında esir düşen, Siyonist işgal altında her türlü insan haklarından mahrum yaşamını sürdüren Kudüs ve Golan halkı var olduğunu gösterdi. Yığınsal halk direnişinin, silâhlar patlamadan önceki tüm mücadele biçimleri hayata geçirildi. Ulusal ve bölgesel elverişsiz koşullarla sınırlanan mücadelenin bugünkü aşamasında ulusal varlığı vurgulayan ve duyuran "Cenevre Andlaşması" uyarınca "İşgal statüsü"nün uygulanması talebiyle mücadeleye devam ediyorlar. İlhak kararıyla birlikte Golan ve işgal altındaki topraklar özgürlük özleminin şiârları ile yankılanırken, özgürlüğün ve mücadele azminin sembolü yanan ateşler her bir yanı sardı. İsrail devlet dairelerinin görevlerini ve işlemlerini boykot olan tavırlarını, İlhakın hiç bir zaman kalıcı olamıyacağını haykıran "İsrail Kimlik Kartları"nı red kararlığı ile devam ettiriyorlar. Siyonistlerin tarihsel çelişkileri işleyerek bölme çabalarına rağmen, Dürzi'ler de dahil olmak üzere, bütün Golan halkı birlik ve mücadelesini sürdürüyor. Halkın bu direnişi karşısında Siyonistler kendi halkını, kolonileştirmeye zor gücüyle "iknaya" çalışıyor. Direniş halkın varlığını gösterirken, Siyonist ütopyanın manevi etkilerini de sarsmaya başlamıştır.

Golan ve Kudüs'te direniş sürerken, İsrail siyonistler saldırılarını ilk önce işgal altındaki Batı Şeria ve Gazze, daha sonra Lübnan topraklarına taşıdı.

1976 yılında işgal altındaki Filistin topraklarındaki yerleşim yerlerinde Filistinlilerin kendi seçimleriyle "Belediye Konsilleri" oluşturulmuştu. Siyonistlerin bu Konsilleri seçtirmesinin temel amacı, daha sonra "Camp David" anlaşması ile somutlanmıştı. İsrail devletinin sınırları içinde sivil idareye geçiş ve "OTONOMİ" ile BAĞIMSIZ FİLİSTİN direnişi boğulacaktı. Aynızamanda Siyonist işgal ve baskı karşısında hassaslaşmaya başlayan Dünya ve İsrail kamuoyunu yanıltmak, Siyonist politikaya karşı tepkilerin şiddetini düşürmek gerekiyordu. Fakat işgal altındaki Filistinliler buralara direniş ruhunu taşıdılar ve mevzi haline dönüştürdüler.

Başlayan saldırıların ilk hedefi bu Belediye Konseyleri oldular. 15 Martta Batı Şeria'da

İsrail işgali altındaki Nablus'ta Filistin Bayrağı taşıyan göstericilere açılan ateş..

çizdiği sınırlar içine mahkum olma, onlara altlık olma kaderine büyük darbe indirecek ve yeni mücadele boyutlarını zorlıyacak, Kürt ve Türk devrimcileri arasında, sömürgeci Türk devletini alaşağı etme boyutunda kurulacak ilkeli birlikler engellenmiştir.

Kürdistan devrimcileri açısından bizce aşılması gerekli bir önemli engel daha vardır;

"BİZ, KÜRT MİLLİYETİ MESELESİNİ KOYARKEN BİR DÖNÜŞÜMDEN SÖZ EDİYORUZ. LAVRENS'IN STERLİNGLERİ (ya da CİA'nın Dolarları) UĞRUNA SİLAHA SARILAN PAŞAZADE VE BEYZADELERİN DEĞİL, EZİLEN KÜRDİSTAN KÖYLÜLÜĞÜNÜN AYAKLANIŞINDAN SÖZ EDİYORUZ. BU AYAKLANIŞ EĞER ŞİMDİYE DEK OLDUĞU GİBİ BEDİRHANİLERİN VE CEMİL PAŞA OĞULLARININ BECERİKSİZ YÖNETİMİ ALTINDA YÜRÜRSE, SADECE ŞİMDİYE KADARKİ SONUCA VARIR: BOŞ YERE MAĞLUP OLUR VE YOKSUL KÜRDİSTAN HALKINI KILINÇTAN GEÇİRTİR. BİZİM DEDİĞİMİZ BU DEĞİL.. BİZİM DEDİĞİMİZ: KÜRDİSTAN HALKININ ULUSAL VE SOSYAL KURTULUŞ HAREKETİNDE ARTIK BİR KAÇINILMAZLIK HALİNE GELEN DEVRİMCİ, İLERİCİ VE ANTİ-EMPERYALİST YÖNELİŞ VE YÖNETİMDİR. KÜRDİSTAN'IN ŞİMDİYE KADAR AĞALIK VE BURJUVA BATAĞI İÇİNDE BOCALAYAN TERS TALİHİNİ YENMEKTİR. BU TERS TALİHİ YENEBİLECEK BİRİCİK GÜÇ, YOKSUL KÜRDİSTAN HALKINA, ÇOKTAN ÖZLEDİĞİ, BUGÜNE DEK ARAMAKTAN BUNALDIĞI YENİ, İLERİ, DEVRİMCİ BİR BİLİNCİ SUNMAK, DÜNYA KOMÜNİZMİNİN (AJİTASYON + PROPAGANDA + ÖRGÜT) YARDIMINI VE GÜCÜNÜ ONUNLA KAYNAŞTIRMAK OLABİLİR." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "İhtiyat Kuvvet: Milliyet (Şark)"; Arşiv Yayınları, s.210, yıl 1932).

Türkiye devrimci mücadelesi üzerine Kadroculuk nasıl bir sülük gibi yapışmış ve onun kanını, iliğini her dönemde emmişse, aynı sosyal makanizma, Kürdistan'da yukarıdaki alıntıda çok açık bir şekilde tâ 1932'de belirtilen ağalık ve burjuva düşünce ve davranışı tarzında, yıllardır Kürdistan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi üzerine bir sülük gibi yapışmış olmasıyla izlenebilir. Türkiye devrimci mücadelesi açısından, tarihi gelişim de dikkate alınarak, Kadroculuğa açılacak ideolojik ve yapısal savaş ne denli hayati bir önem taşıyorsa, Kürdistan'da da yine tarihi gelişim çizgisi dikkate alınarak "Ağalık ve burjuva" düşünce ve davranışına ve tüm kalıntılarına karşı açılacak ideolojik ve yapısal savaş ta o denli hayati önem taşımaktadır.

Sonuç olarak: gerek Türkiye devrimci mücadelesi, gerekse Kürdistan'daki devrimci mücadele açısından (1973-80) yılları arasındaki dönem, yukarıda da belirttiğimiz gibi, geçmişe nazaran çok önemli gelişmeler göstermesine rağmen, yukarıda ana noktalarına kısaca değindiğimiz, zaafları nedeniyle, mücadeleyi iktidar anahalkasını yakalayıp "Burjuva demokrasisi"nin çizdiği sınırları paramparça edecek bir boyuta sıçratamamışlardır.

Şimdi, 12 Eylül mağlubiyet konağı sonrasında devrimci ortamımız yaraların sarılması ve yeniden toparlanma dönemini yaşarken, bir yandan da Birlik ve Cephe konularında adımlar atılmaya çalışılıyor. Bu Cephe girişimleri, yukarıda belirttiğimiz devrimci mücadelenin burjuva demokrasisinin çizdiği sınırlar içine hapsolması konusunda da değerlendirmeler yapıyorlar. Şöyle ki:

"Bugüne kadar devrimci mücadelenin önüne bir engel olarak çıkan düzen değişikliği ve devrim taleplerini burjuva sistemi içinde hapseden reformizm bir alternatif olarak sunulamaz. Halklarımızın özgürlük ve bağımsızlığa olan özlemleri "Demokrasiye dönüş", "Siyasi demokrasi" gibi burjuva taleplerle boğulamaz.

"Adımlarını faşist askeri yönetimin kurumlaşmış sivil biçimlere dönmesine göre ayarlayan, bunu burjuva demokrasisi olarak göstermek isteyen tutuma karşı çıkılmalıdır." (ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU).

Halklarımızın düzen değişikliği ve devrim taleplerini burjuvazinin icazeti altında "Demokrasiye dönüş", "Siyasi demokrasi" yutturmacalarına bağlamaya çalışanlarla aradaki ideolojik ve örgütsel hattın kesin olarak çizilmeye çalışılması gerçekten umut verici bir adımdır.

Ancak unutmayalım ki, bir doğruyu kitap sayfalarında açıklamakla iş bitmiyor. Yazılanla yapılan iş arasında beraberlik, yâni düşünce ve davranış birliği gerekli. Çünkü devrimci mücadele tarihimiz bu açıdan pek iç açıcı kesitler vermiyor. Biz PARTİZAN YOLU olarak, SOSYALİST'te yayımlanan diğer tüm yazılarda da çok net bir şekilde izlenebileceği gibi, Parti (T.K.P.) içersinde 1930 yılında "Kürt Meselesi", "Köylü Meselesi", "Tekelci Kapitalizm", Kadroculuk, "Parti Tarihi" ve ilh. konularında sapmaları yazdığı ve Parti Santral Komiteye sunduğu YOL isimli araştırmalar ile mahkum eden ve Türkiye devrimci mücadelesinde bugün dahi, bırakınız aşılmayı, yeni yeni anlaşılmaya başlanılan ideolojik hattı çizmesine rağmen, Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın, bu ilkeleri davranışa geçirememesinden doğan boşluğun otokritiğini yapıyor ve Dr.Hikmet Kıvılcımlı'ya belli eleştirileri yöneltiyoruz. Diğer devrimci siyasetlerden de aynı yaklaşımı bekleriz. Geçmişin ciddi ve acımasız eleştirisi yapılmalıdır. Hataların üzerine "Teknik", "Taktik" örtülerinin örtülmesinden vazgeçilmelidir. Geçmişin hatalarından, eksiklerinden çıkaracağımız dersler, yürüyeceğimiz yolu aydınlatacaktır.

"Bir siyasi Partinin yanlışları karşısında takındığı tavır, o Partinin ciddi olup olmadığını, SINIFINA ve EMEKÇİ YIĞINLARA karşı olan sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini yargılamak için en önemli ve en güvenilir kriterlerden biridir. Hatasını açıkça tanırnak, yanlış sebeplerini keşfetmek, yanlışı doğuran şartları ve durumları tahlil etmek, o hatayı düzeltme vasıtalarını dikkatle incelemek, işte ciddi bir Partinin ölçütü budur. İşte böyle bir Parti için görevlerinin üstesinden gelmek, sınıfı ve dolayısıyle kitleleri talim terbiye etmek (eğitmek) denilen şey budur." (Lenin: "Çocuk Hastalığı", C.W., C.31, s.57).

Cephe konusunda bize gönderilen her iki öneri, sonuç olarak bazı meselelere doğru yaklaşımlar göstermesine rağmen, geçmişle ilişki içerisinde, nedenleri ortaya koyma açısından ayaklar havadadır. Önerilerini bize ileten devrimci siyasetlerin, kendisinden başlamak şartıyla neden - sonuç ilişkisi içerisinde bir geçmiş değerlendirmesi yoktur.

Bu sayımızda 1942 yılında, Alman faşizminin Sovyetler vatanına saldırdığı ve en kanlı çatışmaların devam ettiği şartlarda, Dr.Hikmet Kıvılcımlı tarafından kaleme alınan "Diyalektik Nasıl Kullanılır?" (Arşiv Yayınları) isimli araştırmanın 'Faşizm - Demokrasi - Sosyalizm" konularını içeren bölümünü, Cephe meselesine yaklaşımımızda başlangıç platformu olarak sizlere sunuyoruz. Bu açılımımız, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, Cephe meselesine yaklaşımımızdaki üç ana aşamadan ilkini oluşturacaktır.

2) Türkiye'de Sosyalist hareket birbirinden nitelikçe farklı iki kanaldan akmıştır, akmaktadır.

Bunlardan biri: 60 yıl öncesinden günümüze taşınan kanaldır. Diğeri ise, 1960'ların ortalarından açılmıştır ve ilkinden yapıca ve ruhca tamamen farklı bir gerçekliği taşımaktadır.

1960'lı yıllara gelindiğinde, Türkiye'de Sosyalizm 50 yıllık bir geçmişe sahipti. Bilindiği gibi 60'lı yıllar "Sosyalizm"in o zamana dek hiç görülmemiş bir şekilde yaygınlaştığı ve bir anlamda yığınsal bir karaktere büründüğü dönemi ifade eder. Sosyalizm kelimesini tırnak içinde kullanışımız ondan soyut anlamda söz edişimizdendir. Soyut olarak, çünkü sözkonusu niteliksel sıçrama, geleneksel hareketin, yâni somut anlamda 50 yıllık Sosyalist geleneğin özel ve yeni bir aşaması, yeniden canlanışı değildi. Aksine, bu gelenekten "bağımsız" olarak ve "kendiliğinden" sahneye çıkan bir sosyal gerçekliğin — GENÇLİĞİN — etkisiydi sözkonusu olan. Başka bir sözle söylersek, ortada aynı çizgi üzerindeki bir nitelik sıçramasından çok, başka nitelikteki bir çizginin gündeme girişi vardır.

Gençlik, sözünü ettiğimiz süreçte özellikle üniversite ve kışlalardan Sosyalizme uzanmış, ona tarihsel atılımını yaptırmıştır. İşçi sınıfı hareketi bu döneme kadar 50 yıllık gelenekçe damgalanırken, çok kısa bir sürede gençliğin "mal" oluvermiş ve gençlik Sosyalizme öyle sahip çıkmıştır ki, "Gençlik" ve "Sosyalizm" kavramları birbirinin yerine kullanılır olmuştur.

Gençliğin yığınlar halinde devrimci mücadeleye atılması harekete neden farklı ve yeni bir "kanal" açmıştır? Ve neden bu gelişmeyi 50 yıllık gelenekten "bağımsız" ele almak gerekir? Bunun temel nedeni: Gençliğimizin Sosyalizmle buluşurken, Ortadoğu ülkelerine has geleneksel Antika isyancı karakterini nitelikçe aşamayışıdır. Diğer bir deyişle, Gençlik, Sosyalizme var olan hareketin ideolojik ve örgütsel birikim kanallarından değil, kelimenin tam anlamıyla "kendiliğinden" ve kendi sosyal karakterine göre akmıştır.

Yukarıdaki kısa açıklamamızdan da anlaşılacağı üzere, günümüzde devrimci mücadelenin genel meselelerine doğru yaklaşabilmek için, hareketin en temelinde yatan bu iki eğilimi de ayrı ayrı, ama birbirleriyle ilişkileri içerisinde ve gelişme süreçleriyle ele almak ve incelemek gerekir. Bu temel iki eğilim, zaman içerisinde, kendi bünyelerinde çeşitli bölünmelere ve gruplaşmalara uğramıştır.

(12 Mart Faşizmi sonrasında, "Kürdistan halkının ulusal ve sosyal kurtuluş hareketinde artık bir kaçınılmazlık haline gelen devrimci, ilerici ve anti-emperyalist yöneliş ve yönetim" ilkesini hayata geçirebilme savaşına giren, silâhlı mücadeleden yana olan, Kürdistan devrimci mücadelesini de ayrı bir eğilim olarak inceleyeceğiz.)

Özellikle çok hareketli bir boyutta yaşanılan son 20 yılın deneyleri bize göstermiştir ki: Devrimci ortamımızdaki bölünmeler, düşmanca tavırlar, kurulan birlikler bu eğilimlerin sosyal karakterlerine göre şekillenmişlerdir. Ve bu şekillenmelerin "ideolojik" örtüleri sonradan gelmiştir. Devrimciler, adeta aşiret ilişkilerini yansıtır bir boyutta nedenini bilmedikleri ayrımlarda bir gecede tavır almışlar, hatta işi daha ileri götürerek ayrıldıklarına düşman kesilmişlerdir. Sonradan, bölünmelerin "İdeolojik", nedenleri kendilerine kavratılmış ve düne kadar birlikte oldukları eski mücadele arkadaşlarının "hâin" ve "oportunist"likleri konusunda "ikna" edilmişlerdir. Ayrıca çok iddialı bir tarzda "bizim aramızdaki beraberlik, feodal arkadaşlık bağı değil, ideolojik beraberliktir..." diyen devrimcilerin, 3 ay bile geçmeden, bırakınız ayrılıkların nedenini tartışmayı, yüzyüze bile bakmaya tahammül edemedikleri izlenmiştir devrimci ortamımızda.

"OPORTUNİZM: son yıllarda Türkiye "Sol"-unun en çok kullanılan "sözcük"lerinden biri oldu.

"Türkiye"de bir şey "Çok kullanıldı" mı, mutlak en az anlaşılan ve en çok adam korkutan umacı olmuştur. Saltanat zamanı "GAVUR", Cumhuriyet zamanı "KOMÜNİST" ne idiyse, bugün, büyük çoğunluğumuz için gene odur. Daha doğrusu KOMÜNİST sözcüğü Finans-Kapitalist için ne ise, GAVUR sözcüğü Tefeci-Bezirgân için odur. Solcular için de OPORTUNİST sözcüğü aynı şey oldu.

"Gençler gördük. En içerledikleri kişiyi bir vuruşta yerin dibine batırmak için kullanabileceği en müthiş şiftah "OPORTUNİST" oluyordu. Dedesinin "GAVUR", babasının "KOMÜNİST" sözcüklerini kullandığı yerde, genç 'OPORTUNİST"i kullanıyordu. O tür gençlerin kendilerine yahut "Oportunist" yıldırımi ile yere serdikleri sırası düşüp içtenlikle, ne demek istendiğini sorduğumuzda, düşmanlık duygusundan başka bir yorumla karşılaşamadık.

"Hemen hepsince: "OPORTUNİST": "Beğenilmeyen adam"dı! Çoğu kez, adamın beğenilmeyişi bile, onu "Oportunizm"le damgalayanın kendi öz kanısı değildi. İşitmişti bir yerden. Ve inanmıştı ki, o "Oportunist" sayılan kişi, iflâh olmaz bir "Oportunist" idi. Tıpkı, köylümüzün "GAVUR", esnafımızın "KOMÜNİST" (son zamanlarda "ANARŞİST") dediği şey önündeki tepkisi idi bu. Nedenini, iyüzünü bilmeden, araştırmayı ise, Ulu günah: "Günah-ı Kebiyr" sayarak kullanılıyordu bu sövgü...

"Biraz da haklıydı gençler. Kimse onlara "OPORTUNİZM"in ne olduğunu aydınlatmıyordu. Herkes onlara parmakla bir sürü "OPORTUNİST" gösteriyordu. Örnek gösterilen kişi olunca, başka derinlemesine çabaya hacet kalmıyordu. Aslında hepsi aydın gençlerin bir bölüğü idiler. Günlük derslerinden, sınavlarından, hele son zamanlardaki heyecanlı "eylem"lerinden vakit bulup ta şu Oportunizmin ne olduğunu araştıramıyorlardı. İçlerinden en dürüstleri, haklı olarak, Oportunizmin herkesce kolay anlaşılacak bir tanımlamasını vicdan azabıyla kıvranarak rastgeldiklerine soruyorlardı." ("Oportunizm Nedir?"; Dr.Hikmet Kıvılcımlı, 1970, s.15-16).

Demek ki "İdeolojik" mesele dışında da parçalanmaları ve birliktelikleri güden bir toplumsal yasa bulunuyor.

İşte bundan sonraki sayımızda: Meseleyi bu boyutuyla ele alarak, devrimci ortamımızdaki YAPI MESELESİ'ni sizlere açıklamaya çalışacağız. Bu açıklamalar ayrı zamanda yukarıda belirttiğimiz temel iki eğilim ve onların parçalanması ile zamanla ortaya çıkan devrimci gruplarımızın kısaca gözden geçirilmesi de olacaktır.

3) Bu bölümde, bize gönderilen Cephe önerilerine vereceğimiz cevaplar ve PARTİZAN YOLU'nun Cephe ve Birlik konusundaki pratik önerisi — gerekçeleriyle birlikte — açıklanacaktır.

* * *

PARTİZAN YOLU, Cephe sorununa, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, "Hem kendi militanlarımızın soruna yaklaşmada daha duyarlı olabilmeleri, hem de önerileri yapan siyasetler ile aramızdaki ilişkilerin sağlam bir temelde başlayıp geliştirilebilmesi açısından, yazımızda, üç ana başlık altında incelediğimiz strateji çerçevesinde yaklaşacaktır.

Cephe meselesine bu yaklaşımımız, sürerken, devrimci ortamımızda, ilk adım olarak mutlaka yeşertilmesini gerekli gördüğümüz DAYANIŞMA ve TANIŞMA şartlarının yaratılmasında da, dönemin yükleldiği görevi, kendi çapında hayata geçirme mücadelesinde duyarlı ve kararlıdır. 1981 Aralık ayında yayınlanan "12 EYLÜL NEDİR?" kitabında da — gerekçeleriyle birlikte — belirttiğimiz gibi, "Bugün karşımızda duran temel görev şudur: İÇERİDE ve DI-

Devamı 23. sayfada

Hiç Namussuzlar Namuslularla Bir Olurmu?

"Olmazya, tabiî, biri insan, biri hayvan,, (Mehmet AKİF)

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Sayın İnönü'nün bir güzel sözü vardır. Yalnuyorsak şöyle der:

«Türkiye'de namuslular, en az namussuzlar kadar cesur olmadıkça hiç bir şey yapılamaz!»

Bugün, yalnız «SOL» un değil, bütün Türk milletinin parolası bu olmalıdır.

«NAMUSSUZLAR» kim? Ve kaç kişi?

1965 yılı basılan «TÜRKİYE'DE KAPİTALİZM» kitabının 176 ıncı sayfasında şu rakam veriliyor?

«... Cumhurbaşkanından polis kahadayısına dek 500 kişicik. Hepsi (opu 500 Finans — Kapitalist (fedaisi)... 500 kişeçiz Yassada'da güneş banyosuna yaseldılar. «(500 rakamına mim koyalım!)» Gizli ve tehlikeli GANGSTER çetesi (olan) 500 sapığa karşı «KANUN DIŞI» davranışa tenezzül edilmez»... «Şimdi GANGSTER'in eline tabancası teslim edilmeli mi, edilmemeli mi? Bütün mesele orada.»

«NAMUSLULAR» kim? Ve kaç kişi?
30 milyonda 29 milyon 999 bin kişimiz.
Ne var ki, o sayıları binler hanesini geçmiyen «FİNANS — KAPİTALİST» gangsteri görünmez örümcek ağlarıyla:

«Milletin hayatında yapma işsizlik ve pahalılık yaratarak insanlarımızı bir lokma ekmek için birbirlerine düşürüyor. FİNANS — KAPİTALİN bütünü GÜCÜ: kardeşi kardeşe vurdıran yabancı casuslarının emrinde borç ve baskı kumpasları kurmaktır.» (A.y.s. 176)

GÜÇ BİRLİĞİ demek: Parmakla sayılabilecek bir hiç olan, (ama yeniden «tabancası» eline teslim edildiği» için HEP gözükmeyi pek bilen) Gangstere, o 500 FİNANS — KAPİTALİSTE karşı yedisinden yetmişine dek sınıfı, zümre, ırk, din, dil, prensip, cins, yaş ayırdı yapılmaksızın, BÜTÜN Türk milletinin kutsal İKİNCİ KUVAYI MİLLİYE SEFERBERLİĞİ demektir.

Bu Güç Birliğinde —sözüm ona «Bilimcil Sosyalizm» bahanesiyle de olsa— yan cüzip direnen her KİŞİ ve her ÖRGÜT: ister maskesiz (Eayi «Kafatasçı») olsun, ister maskeli (Tatlısu kurnazı lop «Toplumcu») olsun, Finans — Kapital AJANI dır... «Hele, onların işleri bitiktir!» (Lenin).

1968 yılı ortalarında, Mihri Belli'nin yönetimindeki TÜRK SOLU dergisinin başını çektiği, bir DEV-GÜÇ (Devrimciler Güçbirliği) denemesi yapılmıştı. Günümüzdeki Cephe ve Birlik girişimleri, eski denemelerin eleştirici bir değerlendirmesi üzerine oturmazsa, geçmişteki benzerlerinin âkibetine uğramaya mahkumdur.

İUSTAV

CEPHE SORUNU - 1

1. sayfadan devam

ternatifi ancak sıhhatli temellerde oluşturulacak cephesel birliklerle yaratılabilir. Görev, devrimi gerçekleştirecek birlikleri yaratmaktır. Faşizmi yenmenin ve halkların iktidarı sorununu çözmenin en kısa, en doğru biricik yolu direnme temelinde bir siyasal program etrafında Anti-faşist Birleşik Direniş Cephesi yaratmaktır....

"Adımlarını faşist askeri yönetimin kurumlaşmış sivil biçimlere dönmesine göre ayarlıyan, bunu burjuva demokrasisi olarak göstermek isteyen tutuma karşı çıkılmalıdır. Öte yandan faşizme karşı direniş mücadelesini, halkların devrim talebini programsız, örgütsüz, güçlü direnme araçlarından yoksun bir biçimde, sadece bazı eylemler etrafında oluşturulacak basit güçbirlikleriyle geçiştirmek isteyen anlayışlar da teşhir edilmelidir.

Devrimci Yol (Taner Akçam) - P.K.K. (A.Öcalan) - T.E.P. (E.Tüfek) - S.V.P. (imzasız)."

T.K.P. (B) Politik Bürosu'nun gönderdiği çağrı ise şöyle:

"Dev-Yol, P.K.K., S.V.P., T.E.P. ortak platformunun 26 Ocak 1982 tarihinde Partimize iletmiş oldukları, ülkemizde hüküm süren faşist diktatörlüğe karşı ortak mücadele ve cephe çağrısına ilişikte sunduğumuz cevabı vermiş bulunuyoruz. Görüleceği gibi, Partimizin bu girişime cevabı ayrızamanda bir Anti-Faşist Konferans toplanması için çağrı niteliğindedir.

"ASKERİ-FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜ YIKMAK, ANTİ-FAŞİST DEMOKRATİK BİR İKTİDAR KURMAK; TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ BU EN HAYATİ SORUNUNU ÇÖZÜME KAVUŞTURMAK ANCAK BÜTÜN ANTİ-FAŞİST GÜÇLERİN ORTAK MÜCADELELERİYLE BAŞARILABİLİR. Bu inançla T.K.P.(B) olarak; Anti-Faşist güçlerin birliği, Cephe programı, Cephenin izliyeceği taktikler, mücadele biçimleri ve bu sorunların tartışılacağı ve sonuca bağlanacağı bir platform olarak düşündüğümüz Anti-Faşist Konferansı gerçekleştirmek üzere Partinizi/Örgütünüzü ortak çalışmaya çağırıyoruz.

T.K.P. (B) Politik Büro."

Bu kısa alıntılardan da anlaşılacağı üzere, her iki öneri de, yaklaşımları farklı farklı da olsa, meseleyi İKTİDAR boyutunda ele almaktadırlar. 12 Eylül darbesi öncesi bırakın iktidar boyutunda, herhangi bir asgari müştereklikte bile yanyana gelmeme konusunda ısrarlı olan ve hattâ rekabetçi grup mantığı ile işi çatışmalara kadar vardıran devrimci ortamımızda,

"Son derece önemli tarihi gelişmelerin yaşandığı bir dönemde sol güçler olağanüstü bir dağınıklık ve bölünmüşlük içinde olumsuz bir tablo sergilemişlerdir. Bu bölünmüşlüğün iç çatışmalara kadar vardırılması halk yığınlarını olumsuz biçimde etkilemiş, sol güçlerin iktidar alternatifi olmaları engellenmiştir." (ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU).

Bugün "CEPHE" ve "BİRLİK" sorununa hem de iktidar alternatifi yaratma boyutunda yaklaşmada bazı adımların atılması gerçekten umut verici bir gelişmedir. Ancak düne kadar hiç yanından geçilmiyen, geçilse bile olağanüstü başarısızlıklarla dolu bir sorunun bugün gündeme girmesi konusunda, hem; kendi militanlarımızın soruna yaklaşmada daha duyarlı olabilmeleri, hem de; önerileri yapan siyasetler ile aramızdaki ilişkilerin sağlam bir zeminde başlayıp geliştirilebilmesi açısından, daha baştan göze batırmayı gerekli bulduğumuz bazı noktalar olacaktır. Özellikle de bu girişimlerden "ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU" bünyesinde 12 Eylül faşist darbesi öncesinin en kitlesel iki eğiliminin, P.K.K. ve DEV-YOL'un olmaları, bir yanı ile devrimci ortamımızda ilk adım olarak mutlaka yeşertilmesini gerekli gördüğümüz DAYANIŞMA ve TANIŞMA şartlarının yaratılması açısından büyük bir olumluluk taşıdığı gibi, diğer yanıyla ise bu siyasetlerin 12 Eylül öncesindeki kitlesellikleri ve yüklendikleri sorumlulukları oranında, 12 Eylül mağlubiyetinin NEDENLERİ üzerinde, kendi YAPILARI'ndan başlamak şartıyla ciddi ve inandırıcı KRİTİK ve OTOKRİTİK yapmaları zorunluluğunu da gündeme sokmaktadır. Ayrıca bugün bu siyasetlerden özellikle Dev-Yol'un öncü kadroları hemen hemen tümüyle karşı-devrim elinde tutsaktır. 12 Mart faşizmi dönemi hapishanelerini her yönüyle yaşıyan bir kuşak olduğumuzdan, geçmişin sorumluluğunu taşıyan bu öncü arkadaşların 12 Eylül öncesi devrimci mücadele dönemi ve bu dönemin üzerine bugün inşa edilmeye çalışılan cephe anlayışları konusundaki görüşleri büyük önem taşımaktadır.

PARTİZAN YOLU, gerek bize iletilen o verilere vereceği cevap, gerekse "CEPHE", "BİRLİK" sorunlarına yaklaşımındaki görüşlerinin açıklanması açısından konuyu üç ana başlık altında inceleyerek sizlere sunacaktır:

1) 1960 sonrasında, "27 MAYIS ORTAMININ KAÇINILMAZ MAYALANIŞI VE ANAYASA HAMURUNUN EKMEKLEŞTİRİLİP FIRINA VERİLİŞİ" devrimci ortamımızı ve 1970 dönemine kadarki devrimci mücadelenin sınırlarını belirledi. 50 yıllık sosyalist hareketin devamcısı olduğunu gizli açık ilân edenler, mücadeleyi 27 Mayıs politik devriminin çizdiği sınırlar içersine hapsettiler. Bunlardan bir kısmı, işçi sınıfının iktidar mücadelesindeki öncü müfrezesi PROLETARYA PARTİSİ'nin kurulup kurulamıyacağını "Burjuva demokrasisinin" müsaade edip etmiyeceği boyutuna indirgeyerek yıllarca tartıştılar. PARTİ ve İKTİDAR anahâllarını gözardı edip mücadeledeki bu ana meseleleri zamana bıraktılar. Diğer bir kısmı ise; "Burjuva demokrasisi"nin müsaade ettiği çerçevede kurdukları "İşçi Sınıfı Partisi"leri ile seçim sandıklarından işçi sınıfı iktidarını çıkarmanın "umut" ve "hesap"ları içerisinde Parlemantarizm batağına yuvarlanıp gittiler. Bu her iki siyasi eğilimden, devrimci sağduyusuyu yardımıyla kopuşan ve sonuç olarak kendi stratejisini kendi yazma ve uygulama objektif şartı ile karşı karşıya kalan devrimci gençlik grupları, lâf olarak neyi söylemiş olurlarsa olsunlar, yapı olarak anti-faşist mücadele (eylem) plânında "Legal Marksizm" anlayışının çizdiği sınırları param parça etmelerine rağmen, Ortadoğu orininalitesine has geleneksel isyancı yapının, son durusmada "DEVLETİ KURTARMA"ya denk düşen özü itibariyle, Cuntacılığın, Kadroculuğun çizdiği sınırlar içerisinde mahkum olmuşlardır. Sonuç her iki eğilim açısından da "Burjuva demokrasisi"nin kancıklığına inanmanın ve onun çizdiği sınırları dövüş alanı olarak seçmenin getirdiği yenilginin ağır dersleri ile dolu bir dönem olarak noktalanmıştır.

(1960-70) mücadele döneminde, sömürge Kürt ulusunun Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesi (1973-80) arasındaki dönem ile kıyaslanmıyacak ölçüde zayıftır. Türkiye devrimci mücadelesinin, milli meseleyi "Misak-ı Milli" sınırları içinde "Anayasal hakların sağlanması" boyutunda ele alma tezi, bu dönemde Türk ve Kürt devrimcileri tarafından mahkum edilememiştir. Yine bu dönemde Devrimci gruplar ile Kadrocular (Cuntacılar) arasındaki İttifaklar, Cepheler, Kürt ulusunun Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesini ihmal etmeye kadar vardırılmıştır. Halbuki o dönemde Kürdistan halkının bağrından yükselecek devrimci mücadele, bu konudaki sapmalara karşı uyarıcı ve ayırıcı rol oynayacak bir misyon yüklü olabilirdi. Yâni gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'daki devrimci siyasetler 1960-1970 arasında "Burjuva Demokrasisi"nin çizdiği sınırların dışında, İKTİDAR anahalkasını yakalayarak mücadeleyi sürdüremediler ve 12 Mart'a bu ortamda varıldı.

12 Mart faşizmi sonrasında; "SINIF AYIRTLARINI KALDIRMAKSIZIN, YALNIZ SİYASİ VE HUKUKİ BİR DEMOKRASİ" anlayışı ile, 12 Mart faşizm döneminden sıyrılan Kürt ve Türk halklarının demokratikleşme taleplerini, Finans-Kapitalin sanayileşme potası içinde eriterek, büyük bir halk desteğini arkasına alarak iktidar olan C.H.P. ve ECEVİT ile yeni dönem açılmış oldu. 27 Mayıs politik devriminin ve 1961 Anayasasının, 1960 sonrasında oynadığı rolü, bu kere C.H.P. ve Ecevit sırtlanmıştı, sırtlandırılmıştı. Devrimci ortamımız açısından bazı değişiklikler vardı, şöyle ki;

"Olay 1970 öncelerinden farklı bir boyut gösteriyordu. Bu kere M.H.P. ve onun kumandasındaki Faşist vurucu güçler, egemen sınıf ve zümrelerin himayesi altına girerek, şehirler, kasabalar ve kırsal alanlarda hızla ve yaygın bir tarzda teşkilâtlanmışlardı. Hem de 12 Mart faşizmi döneminde tüm Devlet imkânlarını da ellerine geçirerek, önemli mevziler tutmuşlar ve silâhlanmışlardı. Devlet desteğindeki faşistlerin yayılma politikalarına karşı yeni yetişen Devrimci gençlik militanları mahallelere, şehirlere, kasabalara ve kırsal alanlara dağıldılar. Ve tüm fedakârlıkları ve yürekliliklerine, bir yandan buradaki halkı teşkilâtlandırmaya, diğer yandan Faşist çetelere ve Devlet güçlerine karşı Anti-Faşist mücadeleyi yükseltmeye başladılar.

İşte bu yayılma devrimci militanların, hem mahalle gençleriyle, hem de kasaba ve köy gençliğiyle, diğer yandan da Alevilerin yaşadığı bölgelerde yılların halk muhafeleti Alevi halk kitleleri ile buluşmalarına yol açtı. Yâni kökleri kadim tarihe kadar inen Halk Ayaklanmalarına taban teşkil eden Celâlilik ve Alevilik Devrimci gençlikle kontaklanmış oldu.

Ancak işte bu noktada, unutulmaması gereken bir sosyal kural bütün çıplaklığı ve acımasızlığı ile gündeme girdi: gerek Selçuklular ve gerekse Osmanlılar döneminde birbirine sebep netice ilişkisi ile bağlı olarak ortaya çıkan Ebu Müslim, Babek, Baba Resul, Baba İshak, Pir Sultan ve Celâli Ayaklanmalarında izlenen sosyal çıkmaz, Devrimci ortamımıza da taşınmış oldu. Bu önderler ve içinde yer aldıkları teşkilâtlanmalar, gerçekte halkın derebeğleşmeye karşı doğan tepkisini isyana çevirmeyi başarmışlar, ama hiç bir zaman bu öfkeyi Ahi "Lonca" teşkilâtlarının içinde bulunduğu sıkıntılarla sentez ederek Sosyal Devrimci bir dönüşüme vdırıramamışlardır.

Baba Resul, Baba İshak, Pir Sultan'ın halkın dilinde destan oluşları, böyle derebeğlere karşı halkın önünde döğüşmelerinden ileri geliyor, ama isyanda kalmak ta her zaman kaderleri olmuştur.

İşte çağımızın "Derviş"leri ve "Sipahi"leri Devrimci gençliğimiz oldu. Onun, tarihin derinliklerinden gelen öncü ve atılgan yüreği ve karakteri "Öncü Savaş" teorisi içine sokuldu ve gittiği her yerde Faşistlere karşı Anti-Faşist mücadeleyi yükseltti. Ancak tarihte nasıl tüm ilerici halk ayaklanmaları sadece isyanda kalıp Sosyal Devrimlere kapılarını açamadıysa, günümüzde de "Fabrikalar"la işçi sınıfımızla sentez olamadan isyanda kalınmıştır. Çorum'da, Fatsa'da, İzmir'de, Maraş'ta, Sivas'ta ve ilh. yerlerde Faşistlere ve Devlet güçlerine karşı siper siper silâhlı mücadele yapılmış, ama tüm isyancılar ve ayaklanmalar İKTİDAR boyutunda düzenli bir orduya sıçratılıp, son 10 yılın birikim ve evrim konağı sonunda gelinen Devrim konağı devrime yönlendirilememiştir."

(1973-80) yılları arasındaki dönemde, devrimci mücadelenin, geçmişe nazaran kitlesel bir boyut almasının altındaki kurgu böyle oldu. Ve neticede "Niyet"ler, kitap ve dergilerde yazılıp kitlelere vaadedilen "Hedef"ler davranışa geçemedi. Adeta, yine, gizli bir el devrimci mücadelenin iktidar anahalkasını yakalayıp "Burjuva demokrasisi"nin çizdiği çerçeveyi parampara ederek, devrime yönelmesine engeller koydu.

12 Mart faşizm öncesine nazaran, (1973-80) yılları arasındaki mücadele döneminde, Kürdistan'daki Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesi büyük bir gelişme gösterdi. Ancak, Türkiye'deki devrimci mücadelenin, yıllardır, gerek yapısal, gerekse ideolojik nedenlerle, Kadroculukla (Cuntacılıkla) arasındaki kalın çizgileri çizememesinden ve her dönemde Kadroculuğun "Milli Mesele"ye şöven ve milliyetçi yaklaşımının etkisi altında kalmasından dolayı, Kürdistan'da 12 Mart faşizm sonrası özellikle Gençlik kesimleri içerisinde bir çığ gibi yaygınlaşan devrimci silâhlı hareketler, yılların bu oportunizm ve pasifizmine bir yönüyle TEPKİ olarak ortaya çıktılar. Neticede bu TEPKİ, Kürdistan devrimcilerinin bazı milliyetçi yorumlara atlık olacak düşünce ve davranışa doğru savrulmalarına yol açmıştır. Bu savrulma aynızamanda, Türkiye işçi sınıfının iktidar mücadelesinde izlenecek stratejide, Kürt ve Türk devrimcilerinin asgari ve azami noktaların tespitinde ortak bir platform oluşturmasına engel teşkil etmiştir.

Dikkat edilecek olursa; 12 Mart faşizm öncesi yaşanan çıkmaz, bu defa hem Türkiye'de, hem de Kiirdistan'da geçmişe nazaran çok daha güçlü direniş teşkilâtlanmalarının bulunmasına rağmen bir daha yaşanmıştır. Böylece Türkiye devrimci mücadelesinin yıllardır Kadroculuğun

BİZ FİLİSTİNLİYİZ

Biz yarının halkı
Çocukları, gücüyüz geleceğin.
Biz zeytin ağaçlarının kökleri
Yemişiyiz toprağın.

Biz yokeden ve güçlü rüzgâr
Biz analarız...
Öfkeli gök gürültüsü
Dingin deniz
Biz topraksızlar
Biz savaşçılar
Yalnız güvercin...

Biz tüfeği kavrayan eliz
Renkleriyiz bayrağımızın.
Biz olmamız gereken...
Biz Filistinliyiz.

— Güvercin —

HAMA OLAYLARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Emperyalizm, hayat damarlarından biri olan Ortadoğu'yu bir soygun ve baskı alanı olarak elinde tutabilmek için onyıllardır boğuşuyor. Bu süreçte bölge halklarından hiç ummadığı zamanlarda yediği umulmaz tokatlar ve bir türlü teslim alamadığı Filistin halkının mücadelesinden o da gereken dersi çıkartıyor. Gerek kendine uydu bölge ülkelerinde statükoyu korumak, gerek anti-emperyalist tavır alan iktıdarları alaşağı edebilmek için, bu derslerden yararlanıyor. Ortadoğu ülkelerinin sosyal gidiş kanunlarını, siyasal ve sosyal gelişim özelliklerini, bölgeye özgü her türden çelişkiyi ve bunları harekete geçiren makanizmaları, karşı saldırı için kullanmaya ve buna uygun taktikler geliştirmeye çalışıyor. Açıkçası, bunda gerçek bir yetkinlik te göstermektedir.

Suriye'nin Hama kentinde geçen Şubat ayında meydana gelen olaylar buna örnektir. Suriye'de yaşıyan yığınların bir kesimi, yukarıda belirttiğimiz tarzda, belirli sosyal ve sınıfsal çelişkilerden yola çıkılarak harekete itilmiş ve hoşnutsuzluklar Emperyalizmin ilerici Hafız Esat iktıdarını devirme plânlarına manivela edilmeye çalışılmıştır. Bir darbe girişimi ile birlikte gündeme sokulan bu gerici ayaklanma Ortadoğu'nun teslim alınabilmesinde çok önemli bir adım teşkil edecekti. Eğer yerle bir edilmeseydi.. Suriye hükümeti bölgede yüklenmiş olduğu tarihi misyonun ağırlığına denk bir şekilde olayın üstüne gitti. Ve bu stratejik provokasyonu önledi. Bütün sorun Suriye'nin sözünü ettiğimiz tarihi misyonundan çıkmaktadır.

Barut fıçısına dönmüş bölgede ateşkese en yakın olan alanın Emperyalizm ve Siyonizme karşı koyan tek ülkesi Suriye'dir. Baas rejiminin egemen olduğu Suriye, Arap Birliğinin savunuculuğunu yapmaktadır. Hatta Suriye Baas Partisi, ülkülleştirilen "Emperyalizmin hegemonyası ve Arap gericiliğinden kurtarılmış Birleşik Arap topraklarının" Partisi, Birleşik Arap Partisi'nin Suriye seksiyonu olarak düşünülmektedir. Suriye, Filistin meselesinin Arap Birliği ile çözüleceğini savunarak, Libya, Demokratik Yemen, Cezayir gibi ilerici Arap ülkeleri ve Etiopya ile koordineli politika gütmekte, F.K.Ö. ile pratik dayanışmaya girmektedir. A.B.D. Suriye'yi ekonomik, politik ve askeri açıdan kuşatma politikası yürütmektedir. Türkiye'yi Suriyenin başına "Demokles'in kılıcı" gibi asmıştır. Bunlara rağmen, Suriye, ilerici dış politikasını sürdürerek, bölgede Filistin halkından yana tavır almaktadır. Dış politikada anti-emperyalist tavrını sürdüren Suriye'ye, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, Sosyalist Sistem her konuda destek olmaktadır. Her birisi yüklü miktarda emperyalist tekellere silâh parası yatıran, bu arada da Filistin davası sözünü ağzından düşürmeyen gerici Arap devletlerinin silâhları susarken, İsrail hava saldırılarına Suriye uçakları karşı koymaktadır. Bugün İsrail'in gelişmiş Fantomları, Suriye'nin, Lübnan'ın Beka Vadisi'ne yerleştirdiği Sam-6 füzeleri korkusuyla fazla kuzeye çıkamamaktadır.

Böyle bir durumda A.B.D. emperyalizminin Suriye'deki iktıdarı elinden geldiğince çabuk düşürmek doğrultusunda çaba sarfetmesi kaçınılmazdır. Suriye'nin S.S.C.B. ile yaptığı anlaşma, İsrail'in doğrudan Suriye'ye saldırmasına büyük bir engeldir. O zaman birbiriyle bağlantılı olacak ve gerçekleşmesi için tüm olanaklardan faydalanılacak olan iki tedbir gündeme sokulur. Bir taraftan, petrol gelirlerini Batı kapitalizmine yeni kaynak eden gerici Arap şeyhleri "Müslüman Kardeşler" gibi gerici örgütlenmelerin beslenmesine yardım ederken, Suriye'ye yapılan yardımlar iki amaçlı kullanılır. Birinci amaç Sosyalizme kayma tehlikesine karşı ekonomide ve BAAS yöneticileri arasında sübaplar yaratmaktır. Emperyalizmin bölgedeki çıkarları açısından kritik olan momentlerde Suriye'ye ekonomik baskı yapmak ta ikinci amaçtır. Diğer taraftan, ülke içinde halk kitleleri demagoji ile teşkilâtlanarak, karışıklık çıkartılır. Protesto gösterileri, bazen tüccar boykotları ve giderek silâhlı direniş gündeme sokulur. Ordu içinde darbe plânlanarak iktıdara oynanır.

İkinci kısım uygulamalar şüphesiz salt Suriye için düşünülüp uygulanmaz. Tam tersine, ilerici tavarı koyan tüm iktıdarlara karşı sık sık darbe girişimleri daima A.B.D.'nin yöntemidir. Hatta denilebilir ki, A.B.D. esas olarak darbelere oynar. C.İ.A.'nın uzmanları Cunta getirip götürmede hayli deneyime sahiptirler.

Suriye'de halkın rejime karşı harekete geçirilmesi nasıl olur? Baştan beri sık sık tekrar etiğimiz Ortadoğu orijinalliği göz önüne alınarak olur. Türkiye'de 12 Eylül öncesi uygulamaya sokulmuş olan, Türk ve Kürt devrimcilerinin çok iyi bildikleri yöntemler vardır. Ortadoğu'da halkın gerici örgütlenmesinde Emperyalizm temel olarak üç olanağı kullanır:

1- Dinler arası çelişkiler,
2- Mezhep çatışmaları,
3- Milliyet farklılıkları..

Suriye ekonomisi önemli ölçüde dış yardıma dayanmaktadır. Tarım ve tekstil alanında tüketimini karşılayabilmektedir. Toprak Reformu yapılmış olmasına karşılık, kırsal kesimde issizlik oranı yüksektir. Petrol üretimi tüketimi karşılayacak düzeyde değildir. Sosyalist Sistemin yoğun yardımıyla, özellikle ilâç, cam, çimento sanayii geliştirilmeye çalışılmaktadır. Sürekli savaş ekonomisi politikası uygulanmakta, bu da ekonomiye hayli yük olmaktadır. Nüfusun % 12'si olan Aleviler iktıdardadır. Ve düzenin Hassa Ordusu, Alevi Araplardan oluşmaktadır. Kürt, Türkmen, Çerkez, Ermeni azınlık milliyetlerinin varlığı, Hristiyan, Kıpti din ve mezheplerinin varlığıyla kaynaşarak, toplumsal mozayiği renk cümbüşü haline getirmektedir.

Görüldüğü gibi, gerek ekonomik yapının, gerek Suriye'de din, mezhep ve milliyet üçlüsünün Emperyalizmin taktiklerine zemin yaratacak bir durumu vardır. İktıdarın Ordu müdahaleleriyle değişme geleneği ve BAASCI iliericiliğin işçi sınıfı pusulasından yararlanamadığı da göz önüne alınırsa, Emperyalistlerin burada yapabilecekleri hesaplar açıkça ortaya çıkar.

İşte Müslüman Kardeşler (Ahvan-ı Müslimin; Ahvan: Kardeş) denilen ve gelişme seyri açısından bakıldığında C.İ.A. merkezlerinde plânlanan senaryonun örgütü olduğu apaçık görülen silâhlı gerici örgüt, Suriye'de bu amaçla vardır. Halkın moralini bozmak, panik yaratmak, BAASCI'larını yönetemediğini ispat etmek.. vs. amaçlarla yüzlerce insanın ölümüne yol açan bombalama eylemleri yapar. Türkiye'de kontrgerilla merkezlerinde plânlanan ve faşist M.H.P. militanlarınca ortaya konulup yoksul yığınlarımızın sindirilmesine yönelik olan tedhiş eylemlerinin biçim ve özce aynısını Suriye'de Müslüman Kardeşler yapmaktadır. Stratejik insanların öldürülmesi, doğrudan BAASCI hedeflerin ortadan kaldırılması ve nihayet Şam'daki bir süpermarketin uçurulmasıyla ölen sıradan yüzlerce insan.. Arkasından bir dehşet havası beklentisi.. İsrail'in Golan'ı ilhak kararını resmen açıkladığı, Irak'ın İran karşısında ağır kayıplar verdiği ve hepsinden önemlisi Suriye lideri Hafız Esat'a karşı bir darbe girişiminin gündeme geldiği bir momentte, Hama kentinde bir ayaklanma denemesi... Tüm dünyaya "Hama Olayları" diye duyurulan ve binlerce insanın ölümüne sebep olan çatışma, A.B.D.'nin Suriye yönetimini devirmek için uygulamaya soktuğu plânın sonuçlarıdır. Hama Olayları başladığı zaman A.B.D. tüm diplomatik alışkanlık ve gelenekleri atüst ederek, kuyruğu yanmış yaygarayı bunun için koparmıştır.

Hama Olaylarına daha yakından bakacak olursak, yukarıda bahsettiğimiz tespitlerin uygulanmasının ne denli başarılı olduğunu çok rahat görürüz.

İslâm dininin tarih sahnesine çıkış orijini ile Hristiyanlığın çıkışı arasında temelden zıtlık vardır. Hristiyanlık çürümüş Roma medeniyetinin dini olarak gerici (statükocu, düzenin ideolojisi) bir içeriktedir. Köleleştirilmiş Barbarlara isyan yerine, tokat yerlerse öbür yanağını çevirmesini öğütler. İslâmlık ise, Kent kozasından yeni doğan gürbüz, orijinal medeniyetin dinidir. Ve bu nedenle, Barbar toplumun İlkel Sosyalist gelenek-görenekleri üzerine oturmuştur. Tarihcil olarak ilerici misyona sahiptir. Ancak doğuşundan sonra ekonomi tabanında etkin olan Tefeci-Bezirgânlar, politik üstyapıda da etkin olmaya çalışmışlar ve Muaviye - Ali çatışması görünümüyle iktıdar olmuşlardır. Muaviye tefeci-bezirgânlığı temsil ederken, Ali ilkel sosyalist gelenek-görenekli toplumsal güçlerin temsilcisi olmuş, sonuçta kurulan Emevi devleti, Sünniliği Aleviliğe karşı hâkim ideoloji yaparak, antika sermayenin iktıdarı olmuştur. Bu olayla ilerici dediğimiz İslâm dini, Tefeci-Bezirgân sermaye elinde sömürü ve derebeyileşmenin hâkim ideolojisi olarak alabildiğine gericileştirilmiştir.

Devamı 10. sayfada

Belediye reislerinin görevden alınmasını protesto eden Halhoul halkı

HAMA OLAYLARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

9.sayfadan devam

Yenilip altta kalan Alevilik ise, iktidarlara karşı kızgın halkın muhalefet ruhu olmuş ve Aleviler Ortadoğu'da başından beri bu yönde işlev görmüşlerdir. Yani Sünnilik düzenin ideolojisi Alevilik muhalefet ideolojisi olmuştur.

"Batı Ortaçağı ile sonrasının Hristiyan muhalefeti demek olan Tarikatlar üzerine söylenebilecek herşey, kimi ayrıntılarına dek, Yakındoğu İslâm ortaçağlarında da bol bol geçti. Mekke Patriçilerinin (Kureyşilerin) elebaşısı Ebu Süfyan dölünü ve parayla Müslüman olmuş sınıfdaşlarını, gene para ve kalleşlikle iktidara geçirtenlere "HARİCİYYE" denildi: bunlar, Peygamberin İLKEL SOSYALİST prensiplerini dürüstçe güdecek olan "Osman'ı ve Ali'yi sevenler mümin değildir!" parolası ile Emeviye saltanatını kurdular. Görüniişte "ZALİM HAKİM ÜZERİNE KATL İLE HURUÇ" (İsyan) taraflısıdırlar. Ama, "MÜMİN"i (inanmışı) anlayışları gibi, "HURUÇ"u uygulayışları da Müslümanlıkta İLKEL SOSYALİZM geleneklerini kökünden yolmaya vardı. Onlara karşı, Ali'ye: "Sen tanrısın" (ENT EL İLAHİ) diyen, (Yunan Tanrılar babası Zeus'a benzetirce) gök gürlemesini Ali'nin sesi bilen, bir gün Ali yeryüzüne inince bütün "Haramları mübah" kılacak diye Hristiyanlıktaki Mehdi'yi bekleyen ŞİİLİK çıktı; Orta Asya göçebelerinin meşreplerine uygun bir İran-Irak halk muhalefeti kurdu. İslâmlık çeyrek yüzyılını doldurmadan, bu iki zıt kutup doktrinden birincisi: Firavun ve Nemrut çağından kalma Doğu Devletçiliği ile, kimin arabasına binerse onun türküsünü çağırarak, kurulmuş İKTIDARI ebedileştirdi; ikincisi: İslâm medeniyeti bata çıka giderken, ikide bir Orta Asya'dan "ZUHUR" edip sızmış Barbar etkileri altında, resmi iktidara karşı bitmez tükenmez MUHALEFET biçimlerini kışkırtıp ebedileştirdi. İKTIDAR: açık "ZAHİRİ" doktrinlere (Derebeyileştirilmiş sözde "ŞERİAT"e) tutunarak kelleler uçurdu. MUHALEFET: zorbalık önünde ister istemez "BATINİ" (Karında: gizli) doktrinler karanlığına sığındı." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "İlkel Sosyalizmden Kapitalizme İlk Geçiş - İngiltere"; 1965, s.56-57).

İşte bu gerçekleri bilen Emperyalizm, Müslüman Kardeşler gibi halkın hoşnutsuzluğunu teşkilâtlayan silâhlı bir örgütü İslâm dininin doğuş ve gelişimindeki çelişki gerçeklerini Sünniliğin gerici misyonu ile bütünleştirerek yaratmıştır. Müslüman Kardeşler ilk olarak 1930 yılında Mısır'da Hasan El Banna adında bir Nazi taraftından kurulmuştur. Emperyalizmin aydınlara karşı halk çoğunluğunu kandırdığı yıllarda doğan boşluktan iyi yararlanırlar. Ekonomide etkin olan Hristiyan sermayedarlara halkın duyduğu tepkiyi iyi kullanarak yoksul Müslüman halk arasında tabanlarını genişletirler. Mısır'ın işgal altında bulunması örgüte kan verir. Halk kitlelerini harekete geçirmek için kullandığı motifler ilk İslâm Sosyalist şiârlarıdır. Örgüte giren birinin aynı düşünce savunamaması, hele örgütten ayrılmasının İslâmiyetten ayrılmak anlamına gelmesi yüzünden ayrılanların öldürülmesi kesin kural olarak konmuştur. Aynı örgütün Mısır'ın en büyük şirketi "Süveyş Kanalı"ndan sürekli yardım alması sermaye ile ilişkilerinin göstergesidir. Daha sonra Emperyalizm tarafından diğer Arap ülkelerinde de kurdurtularak halkın hoşnutsuzluğu yönlendirilmeye çalışılır. Bu yönlendiriliş ilerici Arap ülkelerinde bir ayaklanma provasına çok rahat dönüştürülür.

Müslüman Kardeşler'in Suriye'deki varlığı eski olmakla birlikte Suriye'nin Ortadoğu'da öneminin artmasıyla örgütün etkin olmaya başlamasının tarihleri çakışır. Ne zaman Ortadoğu kızışsa, Müslüman Kardeşler eylemlerini tırmandırır. Müslüman Kardeşler uluslararası Finans-Kapital ve onun uzantıları olan yerli gerici egemen sınıfların faşist bir örgütlenmesidir. Bu özelliğiyle de doğal olarak gerici ve haklara düşmandır. Ama halktan büyük destek almaktadır. Nedir bunun sebebi? Bir kere antika sermayenin olduğu ülkelerde egemen sınıflarca kırsal kesimin teşkilâtlanması Tefeci-Bezirgân sermaye eylemidir. Türkiye'de M.S.P.'nin baştan beri güçlü oy potansiyeli olması, M.H.P.'nin kadro partisi halinden kitle partisi haline gelmesi hep Tefeci-Bezirgân sermayeye dayanmalarındandır. "Tefeci-Bezirgânlık dehşetli anti-komünistir. Tefeci-Bezirgânlık İslâmiyeti Anti-Komünizmle birlikte yığınların başını bağlamada silâh gibi kullanır." ("12 Eylül Nedir?"; S.Kuray, s.54). Çalışan yoksul yığınlar yoğun demagoji ile Komünizm düşmanı yapılıp Emperyalizme kurbanlık koyun haline getirilmektedir. Eğer Müslüman Kardeşler'in propaganda malzemelerine bakacak olursak, sosyo-ekonomik taleplerin hayli sınırlı olduğunu, bunun yanı sıra Komünizme ve "Kâfir"lere karşı savaşın kutsallaştırıldığını görürüz. Müslüman Kardeşler'in üyesi bir ticaret burjuvasının düşüncelerini açıklarken ana tema olarak Komünizme çatması ve Suriye yönetiminin Komünistlerin elinde olduğunu iddia ederek, "Komünistleri kesince BAAS bizim olacaktır" demesi bu bakımdan anlamlıdır. Yani insanlar teşkilâtlanırken hoşnutsuzlukları İslâmiyetin doğuş ruhuyla beslenerek aksiyona geçirilmektedir. İslâmlığın doğuşundaki İlkel Sosyalist temalar bugün tam zıt bir amaç için Müslümanlara sunulmaktadır. Müslüman Kardeşler örgütlenmesi sağlanarak askeri disiplin kurulmaktadır. Silâhlı mücadele ölümüne olmaktadır. Ahvan-ı Müslimin olmak "Ehven-i Müslim" (İyi Müslüman) olmak olarak algılanmaktadır. Mezhep farklılığı kışkırtılarak çatışmanın boyutunda sıçrama yapılması amaçlanarak geniş Sünni yığınların yüzyıllardan beri Alevilere düşmanlığı, Alevi = Komünist imajıyla arttırılmaktadır. (Müslüman Kardeşler bu amaçla Alevilerin galeyana gelip Devlet güçleriyle Sünni halka saldırmasını sağlamak için yaklaşık iki yıl önce Harbokulu'nu basarak Alevi öğrencileri öldürmüşlerdir.) Gene yüzyıllardan beri en domuzuna örgütlü olan antika Tefeci-Bezirgân sermaye bu örgüt geleneğini yoksul halk yığınlarından gelen militanların iman gücüyle birleştirerek mevzilenme ve eylemlerde önemli başarılar elde etmektedir.

Müslüman Kardeşler'in örgütlülüğünü ve hareket yeteneğini yükselten en önemli yönlerden birisi de Suriye'deki ilkel Kan teşkilâtlanmalarının çok derin izlerini taşıyan, günlük hayatta Barbar geleneklerini yaşatan milliyetlerin Müslüman Kardeşler örgütlenmelerine maya teşkil ettirilmesidir. Bu gerçeklik aslında Finans-Kapitalin tüm sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde başvurduğu, kullandığı gerçekliktir. Ulusal kurtuluş savaşlarında, devrimci halk ayaklanmalarında mücadeleyi bölen taktikler, bazen provokasyon niteliği alarak devrimci hareketlere büyük zararlar vermektedir. Tibet'te, Angola'da, Etiopya'da ve son Afganistan'da olanlar, biz devrimcilerin çok iyi bilip ders çıkartması gereken konumuz olaylandırılar ve olanlar sadece Emperyalizmin bir oyunu olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye'de de faşist örgütlenme İlkel Sosyalist geleneklerin çok canlı yaşandığı topluluk, milliyet, aşiret ve tarikatların bu özelliklerini istismar edebilmektedir. Devrimcilerin olguyu objektif olarak değerlendirdiklerinde, İlkel Sosyalist gelenekleri Modern Sosyalizm kavgasında bir avantaj; bu defa devrimci örgütlenmeye maya teşkil edecek niteliğe rahatça dönüştürebilecekleri ve nitekim dönüştürdükleri kesindir. Aşiretlerin Kan örgütlenmesinden gelen insanlar İlkel Sosyalist yönlerini Sosyalizm doğüşüne getirdiklerinde, gerçekten devrimci mücadeleye çok şey getirirler. Devrimci harekete ivme kazandırırlar.

Suriye özelinde sözünü ettiğimiz gerçekliğe altlık olan milliyet Türkmenlerdir. Türkmenler hâlâ köylerinde, dilleri dahil, birçok kültür öğelerini korumaktadır. Azınlıkların hep yaptıkları gibi, dışarıya kız vermemekte, kız alıp onları assimile etmektedirler. Koyu Sünnidirler. Müslümanlığa yüzyıllardan beri biyat ederek yaşamış ve yaşamaktadırlar. Ekonomik seviyeleri hayli düşüktür. Müslüman Kardeşler onların bu yönlerini kendi örgütlenmelerine kardırıp, Türkmenlerden çıkan birçok militanı en uç eylemlerde kullanmaktadırlar. Biraz önce bahsettiğimiz İslâmlık ruhuyla İlkel Sosyalist gelenekli bu tarihsel yapı birleşince, kırsal bölgelerin en ücra köylerine Müslümanlıkla inilip oralardan mücahitler çıkarılmaktadır. Sonunda patlayıcı yüklü arabayla hedefe çarpmak türünden intihar eylemleri bu mücahitler için tercih edilen eylem biçimleri olmaktadır. Müslümanlık yolunda ölmek, Örgüt yolunda = Allah yolunda ölmektir. Hama ve daha önceki Halep olaylarında ölen binlerce insan bu yüzden acımasızca öldürmüş ve ölmüştür. Tefeci-Bezirgânlığın gericiliği eylemlere yarnsıyınca ortalık kan seline kapılmıştır.

Ortadoğu'daki diğer ülkelerde aynı gerçekliğin bazı yansımaları görülmektedir. Urdün'de Filistin halkının cellâtlarından biri Emperyalizmin uşağı kral Hüseyin'in Muhafız Alayı da Türkmenlerden oluşmaktadır. Urdün ordusu Filistin halkını kestiğinde, Türkmenler ordu saflarında en önde bulunmuşlardır. Keza Irak'ta Saddam, Kürt aşiretlerinden bazılarını aynı anlamda kullanmaya çalışmaktadır.

İç dinamizmin bu hali Emperyalizm tarafından iyi değerlendirilerek politik olarak iyi beslenmektedir. Hama olayları sırasında yakalanan örgütlenme sekreterinin açıklamaları Emperyalizmin hiç bir fedakârlıktan kaçınmadığını ve hazırlıkların tek bir merkezden yönetildiğini bize anlatmaktadır. Emperyalizm, Müslüman Kardeşler'e dış yardımı çok koordineli ve bölgedeki üs ülkelerini kullanarak yapmaktadır. Suriye'yi kuzey, doğu ve güneyden çevrelemiş olan Türkiye, Irak ve Ürdün Müslüman Kardeşlere doğrudan yardım yapmakta, âdeta onlara üs görevini yerine getirmektedirler. Suriye yetkililerinin yaptıkları açıklamalar ve gericilerin itiraflan son derece açıktır. Saddam bir taraftan İran'la savaşıp İran devrimini boğma görevini üstlenirken, öbür taraftan Filistin konusunda bölgedeki en tutarlı devlet olan ve S.S.C.B. ile sıkı işbirliğine girmiş bulunan Suriye'nin kamp değiştirmesine yardımcılığı da üzerine almıştır. Doğuda İran'la savaşırken, arkasını emniyete almayı da içinde taşımaktadır bu görev. Kamyon kamyon patlayıcı göndermektedir Saddam Suriye'ye. Bağdat yakınlarında ve Suriye sınırına yakın bölgelerde Müslüman Kardeşler mücahitlerinin eğitildiği kamplar kurmuştur. Meseleyle bizzat kendisi ilgilenmekte, örgütlenme sorumlusuyla kendisi görüşüp hareketi plânlamaktadır. Kaçak Müslüman Kardeşleri saklamakta, onlara hareket serbestisi tanımaktadır.

Güneyde Urdün'ün yaptığı da bundan farklı değildir. Avrupa'ya geçen örgüt yöneticileri, Urdün'ü çok sık kullanmaktadırlar. Suriye Lideri Hafız Esat'ı düşürmeye and içmiş Melik Hüseyin, yüzlerce insanın ölümüne neden olan Süpermarket patlamasını her bakımdan finanse etmiş ve örgüt yöneticilerine zengin olanaklar sağlamıştır. Nitekim örgütlenme sekreteri de bunu açıklamaktadır.

Türkiye ise, darboğaza girmiş ekonomisinin dayatması ve A.B.D. emperyalizminin bölgedeki istihdam plânı gereğince daha temkinli davranmaktadır. Kadro düzeyinde, insanların üst düzeyde askeri eğitimini üstlenerek, üniversitelerde faşistlerle aksiyona giren Türkmen öğrenciler yetkinleştirilmektedir. Gayrı-resmi bilgilere göre, Hama kenti yakınındaki köylerde Türk subayları yakalanmıştır. Ve olay sanıklarından Türkiye'de eğitim gördüklerini itiraf eden vardır.

Plânda bölgedeki diğer maşa ülkeler de görev yerine getirmişlerdir.

Hama olaylarının ceryan ediş momenti Suriye'nin gerçekten zor durumda kaldığı bir zamandır. Çünkü Golan'ın resmen ilhakının İsrail'ce açıklanmasından hemen sonra sözkonusu olay patlak vermiştir. İsrail'in B.M. Genel Kurulunda, geri çekilmesine karar verdiği tarihte Kuveyt parlamentosu Lübnan'da bulunan Suriye Arap Barış Gücüne yardımını, Hama olayından sonra, "Müslümanlar öldürülüyor" bahanesiyle kesme kararını vermiştir. Aynı karar, Suriye'nin petrol üreten ülkelere, Amerika'ya ambargo uygulaması önerisi tarihiyle çakışmıştır.

Hama olaylarında çok büyük sayıda, onbinlerce silâhın çıktığını ve bunlar arasında M-16 gibi gelişmiş silâhların ve el bombalarının bulunduğunu, hattâ Hama dehlizlerinde iki ay yaşamaya yetecek yiyecek stoku ve saldırılara karşı gaz maskesi bulunduğunu hatırlatırsak, Emperyalizmin direkt yardımının boyutu daha rahat anlaşılır. Londra, Paris, Frankfurt merkezli C.İ.A. kararları, sistematikçe pratiğe geçirilerek ayaklanma gündeme sokulmak istenmiştir.

Emperyalizmin Müslüman Kardeşler tipi faşist örgütlenmelere yardımı salt maddî yönden değildir. C.İ.A.'nın geliştirdiği ve tüm yeni-sömürge ülkelerde uygulamaya koyduğu yöntemler Suriye'de de uygulanmıştır. Türkiye Kürdistanı'nda yapılan provokasyon ve saldırı taktikleri, faşist terörün stratejik süreci, parlamentoda oynanan Ali-Cengiz oyunlarından sendikaların ufak şubelerinde kurulan ihbar ağına kadar MİT ve Kontr-Gerilla'nın maharetleri CİA patentlidir. Halk arasında panik yaratılıp özellikle küçükburjuva unsurlar umutsuzluğa gömülünce, iktidara giden yolun altyapısını sağlama taktikleri C.İ.A. tarafından bilim olarak ele alınıp uygulanmaktadır. Ve bu uygulamalar farklı ülkelerde gerçekleşmesine rağmen, benzerlikler göstermektedir. Türkiye'de tırmandırılan faşist terörün eylem benzerliklerine Suriye'de de rastlamak bu açıdan şaşırtıcı değildir.

Buraya kadar, halkın yönetime karşı teşkilâtlandırılmasını anlatmaya çalıştık. Sokağın teşkilâtlanıp düzenden rahatsız olan ara-tabakalardaki kesimlerin burjuvazinin peşine takılmasını işlemeye çalıştık. Oysa yazımıza daha başlarken, "Emperyalizm Ortadoğu'da darbelere oynamaktadır" demiştik. Hama olaylarının hemen arifesinde Suriye lideri Hafız Esat'a karşı bir darbe girişiminin açığa çıkarılıp bastırılması ve ardından Ordu içinden birçok subayın tutuklanması gelmiştir. Daha doğrusu, darbe girişimi arifede mi olmuştur, yoksa Hama olayları aslında bir darbenin uygulanması plânınca mı meydana gelmiştir? sorusu, 1982 yılının Ocak ayında çıkarılan darbe girişimi ve Hama olaylarının daha net kavranmasını sağlayacaktır.

Ortadoğu ülkelerinde Sosyal Devrimlere "geç gelmişlik" tarihsel gerçekliğini Emperyalizm yine tarihsel güçlere oynayarak kendi çıkarlarına kanalize etmeye çalışır. Suriye'de gerici bir muhalefetin yaratılması, üstelik bunun yukarıda açmaya çalıştığımız nitelikleriyle silâhlı mücadele ile desteklenmesi, kalıcı bir ordu darbesinin başarılması parantezinde ele alınmalıdır. Müslüman Kardeşler'in hazırlıklarının gelişim seviyesi, uluslararası ilişkiler vs. hep iktıdarı bir gecede alaşağı etmeye yönelik, Emperyalizmin gizli servislerince plânlanmış Cuntaya taban

İŞGAL ALTINDAKİ FİLİSTİN HALKININ SİYONİST İSRAİL DEVLETİNE KARŞI DİRENİŞİNDEN RESİMLER..

Kudüs'te gösteri yapan Filistinli kadınlar

STOCKHOLM'DE ULUSLARARASI GÖÇMEN KADINLAR KONFERANSI

Konferansa katılan Etiopyalı kadınlar

10-12 Mayıs tarihlerinde Stockholm'de uluslararası Göçmen Kadınlar Konferansı toplandı. Avrupa'da göçmen kadınlar tarafından düzenlenmiş ilk konferans olma özelliğini taşıyan bu toplantının gündeminde: Avrupa iş piyasasında göçmen kadının durumu ve eğitim olanakları, göçmen kadının hukuksal durumu ve ikinci kuşak göçmenlerin, yâni çocukların ve gençlerin eğitim ve iş sorunları vardı. Ayrıca konferans süresince, göçmen kadınların belediye seçimlerinde oy hakkı, dünya barışının korunmasında ve silahsızlanma sorununda kadının rolü, aynı eğitime sahip göçmen kadın ile, ilgili ülke kadınları arasındaki eşitlik talebi de sık sık gündeme gelen konulardı.

Konferansın ilk günü bir konuşma yapan İsveç-Türk Kadınlar Derneği delegesi arkadaşımız, Avrupa'daki "göçmen kadın" olgusunu verili kabul edip, "bu ülkelerde neden göçmen kadın vardır?" sorusunu gündeme getirmeden onların problemlerini çözmeye çalışmak, soruna yüzeysel bir yaklaşımdır diyerek, konuşmasına başlamış ve sözünü şöyle sürdürmüştür:

"... örneğin bizim ülkemiz Türkiye'de, ülkenin geri üretim ilişkilerinden kaynaklanan yığınla sosyal ve ekonomik problem vardır. İşsizlik büyüktür. Bu yüzden yüzbinlerce insan ekmek parası peşinde Batı Avrupa'nın sanayi şehirlerine akın etmiştir. Erkeğinin yanında bir eşya gibi bu ülkelere sürüklenen Anadolu kadınları, Avrupa iş piyasalarının "göçmen kadın"ı olmuşlardır.

"Bir de bugün Avrupa'da, ülkelerindeki gerici rejimlere, bozuk düzenlere karşı verilen devrimci mücadelelerde yerini aldığı için siyasi baskılara, kovuşturmalara, işkencelere uğramış, faşizmin zindanlarından kaçmış kadınlar vardır.

"... onun için, Avrupa'daki göçmen kadınların sorunu, onların geldikleri ülkelerin sorunlarından ayrı düşünülmemelidir. Avrupa'daki yabancı kadınların hayat şartlarını düzelteceek önlemleri ve önerileri getirmek yanında, insanlarını başka ülkelere göç etmeye zorlayan geri ülke rejimlerini de mahkum etmek, bu konferansın görevi olmalıdır. Konferans, göç etme mekanizmaları ile, göçmen kadınların Avrupa'daki durumları arasındaki sıkı ilişkiyi gözden kaçırmamalıdır."

Arkadaşımızın bu konuşması ilgi uyandırmış ve dakikalarca alkışlanmıştır.

İkinci günü, çeşitli Avrupa ülkelerinden gelmiş 12 Türk ve Kürt kadın konferansa ortak bir bildiri sunarak, Türkiye'deki askeri juntanın teşhirini ve mahkum edilmesini istemişlerdir. Bildiride, "12 Eylül 1980 juntası ile Türkiye hakları ve onun bir parçası olan kadınları, var olan sömürüye ek olarak en yoğun baskı, şiddet ve zülüm altında yaşamaktadırlar. Binlerce Kürt ve Türk kadını hergün evlâtlarını yitiriyor, hem ana, hem emekçi olarak zindanlardan evlerinin odalarına kadar işkence görüyor, operasyon adı altında kitle katliamlarına uğruyorlar" diyerek konferanstan "en doğal insan hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan juntayı teşhir ve protesto etmesini" konferans kararı olarak istemişlerdir. Büyük bir çoğunluklu konferans kararı haline geçen bu Bildiri, İsveç Radyosu İsveççe haberler bülteninde de okunmuştur.

Daha sonra, Stockholm'de bir süre önce yeniden kurulmuş ve Türkiye özelinden yola çıkarak, toplum dışına itilmiş, köle haline getirilmiş kadının sorununa bir ışık tutmaya ve bu yoksul yığınların kurtuluşuna bir mesaj vermeye çalışan "Kurban" adlı oyunu sergilemiş olan Halk Oyuncuları'nın konferansa gönderdiği mesaj okunmuş ve büyük bir ilgiyle karşılanmıştır.

Konferansın son günü, Kadınlar Derneği delegesi, İsveç'teki Türkiyeli göçmen kadınların iş hayatı, eğitim ve eşitlik sorunlarıyla ilgili somut talepleri içeren bir de karar tasarısı sunmuş ve tasarı kabul edilmiştir.

20 çeşitli ülkeden 100'e yakın delegenin katıldığı konferansın tutanakları ve talepleri, Avrupa ülkeleri hükümetlerine, Avrupa Konseyi'ne ve Birleşmiş Milletler Göçmen Komisyonuna gönderilecektir.

---

yansıtması, kendi geleneksel isyancı yapısına uygun olarak döğüşe giren toplumsal güçlerin belirli tıkanma noktalarını göstermesi bakımından ders alınması gereken çok önemli bir boyutu vardır. Büyük İşçi Direnişi'nin başlatılmasında etken olan yapılanma ve eğilim ile, gelişimi içerisinde etken olan yapılanma ve eğilim arasında büyük farklılık vardır. İşte bu farklılık 12 Eylül 1980 faşist darbesine kadar da işçi sınıfı mücadelesinde büyük bir zaaf olarak kendini göstermiştir.

SENDİKACILAR BARİKATINI AŞAN DOĞAL BULUŞMA:

Giriş bölümünde anahatlarıyla belirttiğimiz gibi 15-16 Haziran direnişinin başlangıç çalışmaları DİSK yöneticilerinin inisiyatifi altında gelişmiştir. İşyerlerinde oluşturulan "Anayasal Direniş Komiteleri" ve bu komitelerin konuyla ilgili, Propaganda, Ajitasyon ve Örgütlenme çalışmaları, 15-16 Haziran İşçi Direnişi'nin temel çalışmalarıdır. Diğer siyasi parti ve grupların çalışmaları yönlendirici anlamda etkin değildir. Devrimci gençliğin sokakta oluşuna tepki duyan T.İ.P. ve işçi sınıfının sınıf olarak varlığını tartışan diğer siyasi eğilimlerin direnişte önemli rolleri yoktur.

15-16 Haziran Direnişi'nin, özellikle 16 Haziran'da aldığı boyut, hem T.İ.P.'i, hem de Sendikacıları boşlukta yakalamış, kendi çaplarına ve yapılarına göre çıkardıkları derslerle bir daha bu tip "Hatâlar"dan kaçınmışlardır. Yani kendi yapılarını deşifre edecek şekilde olayların kendilerini aşmasını nasıl engelleyebileceklerini arama yoluna gitmişlerdir.

Büyük Direniş'in başlama kararına kadar devrimci gençliğin öncülerinin ve dolayısıyle gençlik yığınlarının işçi sınıfı cephesinde gelişen bu olaylar hakkında ne derinliğine bilgisi, ne de yönlendirici katkısı vardır. Tâ ki işçi sınıfı sokağa dökülünceye dek. Direnişin başlangıcındaki bu boşluğa rağmen, Devrimci Gençlik (DEV-GENÇ) 15-16 Haziran'da işçi sınıfımızla omuz omuza direnişte yerini almıştır.

15 Haziran'daki kitlesel katılım 70 bin civarındadır. Direnişin, DİSK'e bağlı işçilerin direnişi durumundan çıkarak, işçi sınıfının sendikal örgütlenmesinin ve grev hakkının kısıtlanmasını protesto anlamında Türk-İş'e bağlı işyerlerindeki işçilerin de katılmasıyla yeni bir anlam kazanmıştır. Eyleme ikinci açılım dışarıdan devrimci gençliğimizden gelmiştir. Direnişin oluşturulması aşamasında, sahip olduğu ihtilâlci karakteri işçi sınıfına aktaracağı ve işçi sınıfına sendikacılarca konulmaya çalışılan sınırların aşılacağı korkusuyla DİSK yöneticileri tarafından habersiz bırakılan, kapılara konulan nöbetçilerle içeriye sokulmayan devrimci gençlik, eylem şöyle miydi, böyle miydi diye tartışmadan, işçi sınıfının indiği mücadele alanlarına bezirgânca hesap içinde olmaksızın, fütursuzca inmiştir. Gençliğe karşı işçileri şartlandırmaya, gençliği olaya sokmamaya çalışan sendikacılar, işçi sınıfımızla devrimci gençliğimizin kollektif hareketinin önünde ilk barikatı oluşturmuşlardır.

Devrimci gençliğin ilk günkü çalışmaları, sorunun siyasi içeriğe kavuşması yönünde çaba göstermek olmuştur. Dağıtılan bildiriler, yapılan afişleme ve konuşmaların temel niteliği budur. Bir iki gözaltına alma dışında, ki bunları da işçiler karakolların kapısına dayanarak geri almışlardır, birinci gün Devletin silâhlı güçlerinin direnişe tam anlamıyla müdahalesi görülmemiştir. Ancak her saat başı yepyeni bir boyut kazanan direniş, işçi sınıfının kendi birliğini parçalamaya yönelik her türlü demagojiyi temellerinden yıkmaya ne denli kararlı olduğunu göstermeye başlamıştı. Eğer bu gidişe engel olunmazsa, daha ürkütücü talepler ve bunlara yönelik davranışlar ortaya çıkabilirdi. İkinci olarak, 1960'lardan sonra yığınlar halinde Sosyalizmden yana tercihini koyan gençlik, geleneksel isyancı yapısıyla, sokağa, işçi sınıfının yanına inmişti. Direnişçi işçilerle devrimci gençlik beraber oldukları zaman davranışlarının nasıl olacağı, ne gibi sonuçlar doğuracağı bu sosyal güçleri altlık olarak kullananlar için açıktı. Bu iki durum: egemen sınıf ve zümreler, Türk-İş ve siyasi partiler için açık ve yeterli sinyaldi. Olayların gelişmesine müdahale şarttı. İkinci güne böyle gelindi.

16 Haziran günü direnişe katılım 100 bini aşmıştı. Polis ve jandarma birlikleri yürüyüşe daha başlama noktalarında müdahale etmeye başladı. İşte o zaman barikatlar yarılamaya, tanklar kadın erkek aşılmaya başlandı. DİSK'İN SİSTEM İÇİNDE VARLIĞINI KORUMAK AMACIYLA BAŞLATILAN DİRENİŞ, KENDİSİNİ AŞMAYA, SİSTEMİN KURUMLARIYLA SOKAKTA ÇATIŞMAYA BAŞLADI. OLAY İSYANA DÖNÜŞMÜŞTÜ. DİRENİŞİN ARTIK SÜREKLİLİĞİNİ SAĞLAMAK DEVLET GÜÇLERİYLE ÇATIŞMAKTAN GEÇİYORDU. İşte tam o momentte DİSK yöneticileri durdular.

"Direniş'in sertleşmesi üzerine 16 Haziran 1970 günü öğleden sonra İçişleri Bakanı, Vali ve diğer yetkililerle DİSK yöneticileri, vilâyette bir toplantı yaptılar. Bu toplantıda neler konuşulduğu kesin olarak bilinmiyor. Ancak bu toplantıdan sonra DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker bir demeç vererek şunları söyledi: "Girişilen tahripkâr eylemlerle ilgimiz olmadığını İçişleri Bakanına söyledik. Ve kesinlikle bu tahripkâr olayları tasvip etmediğimizi bildirdik. Ayrıca işçilere de radyoda bir uyarma yaparak, kötü ceryanlara âlet olmamalarını istedik." Kemal Sülker'in demecinde sözünü ettiği radyodan yayımlanacak mesajı ise DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler veriyordu. Kemal Türkler mesajında: "İşçi kardeşlerim, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri, sizlere sesleniyorum. Beni iyi dinleyiniz. Anayasal haklarınız için direndiniz, direniyorsunuz. Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlerin silâhsız ve saldırısız olacağını emreder. Bizler Anayasaya sımsıkı bağlı işçiler olduğumuz için, hiç bir hareketimiz Anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki bizim aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hatta kötüsü gözbebeğimiz şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü maksatlarla taş atabilir, tahrikler yapabilirler. Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı olarak sizi uyarıyorum." demekteydi." (İşçi Sınıfı, Sendikalar ve 15-16 Haziran, s.94, Sorun Yayınları).

Yukarıda sergilemeye çalıştığımız davranış biçiminin kökünde yatan neden, düzen içerisinde sınırlı, bezirgân, teslimiyetçi, tepeden inmeci mücadele anlayışları idi. Devrimci gençlik ise, 16 Haziran'da işçi sınıfımızla omuz omuza olmuş, olaya boylu boyunca dalmış, geleneksel isyancı karakterini eylemin emrine vermiştir. Sendikacılar (tüm çabalarına rağmen genel yapıyı değiştiremiyen iyi niyetli unsurlar haricinde) sonraki dönemlerde devrimci gençliğe karşı iyiden iyiye bağnazlaşmışlardır. Ölümden korkar gibi korktukları devrimci gençlikle işçi sınıfının kollektif hareketinin zeminini yok etmek için akla hayale gelmiyen yöntemlere sarılmışlardır. Devrimci gençliğin geleneksel isyancı yapısı iğdiş olduğu ölçüde onunla beraber davranmışlar, hatta bu özelliği gösteren eski gençlik öncülerine en üst kademelerde görev vermişlerdir. Son yılların acı deneyleri, ders alınması gereken bu boyutu bizlere tekrar tekrar yaşatmıştır.

Sıkıyönetim ilânıyla yoğun olarak işçi ve gençlik öncülerinin tutuklanmasıyla, daha sonraki günlerde direnişin kitlesel özelliği kaybolmuş, direniş sonrasında öncü fabrikalar, işyeri olarak kendi örgütlülüklerini sağlamışlar, sınıf temelinde işçiler birbirleriyle kenetlenmişler ve hak aramak için birlik olmaları gerektiğini, direnmenin gerektiğini bilinçlerine çıkarmışlardır.

SONUÇ:

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin, işçi sınıfı mücadelesine kazandırdıklarını ve direnişten alınması gereken dersleri şöyle özetleyebiliriz:

1- "Türkiye işçi sınıfının hepimizden er davrandı: Kılıcını ortaya attı. Her türlü "Devrimci" aydın gevezeliğine en kestirmeden keskin karşılığını bir vuruşta verdi. Artık sözün yeri kaldı mı...

"Türkiye işçi sınıfının şübjektif şartları mı, yoksa objektif şartları mı, tam mı değildi, eksik miydi? Yahut Türkiye'de bir proletarya partisi değil, küçükburjuva partisi için bile, önce Filipincil demokrasi icazet verir miydi, yoksa ilkin Demokratik Devrim savaşı kazanılmalıydı? gibi sürü sepet ülemalıklar almış yürümüştü. Kimi aydın gençler arasında neredeyse kan gövdeyi götürecekti." (Dr.H. Kıvılcımlı: "Oportunizm Nedir?", 1970, s.7).

15-16 Haziran'dan hemen sonra Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın çıkardığı derslerden biri budur.

2- Toplumsal yaşamda, hiç bir siyasi hareket, işçi sınıfını atlayarak politika oluşturamaz. Sınıf olarak varlığını ve devrimci potansiyelini dikkate almayan her siyasi hareket boş düşmeye mahkumdur. (12 Mart ve 12 Eylül yenilgileri devrimciler açısından bunun en canlı ve acı örneğini teşkil eder).

3- İşçi sınıfımızın, biricik dolaysız müttefiği, isyancı bir sosyal karakter taşıyan devrimci gençliğimizdir.

4- Devrimci gençlik, sahip olduğu isyancı ruhla yığınların mücadele azmini ve kararlılığını arttırmada son derece etkin olmaktadır. Ancak işçi sınıfıyla kalıcı ve stratejik anlamda bir sentez olayını yaratabilmek için, buna engel yapısını dikkate almalıdır. Aksi halde, hareketler en güçlü oldukları dönemde bile, kör bir isyandan öteye gidemiyecek, çabalar, bütünüyle sistemi ve iktıdar meselesini hedef alan kalıcı başarıları getirimiyecektir.

5- İşçi sınıfımız, direnişin ateşi içinde, siyaset ve sendika örgütlerinin bir sürü avantüryelerin elinden kurtarılması gerektiğini daha net kavrama yolunda önemli bir adım attı.

6- İşçi sınıfımızın öncü müfrezesi (Proletarya Partisi) kurmaylığı olmaksızın, gündeme sokulan, tüm organizasyonlar sonuçca başarısız kalmaya mahkumdur.

7- "İsyan, kitleler içindeki devrim mayalanışının fiili biçimde patlak vermesidir. Bu patlayış karşısında devrimcilerin durumu ne olabilir? Daha doğrusu, isyanla devrimciler nasıl ilişkili bulunurlar? Başka deyimle: Devrimciler isyana hazırlanmalılar mı? Ne zaman ve nasıl hazırlanmalılar?

"Proletarya devrimcileri içine sokulan küçükburjuva devrimcileri, her yerde yaptıkları gibi, isyan meselesinde dahi iki uca sapmaktan kurtulamazlar. Bu sapıkların iki ucu şöyledir:

"1- Ya isyan önünde yalnız bir sürü ukalâca VAİZLERDE bulunmanın her şeye yetip artacağını iddia ederler,

"2- Yahutta, devrim DURUMU var olmadığı halde, anarşist dengesizliğine kapılarak isyanla oynamaya kalkarlar.

"Gerçek devrimciler:

"1- Ne isyanla oynarlar ve isyanı ellerine yüzlerine bulaştırırlar,

"2- Ne de kollarını kavuşturup isyanın gökten zembille inmesini beklerler.

"Devrimcilik, her iki sapıtmadan uzak kalarak, her şeyi yerli yerinde, vaktinde ve zamanında, tam ve kesin olarak yapmaktır." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Devrim Nedir?", s.87).

İKTİDARIN YOLU 15 - 16 HAZİRANLARDAN GEÇER

1. sayfadan devam

Devrimin ne olduğu ve Sosyal Devrim patladığı zaman hangi sınıfın ne rolü benimseyeceği gözönünde tutulursa, işçi sınıfının bilinci hakkında bir fikir edinebiliriz." ("TİP Beşiktaş İlçesinde Konuşma"; Dr. Hikmet Kıvılcımlı, 25.2.1970).

Yukarıdaki alıntı 25 Şubat 1970 tarihinde Beşiktaş Tip İlçesinde Dr. Hikmet Kıvılcımlı tarafından yapılan bir konuşmadan alınmıştır. Bu tespitten 4 ay sonra işçi sınıfımız İstanbul'da, gerici Finans-Kapital cephesinin hak ve özgürlüklerini yok etme yolundaki girişimlerine karşı ayaklanmış ve işçi sınıfı mücadele tarihine "15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ" adıyla geçen şanlı direnişini yapmıştır. Büyük Direniş, bir yanıyla işçi sınıfının sınıf olarak varlığını tartışan Devrimci Ortamımıza en kestirmeden ve en kesin cevabı verirken, diğer yanıyla da Proletarya Partisi kurmaylığından yoksun toplumsal patlamaların siyaset çakallarına nasıl yem olduğunun tarihi dersleriyle doludur.

27 MAYIS'TAN 15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNE KADAR KISA BİR BAKIŞ:

"27 Mayıs... üretici güçleri, yani: İşgücü ile Teknik gücü engelleyen, üretim ilişkilerini (domuzuna sömürü ve sosyal haklara baskı düzenini) az çok düzeltti. Cinayet sayılan "Sosyalizm" eğilimi 27 Mayıs ardından az çok bilince çıktı." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Halk Savaşının Plânları", s.124).

İşçi sınıfımızın ekonomik-politik mücadelesi, 27 Mayıs 1960 politik devrimi ve onun sağladığı kısmi özgürlükler ortamında, geçmişe kıyasla, çok daha boyutlu bir durum almıştır. 15-16 Haziran büyük işçidirenişi bu yeni dönemin vardığı en yüksek noktalardan biridir. Ancak, yoksul köylü yığınları ve gençlik saflarında filizlenen diğer devrimci atılımlar gibi, 15-16 Haziran direnişi de, öncü sınıfın ve o sınıf vasıtasıyla kitlelerin kurmay ve kumanda heyeti Parti'nin yokluğu nedeniyle ezilmeye mahkum kalmıştır.

İlk adım olarak 27 Mayıs sonrasından büyük direnişe kadar geçen süreci (1961-1970) Türkiye işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesi boyutunda kısaca gözden geçirerek, 15-16 Haziran'a ulaşmaya çalışalım.

— 27 Mayıs baskınının şokunu üzerinden kısa zamanda atıp, askeri müdahaleyi her yönüyle kontrolu altına alan gerici Finans-Kapital cephesi, konumuzu ilgilendiren yönüyle işçi sınıfımızın gelişen ekonomik-demokratik mücadelesi önünde bazı tedbirler almaya başladı. İlk adım olarak, askeri müdahaleden kısa bir süre sonra, Kasım 1960'ta Türk-İş 4.cü Genel Kurulu toplandı ve alaşağı edilmiş D.P. iktidarına yıllardır bağlı yöneticiler yönetimden tasfiye edilerek, görünüşte 27 Mayıs yanlısı Seyfi Demirsoy'un genel başkanlığında yeni yönetim işbaşına getirildi. Gerçekleştirilen bu kan değişimiyle, Türk-İş'e ilerici bir maske takılarak, işçi sınıfımızın bir süre daha bu çatı altında elsiz ve dilsiz bırakılması amaçlanıyordu.

— 24 Temmuz 1963 tarihinde 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunları Meclislerce onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasaların çıkmasıyla birlikte Türkiye'de işçiler ilk defa grev ve toplu sözleşme hakkına sahiboluyorlardı. 274 ve 275 sayılı yasaların da sağladığı avantajla işçi sınıfımızın ekonomik-demokratik mücadelesinde yoğun bir dönem başlamış oldu. Bu dönemin önemli işçi direnişleri ve bu direnişlerin neticesinde, Türk-İş'in bünyesindeki parçalanması kısaca gözden geçirecek olursak;

— 220 işçinin çalıştığı Kavel fabrikasındaki birtakım hakların alınmasını içeren direniş sonucunda, polislerle işçiler arasında çatışmalar çıkmış, birçok işçi yaralanmıştır.

— 11 Mart 1963'te Zeytinburnu Bozkurt Mensucat Fabrikası'nda işçiler toplu iş sözleşmesi görüşmeleri yapılırken işi terketmişler, Sıkıyönetim olaya elkoymuş ve sonuç olarak 1053 işçi aleyhine kamu davası açılmış ve işçiler hüküm giymişlerdir.

— Bu dönemin en büyük işçi direnişlerinden biri 9 Mart 1965 tarihinde Zonguldak'ta oldu. Kömür ocaklarında çalışan 5.000 işçi direnişe geçti. İşveren ve onunla işbirliği içinde sendika yöneticileri, direnişçi işçiler tarafından şiddetle lânetlendi. İşçiler tüm ocakları kapattılar, bölgeye gönderilen jandarma birlikleriyle çatıştılar, 2 işçi öldü ve yüzlerce işçi ve jandarma yaralandı.

Zonguldak maden işçilerinin bu direnişi ve bu direniş karşısında Türk-İş yöneticilerinin işverenle işbirliği içine girmeye kadar varan davranışları Türk-İş bünyesinde bazı huzursuzluklar yarattı. Türk-İş bünyesindeki bu huzursuzluklar, 1966 yılında Paşabahçe Şişe Cam Fabrikası'nın grevinde iyice su yüzüne çıktı.

Türk-İş'teki muhalefetin öncüsü olarak beliren Lâstik-İş, Maden-İş ve Basın-İş geçici olarak ihraç edildiler. Bu sendikalar bağımsız Gıda-İş sendikasıyla anlaşarak 1966 yılında "SENDİKALAR DAYANIŞMA KONSEYİ"ni kurdular.

Türk-İş'ten geçici olarak ihraç edilen bu üç sendika, 1967 yılında yaptıkları genel kurullarında Türk-İş'ten kesin olarak ayrılmaya karar verdiler. Bağımsız Gıda-İş ve Zonguldak'taki Türkiye Maden İşçileri Sendikası da, Türk-İş'ten ayrılan bu üç sendika ile birleşerek, 13 Şubat 1967'de DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)nu kurdular.

1968-69 yılları işçi sınıfımızın ekonomik-demokratik savaşında önemli olaylar ile dolu bir dönemi oluşturmaktadır. Yemek boykotları, grevler, yürüyüşler ve fabrika işgalleri boyutunda yoğunlaşan ve yükselen direnişler kısa zamanda ülkenin tümünü kaplamış ve işçi sınıfının direniş gücünü ezmeye çalışan devlet güçleriyle sık sık çatışmalara kadar varmıştır.

İşte işçi sınıfımızın gelişen ekonomik-demokratik mücadelesi, özellikle gençlik yığınlarımız içinde inanılmaz boyut alan devrimci mücadele, Türk ve Kürt yoksul köylü yığınlarının demokratik köylü hareketleri ve yoksul yığınlarımızdaki bu kıpırdanmalar ile Dev-Genç militanları arasında ortaya çıkan doğal buluşmalar, işçi sınıfı partisi kurmaylığından yoksun olmasına rağmen, gerici Finans-Kapital cephesinde büyük panik yaratmaya başladı.

Konumuzu ilgilendiren boyutuyla, Finans-Kapital, 1963 yılında yürürlüğe giren 274 ve 275 sayılı yasalarda, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesine darbe vurabilmek için, değişiklik yapmayı plânlıyordu. Bu konuda ilk girişim 1969'dan önce yapılmış, Türk-İş tarafından hazırlanan bir tasarı Meclise getirilmiş, ancak o dönemde yasalaşamamıştır. 1969-70 döneminde biri C.H.P., diğeri A.P. tarafından hazırlanan iki yasa tasarısı Millet Meclisi'ne verildi. Her iki tasarı Meclis Komisyonunda tek bir tasarı haline dönüştürülüp Meclise sevkedildi. İlk olarak 11 Haziran 1970 tarihinde 274 sayılı Sendikalar yasasında değişiklik yapılması ile ilgili tasarı Meclis gündemine geldi.

Tasarı: 1963'te yürürlüğe giren 274 sayılı yasanın Türkiye'de sendikalar bolluğu yarattığını ve bu bolluğun ise, çalışma ve iş hayatını engellediğini ve büyük zararlar verdiğini belirtiyor ve bu konuda yeni düzenlemeleri içeriyordu.

11 Haziran 1970 tarihinde tasarı Millet Meclisi genel toplantısında gösülmeye başlanmıştır. Bu görüşmeler sırasında yapılan bazı konuşmalardan önemli bulduğumuz kesitleri aktarmayı, o günün şartlarını tam olarak değerlendirebilmemiz açısından uygun bulduk.

T.İ.P. - RIZA KUAS: "Bu kanun anayasaya taban tabana zıttır. Türk-İş diktası getirilmek isteniyor. DİSK

15-16 Haziran günü gösteri yapan kadın işçiler

anayasal haklarını kullanarak direnecektir. Kanun bu şekilde çıkarsa, DİSK yine direnecektir. Sorumluluk bu kanunu çıkarana aittir."

Çalışma Bakanı SEYFİ ÖZTÜRK (A.P.): "... Türk-İş kızıl dikta isteyen şer kuvvetleri karşısında demokrasinin teminatıdır."

G.P. Genel Başkanı TURHAN FEYZİOĞLU: "Marksçı-Leninci tahlil yaparak Türkiye'de kurmak istedikleri düzeni ortaya koymuşlardır. Buraya tasarı geliyor, ihtilâlci sosyalist sendika itiraz ediyor. Mesele meydanda. Marks'ın ve Lenin'in yolundasınız. Baklayı ağzınızdan çıkarınız."

C.H.P. - HAYRETTİN UYSAL: "... 274 sayılı Kanunda öngörülen değişiklikleri şahsım adına tasvib ediyorum. Bu tasarıya olumlu oy vereceğiz."

Üç buçuk saat süren bu görüşmeler sonucunda yapılan oylamada 230 üye kabul, 4 üye red oyu kullanmış, 214 üye ise oylamaya katılmamıştır. Millet Meclisi'nde görüşülmesi tamamlanan tasarı Senato'ya sevkedilmiş. 3 Temmuz 1970'te yapılan görüşmeler sırasındaki tartışmalardan bazı kesitleri aktaracak olursak;

Tabii Senatör VEHBİ ERSÜ: "Hükümet eliyle sendika patronluğu kurulmak isteniyor."

C.H.P. - HÜSEYİN ÖZTÜRK: "Bu tasarı işçinin bilinçlenmesini önleyecek, onları yeniden patronun eline bırakacaktır. Serbestçe sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkı anayasada öngörülmektedir. Bu hak verilmiş ve yedi yıldır uygulanmıştır. Şimdi bu hakkın bu tasarıyla ortadan kaldırıldığını görüyoruz."

Uzun tartışmalardan sonra 24 Temmuz 1970 tarihli oturumda tasarı bazı değişikliklerle kabul edilmiş, yeniden görüşülmek üzere Millet Meclisi'ne geri gönderilmiştir. Millet Meclisi Senato'nun yaptığı değişiklikleri benimsedi ve tasarı yasalaştı. Dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, 6 Ağustos 1970'te yasayı imzaladı. 1317 sayılı bu yasaya karşı T.İ.P. ve C.H.P. Anayasa Mahkemesinde iptal davası açtılar. Sonunda Anayasa Mahkemesi yasanın en önemli maddelerini Anayasaya aykırı buldu ve iptal etti.

Yukarıda gündeme getirilişini kısaca özetlediğimiz 274 sayılı yasa değişikliği Millet Meclisi'nde görüşülmeye başlandığı günlerde, İstanbul ve İzmit'te 100 binin üzerinde işçinin katıldığı, işçi sınıfımızın mücadele tarihine "15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ" adıyla geçen şanlı direniş yaşanmıştır. Tüm bu olaylar üzerine, gerici Finans-Kapital cephesi 275 sayılı yasa değişikliğini Meclislere bile sevkedemeden geri almak zorunda kalmıştır.

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ:

274 sayılı yasa değişikliğinin Millet Meclisi'nde tartışılmaya başlanması ve tüm gerici güçlerin toplu bir tarzda işçi sınıfımıza karşı saldırıya geçmeleri üzerine DİSK ilk iş olarak işyerlerinde DİSK'in alacağı kararlar sonucunda oluşturulacak eylem biçimini üstlenecek Komiteler oluşturdu. Bunların adı "ANAYASAL DİRENİŞ KOMİTELERİ" oldu. 14 Haziran'da DİSK Genel Merkezinde yapılan basın toplantısında DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler tarafından okunan basın bildirisiyle DİSK'in görüşü açıklandı.

"Sendikalar Kanunu'nu değiştiren yeni tasarı, ekpres sür'atiyle, Millet Meclisi'nde üç buçuk saat görüşülüp kabul edildi.

"A.P., C.H.P. ve G.P. oylarının birleştiği yeni tasarı, işçilerin serbestçe sendika seçme özgürlüğünü yok etmektedir. Memleketimizde faşist sendikacılığı getirmenin temelleri atılmaktadır. Bundan sonra Türk-İş dışında bulunan işçi sendikalarına hayat hakkı tanınmayacak, işçiler, üyesi olmadıkları halde, haraç şeklinde Türk-İş'e aidat ödemek zorunda bırakılacaklardır.

"Türk-İş'e tanınan sendika diktatörlüğü, çalışma hayatına baskı, terör ve ıztırap getirecektir.

"Bu kanun, işçinin doğal hakkı olan sendika seçme özgürlüğünü anayasanın 46.cı maddesine rağmen ortadan kaldırmaktadır... Bu suretle amaç olan, devrimci sendikaları ve DİSK'i bertaraf etmeyi kanunla sağlamayı düşünmektedirler: esas plân budur.... DİSK bu meselenin anayasa çizgisi içine sokulması mücadelesini verecektir."

15 Haziran'da İstanbul ve İzmit'te DİSK'e bağlı öncü fabrikalarda oturma grevi ile başlayan direniş, kısa bir zamanda sokağa indi. Türk-İş'e bağlı işçilerin, hattâ yer yer bağımsız sendikaların da katılmasıyla direnişçi işçiler 100 bini aştı. Öte yandan işçi sınıfının bu direnişi DEV-GENÇ'e bağlı gençlik kesimlerinin harekete fütursuzca girişleriyle, daha önce sendikacılarca yapılan "objektif sınırlama"yı aştı geçti. 16 Haziran'da olayların aldığı boyuttan dolayı ilân edilen Sıkıyönetimce yasaklanan direniş, sıkıyönetim ilân edilen bölgelerde ve dışında belli bir süre çeşitli boyutlarda devam etmiş ve daha sonra küllenmiştir.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 1970 yılında Türkiye'nin genel durumunu, politik arenada yer alan sosyal sınıfların, zümrelerin tepkisini teşkil etmesi amacı taşımaktadır.

Ordu içinde hatırı sayılır sayıda subayın ve BAAS üyelerinin Müslüman Kardeşler üyesi oldukları unutulmazsa, ayaklanmanın olası bir darbe ile otomatikman başlatılması hiç te zor değildir. Darbeyi plânlıyanlar, deyim yerindeyse bir cephe kombinezonundadırlar. Burjuvazi rüşvetten kovuşturmaya uğramış, şu veya bu şekilde yükselememiş, yeteri kadar zengin olamamış, kısaca düzenden hoşnutsuz olan tüm unsurları toparlamıştır. Ordu içindeki bazı subayların uzun süreden beri bir komplo hazırladıkları, komplonun desifrasyonu sonunda elde edilen bilgiler arasındadır. Bahsettiğimiz "uygun moment', şüphesiz öncelikle iç dinamiğe bağlıdır. Bir darbe için de kesin vuruş anı iktidara bağlı olan silâhlı kuvvetlerin en zayıf, en meşgul oldukları andır. Bu sıralarda İsrail Sina'yı boşaltırken, Golan'ı resmen ilhak kararını açıklamış, bunun üzerine Suriye ordusu tüm ülkede alarm durumuna geçmiş, sınıra yığınak yapılmıştır. Emperyalizmin Suriye için kurduğu bubi tuzağının düğmesine basma anı işte bu andır. Eğer Hafız Esat'ın Muhaberatı iyi çalışmasa, Şam'daki tank birliği doğrudan harekete geçerek, darbe hareketi başlıyacaktı. Darbenin bastırılmasından sonra Hama olayları patlak verdirilmiş, böylece Suriye'nin sadece içerisiyle meşgul olması sağlanmıştır. Çünkü İsrail'in ilhak kararından hemen sonra Hafız Esat, ülkesine cihat çağrısı yaparken, Ürdün Suriye sınırına askeri yığınak yapmıştır. Irak ise, bir Suriye-Ürdün savaşında Ürdün'ü destekliyeceğini açıklamıştır. Durum böyle olunca, çıkabilecek bir savaşta Suriye iki cephede birden savaşmak zorunda kalacaktı. Yukarıdan

Çocuklar da direniyor, çocuklar da vuruluyor, çocuklar da tutuklanıyor!

DEVRİMİN SIRTINDAN GEÇİNEN "SANAT"..

13. sayfadan devam

Amerika'nın ünlü protesto şarkıcısı Bob Dylan, ya da ünlü Alman ozanı Wolf Bierman, yapıtlarında ve yorumlarında hep ülkelerinin gerçeklerinden kopmadan, özgünlük ve yaratıcılığı ön plânda tutmuşlardır. Bob Dylan'da bütün Amerikan halk şarkıları geleneğinin, ünlü devrimci ozan Woody Guthrie ile Pete Seeger'in etkisi görülür. Ancak Dylan, tüm bu mirastan ustaca yararlanmıştır. Taklide kalkmamıştır.

Oysa, Livaneli'nin plâklarıyla yaratmaya çalıştığı imajın arkasında, Anadolu devrimci sanat mirasının, ülkemizin çarpık sosyal yapısından da yararlanarak, sömürmek yatmaktadır. Livaneli Türkiye'nin her yönden sömürüye çok açık bir ülke olduğunun bilincindedir.

Zülfü Livaneli yutturmacasının yıllar boyu sürüp gitmesinin arkasında Türkiye'ye özgü sanatçı aşiretçiliği zihniyetini savunan bir çevrenin desteği vardır. Bu çevre bugün de açıklıkla ilerici sanatın inhisarını elinde tutmaya çalışmaktadır. Livaneli, büyük satış yapan ilk plâğından sonra çıkardığı plâklarda da aynı gizli ticari tavrı sürdürmüştür. Bu arada yeni çıkardığı bu "yapıt"larında besteciliğe de yönelen Livaneli, ucuzluğun, kolaycılığın en nadide örneklerini vermiştir. Özellikle Tülây German ile Fransa'da hazırladığı plâğı buna en güzel örnektir. Ancak ilkokul müsamerelerinde söylenebilecek tarzda yorumlanan parçalarda, ülke gerçeklerine tümüyle aykırı, Batıcı bir tavır egemendir. Aynı tavır, Nazım Türküsü adlı plâkta da açık biçimde görülmektedir. Nazım'ın dizeleri üzerine yapılan bestelerde kullanılan müzikal form (biçim) tam anlamıyla bir yutturmacadır. Bu plâkta bir de Livaneli'nin sesinin yetersizliği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Livaneli Tülây German'la hazırladığı plâkla artık kendisini tümüyle Batıya lânse etmeye çalışmakta, Türkiye dışında gerçek bir sanatçı olmamasından yararlanarak, Türkiye cuntası ile ilişkilerini de "ılımlı" tutan "turistik- folklorik" bir "sanat temsilcisi" olma yolunda adım adım ilerlemektedir.

Livaneli son plâklarıyla artık iyice Batıya dönerken, Türkiye ile onlan bağlarını da ticari açıdan yok etmemek adına, 12 Eylül faşist darbesinin karşısında tavır almaktan kaçınmakla kalmamış, YANKI dergisiyle yaptığı bir söyleşide: "Artık slogan müziği yapmıyacağını" ve "Türk kültürünü tanıtmaya çalışacağını" belirtmiş ve hatta HÜRRİYET gazetesine göre, Yunanistan'da verdiği bir konserde, Türkiye'deki yönetimin onuruna toz kondurmamıştır.

İşin asıl tehlikeli yanı, Livaneli'nin hâlâ devrimci sanatın sırtından geçinme özlemlerindedir. Livaneli artık her devrin adamı olma yolunu seçmiştir, bunu ileride de sürdürecektir. Ancak bundan sonra, devrimci hareket gerçek sanatçılarına sahip çıkmada, onların yaratılarına destek olmada, bir Zülfü Livaneli örneğini gözardı etmemek ve bu türden "Kahraman"lara karşı tavır almak zorundadır. Devrimci hareketin gerçek sanata karşı olan sorumluluğu budur.

Kemal YAŞAR

ORTADOĞU'DA GENEL DURUM

8. sayfadan devam

Bir başka yol da, bölgesel anlaşmalar, ittifaklar ya da paktlar sisteminin gündeme sokulmasıydı. Ne var ki burada da Mısır yine önemli bir halkaydı. Mısır tecriti kırılarak Ortadoğu'nun güneyi Suudi Arabistan - Mısır - Sudan - Somali - Körfez ülkeleri bir araya gelmeliydi. Hâin vuruldu. Sedat Mısır'ı gözünü kırpmadan satmış, Nasır'ın mirasını emperyalist aç kurtlara parçalatarak "Tarihsel görev"ini yerine getirmişti. Görevini yerine getiren her hâin gibi, sahneden çekilip gitti...

Sedat'ın ölümüyle bütün Arap dünyası sevince boğuldu. Birkaç gün içinde Hüsnü Mubarek Sedat'ın yerine Başkan seçildi ve Mısır "Yeniden Araplaşma" dönemine girdi.

Şimdi Mubarek, bir yandan İsrail ile dostluğunu geliştirirken, bir yandan da "Filistin davası"ndan, Arap halklarının birliğinden dem vuruyor. Arap ülkelerinden sempati toplamaya çalışıyor. Öte yandan da A.B.D., İsrail'e karşı "mesafeli" davranarak ortamı yumuşatıyor ve Mubarek'e yol açıp gerici Arap ülkelerinin bu ittifaka yanaşması için gereken zemini yaratıyor. Nitekim Mubarek'in Başkan oluşundan bu yana özellikle son aylarda meydana gelen gelişmeler bu konuda önemli adımlar atılmaya başlandığını gösteriyor.

Sina'nın "geri verilişi" bu gidişte bir ara aşama oldu. Elbette "Camp David"in artık şansı yoktu. Ancak Sina olayı ile birlikte bazı gerici Arap devletlerinin Mısır'a karşı yumuşamaya gideceği ve böylece Mısır tecridinde bir gevşeme başgösterecceği de kesindir.

Diğer yandan Red Cephesi'nin tanımıyla "Sina Tuzağı", Filistin sorunu ve Arap-İsrail çatışmasının barışçı yollarla çözümlenebileceği gibi bir emperyalist propagandaya malzeme sağlamak için açılmış bir pis çukurdur da. Mısır elçisi "İşte görüşmeler yoluyla tümüyle özgürleştirilmiş bir Arap toprağı!" diye, Vaşington'dan boşuna anons yapmıyor.

Emperyalistler şunu demeye getiriyorlar ki, örneğin Suriye de, aynen Mısır'ın yaptığı gibi İsrail'i tanır, bütün kaynaklarını ve olanaklarını ABD emperyalistlerine açar, Sovyetler Birliği ile bağlarını kopartır, Filistin davasına verdiği desteği çekerse; kısacası, yoksul Arap halklarının başına yeni bir A.B.D. üssü, yeni bir Mısır olmayı kabul ederse, Golan'ı "barışçı yollar"la geri alabilir. İsrail'in Sina'yı terketmeden Golan'ı ilhak etmesinin, Suriye'ye böyle bir "ders" verme ve tavsiyede bulunma amacı da taşıdığı açıktır. Hattâ İsrail, eğer gelecekteki Filistin devletinin A.B.D. müttefiği olacağını bilse, 1967 sınırlarına kadar çekilmeyi hemen kabul edebilir. Onlar böyle "barış"lara karşı değildir. Çünkü emperyalistler için şu veya bu toprak parçası üzerinde hangi renk üniformalı askerin bulunduğu değil, bu askerin kimin çıkarlarını savunduğu önemlidir. Bunu da bütün ilerici Arap dünyası bilmektedir. Dolayısıyla Sina'nın "geri verilişi" ikna edici bir barış harekâtı olmaktan çok, Arap halklarına yapılmış bir hakaret, yeni bir şantaj ve saldırı hareketidir. İsrail askerlerinin boşalttığı Sina'ya yerleşen A.B.D. Çevik Kuvvetleri bunun en somut ıspatı değil midir?

A.B.D. emperyalistleri geçen sayımızda anahatlarıyla açmaya çalıştığımız, "Doğrudan askeri müdahale stratejisi"ne uygun koşulları sağlama doğrultusunda adımlar atma;a devam ediyor. Bir yandan "Çevik Kuvvetler"in savaş yeteneğini ve teknik olanaklarını genişleterek tatbikat ve çalışmalar yapılırken, öte yandan Ortadoğu gerici cephesinde bu kuvvetlere sağlam üsler yaratma çabaları sürüyor. Bu çalışmalar çerçevesi içinde, 1980 Martında kurulan "Çevik Kuvvetler", 25 ay içindeki 11.ci tatbikatını Kaliforniya çöllerinde yaptı. Oldukça ciddi tutulan bu tatbikatta 8 asker öldü, 151 asker de yaralandı. A.B.D. şu anda Körfez'e 48 saat içinde bir hava taburu ve A.B.D.'den bir tugay; 2 hafta içinde ise 16.000 asker indirebileceğini söyliyor. A.B.D. emperyalistleri 1982 sonlarında 21 gün içinde 80.000 asker indirebilecek duruma gelmeyi ve tam teçhizatlı bir deniz bölüğünün bir aylık tüm gereksinmelerini (cephane dahil) depolayacak önceden yerleştirilmiş 12 gemi yapmayı, yeni nakliye uçakları geliştirmeyi hedefliyorlar.

Son zamanlarda Somali, Mısır, Kenya ve Umman'da 10 kadar havaalanı ve limanın askeri kullanıma açılması sağlandı.

A.B.D.'nin oluşturmaya çalıştığı bölgesel paktların yanısıra tek tek ülkelerle de ilişkilerini geliştirmeye önem verdiğini geçen sayımızda belirtmiştik. 1983 yılı A.B.D. savunma bütçesinin Kongre görüşmeleri ABD emperyalistlerinin önümüzdeki yıl bu doğrultuda atmayı plânladığı adımları ortaya koydu.

— Zengin Körfez bölgesinin sıkı A.B.D. müttefiki ülkelerinden; Ortadoğu sularındaki A.B.D. gemilerine lojistik destek sağlıyan başlıca yerlerden biri olarak tanımlanan Bahreyn'in hava kuvvetlerinin çekirdek filosu oluşturulacak.

— Mısır, Umman, Kenya, Somali, Diego Garcia ve Azor adalarında askeri inşaat ve mühimmat depoları yapılacak.

— Mısır'a yapılan askeri yardım % 14 artacak.

— Fas'a tank satılacak.

— Türkiye - Pakistan - Portekiz ve İspanya dışında kalan ülkelere toplam 5.2 milyar dolarlık askeri yardım yapılacak.

— Portekiz Azorlarındaki Lajes'te, İspanya'da, Türkiye Kürdistanı'nın Suriye-Irak-İran sınırlarına yakın bölgelerindeki hava alanları geliştirilecek.

— Tunus'a tank ve uçak satılacak. Tunus'un Bizerte deniz üssüne yerleşme olanakları yaratılacak.

— 1983'te İsrail'e yapılacak askeri yardım ilk kez tüm bölge ülkelerine yapılacak olanın yarısının altına düşecek.

Tüm bu plânlar A.B.D.'nin bölgedeki dostlarını askeri bakımdan güçlendirme ve onların sınırları içinde âcil müdahale gücü için elverişli ortam yaratma politikasına uygundur. A.B.D. Savunma Bütçe Komisyonu yöneticisi Kongre'deki sunuş konuşmasında plânları şöyle gerekçelendiriyor:

"Ortadoğu'daki kargaşalık, terör, şiddet ve kan Batı dünyasının petrol kaynaklarını tehdit etmektedir. Afrika, Akdeniz'den Ümit Burnu na kadar hükümet değişiklikleri, ittifak altüstlükleri, tasfiyeler ve uluslararası çelişkilerin yolaçtığı sorunlarla kuşatılmıştır."

Yani bütçe komisyonu yöneticisi diyor ki: Ortadoğu'da bir türlü dizginlenemiyen devrimci dönüşümler, bölge halklarının direnişi, Filistin halkının yıldırılamıyan azmi ve kararlılığı, Filistin gerillalarının mağlup edilemiyen mücadelesi biz emperyalistlerin bölgedeki çıkarlarını tehdit ediyor. Afrika, Akdeniz'den Ümit Burnu'na kadar kurtuluş savaşlarıyla, zâlim hükümdarların yuvarlanma gürültüleriyle sarsılıyor. Kurtulan halklar bizi tasfiye ediyor, Sosyalist Sistem ve ilerici diğer bölge ülkeleriyle ittifaklara giriyor. Uluslararası işçi sınıfı hareketi bize karşı savaş veren halklara destek vererek başımıza büyük sorunlar açıyor. Kuşatılıyoruz! Bu nedenle, ne kadar gücümüz, ne kadar topumuz tankımız varsa, bu bölgeye yığmalıyız..

Bundan daha açık konuşmak mümkün müdür?

Zafer savaşan dünya halklarının olacaktır.

Yani bütçe komisyonu yöneticisi diyor ki: Ortadoğu'da bir türlü dizginlenemiyen devrimci dönüşümler, bölge halklarının direnişi, Filistin halkının yıldırılamıyan azmi ve kararlılığı, Filistin gerillalarının mağlup edilemiyen mücadelesi biz emperyalistlerin bölgedeki çıkarlarını tehdit ediyor. Afrika, Akdeniz'den Ümit Burnu'na kadar kurtuluş savaşlarıyla, zâlim hükümdarların yuvarlanma gürültüleriyle sarsılıyor. Kurtulan halklar bizi tasfiye ediyor, Sosyalist Sistem ve ilerici diğer bölge ülkeleriyle ittifaklara giriyor. Uluslararası işçi sınıfı hareketi bize karşı savaş veren halklara destek vererek başımıza büyük sorunlar açıyor. Kuşatılıyoruz! Bu nedenle, ne kadar gücümüz, ne kadar topumuz tankımız varsa, bu bölgeye yığmalıyız..

Bundan daha açık konuşmak mümkün müdür?

Zafer savaşan dünya halklarının olacaktır.

askeri faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü Türkiye'nin ise, böyle bir durumda hangi tarafa koltuk çıkacağını kestirmek hiç te zor değildir. İsrail, Filistin meselesinin anlaşmalar yoluyla çözileceğini ıspat için Sina'yı boşaltırken, Emperyalizm Suriye'yi iyice kuşatarak Golan'ı kurtarma savaşına girmesini engellemeye çalışmış, bu yüzden dışarıdan Ürdün cephesine sürülürken, içeride Hama olayları patlak vermiştir.

"Müslüman Kardeşler" yöneticilerinin ve Suriye yetkililerinin açıklamaları, Müslüman Kardeşler'in henüz silâhlı bir ayaklanmaya hazır olmadıklarını, bu yüzden bastırma operasyonunun Suriye açısından umulanın aksine çok kolay olduğunu belirtmektedirler. Örgütün hazırlıkları tamamlanmadan silâhlı direnişe geçilişi darbe girişiminden hemen sonra olmuştur. Keza o zamanlar İsrail'in ilhak kararını henüz açıkladığı zamanlardır. Yeni bir darbeye altlık olmak amacıyla hazırlanmış olan ayaklanma, darbenin bastırılmasından sonra, deyim yerinde ise, sonucuna katlanılarak patlatılmıştır. Yani örgüt "çaresiz" harekete geçmiştir. Bunun sonucu olarak ta çatışma Suriye'nin istediği alanda olmuş, Müslüman Kardeşler açısından sonucu belli olan kavga alınyazısını değiştirememiştir. Uzun süredir yapılan hazırlıklar Hama'daki camileri birbirine bağlıyan dehlizlerdeki direnişlere kadar geri çekilmiştir. Müslüman Kardeşler kaçınılmazca bu mevzide yenilmiştir. Suriye içeride kazanırken, dışarıda kaybetmiştir.

Şimdi de Suriye'de gericiliğin neden işçi sınıfının fazla olduğu, sanayinin en güçlü olduğu Hama kentinde böyle güçlü bir örgütlenmeye gidebildiğini açmaya çalışalım.

Hama, köyleriyle birlikte 400.000 nüfusludur. Kent, semt semt mezheplere bölünmüş ailelerin hâkimiyetindedir. Köylerin her biri bir mezhebin elinde olup, Hristiyan kadınların peçe takması gibi tutucu gelenekler egemendir. Ticaret merkezidir ve yerleşik büyük ticaret burjuvazisinin örgütlü olduğu Ticaret Odası vardır. Suriye'de toprak reformunun ilk uygulandığı yer olmakla birlikte toprak büyük ailelerin etkisinde kullanılır. Cami sayısı çok fazladır. Haritaya bakacak olursak, Hama kentinin Halep'in güneyinde ve binlerce yıldan beri kervanların bir türlü aşındıramadığı İpek Yolu üzerinde bir durak olduğunu görürüz. Bezirgân yolları hemen akla gelen Halep'te de daha önce Hama olaylarının benzerleri meydana gelmişti. Bunların sebeplerini işte haritada gördüğümüz gerçeklikler açıklamaktadır. Antika Tarihten beri İpek Yolu'nda ticaret yapan bezirgânların bu yol üzerindeki istasyonlarda dünya malı bulundurmaları normaldir. Tefeci-Bezirgân sermaye bu bölgelerde dal-budak salmış, derebeğileşerek âdeta buralara kazık çakmıştır. Derebeğilik ilişkileri, Tarikat ilişkileri binlerce yıl gerilere kadar uzanır. Modern sermaye Antika sermayeyi kazıyamadığı sürece, bunlar Tefeci-Bezirgân bir ekonomide var olacaklar, dolayısıyla sosyal işlevlerini göreceklerdir. Ekonomiyi sıkıştıracak derebeğileşmeye dönüşerek, üretici güçleri boğan niteliklerine uygun gericilik fonksiyonlarını yerine getireceklerdir. Böyle bir genel sosyal kanun kökü kazınmadıkça işler. İstenildiği kadar fabrikalar açılıp modern sermaye yaratılmaya çalışılsın, antika sermaye ortadan kaldırılmayıp, üstelik tam tersine yaratılmak istenilen burjuvaziye Tefeci-Bezirgânlar dönüştürülmeye çalışılırsa, bu kanun işler ve Tefeci-Bezirgânlıkla ittifak kuran güç kırsal kesimi teşkilâtlayıp peşine takar. BAASCILIK, antika sermaye düşmanı tarihsel kökenli bir hareket olduğundan, Tefeci-Bezirgânlığa vurması doğaldır. Onun için, Tefeci-Bezirgânlığın BAASCI'lara düşman olarak Emperyalizmin uşağı faşist bir örgütlenmeyi tüm kırsal kesime, yâni kendi etki alanına taşıması niteliği gereğidir.

Hama olaylarının bastırılmış olması devrimcileri tamamen rahatlatmamalı. Bu tarz hareketlerin kaynağı kurutulmazsa, kökünden sökülüp atılmazsa, binyıllardan beri olduğu gibi, kuvvetli rüzgâr önünde başını eğen bir buğday başağı gibi kırılmadan fırtınayı atlatabilir. Rüzgâr dinince yine başını kaldıracaktır. Gerici ayaklanmalar, faşist terör ve cuntalar her zaman gündeme gelecektir. Bu tip olaylar emperyalizmin ve onun bölgedeki uşaklarının eseridir. Kitleler camilere toplanıp gericilerin hutbeleriyle harekete geçmektedir. Arap gericiliği, Emperyalizmin maşası krallar, kitlelerin hoşnutsuzluğunu ilerici yönetimlere karşı örgütlemektedir. Ancak imamın ne anlattığı değil, cemaatin ne anladığı önemlidir. Yani gözümüzden kaçmaması gereken şey Emperyalizmin çabaları ve Tefeci-Bezirgânların demagoji ve yalanı yanında, geniş insan kümelerinin buna inanıyor olduğudur. Demek ki genel bir hoşnutsuzluk sözkonusudur. Böyle ayrık otları bitip te başka türlü bu kadar büyüyemez. Bu hoşnutsuzluğun, rahatsızlığın ekonomik - sosyal - siyasi - kültürel vb. nedenleri ortadan kaldırılmadık

KÜLTÜR ve SANAT

İCAZETLİ SANATÇILAR

CEMİLE FIRAT

Türkiye'nin geçirdiği sosyo-ekonomik altüstlük momentleri ile birlikte yaşanılan devrimci mücadelenin yenilgi dönemleri sonrasında, yeniden dirilme ve toparlanma örgütlenirken, devrimci mücadele "demokratik bir ortam" bekleme anlayışı içinde "Legal Marksizm"in batağına yuvarlanmıştır.

Altüstlük momentleri sonrasında devrimci ortamın mayalanışında bu anlayış hâkim unsur olduğundan, sonradan yükselen işçi sınıfından kopuk, Parti gerçekliğini kavramamış itirazlar, oluşturulan bu genel çerçeveyi ve anlayışı parçalıyamamışlardır. Neticede: her dönemde, mücadelenin asgari ve azami hedefleri bu anlayışa göre belirlenmiştir. "Devrimci" sanatçılar da bu teslimiyetçi ve reformist çizginin, devrimci ortammıza sunulmasında ve sindirilmesinde çok stratejik roller üstlenmişlerdir.

"Bir teşkilâtın ne olduğunu anlamak için hataları karşısında ne tavır aldığına bakın." (Lenin: Çocukluk Hastalığı).

Geçirdiğimiz son on yılın, büyük ölçüde mücadele karakterini belirliyen, 12 Mart faşizmi sonrası, devrimci mücadelenin yeniden filizlenme aşamasındaki ortama kısaca bir göz atacak olursak, bir daha aynı hatalara düşmeme olanağını bulmuş oluruz.

"12 Mart sonrasının sanat kapıları Kemal Tahir ile açıldı. "Partisiz" mücadelenin getirdiği koşullarda ve kendi sosyal karakterine uygun bir biçimde vuruşarak mağlup olan Devrimci Gençlik hapishanelerdeydi ve ağır işkencelerden geçmişti. Türkiye'de çıkacak en ufak devrimci bir sesten rahatsız olan Finans-Kapital, pahalı baskılar ile Kemal Tahir'i piyasaya sürmeye başladı. Dün "Gazlama Edebiyatı" ile Devrimci Gençliğe davetiye çıkaranlar şimdi "Yılgınlık Edebiyatı" ile eleştiriciyidiler ve YILGINLIĞIN ideolojisi yapılacaktı.

Kemal Tahir "Kurt Kanunu" diyordu, "Yorgun Savaşçı" diyordu. 1908-1919'da KENDİ SOSYAL KARAKTERİ ile mücadeleye atılan TARİHSEL DEVRİMCİ GERÇEKLİĞİN, sonunda nasıl Sermaye Sınıfına altlık olduğunu, bu türlü mücadelenin getirdiği bir boyutta birbirlerine nasıl düştüklerini anlatıyordu. Eleştiriyor ve eleştirisini silâhların yanlış kullanılmasına değil, silâhların eleştirisine vardırıyordu. Sözde İttihatçılar anlatılıyordu ama Devrimci Gençliğe: "Sana söylüyorum kızım, sen anla gelinim" deniliyordu. Kimse çıkıp sormadı: "Yazdıkların işin sonucu, bize bu sonucun sebebi gerekli" diye. Seneler önce sorulan hesaplar, bilinçlice gün yüzüne çıkarılmadı ve çıkarttırılmadı. Çünkü gidişin yönü saptanmıştı. SANAT BİR KERE DAHA İHANETE ALTLIK EDİLİYORDU. Sonuçta yılgınlık "ilerlemeci" siyasi çizgi olarak Türkiye'de örgütlendi. Yılgınlığa gitmeyen Devrimci Gençlik ise, yine tepki, öfke çizgisine doğru itiliyordu."

Açılışı Kemal Tahir'le yaptılar ve sonradan bu kervana katılan yüzlerce "Devrimci Sanatçılarıyla" tam bir beraberlik içinde geçen dönemin teslimiyetçi "Legal Marksizm" anlayışını yaygınlaştırdılar. Şimdi tekrar aynı çarkın dönmeye başlıyacağı günü köşelerinde bekliyorlar.

Toplumun politize olmaya başladığı ve görece bir demokrasinin kendini gösterir gibi olduğu dönemlerde sanatçılar, hiçbir çaba göstermeden âdeta modaya uyarcasına bir günde Sosyalist oluverirler, değme sosyalistlere taş çıkartıcasına GÖNÜLLÜ olarak harekete katılır, gönüllü olarak derneklere girer, nutuklar atarlar.

"Gönüllü demek, hani ya canı istemiş te gelmiş demek gibi bir şeydir. Öyle ise, canı istedi mi, geldiği gibi gider de." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Genel Düşünceler"; Arşiv Yayınları, s.19).

Gönüllüler içinde işçi sınıfı savaşına her güçlüğe boyun eğecek kertede candan katılmayan kimseler, herhangi bir hoşnutsuzluk, kariyer yapma eğilimi, devrimciliği ticarete altlık etme hesabı ya da çeşitli komplekslerinden dolayı hareketin kuyruğuna takılmışlardır.

"Fakat bunlar zor karşısında çeşitli bahaneler uydurarak ve üstüne üstlük mücadeleye kararlı olanları karalayarak, kendi yollarınca ayrılırlar."

Türkiye devrimci mücadelesi 12 Eylül faşist darbesi sonucunda bir HESAPLAŞMA ve YOL AYRIMI noktasına gelmiştir. 12 Eylül, en ufak bir tereddüde bile yol açmayacak kadar taraflıdır. Finans-Kapital, devlet ve toplumda, kendi sınıf iktidarını kalıcı kılacak biçimde tedbirler almaktadır. Aynızamanda emperyalist sistemin çıkarları doğrultusunda, özellikle Ortadoğu'da Türkiye'nin üzerine düşen görevi "uşak" çizgisinde yerine getirmesi açısından tüm şartlar hazırlanmıştır. Devrimci mücadele cephesi de geçmişine ciddi bir hesaplaşma açarak, gerek YAPISAL, gerek İdeolojik anlamda durumu yeniden gözden geçirmeli ve tüm alanlarda direniş örgütlemelidir.

Faşist yönetimin "Demokrasiye dönme" demagojisine göre adımlarını ayarlamaya çalışan — eski alışkanlıklarıyla — anlayış ve örgütlenmelere karşı, hayatın her alanında mücadele açılmalıdır. Devrimci Sanat Cephesi de, yukarıda açıklamaya çalıştığımız görev anlayışına uygun bir biçimde, devrimci birikimleri inkâr etmeden, sabırlıca yeniden inşa edilme zorunluluğu ile karşı karşıyadır. 12 Eylül faşist darbesi sonrasında, şartların dayatması ile mücadelenin aldığı yeni boyut, istense de istenmese de, devrimci saflarda büyük bir ayrışmayı gündeme sokmuştur.

"Proletaryanın çetin sınıf kavgasına dayanamayıp tabanı yağlayanlar sanıldığı kadar tehlikeli değildirler. O samimi karaktersizlere ve korkaklara, hattâ şöyle bir teşekkür etsek, pek te hesapsız iş yapmış sayılmayız.

"Büyük tehlike, bu mücadele kaçaklığını bir sürü kaçamaklarla karmakarışıklaştırmaktır... Asıl tehlike, bu kaçamak ve bozgun yapmaya kalkışmış pratik ve teori sapıklarındadır...

"Bu sapıklar, — bütün "izzet-i nefs"li (onurlu) küçükburjuva sapıkları gibi, — biz sapıttık diyemezler. Sapıttık demek için, doğru yola, devrim yoluna girmeyi göze alabilmek gerekir...

"O zaman her sapıtma kendi kendisine haklı bir kanaat veya doğru bir bakım süsü vermeye kalkar. Sözüm yabana fikir ayrılıkları başgösterir. Mezhep özentileri, tarikat görüntüleri alır yürür. Örgüt deyimiyle, hizipler türer, bölükler (fraksiyonlar) türer." ("Genel Düşünceler", s.21).

Asıl sorun, her dönemin kalıbına giren bu "sapıklar"la ideolojik ve yapısal olarak saflarımızı ayırmaktan geçmektedir.

Şimdi geçen dönemin çok ateşli "işçi sınıfı sanatçıları", bankalar, bankerler ve büyük iş adamlarının milyarlık soygunlarından ayırdıkları "küçük " paralara kendilerini ve kişiliklerini satmaktadırlar.

"ÇETİN SINIF KAVGASINA DAYANAMAYIP TABANI YAĞLAYANLARA" uğurlar olsun. Bizim esas üzerine yürümemiz gerekenler: "KENDİ KENDİSİNE HAKLI BİR KANAAT VEYA DOĞRU BİR BAKIM SÜSÜ VERMEYE KALKIP", yarın tekrar "Demokratik ortama" dönüşe yerlerini almaya hazırlananlardır.

Geçmişten, günümüze taşınan bu sapıtmaya karşı uyanık bulunalım. Yarın siyasi geleceklerini, burjuvazinin çizdiği icazetli şartlara bağlayanlar, icazetli sanatçılara ihtiyaç duyacaklardır.

"O gibileri uzun ve acı tatlı tecrübelerle anladığımıza göre, onlar yola çıkarken bizden ve herkesten daha kıyak nâra atarlar ve eğer hedefe bir iki gün içinde varılabilirse, o gibiler yaygaralarının önüne geçilemeyen kişiler oluverirler." (s.19).

Bunlara karşı sürdüreceğimiz mücadele bize iki temel görev yüklemektedir:

1- Bu kalpazanların bugüne dek, halklarımıza yutturmaya çalıştıkları KÜLTÜR ve SANAT politikalarının karşısına TÜRK VE KÜRT halklarının devrimci KÜLTÜR ve SANAT politikasıyla çıkmak;

2- Yine bu kalpazanları, Türkiye halklarının önünde, tam anlamıyla deşifre edip, gerçek yüzlerini göstermektir.

12 Eylül faşist darbesi öncesinin ateşli günlerinde "DEVRİMCİ SİNEMA"da, "Militan devrimci"yi, "Büyük Sendika lideri"ni, "Geleneklerine isyan eden Kürt genci"ni, "Yıkılmayan adam"ları iddialı bir şekilde canlandıranlar, 1 Mayıs alanlarında gövde gösterenler, bugün uslu uslu, dün "BAŞKALDIRDIKLARININ" önünde, günah çıkartmada yarış ediyorlar. Sazlarını, sözlerini, perdelerini yıllarca devrimci mücadelenin sırtına basa basa elde ettikleri tüm olanaklarını, Finans-Kapitale peşkeş çekmede birbirlerini eziyorlar.

İşte bu sayımızda Sanat Cephesindeki bu "devrimci" maskeli kalpazanları, "devrimci" günleri ile mukayese edebileceğimiz bir boyutta sizlere tanıtmaya başlıyoruz. Ümit ederiz ki: bu ibret alınacak kesitler, bu kalpazanlara her dönemde yaşama ve yükselme şansı tanıyan ve onlara altlık olan devrimci ortamımız açısından da düşündürücü olur.

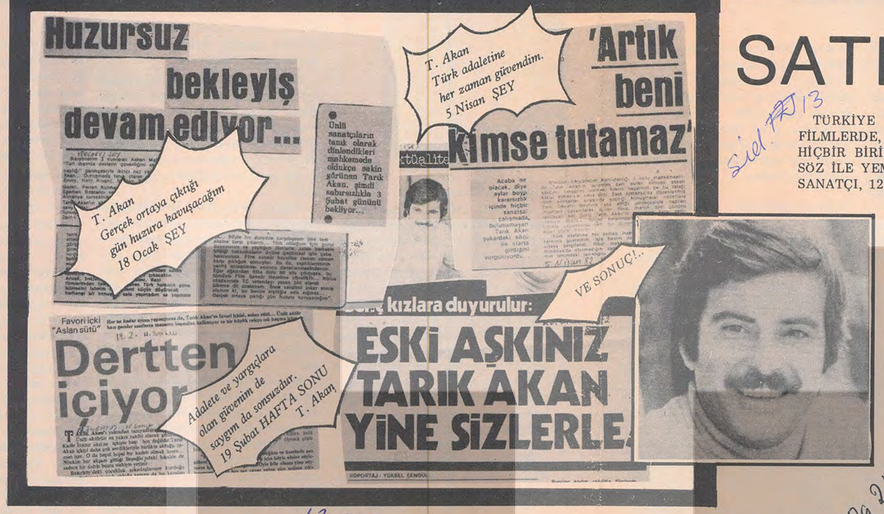

13 cm

SATILANLAR!

TÜRKİYE DEVRİMCİ MÜCADELESİNİN KAYMAĞINI FİLMLERDE, SAHNELERDE, KİTAPLARDA, PLAKLARDA HİÇBİR BİRİKİM GEREKSİNMEKSİZİN BİR KAÇ KESKİN SÖZ İLE YEMEYE ÇALIŞAN BİR ÇOK "ADI DEVRİMCİ" SANATÇI, 12 EYLÜL İLE BİRLİKTE SAF DEĞİŞTİRDİLER.

12 EYLÜL ÖNCESİ TÜRKİYE YAŞAMINDA YOĞUN BİÇİMDE ESEN DEVRİMCİ HAVADAN KENDİ KİŞİSEL ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA "DEVRİMCİ SANATÇI GİBİ GÖZÜKÜP" YARARLANANLAR, ARTIK BUGÜN FİNANS-KAPİTAL SAFLARINDA SANATLARINI İCRA EDİYORLAR. KARŞILARINDA UYANIK DURULMASI GEREKEN BU SATILIKLARDAN ŞİMDİLİK ÜÇÜNÜ DİKKATLERİNİZE SUNUYORUZ.

Maden, Adak, Kanal, Sürü, Demiryol ve daha bir sürü devrimci nitelikli filmin kahramanı Tarık Akan, dün Demiryol filminin "uçkun devrimcisi Bülent rolünde" şu sözleri söylüyordu:

"Devrim yolu engebelidir, sarptır. Biz bu savaşa girerken ölmeye hazırlıklıydık. Selim yiğit bir savaşçıdır. Yaralısa, yeniden savaşa girmek için ölüme karşı direnecektir. Eğer o yiğit kardeşimizi emperyalizmin uşakları katlettiyse, o devrimci mücadelemizde sönmeyen bir ateş olacaktır. Biz halkımıza adadık kendimizi. Aklımızla, yüreğimizle, varımızla yoğumuzla. Ölüm nereden gelirse gelsin, hoş geldi safa geldi."

Bugün ise, 12 Eylül'ün faşist generallerinin affına sığman Tarık Akan, boyalı basında her gün boy göstererek finans-kapitalle yaptığı anlaşmalar gereği, demeçler yağdırıyor. Şöhretini korumak için, kendisini satıp bugünkü faşist yönetimin istediği kılığa girmeye çabalıyor...

Dün Yarınsız Adamlar, Yıkılmayan Adamlar, Tuzak ve daha nice filmlerde boy gösteren Cüneyt Arkın, bakınız Yıkılmayan Adam adlı filmdeki "Çakır" kişiliğinde neler söylüyordu:

"C.Arkın — Sizin gibiler için başkaları acı çeker.. Bir azınlıktır ki lüks içinde yaşar, bir çoğunluktur ki onlar için öder de öder..

... Kendini Hiroşima'da bulabilir misin?.. Özgürlük adına kendini yakan Vietnamlı'nın et kokusunu duyabilir misin?.. Okullarda vurulan gençlerin kanlı elbiselerini giyebilir misin?.. Filistin'deki kurtuluş savaşçısı gerillaların fişekliğini kuşanabilir misin?.. Beni barış içinde ve çıkar düşünmeden sevebilir misin?..

Kız — Kafamı karıştırdın..

C.Arkın — Bu sefaletin hesabını kim verecek? Kim ödiyecek bunca günahı?

Banker Kastelli

Demiryol, Bitmeyen Yol, İki Arkadaş, Karanlıkta Uyananlar ve birçok devrimci nitelikli filmin oyuncusu ve yapımcısı Fikret Hakan, dün Demiryol adındaki filmindeki "İşçi lideri Hasan rolünde" greve katılmayan işçilere şöyle seslenıyordu:

"Arkadaş.. Şu elindeki nasır, çoluğun çocuğun, tüm arkadaşların, birgün gelecek grev kırıcılığının ne olduğun haykıracak sizlere.. O zaman bu utancın altından nasıl kalkacaksınız, ha? Burada çalışırken bize değil, işçi sınıfına ihanet ediyorsunuz. Bunu düşünmenizi istiyoruz. Yarın çocuklarınız büyüyünce, sizin grev kırıcısı olduğunuzu öğrenince yüzünüze bakmıyacaklar.. Bunu biraz düşünün..

... Kolay gelsin arkadaşlar. Durun hele.. Biraz ara verin çalışmaya.. Şu elekrotun ışığı yüzünüzü aydınlatınca ayıbınız ortaya çıkıyor. Ben sizin yerinizde olsam hiç ışığa çıkmam. Karanlıkta ihanetin pisliği ile başbaşa kalırım. Sizin yerinizde olsam insan içine çıkmam."

Bu cümlelerin sahipleri bugün "KAFALARINI KULLANIP KENDİLERİNE GÜVENLİ BİR YOL SEÇMELERİ"nin hesabını nasıl verecekler? Demiryol filminideki konuşmalarınız ışığında soruyoruz. Orada sorduğunuz soruyu şimdi biz, size ve sizin gibi satılanlara soruyoruz.

Bu utancın altından nasıl kalkacaksınız?

Sizler oralarda çalışarak işçi sınıfına ihanet ediyorsunuz.

O reklâm spotlarının ışıkları yüzlerinizi aydınlatınca ayıbınız ortaya çıkıyor.

ŞİVAN ve GÜLİSTAN

P.K.K. (Partiya Karkeren Kurdistan)ın Stockholm'de düzenlediği KÜRDİSTAN HALKIYLA DAYANIŞMA GECESİ 28 Mayıs tarihinde FOLKETS HUS'de yapıldı.

Geceye katılan Kürt halkının Devrimci Sanatçıları ŞİVAN, GÜLİSTAN ve Kürt Halk Dansları Topluluğu idi. Gösteri izleyicilere iki bölümde sunuldu.

Birinci bölümü daha çok GÜLİSTAN'ın söylediği türküler ve Kürt Halk Dansları oluşturdu. İkinci bölümde ise, sazının tellerine tetik gibi davranan bir büyük sanatçıyı, ŞİVAN PERWER'i izledik ve dinledik.

Sanat silâhını bu denli ustaca kullanan Halkların sanatçısı ŞİVAN'ı, GÜLİSTAN'ı, geceye katılan tüm sanatçıları ve bu gösteriye tüm emeği geçenleri yürekten kutlarız.

SOSYALİST sanat

HAZİRAN ŞAFAĞI

Haziran güneşi gökte parıldar
Karasaban tok toprağı ırgalar
Çarklar dönüp, tezgâh düzen dokurken
— Üç elma filân da düşmedi gökten —
Sustu koca şehir
Düzeni dokumadı tezgâh
Kopuverdi bulut baca arası.
Kızıl tuğlalarda yankıyan
Sanırsın ki Köroğlu'nun nârası
İnsan sesi: Karnımız aç!
Kitle sesi: Verilmez baç!
Sınıf sesi: Sayımız kaç?
Dedi, patladı
Yüzbinlerin sayısını bilmeden
Dağ taş ürktü
Asfalt yollar ezilmeye başladı.

Gürler gibi gök
Yağar gibi yağmur
Sel sel oldu yol yöreler
Aktı gürül gürül aktı ha aktı.

Er gibi davranan akarken yolda
Seline yatak arandı hedefe giden
Oysa gülüm:
Yoktu ki hedefi bilen.
Her yanda küçük yatakçıklar
Ayrılarak yenilgiye gittiler
Ve kan köpüklü insan selini
Minik dereciklere böldüler.

Günler döndü, yıllar geçti, geçerken
Haziran güneşleri gökte parladı
Karasaban ırgladı toprağı
Çarklar döndü, tezgâh kavga dokudu
Nice kavga yenilgiyle yoğruldu.

Dünden geldik bugünlere kavuştuk
İnanç ile sevgi ile vuruştuk
Ne yazık ki yenilgiyle buluştuk.
Oysa şimdi inançlıyız, hınçlıyız
Yenilginin sebebinden dersliyiz
Kızıl güllerine devrim dağının
Aşık olup kuşça canı sunmuşuz.

Bir davul bu
Sesi gelir her yandan
Çalınıyor
Fabrikadan, tarladan, okullardan
Çalınıyor
Kürdistan'dan.
Ve bilinsin ki yoldaşlar
Bu davul çalınacak
Kan fışkırıncaya dek kasnaklarından.
Bu davul çalınacak;
Ve bir güneş doğacak
Yeni Haziran şafaklarından.

İSMAİL HAKKI

DEVRİMİN SIRTINDAN GEÇİNEN "SANAT"

Devrimci sanatçıları, ya da sanatta devrimcileri diğerlerinden ayıran özelliklerin başında, bireysel birikimini ve yaratıcılığını, sınıf kavgasına, toplumsal değişime kanalize etmek gelir.

Devrimci sanatçı, uğraşında bir yandan sanatında en ilerici öz ve biçimi yakalamaya çalışırken, diğer yandan katkıda bulunduğu kavgaya olan sorumluluğunu unutmamak zorundadır.

Ancak devrimci sanat konusunda çok önemli bir sorun daha vardır: Devrimci sanat kimin malıdır?

Devrimci sanat yaratıcısının olduğu kadar, ona sahip çıkan sınıfların da malıdır. Devrimci sanat ilk anlamda ticari değildir.

Bütün bu genel doğrular Türkiye pratiğinde, ne yazık ki ters bazı sonuçlar yaratmış, nerdeyse tabakalaşmış biçimde devrimi sömüren bir takım "sanatçılar" türetmiştir. Türkiye özeline has olan bu "işportacı" sanatçılar, devrimci mirası kültür platformunda sömürmekle kalmamışlar, yarım yamalak sanatçılıklarıyla sanat anlayışını da geriletmişler, hatta genç yığınları ülkelerinin kültürel yapısına da yabancılaştırmışlardır. Devrimci mücadelede süregelen karmaşa böylece daha geniş boyutlarda sanata da bulaşmıştır.

Sanatı bilginin, kültürel mirasın, yaratıcılığın ve özgünlüğün bir arada yoğurulması sonucu ortaya çıkar. Buna bir de Türkiye gibi bir ülkenin siyasi konumu, tarihsel ve sosyal gelişimi de eklenirse, Türkiye'li sanatçının üzerine düşen görev daha açık olarak anlaşılır.

Türkiye gerçeğini iyi bilen bir sanatçı için asıl doğru, Batıyı taklit etmek, olduğu gibi aktarmak değil, Batı düşüncesinin bilincinde olarak ülkemizin devrimci kültür mirasını değerlendirmektir.

Türkiye devrimci sanatı, ne yazık ki, henüz batı-doğu çelişki ve ilişkisini tam olarak yerine oturtamamıştır. Yeniden canlanmakta olan devrimci mücadele içinde, sanatta ülke gerçeklerinden bu kopukluğun nedenleri incelenirken tüccar zihniyeti ile yutturmacılığa kalkışanlar da bir bir açığa çıkarılmak zorundadır.

İşte biraz önce özellikleriyle bahsettiğimiz işportacı sanatçı tipine en uygun ve tipik örneklerden biri yıllardır Türkiye'de devrimci sanat sömürüsü yapan "sahte sanatçı" Ömer Zülfü Livaneli'dir. Özellikle 12 Eylül faşist darbesinden sonraki tavrıyla, artık "Devrimcilikten vazgeçtiğini" ima eden Livaneli'nin sanatçılığı konusunda da bazı açıklamalar yapmak gerekmektedir.

Zülfü Livaneli, "Devrimci sanatçı" olarak ilk çıkışını, bilindiği gibi, 12 Mart dönemi sonrasında yurtdışında yaptığı ilk plâğı ile yapmıştır. Devrimci hareketin, 12 Mart'ın yaralarını tam sarmaya başladığı bir dönemde, siyasi plândaki fırsatçılar gibi, stratejik biçimde bir değerlendirme yapan Livaneli, bu dönemden "en devrimci sanatçı" biçiminde yararlanmak yolunda hiç güçlük çekmemiştir. Böylece hem yeniden gelişmekte olan devrimci hareketin "nabzına şerbet vermiş", hem de yurtdışında da "Direniş sanatçısı" oluvermiştir.

Livaneli'nin plâğı, hem 12 Mart dönemiyle ilgili türküleri, hem de geleneksel direniş türkülerini içermektedir. Dikkatli bir dinleyici türkülerin hepsinde kullanılan yorum biçimini kolayca anlayabilir. İlk dinleyişte etki altında kalanlar bile, bir süre sonra Livaneli'nin sesinde bir yaratıcılık eksikliği olduğu kanısına varabilmektedir. Bunun nedeni taklitçilikten kaynaklanmaktadır. Livaneli temelde Ruhi Su'nun kendisine özgü olan sesini taklit etmektedir. Bu kötü taklit sonucunda, bütün türkülerdeki ses duygudan uzak, yabancılaşmış, özden kopuk ve tepeden bakan bir biçime bürünmektedir. Bütün bunlar Anadolu gerçeğine tümüyle yabancı öğelerdir.

Ruhi Su'nun halk türkülerine getirdiği özgün yorum, doğru veya yanlış, olumlu veya olumsuz yanlarıyla tartışılabilir. Ancak Ruhi Su'nun müzik bilgisi ve yaratıcılığı tartışılamaz.

Özde ve biçimde devrimci özellikler taşıyan çalışmalar yapan başka bazı ülkelerin ozanlarına bakıldığında da, aynı özellikler görülür.

Devamı 14. sayfada

Parababalarının yağma ve talanı...

7. sayfadan devam

İÇİN UYGUNDUR. İHRACATI BİLMEYEN KİŞİLER YERİNE BU ŞİRKETLERİN YÜRÜTMESİ, PAZARLAMASI DAHA DOĞRU OLACAKTIR. BU DA İHRACAT MONOPOL BİR YAPIYA BÜRÜNECEKTİR, DEMEK DEĞİLDİR. BU BÜYÜK ŞİRKETLERİN YANISIRA KÜÇÜK İHRACATÇI DA OLACAK VE YAŞIYACAKTIR." (Turgut Özal'ın gazetemize özel demeci; 24 Ağustos 1981, DÜNYA).

Yukarıdaki yalana insanın inanabilmesi için çocuk olması gerekiyor. İHRACATI BÜYÜK ŞİRKETLERE DEVREDECEKSİNİZ, % 10 VERGİ İADESİNİ EKSTRADAN ÖDİYECEKSİNİZ, KÜÇÜK ŞİRKETLERİN REKABET İMKANINI KALDIRACAKSINIZ VE BU MONOPOL DEĞİLDİR DİYECEKSİNİZ.

Gerici Finans-Kapital Cephesinin İHRACAT ARTMASI yutturmacasının, aslında, soygun ve vurgunlarının artması olduğunu şu karşılıksız iki soru ile daha da net kavrıyabileceğiz:

1- TÜRKİYE'DE HANGİ SANAYİ KOLU, NE KADARLIK İHRACAT YAPMAKTADIR? 2 MİLYAR DOLARLIK HANGİ SANAYİ MALI İHRAÇ EDİLMİŞTİR? BUNLARI MADDE MADDE AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ?

2- TÜRKİYE'DE HANGİ TARIM ÜRÜNÜ GEÇEN YILLARA ORANLA DIŞ PİYASADA DEĞER KAZANMIŞ VE İHRACAT NASIL 2 MİLYAR DOLARI BULMUŞTUR? ÜRETİM HANGİ TARIM ÜRÜNLERİNDE NE KADAR ARTMIŞTIR?

Bu soruların cevabı Gerici Finans-Kapital Cephesi açısından yoktur.

Satılık Paşaları, kukla danışma meclisleri, işkenceleri, idam sehpaları, toplu katliamları gölgesinde vurgunlarına vurgun katıyorlar. Devrimci mücadelenin belini büktüklerine tam anlamıyla kendilerini inandırdıklarından, Türkiye halkları üzerindeki baskı ve terörlerini her gün biraz daha arttırıyorlar.

YALNIZ UNUTMAYIN Kİ: 12 Mart'ta olduğu gibi: "TEMİZ GENÇ KANIN DÖKÜLDÜĞÜ TOPRAKTA, TOHUM KAÇINILMAZCA ÇİMLENECEK, FİLİZ VERECEKTİR. BUNA EN BAŞTA PİYESİ SAHNEYE KOYAN O HAİN PARABABALARI VE ONLARIN SİLAHLI BEKÇİLERİNİN EN UFAK KUŞKULARI BULUNMASIN."

Devrimci hareketi 12 Mart'ta da bitirdiğinizi sanıyordunuz. Bugün tüm imkânlarınızı üstlerine salarak gece gündüz işkenceli, katliamlı girişimlerle bitiremediğiniz devrimci güçler, nasıl 12 Mart sonrası yerden bitercesine karşınıza dikildiyse, 12 Eylül sonrasında da aynı sosyal kural hayata girecek, yine yüzbinler yerden bitercesine karşınıza dikilecektir. VE MUTLAKA YAPTIĞINIZ İŞKENCELERİN, KATLİAMLARIN HESABI SİZDEN SORULACAKTIR. Yakın geçmişimiz dahil tüm tarih sizin gibi sermaye uşaklarından soruları hesapların örnekleriyle doludur.

★

12 EYLÜL NEDİR?

AFİŞLEME KAMPANYAMIZ

PARTİZAN YOLU, son bir yıl içinde, Türk ve Kürt işçi sınıfı ve emekçi halklarının belli başlı mücadele günlerini ve mücadelede hayatını yitiren devrimci öncü ve önderlerin anılarını yaşatmak ve her ne şart altında olursa olsun, işçi sınıfının devrimci mücadeleci bayrağını yükseltmek için, Türkiye, Kürdistan, Ortadoğu ülkeleri ve Avrupa'da, bilinçli ve sistemli bir AFİŞLEME KAMPANYASI yürütmüştür. Bu sayfamızda, çeşitli biçim ve dillerde düzenlenmiş afişlerimizin belli başlı örneklerinden yapılmış bir derlemeyi sunuyoruz.

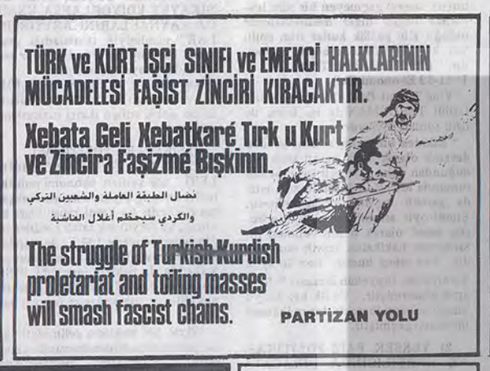

Sosyalist

Avrupa'da yayımlanmakta olan SOSYALİST'in önemli yazılarından oluşan bu gazete, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı için özel olarak hazırlanmıştır.

Yazışma adresi:
Box 5034 163 05
Spånga Sweden

Tüstav Arşivi
Orhan Silier

PARTİZAN YOLU

Sosyalist

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Aylık Siyasi Gazete ● Kurucusu: Dr. HİKMET KIVILCIMLI ● Yıl: 1 ● Sayı 2 ● Haziran 1982

PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA KILIF: "İHRACAT" (!) SEFERBERLİĞİ

SOSYALİST'in geçen sayısında "Gerici Finans-Kapital Cephesinde Çatlak" başlığı altında yayınladığımız yazıda, Türkiye'nin iki büyük tekeli: ÇUKUROVA grubu ile KOZANOĞLU - ÇAVUŞOĞLU grubu arasındaki, Sıkıyönetim yasaklarına rağmen, Türkiye halklarından saklanmıyacak bir boyuta gelen tepişmeyi, tüm ayrıntılarıyla sizlere aktarmaya çalıştık. Gerici Finans-Kapital Cephesinin iç yapısını, halklarımıza karşı kullandıkları SOYGUN stratejilerini açıklayıcı yazılarımızı yayınlamaya devam edeceğiz. Düşman cephenin yapısını, stratejisini, çıkmazlarını, tepişmelerini yakından bilmek ve takibetmek devrimcilerin hiç ihmale gelmiyecek görevlerinden biri olmalıdır.

"Ancak hele su yüzüne çıkalı beri bir "Kolay Marksizm" türedi. Herhangi sosyal, politik, kültürel bir problem mi önümüze çıktı? Onun çözümü için "Ekonomiktir!" dedik mi, akan sular duruverir, sananlar çoğalıyor... "Ekonomi" sözcüğü masallardaki "Açıl susam, açıl!" sihirli sözü gibi kayaları eritip tüm kapıları sangır sungur açmaya yeterli yaman büyücü parolası, altın anahtar-slogan'dır." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "Osmanlı Tarihinin Maddesi", Önsöz).

Ayrıca, son yıllarda Devrimci Ortamımız olağanüstü parçalanmalar içerisine girdi. Sayılarının bile tâkibi imkânsızlaşan devrimci gruplarımız, giderek işi aralarındaki çatışmalara kadar vardırdılar. Siyasetler arasındaki "İdeolojik tartışma"lar da bu ortama göre şekillendi ve sonunda kimse kimsenin ne söylediğini, ne yazdığını istese de takibedemez bir duruma geldi. Ve tartışmalar sağırlar diyalogu haline dönüştürüldü. Meselenin bu yönü yazımız konusu içerisine girmediğinden, derinliğine incelemiyeceğiz. Ancak, oluşturulan bu kısır ortamın beraberinde getirdiği önemli bir sapmayı kısaca göze batırarak, bu sayımızda inceleyeceğimiz konuya geçeceğiz.

Yıllarca Gerici Finans-Kapital Cephesine karşı yiğitçe savaşmış ve her gün onlarca militanını yitirmiş, bugün onbinlerce savaş esiri karşı-devrimin elinde tutsak, militan kadroları üzerine insanı bitirmecesine işkencelerin uygulandığı devrimci gruplarımız, özellikle son yıllarda yukarıda kısaca belirttiğimiz şartlarda birbirleriyle aşırıca uğraşmaktan, savaşılan Gerici Finans-Kapital Cephesinin durumu, iç yapısı, aralarındaki çatışmalar.. ve ilh. üzerinde âdeta hiç araştırma yapmaz bir duruma gelmişlerdir. Devrimci ortamımızdaki bu boşluk sonuç olarak belli KADROCU - CUNTACI gazetelerin ve yazarların icazetli çerçevelerde yazdıkları icazetli açıklamalar ve yorumlarla doldurulmuş ve doldurtulmuştur.

İşte SOSYALİST gazetesi, devrimci ortamımızdaki bu eksikliği ve sapmayı dikkate alarak, imkânlarımızın elverdiği ölçüde yanlışın üzerine yürümeye çalışacak ve icazetli çerçevelerin çizdiği sınırların paramparça edilmesi savaşını sürdürecektir.

Bu sayımızda, Türkiye'deki her türlü soygunun ve halkın cebindeki son kuruşa kadar almanın, tam anlamıyla serbest bırakılması demek olan "24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLE-

Devamı 6. sayfada

"İhracat" seferberliği talanı yeni değildir:

YAHYA DEMİREL OLAYI

"PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA YENİ KILIF: "İHRACAT" (!) SEFERBERLİĞİ" başlığı ile bu sayımızda incelediğimiz "İhracat Seferberliği Talanı"nın altında yatan YAĞMA MAKANİZMALARI'nın daha net kavranabilmesi için, 1975 yılında ortaya çıkarılan Yahya Demirel Olayı (Hayali Mobilya İhracı ve Vergi İadesi) ile ilgili, o gün kamuoyuna yansıyan haber ve yorumlardan yapılmış bir derlemeyi sizlere sunuyoruz.

Yahya Demirel olayından aktarılan kesitler, bir yanıyla ihracat

Devamı 6. sayfada

CEPHE SORUNU - 1

PARTİZAN YOLU'na iki ayrı merkezden CEPHE önerisi yapılmış bulunuyor. Bu önerilerden birisi (DEV.YOL - P.K.K. - T.E.P. - S.V.P.) imzalı ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU, diğeri ise T.K.P. (B) Politik Bürosu'nun gönderdiği Cephe meselesinin tartışılıp sonuca bağlanacağı ANTİ-FAŞİST KONFERANS toplama önerisi..

İlk adım olarak, her iki önerinin özünün ve hedefinin kavranabilmesi açısından bazı bölümlerini aktaracak olursak:

"12 Eylül askeri-faşist darbesi ile Türkiye yeni bir döneme girmiştir. Egemen sınıflar, içine düştükleri ekonomik ve siyasi bunalımı çözmede, halkların yükselen direnişini ezmede yetersiz kalan tüm eski yapı ve kurumları dağıtmışlardır. Şimdi aralarındaki ilişkileri yeniden düzenliyerek, egemenliklerini toplumun her kesiminde sürdürebilecekleri bir yapı örgütlemeye çalışıyorlar.

"Bu aynızamanda, Emperyalist sistemin çıkarları açısından, özellikle de Ortadoğu'da dönemin değişen koşullarına uygun olarak Türkiye'nin üzerine düşen görevlerin yerine getirilmesi için zorunlu olan yapısal değişikliklerdir.

"Tüm bunlar bizler açısından yeni bir dönem ve yeni politik görevler anlamına gelmektedir. İlerici, devrimci, yurtsever güçler olarak bu yeni görevlerin üstesinden gelebilecek, dönemin koşullarına uygun anlayışlar, örgütlenmeler geliştirmek, kendi iç ilişkilerimizi bunun ışığında yeniden gözden geçirmek zorundayız. Devrimci bir program etrafında SİYASİ İKTİDARI HEDEFLİYEN BİRLİKLERİN YARATILMASI, bu yolda atmamız zorunlu ilk adımdır. Tüm bu çabalar anti-faşist güçlerin birleşik direniş cephesini yaratmaya hizmet etmelidir....

"ÖNÜMÜZDE DURAN DEVRİMİ HAZIRLAMA VE ÖRGÜTLEME GÖREVİ, HİÇ BİR GRUBUN TEK BAŞINA ALTINDAN KALKAMIYACAĞI KADAR BÜYÜK VE ZORLUDUR. Devrim alternatifi ancak sıhhatli temellerde oluşturulacak cephesel birliklerle yaratılabilir. Görev, devrimi gerçekleştirecek birlikleri yaratmaktır.

Devamı 2. sayfada

Sosyalist

FAŞİZM, DEMOKRASİ, SOSYALİZM

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Diyalektik Maddecilik... Topluma kendi pozitif bilimini getirdi. Tarih bilimlerinde yaman bir devrim yaptı. Sosyal bilimleri üfürükçü şıhları andıran kalp filozofların nefeslerinden kurtardı. Tarih bilimlerini sübjektif insan mantığının, filozof uydurmalarının yapısı veya oyuncağı olmaktan çıkardı. Sağlam olgu ve deneme temelleri üzerine oturttu. Sosyal bilginin teorisi ile pratiği arasındaki uçurumu doldurduğu gibi, Doğa bilimleriyle Toplum bilimleri arasındaki uçurumu da ortadan kaldırdı. O zamana kadar bütün Sosyal bilimler ve hattâ Sosyalist okullar, yalnız varolan toplumu eleştirerek, hayalen geleceğe dair bir takım iyi niyetli sistemler kurmaktan ileriye geçemiyorlardı. Onun için bu sistemlere Ütopi (uydurma ülke) deniliyordu. Büyük ütopiciler (Fourier, Owen, Saint Simon) kendi zamanlarında yapılabilecek en dâhiyane sezişlerle, yeni bir çağın gelişini müjdeledirler. Fakat bu sadece bir müjde idi. Yeni çağı açan, her bilimde olduğu gibi, Sosyal bilimlerde dahi her türlü ütopiye son veren Tarihi Maddeciliktir.

Diyalektik Maddecilik bu işi ne sayede yaptı? Her şeyden önce, Toplumun gidişini.... objektif ve somut bir süreç halinde görmek ve gözetmek sayesinde.. Ondan sonra, özellikle toplumsal gidişin bir insanlık hareketi, yâni Kitle hareketi olduğunu unutmamak, Kitle hareketini düşünce gemisine pusula yapmak, yahut daha doğrusu, düşünce pusulasını Kitle gemisine göre ayar etmek sayesinde. Başka türlü anlatmak için diyebiliriz ki, Diyalektik Maddecilik şunları yaptı:

1- TOPLUMUN HAREKETİNİ: tıpkı ayla yıldızların gökte kımıldanışları, su ve havanın yeryüzündeki akışları, bitki ve hayvanların kendi içlerinde ve dışlarında kaynaşıp gelişmeleri, bir pota içindeki eczaların dağılıp toplaşmaları gibi.. sözün kısası, başlı başına bilim gözüyle aydınlatılan bütün varlığın hareketleri gibi, ona hiç bir uydurma şey katmaksızın, ondan hiç bir şey eksiltmeksizin gözetir.

2- İNSAN ÇABASINI: o harekete uydurur. Toplumun hareketini aydınlatacak en büyük çelişki kitle hareketi içinde gizlidir, kitle hareketine yön veren birey sınıflı toplumda sınıf çelişkilerine dayanır, der. Bu çelişkilerden doğma toplumsal hareketin, zümre ve kişi arzularına bakmadan yürüdüğünü gördüğü için, özellikle o yürüyüşün kanunlarını bulur. Ve bu kanunların toplumu ulaştıracağı konakları önceden görerek, bu görüşün verdiği derslerle, insanlık tarihinin hiç olmazsa elden geldiği kadar doğum ağrılarını kısaltır.

Devamı 4. sayfada

Uluslararası İşçi Sınıfının ve Bulgar Halkının büyük önderi

GEORGİ DİMİTROF YAŞIYOR

Georgi Dimitrof bundan 100 yıl önce 16 Haziran 1982'de Bulgaristan'ın batı sınırına yakın bir köyde dünyaya gelmiştir. Tüm Balkanlar gibi, bu yöreler de yüzlerce yıl Osmanlı yönetimi altında kalmış topraklardandı. Fakat 19.cu yüzyılın sonlarında artık İmparatorluk son günlerini yaşamaktadır. 1877-78 yılları Rus Çarlığına karşı savaşta Osmanlıların kesin yenilgisi üzerine, Bulgaristan kısmen de olsa bağımsızlığına kavuşur. İşte Dimitrof'un dünyaya geldiği ortam, bu yüzlerce yıllık Osmanlı otokrasisinden birkaç yıl önce kurtulmuş Bulgaristan'dır. Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın dediği gibi, eski Osmanlı toprakları olan Balkan ülkelerinde:

"Geçmiş Müsliman Osmanlı imparatorluğu idi, gelecek Hristiyan Halk tabakalarıydı. İmparatorluk havaya uçurulunca, ne tarih kaldı, ne gelenek.. Ortaçağ artıkları, Derebeğ gelenekleri, hemen bütün Balkan uluslarında çarçabuk gelecekle olan bağlarını çözdüler ve gömüldüler." ("YOL: Yakın Tarihten Birkaç Madde"; s.17).

Böylece, geçmişten geriletici, durdurucu bir düzeni devralmıyan Bulgaristan'da halk kitleleri nisbi bir demokrasiye kavuşur ve kendi örgütlenme ve mücadelelerini uzun yıllar oldukça rahat bir ortamda gerçekleştirirler. Örneğin, daha bağımsızlık üzerinden 10-12 yıl geçmeden, 1891'de, "Bulgaristan İşçileri Sosyal Demokrat Partisi" kurulur; 1903'te "Dar" Sosyalistler (Devrimciler) ile "Geniş" Sosyalistler (Reformistler) ayrılır; 1919 yılı "Dar" Sosyalistler Komünist Enternasyonali'nin kuruluşuna katılırlar ve hemen arkasından yapılan kongrede partinin adını Bulgaristan Komünist Partisi olarak değiştirirler. Bu kongre BİSDP'nin 22.ci kongresidir. Yâni Parti, kuruluşundan o güne dek neredeyse her yıl düzenli kongreler yapmış ve legal olarak çalışabilmiştir.

Devamı 7. sayfada

CEPHE SORUNU - 1

1. sayfadan devam

Faşizmi yenmenin ve halkların iktidarı sorununu çözmenin en kısa, en doğru biricik yolu direnme temelinde bir siyasal program etrafında Anti-Faşist Birleşik Direniş Cephesi yaratmaktır....

"Adımlarını faşist askeri yönetimin kurumlaşmış sivil biçimlere dönmesine göre ayarlayan, bunu burjuva demokrasisi olarak göstermek isteyen tutuma karşı çıkılmalıdır. Öte yandan faşizme karşı direniş mücadelesini, halkların devrim talebini programsız, örgütsüz, güçlü direnme araçlarından yoksun bir biçimde, sadece bazı eylemler etrafında oluşturulacak basit güçbirlikleriyle geçiştirmek isteyen anlayışlar da teşhir edilmelidir.

Devrimci Yol (Taner Akçam) - P.K.K. (A. Öcalan - T.E.P. (E.Tüfek) - S.V.P. imzası)."

T.K.P. (B) Politik Bürosu'nun gönderdiği çağrı ise şöyle:

"Dev-Yol, P.K.K., S.V.P., T.E.P. ortak platformunun 26 Ocak 1982 tarihinde Partimize iletmiş oldukları, ülkemizde hüküm süren faşist diktatörlüğe karşı ortak mücadele ve cephe çağrısına ilişkite sunduğumuz cevabı vermiş bulunuyoruz. Görüleceği gibi, Partimizin bu girişime cevabı ayrıazamanda bir Anti-Faşist Konferans toplanması için çağrı niteliğindedir.

"ASKERİ-FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜ YIKMAK, ANTİ-FAŞİST DEMOKRATİK BİR İKTİDAR KURMAK; TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ BU EN HAYATİ SORUNUNU ÇÖZÜME KAVUŞTURMAK ANCAK BÜTÜN ANTİ-FAŞİST GÜÇLERİN ORTAK MÜCADELELERİYLE BAŞARILABİLİR. Bu inançla T.K.P.(B) olarak; Anti-Faşist güçlerin birliği, Cephe programı, Cephenin izliyeceği taktikler, mücadele biçimleri ve bu sorunların tartışılacağı ve sonuca bağlanacağı bir platform olarak düşündüğümüz Anti-Faşist Konferansı gerçekleştirmek üzere Partinizi/Örgütünüzü ortak çalışmaya çağırıyoruz.

T.K.P. (B) Politik Büro."

Bu kısa alıntılardan da anlaşılacağı üzere, her iki öneri de, yaklaşımları farklı farklı da olsa, meseleyi İKTİDAR boyutunda ele almaktadırlar. 12 Eylül darbesi öncesi bırakın iktidar boyutunda, herhangi bir asgari müştereklikte bile yanyana gelmeme konusunda ısrarlı olan ve hattâ rekabetçi grup mantığı ile işi çatışmalara kadar vardıran devrimci ortamımızda,

"Son derece önemli tarihi gelişmelerin yaşandığı bir dönemde sol güçler olağanüstü bir dağınıklık ve bölünmüşlük içinde olumsuz bir fablo sergilemişlerdir. Bu bölünmüşlüğün iç çatışmalara kadar vardırılması halk yığınlarını olumsuz biçimde etkilemiş, sol güçlerin iktidar alternatifi olmaları engellenmiştir." (ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU).

Bugün "CEPHE" ve "BİRLİK" sorununa hem de iktidar alternatifi yaratma boyutunda yaklaşmada bazı adımların atılması gerçekten umut verici bir gelişmedir. Ancak düne kadar hiç yanından geçilmiyen, geçilse bile olağanüstü başarısızlıklarla dolu bir sorunun bugün gündeme girmesi konusunda, hem; kendi müttanlarımızın soruna yaklaşmada daha duyarlı olabilmeleri, hem de; önerileri yapan siyasetler ile aramızdaki ilişkilerin sağlam bir zeminde başlayıp geliştirilebilmesi açısından, daha baştan göze batırmayı gerekli bulduğumuz bazı noktalar olacaktır. Özellikle de bu girişimlerden "ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU" bünyesinde 12 Eylül faşist darbesi öncesinin en kitlesel iki eğiliminin, P.K.K. ve DEV-YOL'un olmaları, bir yanı ile devrimci ortamımızda ilk adım olarak mutlaka yeşertilmesini gerekli gördüğümüz DAYANIŞMA ve TANIŞMA şartlarının yaratılması açısından büyük bir olumluluk taşıdığı gibi, diğer yanıyla ise bu siyasetlerin 12 Eylül öncesindeki kitlesellikleri ve yüklendikleri sorumlulukları oranında, 12 Eylül mağlubiyetinin NEDENLERİ üzerinde, kendi YAPILARI'ndan başlamak şartıyla ciddi ve inandırıcı KRİTİK ve OTOKRİTİK yapmaları zorunluluğunu da gündeme sokmaktadır. Ayrıca bugün bu siyasetlerden özellikle Dev-Yol'un öncü kadroları hemen hemen tümüyle karşı-devrim elinde tutsaktır. 12 Mart faşizmi dönemi hapishanelerini her yönüyle yaşıyan bir kuşak olduğumuzdan, geçmişin sorumluluğunu taşıyan bu öncü arkadaşlara 12 Eylül öncesi devrimci mücadele dönemi ve bu dönemin üzerine bugün inşa edilmeye çalışılan cephe anlayışları konusundaki görüşleri büyük önem taşımaktadır.

PARTİZAN YOLU, gerek bize iletilen o verilere vereceği cevap, gerekse "CEPHE", "BİRLİK" sorunlarına yaklaşımındaki görüşlerinin açıklanması açısından konuyu üç ana başlık altında inceleyerek sizlere sunacaktır:

1) 1960 sonrasında, "27 MAYIS ORTAMININ KAÇINILMAZ MAYALANIŞI VE ANAYASA HAMURUNUN EKMEKLEŞTİRİLİP FIRINA VERİLİŞİ" devrimci ortamımızı ve 1970 dönemine kadarki devrimci mücadelenin sınırlarını belirledi. 50 yıllık sosyalist hareketin devamcısı olduğunu gizli açık ilân edenler, mücadeleyi 27 Mayıs politik devriminin çizdiği sınırlar içersine hapsettiler. Bunlardan bir kısmı; işçi sınıfının iktidar mücadelesindeki öncü müfrezesi PROLETARYA PARTİSİ'nin kurulup kurulamıyacağını "Burjuva demokrasisinin" müsaade edip etmiyeceği boyutuna indirgeyerek yıllarca tartıştılar. PARTİ ve İKTİDAR anahalkalarını gözardı edip mücadeledeki bu ana meseleleri zamana bıraktılar. Diğer bir kısmı ise; "Burjuva demokrasisi"nin müsaade ettiği çerçevede kurduklarını "İşçi Sınıfı Partı"leri ile seçim sandıklarından işçi sınıfı iktidarını çıkarmanın "umut" ve "hesap"ları içerisinde Parlementarizm batağına yuvarlanıp gittiler. Bu her iki siyasi eğilimden, devrimci sağduyusu yardımıyla kopuşan ve sonuç olarak kendi stratejisini kendi yazma ve uygulama objektif şartı ile karşı karşıya kalan devrimci gençlik grupları, lâf olarak neyi söylemiş olurlarsa olsunlar, yapı olarak anti-faşist mücadele (eylem) planında "Legal Marksizm" anlayışının çizdiği sınırları param parça etmelerine rağmen, Ortadoğu orinalitesine has geleneksel isyancı yapının, son duruşmada "DEVLETİ KURTARMA"ya denk düşen özü itibariyle, Cuntacılığın, Kadroculuğun çizdiği sınırlar içerisinde mahkum olmuşlardır. Sonuç her iki eğilim açısından da "Burjuva demokrasisi"nin kancıklığına inanmanın ve onun çizdiği sınırları döviş alanı olarak seçmenin getirdiği yeniliğinin ağır dersleri ile dolu bir dönem olarak noktalanmıştır.

(1960-70) mücadele döneminde, sömürge Kürt ulusunun Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesi (1973-80) arasındaki dönem ile kıyaslanmıyacak ölçüde zayıftır. Türkiye devrimci mücadelesinin, milli meseleyi "Misak-ı Milli" sınırları içinde "Anayasal hakların sağlanması" boyutunda ele alma tezi, bu dönemde Türk ve Kürt devrimcileri tarafından mahkum edilememiştir. Yine bu dönemde Devrimci gruplar ile Kadrocular (Cuntacılar) arasındaki İttifaklar, Cepheler, Kürt ulusunun Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesini ihmal etmeye kadar vardırılmıştır. Halbuki o dönemde Kürdistan halkının bağrından yükselecek devrimci mücadele, bu konudaki sapmalara karşı uyarıcı ve ayırıcı rol oynayacak bir misyon yüklü olabilirdi. Yâni gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'daki devrimci siyasetler 1960-1970 arasında "Burjuva Demokrasisi"nin çizdiği sınırların dışında, İKTİDAR anahalkasını yakalayarak mücadeleyi sürdüremediler ve 12 Mart'a bu ortamda vardılı.

12 Mart faşizmi sonrasında; "SINIF AYIRTLARINI KALDIRMAKSİZİN, YALNIZ SİYASİ VE HUKUKİ BİR DEMOKRASİ" anlayışile, 12 Mart faşizm döneminden sıyrılan Kürt ve Türk halklarının demokratikleşme taleplerini, Finans-Kapitalin sanayileşme potası içinde ğı rolü, bu kere C.H.P. ve Ecevit sırtlanmıştı, sırtlandırılmıştı. Devrimci ortamımız açısından bazı değişiklikler vardı, şöyle ki;

"Olay 1970 öncelerinden farklı bir boyut gösteriyordu. Bu kere M.H.P. ve onun kumandasındaki Faşist vurucu güçler, egemen sınıf ve zümrelerin himayesi altına girerek, şehirler, kasabalar ve kırsal alanlarda hızla ve yaygın bir tarzda teşkilâtlanmışlardı. Hem de 12 Mart faşizmi döneminde tüm Devlet imkânlarını da ellerine geçirerek, önemli mevziler tutmuşlar ve silâhlanmışlardı. Devlet desteğindeki faşistlerin yayılma politikalarına karşı yeni yetişen Devrimci gençlik militanları mahallelere, şehirlere, kasabalara ve kırsal alanlara dağıldılar. Ve tüm fedakârlıkları ve yüreklilikleriyle, bir yandan buradaki halkı teşkilâtlandırmaya, diğer yandan Faşist çetelere ve Devlet güçlerine karşı Anti-Faşist mücadeleyi yükseltmeye başladılar.

İşte bu yayılma devrimci militanların, hem mahalle gençleriyle, hem de kasaba ve köy gençliğiyle, diğer yandan da Alevilerin yaşadığı bölgelerde yılların halk muhalefeti Alevi halk kitleleri ile buluşmalarına yol açtı. Yâni kökleri kadim tarihe kadar inen Halk Ayaklanmalarına taban teşkil eden Celâlilik ve Alevilik Devrimci gençlikle kontaklanmış oldu.

Ancak işte bu noktada, unutulmaması gereken bir sosyal kural bütün çıplaklığı ve acımasızlığı ile gündeme girdi: gerek Selçuklular ve gerekse Osmanlılar döneminde birbirine sebep netice ilişkisi ile bağlı olarak ortaya çıkan Ebu Müslim, Babek, Baba Resul, Baba İshak, Pir Sultan ve Celâli Ayaklanmalarında izlenen sosyal çıkmaz, Devrimci ortanımıza da taşınmış oldu. Bu önderler ve içinde yer aldıkları teşkilâtlanmalar, gerçekte halkın derebeğleşmeye karşı doğan tepkisini isyana çevirmeyi başarmışlar, ama hiç bir zaman bu öfkeyi Ahi "Lonca" teşkilâtlarının içinde bulunduğu sıkıntılarla sentez ederek Sosyal Devrimci bir dönüşüme yardıramamışlardır.

Baba Resul, Baba İshak, Pir Sultan'ın halkın dilinde destan olusları, böyle derebeğlere karşı halkın önünde döğüşmelerinden ileri geliyor, ama isyanda kalmak ta her zaman kaderleri olmuştur.

İşte çağımızın "Derviş"leri ve "Sipahi"leri Devrimci gençliğimiz oldu. Onun, tarihin derinliklerinden gelen öncü ve atılgan yüreği ve karakteri "Öncü Savaş" teorisi içine soluldu ve gittiği her yerde Faşistlere karşı, Anti-Faşist mücadeleyi yükseltti. Ancak tarihte nasıl tüm ilerici halk ayaklanmaları sadece isyanda kalıp Sosyal Devrimlere kapılarını açamadıysa, günümüzde de "Fabrikalar"la işçi sınıfımızla sentez olamadan isyanda kalınmıştır. Çorum'da, Fatsa'da, İzmir'de, Maraş'ta, Sivas'ta ve ilh. yerlerde Faşistlere ve Devlet güçlerine karşı siper siper silâhlı mücadele yapılmış, ama tüm isyancıklar ve ayaklanmalar İKTİDAR boyutunda düzenli bir orduya sıçratılıp, son 10 yılın birikim ve evrim konağı sonunda gelinen Devrim konağı devrime yönlendirilememiştir."

(1973-80) yılları arasındaki dönemde, devrimci mücadelenin, geçmişe nazaran kitlesel bir boyut almasının altındaki kurgu böyle oldu. Ve neticede "Niyet"ler, kitap ve dergilerde yazılıp kitlelere vaadedilen "Hedef"ler davranışa geçemedi. Adeta, yine, gizli bir el devrimci mücadelenin iktidar anahalkasını yakalayıp "Burjuva demokrasisi"nin çizdiği çerçeveyi parampara ederek, devrime yönelmesine engeller koydu.

12 Mart faşizm öncesine nazaran, (1973-80) yılları arasındaki mücadele döneminde, Kürdistan'daki Bağımsızlık ve Sosyalizm mücadelesi büyük bir gelişme gösterdi. Ancak, Türkiye'deki devrimci mücadelenin, yıllardır, gerek yapısal, gerekse ideolojik nedenlerle, Kadroculukla (Cuntacılıkla) arasındaki kalın çizgileri çizememesinden ve her dönemde Kadroculuğun "Milli Mesele"ye şöven ve milliyetçi yaklaşımının etkisi altında kalmasından dolayı, Kürdistan'da 12 Mart faşizm sonrası özellikle Gençlik kesimleri içerisinde bir çığ gibi yaygınlaşan devrimci silâhlı hareketler, yılların bu oportunizm ve pasifizmine bir yönüyle TEPKİ olarak ortaya çıktılar. Neticede bu TEPKİ, Kürdistan devrimcilerinin bazı milliyetçi yorumlara atlık olacak düşünce ve davranışa doğru savrulmalarına yol açmıştır. Bu savrulma ayrızamanda, Türkiye işçi sınıfının iktidar mücadelesinde izlenecek stratejide, Kürt ve Türk devrimcilerinin asgari ve azami noktaların tespitinde ortak bir platform oluşturmasına engel teşkil etmiştir.

Dikkat edilecek olursa; 12 Mart faşizm öncesi yaşanan çıkmaz, bu defa hem Türkiye'de, hem de Kürdistan'da geçmişe nazaran çok daha güçlü direniş teşkilâtlanmalarının bulunmasına rağmen bir daha yaşanmıştır. Böylece Türkiye devrimci mücadelesinin yıllardır Kadroculuğun çizdiği sınırlar içine mahkum olma, onlara atlık olma kaderine büyük darbe indirecek ve yeni mücadele boyutlarını zorlıyacak, Kürt ve Türk devrimcileri arasında, sömürgeci Türk devletini alaşağı etme boyutunda kurulacak ilkeli birlikler engellenmiştir.

Kürdistan devrimcileri açısından bizce aşılması gerekli bir önemli engel daha vardır;

"BİZ, KÜRT MİLLİYETİ MESELESİNİ KOYARKEN BİR DÖNÜŞÜMDEN SÖZ EDİYORUZ. LAVRENS'IN STERLİNGLERİ (ya da CIA'nın Dolarları) UĞRUNA SİLAHA SARILAN PAŞAZADE VE BEYZADELERİN DEĞİL, EZİLEN KÜRDİSTAN KÖYLÜLÜĞÜNÜN AYAKLANIŞINDAN SÖZ EDİYORUZ. BU AYAKLANIŞ EĞER ŞİMDİYE DEK OLDUĞU GİBİ BEDİRHANİLERİN VE CEMİL PAŞA OĞULLARININ BECERİKSİZ YÖNETİMİ ALTINDA YÜRÜRSE, SADECE ŞİMDİYE KADARKİ SONUCA VARIR: BOŞ YERE MAĞLUP OLUR VE YOKSUL KÜRDİSTAN HALKINI KILINÇTAN GEÇİRTİR. BİZİM

SEFERBERLİĞİ

"Sözlerinin başında ve sonunda "İMDAT SİNYALİNİ ÇEKİYORUZ" diyen Narin'in... istek ve şikâyetlerini peşin hükümle reddetmek mümkün değildir. İstek ve şikâyetlerin çoğunda gerçek vardır." (7 Aralık 1981, SON HAVADİS).

Yukarıda tâkibettiğiniz gibi;

— ÖZEL SEKTÖRÜN İÇİNDE BULUNDUĞU BUNALIM VE İFLASLAR, BU KONUDAKİ KENDİ FERYATLARI VE AÇIKLAMALARI BİR YANDA DURUYOR.

— SANAYİ ÜRÜNLERİ İHRACATINDAKİ PATLAMA (!) YİNE KENDİ AÇIKLAMALARI VE RESMİ GÖSTERGELERİYLE BİR YANDA DURUYOR.

Demek ki işin altında üzeri örtülü duran ve halkın gözünden kaçırılmak istenen bir oyun yatmaktadır. Türkiye'nin ihracatı, Turgut Özal'ın iddia ettiği gibi gerçek olarak değil, hayali olarak artmıştır. Bunun ne demek olduğunu ve bu oyunun nasıl tezgâhlandığını Türkiye halkları MOBİLYA İHRACATI VE YAHYA DEMİREL olayında küçük çapta izleme imkânı bulmuştur. Yahya Demirel olayının, altta yüzlerce Yahya Demirel tarafından işletilen gerçek mekanizmasının gözden kaçırılma aceleciliğiyle, hedef tahtası haline çevrilmesi ve vatandaşlıktan atma gibi "Namus gösterileri" haline dönüştürülmesi gerçek soygun ve vurgun mekanizmalarını örtme gayretlerinden başka bir şey değildir.

Yahya Demirel olayı ile ortaya çıkan ve derhal kapatılan soygun tezgâhlarının "tüm açıklığıyla kavranabilmesi için konuyu biraz daha açalım ve "24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen talan düzenlerinin üç ana makanizmasını konumuzla ilişkileri boyutunda sizlere sunmaya çalışalım;

1) ESNEK KUR POLİTİKASI VE TÜRK LİRASI'NIN GÜNLÜK DEVALUASYONLARI:

1 Mayıs 1981 tarihinde alınan bir kararla, halkın gözünden yüksek oranlı devalüasyon olayının saklanması amacıyla, bu tür devaluasyon uygulamasına son verilmiş, günlük minj-devalüasyonlar dönemi başlatılmıştır. 1 Mayıs 1981'de yürürlükte olan 1 Dolar 98.20 Liralık kur, 1 Mayıs 1982 tarihine geldiğimizde 1 Dolar 147.75 T.Liralık bir değere ulaşmıştır. Demek ki geçen bir yıllık süre içerisinde Türk Lirası tastamam % 50'lik bir değer kaybına uğramıştır.

Olayın tezgâhtarı Turgut Özal başarısını boyalı basında şu tarzda ilân ediyor:

"Döviz fiyatına gelince... döviz fiyatının serbestçe tayin edilmesine daha bir müddet zamanımız var... Ama geçirdiğimiz mesafeyi unutmamak lâzım. Bir zamanlar para ayarlaması gazetelerimizin baş sayfalarında büyük manşetler halinde iken, bir buçuk seneyi geçmeyen bir süre içerisinde bugün diğer memleketlerde olduğu gibi günlük kurlar ilân edilmiyor ki bu hakikaten büyük aşamadır." (22 Eylül 1981, TERCUMAN: 1981-82 Ekonomi Eki).

Yine Turgut Özal, 13 Aralık 1981 tarihli TERCUMAN'da bu konu ile ilgili şunları söylüyor:

"Eskiden bir yanlış anlama sonuco devamlı olarak Türk parası kuru, olduğundan daha kıymetli tutulma durumunda idi. Bu yüzden ihracatımızda gerekli teşvik sağlanamıyordu. Şimdi öyle anlaşılıyor ki, kurun bugün esnek olarak temin edilmesi ihracatımızı hakikaten teşvik etmektedir. Ana sebep budur. Son üç ayda Türkiye'nin topyekün ihracatı % 58.4 artış göstermiştir. Ve ilk kez bu yıl sanayi ürünleri ihracatı, tarım ürünleri ihracatını geçmiştir."

2) YÜKSEK FAİZ POLİTİKASI VE KARŞILIĞINDA İHRACATA TANINAN DÜŞÜK FAİZ:

"24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen ekonomi-politikanın, neticesinde, Türkiye'de faizin serbest bırakılmasıyla, piyasadaki faiz oranları bir anda büyük artışlar göstermiş ve bankalar resmen % 50-55, kapalı kapılar ötesinde % 65-70'e varan faizler ödemeye başlamışlardır. Bir anda tüm ülkede yerden mantar biter gibi BANKERLER ordusu yaratılmış ve bunlar % 80-120 arasında faizler ödemişlerdir. Bu süreiyle Bankerler, halkın elindeki küçük tasarrufları yaşanılan geçim sıkıntısı karşısında rahatlıkla kasalarına toplamışlar ve sonunda yoklara karışmışlardır. Bu yazımızda Bankerler soygunu üzerinde durmıyacağız. Yürürlüge soktuğu faiz politikasıyla halkın cebindeki 25 kuruşa kadar el atan Finans-Kapital, bu arada ihracattaki faiz oranını % 18 civarında bırakmıştır. İşte bu noktada soygun çetesinin başı Turgut Özal'dan "FAİZDEN ŞİKAYETİ OLAN İHRACATA DÖNSÜN TAVSİYE EDERİM. İHRACATA DÖNERSE DAHA UCUZ FAİZ ALACAKTIR" sinyal ve talimatını alan Finans-Kapitalistler düşük faizli ihracat kredisine hücum etmeye başlamışlardır. Yine Turgut Özal'ın belirttiği gibi, "SİKİNTİDA OLANLARIN BAZI BÜYÜK SANAYİCİLER OLDUĞUNU TAHMİN EDİYORUM. ONLAR FAİZDEN ŞİKAYET EDİYORLARSA KENDİ ÖZ KAYNAKLARINI ARTIRSINLAR" cümlesiyle tanımladığı ucuz kredi bulamıyanlardan ise itiraz sesleri yükselmeye başlamıştır.

İşte "İHRACAT SEFERBERLİĞİ" adı verilen SOYGUN STRATEJİLERİ'ne altlık edilen ikinci makanizma da budur.

3) SIKI PARA POLİTİKASI:

"24 OCAK İSTİKRAR TEDBİRLERİ" adı verilen ekonomi-politika neticesinde iç piyasa üzerinde çalışan sanayicilerin ya kredi muslukları kısılmış, ya da yüksek faizli krediler verilmiş ve neticede İ.M.F. ile yapılan anlaşma uygulanmaya çalışılmıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, TİSK Genel Başkanı Halit Narin bile bu noktada dayanamamış ve feryadı basmıştır:

"Öyle bir noktaya gelinmiştir ki, bu politikanın sürdürülmesinde yararların tartışılmasına başlanmıştır. Çünkü meveut para ve kredi düzenlemeleri geçmiş yılların yüksek enflasyonu sebebiyle öz kaynaklarımı tamamen tüketmiş, CİDDİ HER MÜESSESEYİ gerçekten sarsmaya başlamıştır. Müesseseler artan girdi maliyetlerinden dolayı daha fazla borçlanmaya mecbur kalmışlardır. Diğer taraftan üretilen her malın ihraç edilmesi veya her istenildiğinde yeni ortaklar bulunması şansı olmadığından işletmeler mali yönden kritik bir çizgiye itilmişlerdir. Merkez Bankası'nın kredi musluklarını her kısıntının bütün Banka müşterilerine aynı oranda intikal etmediğini söylemek yanlış olmıyacaktır." (3 Aralık 1981, RAPOR - Ekonomi-Politik).

Yukarıda üç ana makanizmasını açıkladığımız soygun stratejileri içinde oyun iki yönlü oynanmıştır:

1) Türkiye halklarının cebindeki parayı, karısının boynundaki ziyneti, kolundaki bileziği son kuruşuna kadar soymak; 2) Halktan toparlanan bu paraları sahte ihracatçılara finansman kaynağı yaparak milyarlarına milyarlar katmak operasyonları birlikte sahnelenmiştir.

Karısının boynundaki ziynet, bileğindeki bilezik, yastık altındaki altınlar, % 60'lık; hattâ sahte bankerlerce % 120'lik faizi gören herkes tarafından piyasaya sürülmüş ve piyasada muazzam bir altın akımı meydana gelmiştir. Neticede altın Türkiye piyasasında dünya piyasalarından ucuza düşmüştür. Piyasaki altın bolluğu karşısında döviz kaçakçılarının aşıcadan tek çözüm yolu altını toparlıyabilmek için Türk Lirasını bulmaktan ve bunun yolu da BANKALARDAN geçiyordu. Burada amaç gerçekleşti. Finans-Kapital bu kendi hazırladığı avı kaçırmadı ve hemen ihracatçılığa soyundu. Kaçak altınlarla çıkan dövizler ihracat dövizi olarak Türkiye'ye geri dönmeye başladı. Ama ihraç edilecek yeni bir mal yoktu. Onun da çaresi bulundu. Döviz karaborsada resmi kurdan pek farklı değildi. Bu nedenle fazla döviz göstermekte bir sakınca yoktu. Hemen faturalar ayarlandı ve gerçekten kâğıt üzerinde yüksek miktarlarda ihracata başlandı. Madem ki tezgâh, dövizi yüksek göstermiştir, düşük faizli kredi almak üzerine inşa edilmişti, o halde hiç bir sorun yoktu. Devlet açısından ihracat dövizi artıyordu ya, ne gam!... Böylece BANKA SANAYİCİ İHRACATÇI KAÇAKÇI birliği doğdu. "BİRAKINIZ YAPSINLAR, YAPANLAR BATSINLAR" çarkı işletilmeye başladı. Türkiye'de ihracatın (!) genel artışı (!) nedeni işte budur.

Ancak Gerici Finans-Kapital Çephesinin bu soygunla yetinmiyeceği belliydi. Bu soygundan azami kârı alabilmek için, tarım ürünleri ihracatından çok, hayali sanayi ürünleri ihracatı daha çok artırı. Çünkü sanayi ürünleri ihracatının hemen tümünde yerçi iadesi uygulanıyordu ve bu yoldan da Devlet kasasını soyma imkânı mevcuttu. Bu soygunun miktarı hakkında bir fikir vermek gerekiyorsa, 1980'de 4.9 milyar lira olan ihracatta vergi iadesinin, 1981'de 25 milyar liraya ulaştığını söyliyebiliriz. (Bu miktar 1964-1980 yılları toplamı olan 21.8 milyardan daha yüksektir.)

9 Aralık 1981 tarihli RAPOR gazetesi şunları yazıyor:

"Ankara'daki İ.M.F. uzmanları Maliye Bakanlığı ve D.P.T. yetkilileriyle yaptıkları görüşmeler sırasında "İhracatta vergi iadesi" konusunu yeniden gündeme getirdiler ve "TÜRKİYE'NİN BAZI MALLARIN İHRACINDA UYGULADIĞI VERGİ İADESİNİN KALDIRILMASINI, EN AZINDAN ORANLARININ DÜŞÜRÜLMESİNİ" önerdiler. Yetkililer bu önerinin daha önceki konsültasyon görüşmeleri sırasında da gündeme getirildiğini, ancak ihracatın artmasında önemli bir faktör olan vergi iadesi uygulamasının kaldırılmasının kabul edilemiyeceğinin İ.M.F.'ye bildirildiğini, bu sefer de aynı örenilerin kabul edilmesinin sözkonusu olmadığını bildirdiler."

Ortada artık kimsenin gözünden kaçırılamıyacak boyutta bir soygun vardır. Bu soyguna da herkes katılmıştır. Şimdi SOYGUN ŞEBEKESİNİN "BABA"SI TURGUT ÖZAL yaygınlaşmaktan sıkıntı duymaktadır ve şebekenin ortaklarını sayıca asgariye düşürüp bu olayı "JAPON MODELİ" adı altında bir avuç tekeli öne çıkarma ile sonuçlandırmaya çabalamaktadır. Ve bu anlamda yeni tedbirleri sıra ile ahyor. Nedir bu yeni tedbirler? 30 milyon doların üstüne çıkan tüm ihracatçılara vergi iadesi vermeyi kanunlaştıryor. İhracat kredilerinin 82'de 105 milyar liradan 200 milyar liraya çıkarılacağını açıklıyor. Yâni olayın hayali olduğunu bile bile "SOYGUNU YAPALIM FAKAT AZ KİŞİYLE YAPALIM" diyor ve ekliyor:

"Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal... "BÜYÜK İHRACAT ŞİRKETLERİNİN TURK EKONOMİSİNE KATKISI OLACAKTIR. ANCAK BENİMSENEN MODELDE (Japon Modelini kastediyor) BİZE UYMAYAN YÖNLER MUTLAKA VARDIR VE BİZ DE BAŞARI İLE UYGULANAN EKONOMİK MODELLERİN BİZE UYAN BÖLÜMLERİNİ ALIP KENDİMİZE GÖRE YORUMLUYORUZ. JAPONYA'DA UYGULANAN MODELDE DE İHRACATI BÜYÜK ŞİRKETLERİN ÜSTLENMESİ, FİNANSE ETMESİ KONUSU BİZİM

Devamı 8. sayfada

GEORGİ DİMİTROF YAŞIYOR

1. sayfadan devam

"1922-23 yılı, nüfusu 5 milyonu aşmıyan bir ülkede, oldukça sıkı bir seçime tâbi tutulmuş 40 bine yakın Parti üyesi vardı. Köylü yığınlarıyla bağlar o kadar genişti ki, üyelerin üçte ikisini çalışkan köylüler oluşturuyordu. Parti, ağır baskılara rağmen, 900 bin seçmenden 200 binini, kendi devrimci programının bayrağı altındaki adaylar etrafında toparlamayı başarmıştı. Ülkedeki sendikal hareketin ve grev mücadelelerinin tümü sırf Partinin etkisi ve önderliği altındaydı. Parti, kurduğu İşçi Kooperatiflerine 3 yıl içinde 70 bin üye kazanmıştı. Yayın ve Marksist literatür alanında, Rusya hariç, tüm diğer ülkeler partilerini, gerek nicelik, gerek nitelik bakımından çok geride bırakmış bulunuyordu." (G.Dimitrof: "Bulgar Sorunu ve Komintern"; İng.Seçme Eserler, C.I, s.200-201).

Öte yandan 1920 yılı yapılan seçimlerde, genellikle Bulgar köylülüğünü temsil eden Çiftçi Birliği iktidarı almıştı.

Bütün bunlar, gerek işçi sınıfının ülküsü olan Sosyalizmin, gerekse geniş halk tabakalarının ve özellikle köylülüğün ülküsü olan Demokrasinin, daha yüzyılımızın başında Bulgaristan'da örgütlü bir biçimde geniş yığınları kucaklar duruma gelebildiğini göstermektedir.

Buna zemin hazırlayan durum, Antika gericiliğin Bulgaristan'da Osmanlılıkla birlikte tarihe karışması ve modern gericilik olan Faşizmin henüz tarih sahnesine çıkmamış bulunmasıdır."

İşte Dimitrof'un yetişip geliştiği ortam budur. Bu ortamda Dimitrof: 12 yaşında işçi, 18 yaşında sendikacı, 20 yaşında Parti üyesi olur, 1909'da 27 yaşında hem Parti Merkez Komitesi'ne, hem de Sendikalar Federasyonu sekreterliğine seçilir. 1922-23'lerde artık Bulgaristan Komünist Partisi'nin başlıca liderleri arasındadır. (P.Radenkova: "Georgi Dimitrof - Kısa Bir Biyografi"; İng., Sofia Press, 1982, s.5-7).

Ne var ki, bu yıllarda, Birinci Dünya Savaşı ve 1917 Ekim Devrimi ile birlikte açılan Devrimler Çağı üzerine, Avrupa finans-kapitali, kendi kanunlarını dahi hiçe sayarak, Faşist rejimleri halkların başına belâ etmeye başlamıştır. Bu çığırı açan ülkeler arasında Bulgaristan ön saflarda yer alır. 1923 yılı 9 Haziranında Çiftçi Hükümeti bir darbe ile düşürülüp yerine monarko-faşist Tsankof rejimi geçirilir.

9 Haziran olayları karşısında Bulgaristan Komünist Partisi yönetimi "tamamen gerçekliğe ve devrimci Marksizme yabancı ölü doğmatik gerekçelerle", "mutsuz tarafsızlık politikası" ilân eder. Çiftçi hükümetinin yıkılmasına seyirci kalır.

Sosyalizm ile Demokrasi arasında gerekli ittifak kurulamayınca, bundan Faşizm üstün çıkar ve bir avuç finans oligarşisinin kanlı diktatörlüğü halk kitlelerinin başına belâ olur.

Ne var ki, darbeden hemen sonra, Parti, Komintern'in de uyarısıyla, hatâsını anlıyacak ve Çiftçi Birliği ile ittifak yaparak faşist rejimi yıkma mücadelesine girecektir.

"B.K.P., faşist darbenin doğurduğu kriz sırasında elde etmeyi başaramadığını, faşist hükümetin ülkeyi içine soktuğu ve Eylül Ayaklanmasına yol açan yeni kriz sırasında elde etmeye çalıştı. 1923 Ağustosunda, Komintern'in de yardımıyla, sağlam Marksist çekirdek Parti yönetimine egemen oldu ve Partinin strateji ve taktiğinde köklü değişiklikler yaptı. Eski soyutlanmış duruma son verdi, tüm anti-faşist güçleri şehir ve köy emekçilerinin geniş cephesi içinde toplama mücadelesine girdi, monarko-faşist diktatörlüğe karşı, işçi-köylü hükümeti sloganı altında silâhlı ayaklanma da dahil olmak üzere, genel bir kitlesel mücadele hazırlığına girişti." (G.Dimitrof: "B.K.P.'nin Beşinci Kongresi'ne M.K.'nin Siyasi Raporu"; 19.12. 1948).

1923 Eylül Ayaklanması gerçi yenilgiyle sonuçlandı, fakat "Parti'nin Bolşevikleşmesinde dönüm noktası" oldu.

"B.K.P.'nin ayaklanmada güdümü ele almış olması, 9 Haziran yılgınlığına son vermesi ve faşist diktatörlüğe karşı sıkı bir mücadele çizgisi izlemesi, gerek kendi geleceği, gerekse Bulgaristan devrimci hareketinin geleceği bakımından çanalıcı önemde idi.

"Eylül Ayaklanması kitlelerle faşist burjuvazi arasında kanlı ve doldurulması imkânsız bir boşluk yaratmıştı. Faşizm daha sonraki yıllarda artık durumunu istikrarlı hale getirmeyi ve geniş bir sosyal taban oluşturmayı hiç bir zaman başaramıyacaktır. B.K.P.'nin birleşik bir anti-faşist cephe kurulması için yürüttüğü fedakâr mücadele ve tutkun ve yorulmak nedir bilmez çalışma, Partiyi kitlelere alabildiğine yaklaştırıp onlarla bağları güçlendirdi ve şehir ve köy emekçilerinin Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde onların gerçek öncüsü olarak ortaya çıkmasının ön şartlarını yarattı." (a.y.).

Görüldüğü gibi, 1935'lerde G.Dimitrof adına bağlanacak ve Komintern'ce de resmen benimsenecek olan "Geniş Cephe" taktiği, daha 1920'lerin başlarında Bulgaristan'ın somut mücadele pratiğinden çıkmış bir ol

PARABABALARININ YAĞMA VE TALANINA KILIF: "İHRACAT" (!)

1. sayfadan devam

Rİ"nin Gerici Finans-Kapital cephesine göre, başarısının (!) altında yatan sihirli değnekten, "İHRACAT SEFERBERLİĞİ - İHRACAT ARTMASI" yutturmacası ve sahtekârlığından söz edeceğiz.. Ve bu sözde "SEFERBERLİK" sonunda Türkiye'de halk düşmanlarının iddia ettiği gibi, ihracatın artmadığını, sadece Devlet kasasındaki halkın parasının "DEVLET TEŞVİKİ VE İCAZETİ" ile soygununun gerçekleştiğini, altta ve üstte kurulan tüm tezgâhlarıyla birlikte sizlere açıklamaya çalışacağız.

Meseleye ilk olarak, soygun ve vurgun stratejilerinin bu dönemdeki temel araçlarından biri olan "İhracat artması ve teşviki" konusunda, Gerici Finans-Kapital Cephesinin resmi ve gayri-resmi kişi ve kurumlarının, her gün boyalı basınlarında yayınlattıkları, soyguna çağrı niteliğindeki demeçlerine kısaca göz atarak başlıyalım.

"Danışma Meclisi Bütçe ve Plân Komisyonunda..." Maliye Bakanı Kaya Erdem... "DÖVİZ KAZANCIMIZI ARTTIRAN POLİTİKALARIN FASILASIZ SÜRDÜRÜLMESİ BÜYÜK ÖNEM TAŞIMAKTADIR." ..." (15 Aralık 1981, RAPOR - Ekonomi-Politik).

"Başbakan Yardımcısı Turgut Özal ekonomi-politikayı eleştiren iş çevrelerini yanıtladı... "ŞİMDİ FAİZDEN ŞİKAYETÇİ OLAN VARSA İHRACATA DÖNSÜN TAVSİYE EDERİM. İHRACATA DÖNERSE DAHA UCUZ FAİZ ALACAKTIR." (6 Aralık 1981, MİLLİYET).

"D.P.T. Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı Ekrem Pakdemirli, ihracatı teşvik fonu ve ihracat selektif kredisi olarak verilen 105 milyar liralık ihracat kredilerinin gelecek yıl 200 milyar liraya çıkarılacağını söyledi." (11 Ocak 1982, RAPOR - Ekonomi-Politik).

"Vehbi Koç... yayınladığı demeçte... "SANAYİNİN İHTİYACI OLAN DÖVİZİ TEMİN ETMEK İÇİN İHRACATI ARTTIRMAK ÜZERE ELDEN GELEN BÜTÜN GAYRETİ SARFEDİNİZ." (29 Temmuz 1981, MİLLİYET).

Yukarıda belirttiklerimiz ve bunlar gibi daha yüzlerce açıklamalarla en yetkili makamlardan soygunun yolunun sinyalini ve teminatını alan Türkiye Finans-Kapitalistleri ihracata hücum etmeye başlamıştır. Sonuç olarak ne olmuştur? Bunu da yine resmen kendi yayınladıkları statistiklerle takibedelim. (Aşağıdaki tablolara bakılabilir).

İHRACAT GÖSTERGELERİ
(Milyon Dolar ve %)

	İhracat/ GSYİH	İhracat/ Dünya İhr.	İhracat / İthalat	İhracat milyon dolar	Sanayi Mall. İhracatı/İhr.	Tarımsal Ml. İhracatı/İhr.
1965	5.5	0.28	81.8	464	17.5	78.0
1975	3.9	0.18	29.6	1401	35.9	56.6
1979	3.7	0.15	44.6	2261	34.7	59.4
1980	5.0	0.16	38.0	2910	36.0	57.4
1981	7.0	0.20	51.1	4500	47.6	48.1

İHRACATIN MAL GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI
(Milyon Dolar ve %)

	1979		1980		1980*		1981*	
	Milyon $	%	Milyon $	%	Milyon $	%	Milyon $	%
Tarım	1343.6	59.4	1671.7	57.4	1403.8	57.2	1944.9	48.1
Sanayi	785.1	34.7	1047.4	36.0	874.4	35.6	1925.6	47.6
Maden	132.4	5.9	191.0	6.6	174.7	7.2	177.1	4.3

(*) Ocak-Kasım toplamı

(Kaynak: PARA dergisi, Sayı 8, Ocak 1982).

Tablolardaki göstergelerden takibedileceği üzere, Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatı 1981 yılında 1980 yılına oranla iki katına çıkmış, 1050.0 milyon dolarlık bir artış kaydetmiş, toplam ihracat içindeki payı % 36'dan % 47,6'ya yükselmiştir. Tarım ürünleri ihracatı da yine 1980 yılına nazaran 500 milyon dolarlık bir artış göstermiştir. Görüldüğü gibi ihracattaki bu artışlar resmen ilân edilen statistiklerle açıklanıyor. Ancak Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatında rakamlarla açıklanan patlamanın (!) gerçekten sağlanabilmesi için, sanayide bir üretim artışı, üretim fazlasını görmek zorundayız. Sanayinin üretim durumu konusunda da yine Gerici Finans-Kapital Cephesinin kendi boyalı yayın organlarındaki açıklamalarından olayı takibedelim:

"Sıkı para politikasının 1982'de de sürdürülmesiyle; kapasite sorunu bu yıl yeniden gündemde... 1981 yılı başında uygulanmaya konulan istikrar tedbirlerinin sanayi kesimini olumsuz etkilediği gözlenen olgu... Bugün otomotiv sanayiinin çıkmazı ürettiğini satamama ve buna paralel olarak karşılaşılan finansman darlığı olarak özetlenebilir... Otomotiv ana sanayiinde görülen ekonomik kapasiteden uzak kapasitede çalışma sonucu yan sanayii de olumsuz etkiliyor. Yan sanayiinin standart olan yerli ana ürünlerine göre üretim yapması, dış piyasalarda yer alma şansını da kısıtlıyor." (18 Ocak 1982, RAPOR - Ekonomi-Politik: Türkiye Otomotiv Sanayii Eki).

Tekstil sanayiindeki bunalımı duymayan kalmamıştır. Sapmaz Holding iflâsın eşiğinden Devlet desteğiyle kısmen kurtarılmıştır.

"Tekstil sanayiinde stok birikimi ve genel kriz söylentileri yaygınlaşırken dün bir açıklama yapan dev tekstil kuruluşlarından Güney Sanayii'nin Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Sapmaz: "ZORLUKLARIMIZ GEÇİCİDİR, KONKORDATO DÜŞÜNÜLEMEZ" demiştir." (1 Ekim 1981, DÜNYA).

Sultan Halı ve Kilimcilik konkordato ilân etmiştir.

"SULTAN HALI VE KİLİMCİLİK GRUBUNA KONKORDATO SÜRESİ VERİLDİ: Bir süre önce konkordato talebinde bulunan Sultan Halı Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Kilimcilik Kollektif Şirketi Ahmet Bilgin ve Ortakları Şirketine konkordato süresi verildi." (1 Ekim 1981, DÜNYA).

Asilcelik'in iflastan kurtarılması için Ziraat Bankası %20'lik hissesini almayı kabul etmiştir. Devlet zoruyla, Profilo Holding, Kozanoğlu-Çavuşoğlu grubu tarafından satınalınarak iflastan kurtarılmaya çalışılmaktadır. Ayrıca izlenen ekonomi politikanın sonucunda iflâs noktasına gelen Kula Mensucat'ın da kurtarılması işini Devlet üstlendi. Kurtarma operasyonunda yine Ziraat Bankası kullanılıyor ve açtığı büyük kredilerle iflâsı önlemeye çalışıyor.

"Emperyalizm çağı, ekonomik ve politik bunalımlar çağıdır. Yani orada kapitalist devleti, gerek teknigin sosyalleşme eğilimini önlemek, gerekse verimsiz duruma gelen girişimleri özel sermayeye yük olmaktan kurtararak, genel sermaye yararına uygun bir biçimde çalıştırmak için, bizzat kapitalistliğe başlar: "DEVLET KAPİTALİZMİ" budur." (Dr. Hikmet Kıvılcımlı: "Emperyalizm Geberen Kapitalizm"; 1935, s.76).

Sanayide genel durum budur. Hattâ sanayiin içine düştüğü bu bunalım ve iflâslar kendi içlerinde aşağıda yine kendi ağızlarından açıklıyacağımız çatlakları meydana çıkarmıştır.

"Sanayiciler ekonomik gidişi tartıştı:

SABANCI: "GÖREVİMİZ YANLIŞ UYGULAMALARI ORTAYA KOYMAKTIR. SADECE KUR POLİTİKASI BAŞARILI OLAMAZ. İŞ ALANI YARATILMAZSA HUZURA NASIL KAVUŞULUR?"

ÖZAL: "EKONOMİK PROGRAMIN BAŞARILI OLMADIĞINI İDDİA ETMEK İÇİN İNSANIN YA CAHİL, YADA KASITLI OLMASI LAZIMDIR. KASITLI OLANLARI BİLİYORUZ."

(12 Aralık 1981, Cumhuriyet) diyorlar.

9 Aralık 1981 tarihli Koç grubundan Aydın Doğan'ın patronluğunu yaptığı MİLLİYET gazetesinde "ÖZEL SEKTÖRDE KAKAFONİ" başlığı altında yayınlanan bir yazıda, özel sektördeki çatlak konusu işleniyor ve bundan Gerici Finans-Kapital Cephesinin ne derece yaralandığı belirtiliyordu:

"Özel sektör adına ekonomik politikalarının ve uygulamalarının yürütülmesinden sorumlu olan Oda Yönetim Kurulları dururken işveren teşekkülleri başkanlarıyla Sanayi Odaları Meclis Başkanları ve onları izliyen diğerleri dile getirdikleri aksaklıkları gidermeye yerine bize göre özel sektörün yaralanmasında başarılı oldular.

"Bu arada bazı ekonomi hocaları ile Turgut Özal'ın ve TÜSİAD Başkanı Ali Koçman'ın istikrar programını savunan görüşleri ortaya çıktı. Bu arada Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'la ağırlıklı odalar sayılan İstanbul Ticaret ve Sanayi Odaları Başkanlarının sesleri çıkmadı...

"Özel sektör adına konuşanların hükümetin uyguladığı ekonomik politikalarına yaptıkları eleştiriler, dünekadar özel kesimden ve onun liderlerinden nefretini esirgemiyen bazı çevrelerin neşesine neşe katır, bu kaosu kızıştırmada sanayicilere yandaş çıkacak kadar ileri gidenleri de oldu."

Şimdi de "ÖZEL SEKTÖR ADINA KONUŞANLARIN HÜKÜMETİN UYGULADIĞI EKONOMİK POLİTİKALARINA AYRI AYRI ELEŞTİRİLER"e kısaca bir göz atalım.

"İstanbul Sanayi Odası Başkanı İbrahim Bodur, Madeni Eşya Sanayicileri İşverenleri Sendikası Başkanı Sükrü Er ile, Merkez Bankası eski Başkanı Prof. Dr.Cafer Tayyar Sadıklar, ayrı ayrı verdikleri demeçlerde, ekonomik politikanın olumsuz yönlerini eleştirerek bazı önerilerde bulundular...

"İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanı İbrahim Bodur... konuşmasında Halit Narin'in ekonomik durumu, ilişkin açıklamalarını olumlu karşıladığını belirtmiştir."

Gerici Finans-Kapital Cephesinde-ki bu tepişmeye, kapatılan Adalet Partisi'nin yarı-resmi yayın organı SON HAVADİS gazetesinin Süleyman Demirel'e yakınlığıyla tanınan Başyazarı Abdullah Uraz da yazdığı bir makale ile katıldı.

"HALİT NARİN HAKSIZ MI?

"Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin, 1982 yılına girerken, ekonomik politikada bazı revizyonlar talebetmiştir. Narin, bu toplantıda endişelerini ve dileklerini samimi bir dille ortaya koymuştur.

"Narin'in görüşlerini ve isteklerini şöylece özetlemek ve sıralamak mümkündür.

— Bir ülkede işsizlik en büyük yaradır. Bunu gidermenin en büyük adımı teşebbüs şevki ve azmidir. Bu sağlanmalıdır.

— İhracat ve yatırım sorunlarını çözecek tarzda para kredi politikası bilhassa yeniden gözden geçirilmelidir.

— Bankerlik müesseseleri sosyal bir problem olmaya başlamıştır. Kaçan, intihar eden, iflas ve konkordato masasına oturan her banker veya müessesesi iç tasarruf eğilimini menfi şekilde etkilemektedir.

— İşçi çıkarması önlenerek, işsizliğin önlenmesi mümkün değildir.

— Yatırım ve yatırım arzusu çok ciddi bir şekilde azalmıştır.

— Giden gider, kalan kalır görüşüne katılmak mümkün değildir.

— Otomotiv sanayii perişan haldedir. İnşaat sektörü durmuştur: Plâstikte ve hattâ gıda sektöründe ciddi yavaşlamalar vardır.

— İhracatta Ortadoğu'ya yönelmek Batı'yı unmak etmek değildir. İşin böyle olmadığı görülüyor ki, bu yanlış tutumdur.

— İç talebin kısılması yerine üretimin arttırılması sağlanmalıdır.

— Öz kaynakların azalmış olduğu dikkate alınarak finansman kredi meselelerine çözüm getirilmelidir.

— Dünyanın hiç bir ülkesinde bir ekonomik program bu kadar uzun süre katı bir şekilde tatbik edilememiştir. Bazı revizyonlara gidilmesi şarttır.

DEDİĞİMİZ BU DEĞİL.. BİZİM DEDİĞİMİZ; KÜRDİSTAN HALKININ ULUSAL VE SOSYAL KURTULUŞ HAREKETİNDE ARTIK BİR KAÇINILMAZLIK HALİNE GELEN DEVRİMCİ, İLERİCİ VE ANTİ-EMPERYALİST YÖNELİŞ VE YÖNETİMDİR. KÜRDİSTAN'IN ŞİMDİYE KADAR AĞALIK VE BURJUVA BATAĞI İÇİNDE BOCALAYAN TERS TALİHİNİ YENMEKTİR. BU TERS TALİHİ YENEBİLECEK BİRİCİK GÜÇ, YOKSUL KÜRDİSTAN HALKINA, ÇOKTAN ÖZLEDİĞİ, BUGÜNE DEK ARAMAKTAN BULMADIĞI YENİ, İLERİ, DEVRİMCİ BİR BİLİNCİ SUNMAK, DÜNYA KOMÜNİZMİNİN (AJİTASYON PROPAGANDA ÖRGÜT) YARDIMINI VE GÜCÜNÜ ONUNLA KAYNAŞTIRMAK OLABİLİR." (Dr.Hikmet Kıvılcımlı: "İhtiyat Kuvvet: Milliyet . (Şark)"; Arşiv Yayınları, s.210, yıl 1932).

Türkiye devrimci mücadelesi üzerine Kadroculuk nasıl bir sülük gibi yapışmış ve onun kanını, iliğini her dönemde emmişse, aynı sosyal mekanizma, Kürdistan'da yukarıdaki alıntıda çok açık bir şekilde tâ 1932'de belirtilen ağalık ve burjuva düşünce ve davranışı tarzında, yıllardır Kürdistan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi üzerine bir sülük gibi yapışmış olmasıyla izlenebilir. Türkiye devrimci mücadelesi açısından, tarihi gelişim de dikkate alınarak, Kadroculuğa açılacak ideolojik ve yapısal savaş ne denli hayati bir önem taşıyorsa, Kürdistan'da da yine tarihi gelişim çizgisi dikkate alınarak "Ağalık ve burjuva" düşünce ve davranışına ve tüm kalıntılarına karşı açılacak ideolojik ve yapısal savaş ta o denli hayati önem taşımaktadır.

Sonuç olarak: gerek Türkiye devrimci mücadelesi, gerekse Kürdistan'daki devrimci mücadele açısından (1973-80) yılları arasındaki dönem, yukarıda da belirttiğimiz gibi, geçmişe nazaran çok önemli gelişmeler göstermesine rağmen, yukarıda ana noktalarına kısaca değindiğimiz, zaafları nedeniyle, mücadeleyi iktidar anahtarasını yakalayıp "Burjuva demokrasisi"nin çizdiği sınırları parmaparça edecek bir boyuta sıçratamamışlardır.

Şimdi, 12 Eylül mağlubiyet konağı sonrasında devrimci ortamımız yaralarını sarılması ve yeniden toparlanma dönemini yaşarken, bir yandan da Birlik ve Cephe konularında adımlar atılmaya çalışılıyor. Bu Cephe girişimleri, yukarıda belirttiğimiz devrimci mücadelenin burjuva demokrasisinin çizdiği sınırlar içine hapsolması konusunda da değerlendirmeler yapıyorlar. Şöyle ki:

"Bugüne kadar devrimci mücadelenin önüne bir engel olarak çıkan düzen değişikliği ve devrim taleplerini burjuva sistemi içinde hapseden reformizm bir alternatif olarak sunulamaz. Halklarımızın özgürlük ve bağımsızlığa olan özlemleri "Demokrasiye dönüş", "Siyasi demokrasi" gibi burjuva taleplerle boğulamaz.

"Adımlarını faşist askeri yönetimin kurumlaşmış sivil biçimlere dönmesine göre ayarlayan, bunu burjuva demokrasisi olarak gösterme isteyen tutuma karşı çıkılmalıdır." (ANTİ-FAŞİST BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ PLATFORMU).

Halklarımızın düzen değişikliği ve devrim taleplerini burjuvazinin *icazeti* altında "Demokrasiye dönüş", "Siyasi demokrasi" yutturmacalarına bağlamaya çalışanlarla aradaki ideolojik ve örgütsel hattın kesin olarak çizilmeye çalışılması gerçekten umut verici bir adımdır.

Ancak unutmayalım ki, bir doğruyu kitap sayfalarında açıklamakla iş bitmiyor. Yazılanla yapılan iş arasında beraberlik, yâni düşünce ve davranış birliği gerekli. Çünkü devrimci mücadele tarihimiz bu açıdan pek iç açıcı kesitler vermiyor. Biz PARTİZAN YOLU olarak, SOSYALİST'te yayımlanan diğer tüm yazılarda da çok net bir şekilde izlenebileceği gibi, Parti (T.K.P.) içersinde 1930 yılında "Kürt Meselesi", "Köylü Meselesi", "Tekelci Kapitalizm" Kadroculuk, "Parti Tarihi" ve ilh. konularında kaşınalarını yazdığı ve Parti Santral Komiteye sunduğu YOL isimli araştırmalar ile mahkum eden ve Türkiye devrimci mücadelesinde bugün dahi, bırakınız aşılmayı, yeni yeni anlaşılmaya başlanılan ideolojik hattı çizmesine rağmen, Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın, bu ülkeleri davranışa geçirememesinden doğan boşluğun otokritiğini yapıyor ve Dr.Hikmet Kıvılcımlı'ya belli eleştiriler yöneltiyoruz. Diğer devrimci siyasetlerden de aynı yaklaşımı bekleriz. Geçmişin ciddi ve acımasız eleştirisi yapılmalıdır. Hataların üzerine "Teknik", "Taktik" örtülerinin örtülmesinden vazgeçilmelidir. Geçmişin hatalarından, eksiklerinden çıkaracağımız dersler, yürüyeceğimiz yolu aydınlatacaktır.

"'Bir siyasi Partinin yanlışları karşısında takındığı tavır, o Partinin ciddi olup olmadığını, SINIFINA ve EMEKÇİ YIĞINLARA karşı olan sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini yargılamak için en önemli ve en güvenilir kriterlerden biridir. Hatasını açıkça tanımak, yanlış sebeplerini keşfetmek, yanlışı doğurân şartları ve durumları tahlil etmek, o hatayı düzeltme vasıtalarını dikkatle incelemek; işte ciddi bir Partinin ölçütü budur. İşte böyle bir Parti için görevlerinin listesinden gelmek, sınıfı ve dolayısıyle kitleleri talim terbiye etmek (eğitmek) denilen şey budur." (Lenin: "Çocuk Hastalığı"; C.W., C.31, s.57).

Cephe konusunda bize gönderilen her iki öneri, sonuç olarak bazı meselelere doğru yaklaşımlar göstermesine rağmen, geçmişle ilişki içerisinde, nedenleri ortaya koyma açısından ayaklar havadadır. Önerilerini bize ileten devrimci siyasetlerin, kendisinden başlamak şartıyla neden - sonuç ilişkisi içerisinde bir geçmiş değerlendirmesi yoktur.

Bu sayımızda 1942 yılında, Alman faşizminin Sovyetler vatanına saldırdığı ve en kanlı çatışmaların devam ettiği şartlarda, Dr.Hikmet Kıvılcımlı tarafından kaleme alınan "Diyalektik Nasıl Kullanılır?" (Arşiv Yayınları) isimli araştırmanın 'Faşizm - Demokrasi - Sosyalizm" konularını içeren bölümünü, Cephe meselesine yaklaşımımızda başlangıç platformu olarak sizlere sunuyoruz. Bu açılımımız, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, Cephe meselesine yaklaşımımızdaki üç ana aşamadan ilkini oluşturacaktır.

2) Türkiye'de Sosyalist hareket birbirinden nitelikçe farklı iki kanaldan akmıştır, akmaktadır.

Bunlardan biri: 60 yıl öncesinden günümüze taşınan kanaldır. Diğeri ise, 1960'ların ortalarından açılmıştır ve ilkinden yapıca ve ruhca tamamen farklı bir gerçekliği taşımaktadır.

1960'lı yıllara gelindiğinde, Türkiye'de Sosyalizm 50 yıllık bir geçmişe sahipti. Bilindiği gibi 60'lı yıllar "Sosyalizm"in o zamana dek hiç görülmemiş bir şekilde yaygınlaştığı ve bir anlamda yığınsal bir karaktere büründüğü dönemi ifade eder. Sosyalizm kelimesini tırnak içinde kullanışımız ondan soyut anlamda söz edişimizdendir. Soyut olarak, çünkü sözkonusu niteliksel sıçrama, geleneksel hareketin, yâni somut anlamda 50 yıllık Sosyalist geleneğin özel ve yeni bir aşaması, yeniden canlanışı değildi. Aksine, bu gelenekten "bağımsız" olarak ve "kendiliğinden" sahneye çıkan bir sosyal gerçekliğin — GENÇLİĞİN — etkisiydi sözkonusu olan. Başka bir sözle söylersek, ortada aynı çizgi üzerindeki bir nitelik sıçramasından çok, başka nitelikteki bir çizginin gündeme girişi vardır.

Gençlik, sözünü ettiğimiz süreçte özellikle üniversite ve kışlalardan Sosyalizme uzanmış, ona tarihsel atılımını yaptırmıştır. İşçi sınıfı hareketi bu döneme kadar 50 yıllık gelenekçe damgalanırken, çok kısa bir sürede gençliğin "malı" oluvermiş ve gençlik Sosyalizme öyle sahip çıkmıştır ki, "Gençlik" ve "Sosyalizm" kavramları birbirinin yerine kullanılır olmuştur.

Gençliğin yığınlar halinde devrimci mücadeleye atılması hareketle neden farklı ve yeni bir "kanal" açmıştır? Ve neden bu gelişmeyi 50 yıllık gelenekten "bağımsız" ele almak gerekir? Bunun temel nedeni: Gençliğimizin Sosyalizmle buluşurken, Ortadoğu ülkelerine has geleneksel Antika isyancı karakterini nitelikçe aşamayışıdır. Diğer bir deyişle, Gençlik, Sosyalizme var olan hareketin ideolojik ve örgütsel birikim kanallarından değil, kelimenin tam anlamıyla "kendiliğinden" ve kendi sosyal karakterine göre akmıştır.

Yukarıdaki kısa açıklamamızdan da anlaşılacağı üzere, günümüzde devrimci mücadelenin genel meselelerine doğru yaklaşabilmek için, hareketin en temelinde yatan bu iki eğilimi de ayrı ayrı, ama birbirleriyle ilişkileri içerisinde ve gelişme süreçleriyle ele almak ve incelemek gerekir. Bu temel iki eğilim, zaman içerisinde, kendi bünyelerinde çeşitli bölünmelere ve gruplaşmalara uğramıştır.

(12 Mart Faşizmi sonrasında, "Kürdistan halkının ulusal ve sosyal kurtuluş hareketinde artık bir kaçınılmazlık haline gelen devrimci, ilerici ve anti-emperyalist yöneliş ve yönetim" ilkesini hayata geçirebilme savaşına giren, silâhlı mücadeleden yana olan, Kürdistan devrimci mücadelesini de ayrı bir eğilim olarak inceleyeceğiz.)

Özellikle çok hareketli bir boyutta yaşanılan son 20 yılın deneyleri bize göstermiştir ki: Devrimci ortamımızdaki bölünmeler, düşmanca tavırlara kurulan birlikler bu eğilimlerin sosyal karakterlerine göre şekillenmişlerdir. Ve bu şekillenmelerin "ideolojik" örtüleri sonradan gelmiştir. Devrimciler, adeta aşiret ilişkilerini yansıtır bir boyutta nedenini bilmedikleri ayrımlarda bir gecede tavır almışlar, hatta işi daha ileri götürerek ayrıldıklarına düşman kesilmişlerdir. Sonradan, bölünmelerin "İdeolojik", nedenleri kendilerine kavratılmış ve düne kadar birlikte oldukları eski mücadele arkadaşlarının "hâin" ve "oportunist"likleri konusunda "ikna" edilmişlerdir. Ayrıca çok iddialı bir tarzda "bizim aramızdaki beraberlik, feodal arkadaşlık bağı değil, ideolojik beraberliktir..." diyen devrimcilerin, 3 ay bile geçmeden, bırakınız ayrılıkların nedenini tartışmayı, yüzyüze bile bakmaya tahammül edemedikleri izlenmiştir devrimci ortamımızda.

"OPORTUNİZM: son yıllarda Türkiye "Sol"unun en çok kullanılan "sözcük"lerinden biri oldu.

"Türkiye"de bir şey "Çok kullanıldı" mı, mutlak en az anlaşılan ve en çok adam korkutan umacı olmuştur. Saltanat zamanı "GAVUR", Cumhuriyet zamanı "KOMÜNİST" ne idiyse, bugün, büyük çoğunluğumuz için gene odur. Daha doğrusu KOMÜNİST sözcüğü Finans-Kapitalist için ne ise, GAVUR sözcüğü Tefeci-Bezirgân için odur. Solcular için de OPORTUNİST sözcüğü aynı şey oldu.

"Gençler gördük. En içerideleri kişiyi bir vuruşta yerin dibine batırmak için kullanabileceği en müthiş sıfat "OPORTUNİST" oluyordu. Dedesinin "GAVUR", babasının "KOMÜNİST" sözcüklerini kullandığı yerde, genç "OPORTUNİST"i kullanıyordu. O tür gençlerin kendilerine yahut "Oportunist" yıldırımı ile yere serdiklerine sırası düşüp içtenlikle, ne demek istendiğini sorduğumuzda, düşmanlık duygusundan başka bir yorumla karşılaşamadık.

"Hemen hepsince: "OPORTUNİST": "Beğenilmeyen adam"dı! Çoğu kez, adamın beğenilmeyişi bile, onu "Oportunizm"le damgalayanın kendi öz kanısı değildi. İşitmişti bir yerden. Ve inanmıştı ki, o "Oportunist" sayılan kişi, iflâh olmaz bir "Oportunist" idi. Tıpkı, köylümüzün "GAVUR", esnafımızın "KOMÜNİST" (son zamanlarda "ANARŞİST") dediği şey önündeki tepkisi idi bu. Nedenini, iyüzünü bilmeden, araştırmayı ise, Ulu günah: "Günah-ı Kebiyr" sayarak kullanılıyordu bu sövgü...

"Biraz da bakhydı gençler. Kimse onlara "OPORTUNİZM"in ne olduğunu aydınlatmıyordu. Herkes onlara parmakla bir sürü "OPORTUNİST" gösteriyordu. Örnek gösterilen kişi olunca, başka derinlemesine çabaya hacet kalmıyordu. Aslında hepsi aydın gençlerin bir bölüğü idiler. Günlük derslerinden, sınavlarından, hele son zamanlardaki heyecanlı "eylem"lerinden vakit bulup ta şu Oportunizmin ne olduğunu araştıramıyorlardı. İçlerinden en dürüstleri, haklı olarak, Oportunizmin herkesce kolay anlaşılacak bir tanımlamasını vicdan azabıyla kıvranarak rastgeldiklerine soruyorlardı." ("Oportunizm Nedir?"; Dr.Hikmet Kıvılcımlı, 1970, s.15-16).

Demek ki "İdeolojik" mesele dışında da parçalanmaları ve birliktelikleri güden bir toplumsal yasa bulunuyor.

İşte bundan sonraki sayımızda: Meseleyi bu boyutuyla ele alarak, devrimci ortamımızdaki YAPI MESELESİ'ni sizlere açıklamaya çalışacağız. Bu açıklamalar aynı zamanda yukarıda belirttiğimiz temel iki eğilim ve onların parçalanması ile zamanla ortaya çıkan devrimci gruplarımızın kısaca gözden geçirilmesi de olacaktır.

3) Bu bölümde, bize gönderilen Cephe önerilerine vereceğimiz cevaplar ve PARTİZAN YOLU'nun Cephe ve Birlik konusundaki pratik önerisi — gerekçeleriyle birlikte — açıklanacaktır.

* * *

PARTİZAN YOLU, Cephe sorununa, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, "Hem kendi militanlarımızın soruna yaklaşmada daha duyarlı olabilmeleri, hem de önerileri yapan siyasetler ile aramızdaki ilişkilerin sağlam bir temelde başlayıp geliştirilebilmesi açısından, yazımızda, üç ana başlık altında incelediğimiz strateji çerçevesinde yaklaşacaktır.

Cephe meselesine bu yaklaşımımız, sürerken, devrimci ortamımızda, ilk adım olarak mutlaka yeşertilmesini gerekli gördüğümüz DAYANIŞMA ve TANIŞMA şartlarının yaratılmasında da, dönemin yükledigi görevi, kendi çapında hayata geçirme mücadelesinde duyarlı ve kararlıdır. 1981 Aralık ayında yayınlanan "12 EYLÜL NEDİR?" kitabında da — gerekçeleriyle birlikte — belirttiğimiz gibi, "Bugün karşımızda duran temel görev şudur: İÇERİDE ve DIŞARIDA (Avrupa ve Ortadoğu) tüm devrimciler, en âcil tarzda DERLENİŞ KOMİTELERİ kurmalıdırlar..." önerimiz de mevcuttur. Bu öneri, diğer devrimci siyasetlerle birlikte resmen hayata geçirilmediyse bile, PARTİZAN YOLU militanları ve sempatizanları Türkiye'de, Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve çeşitli Avrupa ülkelerinde, diğer devrimci siyasetlerle ilişkilerini bu öneri doğrultusunda geliştirmişlerdir.

* * *

Son olarak bir noktayı belirterek yazımızı noktalıyoruz. Cephe ve Birlik sorununda atılacak tüm adımlarda gözden uzak tutulmaması gereken en önemli nokta, tartışma ve adımların Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki somut duruma göre belirlenmesidir.

Avrupa'da — özellikle Almanya'da — bugün, 12 Eylül öncesinin grup çıkmazları, rekabetçi anlayışlar, sanki 12 Eylül'de çok ağır bir yenilgi alınmamışçasına, yeniden hortlatılmaya ve devam ettirilmeye çalışılıyor. Sayılarının izlenmesi bile imkânsızlaşan gruplar anarşisi, yâni 12 Eylül öncesinin ortamı, Avrupa'ya taşınmıştır.

Bugün Avrupa'da hüküm süren ve her geçen gün "Devrimci yeme makinası" haline dönüşen bu ortama karşı tedbir almak hayati bir önem taşımaktadır. İşte bu ortam içerisinde başlatılan Cephe ve Birlik ADIMLARI ve TARTIŞMALARI'nın önündeki en büyük engel budur.

YAHYA DEMİREL OLAYI

1. sayfadan devam

artması yutturmacasının altında yatan "Hayali İhracat" makanizmasını açıklıyacağı gibi, diğer yanıyla da sözde ihracatı arttırma amacıyla çıkarılan Vergi İadesinin, parababalarının milyonlarına milyon katma yolunda nasıl bir kâr kapısı olduğunu göstereceğiz sizlere.

Eski Başbakanlardan ve kapatılan Adalet Partisi'nin Genel Başkanı Süleyman Demirel'in yeğeni Yahya Demirel, sahibi bulunduğu ORMA-ORMAN ÜRÜNLERİ İNTEGRE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. aracılığıla, 1974 yılı başlarından itibaren bir buçuk yıl içersinde 27 milyon liralık ihracat karşılığında 20 milyon vergi iadesi almıştır.

"Yahya Demirel'in sahibi bulunduğu firma 7/6270 sayılı Kararname hükümlerinden yararlanarak Libya ve İtalya'ya mobilya ihracatı karşılığı olmak üzere 27 milyon 377 bin 394 liralık ihracat yaptığı bildiriminde bulunmuş ve 20 milyon 530 bin 455 liralık vergi iadesi sağlamıştır." (12 Temmuz 1975, Cumhuriyet).

Yahya Demirel'in ihracat yaptığını bildirdiği aracı şirketler konusuna da kısaca bir göz atalım.

"Yahya Demirel'in bu ticari işleri yürütürken ihracat yaptığını bildirdiği "ETABLISSEMENT MOPAR" adlı firmanın mevcut bulunmadığı resmi araştırmalar sonucunda ortaya çıkmıştır." (12 Temmuz 1975, Cumhuriyet).

"... Yahya Demirel tarafından aracı firma olarak gösterilen "INTERRADIM PEX" adlı firmanın kendisi bir yana, adresinin bile var olmadığı dır." (6 Eylül 1975, Cumhuriyet).

Ayrıca Yahya Demirel tarafından Türkiye'de kurulan şirketin de sermayesinin payı hakkında yanlış beyanda bulunduğu, yâni şirketin sermayesinin de bir yönüyle "Hayali Sermaye" olduğu açıktır.

"Orma-Orman Ürünleri İntegre Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kuruluş ve sermaye arttırması işlemleri sırasında para olarak bankamıza tevdi edilmesi gereken sermaye payı hakkında Ticaret Bakanlığına gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu, böylece adı geçen şirketin kuruluş ve sermaye arttırımı işlemlerinin "kanun ve mevzuata aykırı şekilde tekâmül" üne sebebiyet verdiği" anlaşılmıştır." (Ziraat Bankası Teftiş Kurulu Başkanı Cemal Baki- Uğur Mumcu, 10 Ekim 1975, Cumhuriyet).

Demek ki, İsviçre'deki şirketler "Hayali"... Türkiye'dekiler, ise sahtekârlığa batmış durumda. Peki ya ihraç edilen mallar ve, mobilyalar ne durumda?

"Yahya Demirel önemli bir kısmı İtalya'ya olmak üzere, 27 milyon liralık ihracat yaptığını öne sürmüştü. İtalyan resmi kayıtları ise, Türkiye'den tüm mobilya ithalatının 2.000 lira olduğunu ortaya koyuyor." (27 Kasım 1975, Cumhuriyet).

İtalya için durum bu. Peki Yahya Demirel'in ihracat yaptığı diğer ülkeler açısından durum nedir?

" Türk resmi kayıtlarına göre Demirel'in 3.2 milyon liralık mobilyasını 26 Kasım 1974 günü Eregli'den Libya'ya doğru yola çıkmış." (11 Kasım 1975, Cumhuriyet).

"Libya Ticaret Bakanlığı yetkilisi 1974'de Libya'ya mobilya ihraç eden ülkeler arasında Türkiye'nin bulunmadığını kesinlikle açıkladı." (11 Kasım 1975, Cumhuriyet).

Ortada ne şirket var, ne de ihraç edilen mobilyalar. Sadece gerçek olan birşey var ki, o da hayali şirketler ve hayali mobilyalar ile yapılan İHRACAT (!) sonunda 20 milyon lira vergi iadesi Devletin kasasından, yâni halklarımızın sırtından Demirel'lerin kasasına girmiş olması.

Yolsuzluk ve vurgunu ortaya çıkaran eski Ticaret Bakanlığı müsteşarı Şeref Durgül'ün önce evine bomba atılmış, silâhla saldırılmış ve daha sonra da müsteşarlık görevinden alınmış ve nihayet Diyarbakır'a Bölge Müdürlüğüne sürülmüştür. İsviçre'deki şirketlerin bulunmadığını saptayan Ticaret Bakanlığı Bern 2.Ateşe ve Müşavirleri görevlerinden alınarak değişik yerlere atanmışlardır. Devlet Sınıfları geleneğinin Finans-Kapitale bireysel ve pulsuz başkaldırısının sonucu işte budur.

SATILIK PAŞALAR bugün Yahya Demirel'i "Namus gösterileri"ne altlık ederek vatandaşlıktan attılar. Ama yapılan vurgun ve talan yine mekanizmalarla çok daha yaygın bir tarzda "İhracat Seferberliği" adı altında devam ediyor. Olay

FAŞİZM, DEMOKRASİ, SOSYALİZM

1. sayfadan devam

"Marks'ta, fantaziyle "yeni" toplum kurma anlamına gelecek ütopiciliğin damlacığı bile yoktur. Hayır, o, yeni toplumun eskisinden doğuşunu, ikinciden birinciye (eski toplumdan yenisine) geçiş biçimlerini fiili-tarihi bir süreç olarak inceler. O, kitlece proletarya hareketinin olay halinde denenmesini ele alıp, ondan pratik dersler çıkarmaya gayret eder." (Lenin: "Devlet ve Devrim"; C.W, C.25/s. 425).

Toplum elbet Hint domuzu (kobay) değildir. Tarih: beyaz fare gibi laboratuvar kutularına sokulup denemelerden geçirilemez. İnsan ilişkileri: potalar içinde üzerlerine kimya miyarları dökerek analiz ve sentezlere uğratılamaz. Orası aşırı belli. Sosyolojide deney deyince, mutlaka Zooloji yahut Kimya biliminin özel metodlarını insanlara uygulayalım, demiyoruz. Elbet Zooloji bilmindeki deney ve pozitif metodla, Kimya bilimindeki deney ve pozitif metod ayrı ayrı olduğu gibi, Toplum bilminin pozitif metodları da, gerek Hayvanlar biliminde, gerek Kimya biliminde kullanılan usullerden apayrı olacaktır. Her bilimin pratiği kendine göredir, Toplumun pratiği nedir? İnsan fealiyetinin en yüksek şekli olan Kitle hareketidir. O halde sosyal bilimlere kitle hareketinden başka mihenktaşı, kriteryum, miyar aranamaz.

Ne var ki, tek insan için: pratik var, pratikçik var, demiştik. Kitle hareketi için de: hareket var, hareketcik vardır. Asıl Tarihin civcivli gidişinde rol oynayan kitle hareketi nedir? İş onu kavramaktadır. Kitle hareketi: bayağı bir "cemm-i gaafir" (Foule: kurukalabalık) coşuşu değildir. Elbet bu gibi kalabalıkların coşması da kitle hareketleri içine girer. "Cemm-i gaafir"siz kitle hareketi olamaz. Onun için faraza Türkiye'de Meşrutiyet Devrimi'ni küçültmek istiyenlerin, onu sokağa dökülmüş bir "Cemm-i gaafir" hareketi olduğu için kötülemeğe kalkışmaları, halk hareketini yalnız burjuva ve sömürme değirmenini döndürmeğe yarar uslu bir akım halinde görmek istemelerindendir. Ne var ki, kitle hareketiyle bağlı olmayan "Cemm-i gaafir" hareketi elbet toplumu yerinden oynatamaz. Ve onun için, Gustave Le Bon gibi, bütün toplum olaylarını "Cemm-i gaafir" ile aydınlatacağım diye ciltler doldurmak boştur.

İKTİDARIN YOLU
15-16 HAZİRAN'LARDAN GEÇER

HAZİRAN ŞAFAĞI

Haziran güneşi gökte parıldar
Karasaban tok toprağı ırgalar
Çarklar dönüp, tezgâh düzen dokurken
– Üç elma filân da düşmedi gökten –
Sustu Koca şehir
Düzeni dokumadı tezgâh
Kopuverdi bulut baca arası.
Kızıl tuğlalarda yankıyan
Sanırsın ki Köroğlu'nun nârası
İnsan sesi: Karnımız aç!
Kitle sesi: Verilmez baç!
Sınıf sesi: Sayımız kaç?
Dedi, patladı
Yüzbinlerin sayısını bilmeden
Dağ taş ürktü
Asfalt yollar ezilmeye başladı.

Gürler gibi gök
Yağar gibi yağmur
Sel sel oldu yol yöreler
Aktı gürül gürül aktı ha aktı.

Er gibi davranan akarken yolda
Seline yatak arandı hedefe giden
Oysa gülüm:
Yoktu ki hedefi bilen.
Her yanda küçük yatakçıklar
Ayrılarak yenilgiye gittiler
Ve kan köpüklü insan selini
Minik dereciklere böldüler.

Günler döndü, yıllar geçti, geçerken
Haziran güneşleri gökte parladı
Karasaban ırgaladı toprağı
Çarklar döndü, tezgâh kavga dokudu
Nice kavga yenilgiyle yoğruldu.

Dünden geldik bugünlere kavuştuk
İnanç ile sevgi ile vuruştuk
Ne yazık ki yenilgiyle buluştuk.
Oysa şimdi inançlıyız, hınçlıyız
Yenilginin sebebinden dersliyiz
Kızıl güllerine devrim dağının
Aşık olup kuşça canı sunmuşuz.

Bir davul bu
Sesi gelir her yandan
Çalınıyor
Fabrikadan, tarladan, okullardan
Çalınıyor
Kürdistan'dan.
Ve bilinsin ki yoldaşlar
Bu davul çalınacak
Kan fışkırıncaya dek kasnaklarından.
Bu davul çalınacak;
Ve bir güneş doğacak
Yeni Haziran şafaklarından.

İsmail HAKKI

Kitle hareketi: bütün sosyal sınıfları yerinden oynatarak, Toplumun temellerindeki değişikliğe uygun biçimde Tarihin uğradığı zigzaglara rağmen ileriye doğru gidişi arttıran genel bir süreçtir. Madem ki Tarih, her şeye rağmen ve her şeyden önce büyük insan yığınlarının zaman ve mekân içinde nitelik değiştirmeleri, bir nitelikten başka bir niteliğe atlamalarıdır, o halde, Tarih sirecinin hareket kanunlarını bulmak demek olan sosyal bilim de, bu insan yığınlarının hareketinde bir kanunluluk bulmak için şu yönleri arar:

1– NİCELİK BAKIMINDAN: Kitle hareketi yalnız bir siyasi partinin, yalnız bir sosyal zümrenin kımıldanışı değildir. Hattâ, yalnız bir büyük sınıfın hareketi bile değildir. Bütün bir sosyal sınıf dahi, yalnız başına kaldığı sürece, tarihi anlamda bir kitle hareketi doğuramaz. Kitle hareketi: belli bir toplum içinde bütün partileri, bütün zümreleri ve bütün sınıfları ister istemez kımıldatan bir harekettir. Lenin'in "Ne Yapmalı?" eserindeki bütün tezi: siyasi terbiye için ilk şartın bütün sosyal sınıf ve zümre hareketleriyle yakından bağlanmak olduğu ile özetlenebilir.

Esasen Toplumu yaşıyan bir varlık saydıktan sonra, onun içindeki bütün unsurların karşılıklı ve kaçınılmaz ilişkilerini tanımamak imkânsızdır. Ve toplumsal bir hareket deyince, bütün o unsurların hep birden hareketleri, karşılıklı ilişki değişikliklerki kendiliğinden gözönüne gelir.

Toplum içinde, özellikle sınıflı ve plânsız, dolayısıyle de bilinçsiz toplum örgütleri içinde, bin bir türlü hareket mahşeri vardır. Başta sınıflar arasındaki çelişki gelir. Fakat sınıflar içinde zümreler, zümreler içinde unsurlar ve fertler, bütün sosyal çelişkilerin etkisiyle az çok birbirlerine girerler. Kitle hareketi, bu ikinci, üçüncü derece çelişki ve hareketlerden üstündür. Örneğin 1908 Meşrutiyet Devrimi: toplumsal bir kitle hareketi yarattı. Çünkü bu Devrimde toplumun bütün sınıf ve zümreleri: işçiler ve köylülerden, bezirgânlar ve derebeğlere kadar herkes sarsıldı ve yerinden oynadı. Bununla birlikte, ondan sonraki "Bâb-ı Ali Baskınları" bayağı birer Puçizm (Hükümet Darbesi) oyunu idiler. Kitleleri değil, egemen sınıflar içinde bazı zümreleri ilgilendiriyor ve hareketa geçirebiliyordu.

2— NİTELİK BAKIMINDAN: Kitle hareketi yeryüzünde kıt'aların batıp çıkmaları kadar geniş ve kudretli, fakat bilinci zorlayan varlık gerekçeli bir kımıldayıştır. Kitle hareketi, hiç bir zaman kitlenin bilincine kendiliğinden gelmez. Bu bilinç âdeta maddi bir yığın kaçınılmazlıkla gitgide ve hareketle atbaşı giderek şahlanır. Onun için, Lenin, onyıllarca süren kürsü nutuklarından sonra, birkaç aylık bir devrim deneyi, insanları daha çok aydınlatır, der.

Bu durum, kişisel hayattaki "Bilinçaltı" olayları gibi ancak sezilir ve dayanılmaz bir atılıştır: şimdiye kadarki Medeniyet tarihinde önüne geçilemez bir olaydır. Önüne geçilemez, çünkü, bütün Bezirgân ekonomilerinde insanlar şeylere değil, şeyler insanlara egemendir. Kitle hareketinin de birinci maddesi: bu şeylerin etkisi ile doğmuş bulunmasımdadır. Kitle hareketini yaratan maddi şeyler nelerdir? Toplumun ekonomik temelleri, Üretim İlişkileridir.

Eğer kitle hareketi, Toplumun maddi temellerinde olan bir değişikliğe karşılık düşüyorsa, o zaman zoraki bir kımıldanış değildir. Tarihi kaçınılmazlıkla doğan tabii bir gidiş olur. Gelgeç zigzagları veya gerilemeleri hiçe indiren bir tarihi kaçınılmazlık olur. Gerçek kitle hareketi de ancak budur.

Örneğin, 20.ci yüzyılın Genel Kriz çağında beliren Faşizm gibi modern diktatörlük ve gericilik hareketleri, kendilerine istedikleri kadar "Devrim" etiketini, hattâ "Sosyalist" damgasını vursunlar, tarihsel ve sosyal anlamda bir kitle hareketi sayılamazlar. Bazı ülkelerde, bir zamanlar Faşizm de bir ulusu şu veya bu yolda sürükliyebilir. Ama, bu sırf siyasi bir sürüklenme'dir. Toplumun temellerinde doğmuş tarihi kaçınılmazlıklara uygun doğal bir kitle akışına dayanmaz. Tam tersine, tarihi kaçınılmazlıklara zıttır. Tarihin çarklarını zorla geri çevirmek için yapılır. Aykırı zorlamalar (Kırbaç, Hint Yağı, yurttaşlara özgü Esirler kampı) yüzünden ancak gelgeç bir geri tepmedir.

O çeşit geri tepmelere bakarak, tarihin gidişi hakkında hüküm vermek yahut kitle hareketinden sözetmek insanı kısa günde yalancı çıkarır. O çeşit zigzaglar, üretimi plânsız ve egemen ilişkileri bilinçsiz olan sınıflı bir toplumda, ileriye doğru giderken, gerçek yönü buluncaya kadar uğranılmış bayağı bocalamalardır. Onlar, tarihin çehresini ve gidişini değiştiremez. İt ürür, kervan yürür.

Dışarıdan bakınca, kitle ölçüsünde kımıldayışlara benziyen eski yeni her türlü diktatörlük ve gericilik hareketleri, içyüzlerinde gizlenmeğe çalışılan zoraki ve anormal kargaşalıklardan ibarettirler. Anormaldirler, çünkü sosyal gerçekliktеki doğal kaçınılmazlıklara aykırı sebeplerden ileri gelirler. Bunu en iyi gösteren şey, o gibi geri tepmelerin bizzat kitle ve zaman içinde tuttukları ömürsüz yerlerdir. Gerçek kitle hareketi ise, temeldeki doğal kaçınılmazlıklardan doğa geldiği için, önce sahici kitle temeline uyar. Sonra, tarihte onlarca değil, yüzlerce yıllık bir geleneğe ve geleceğe sahip olur.

Bugün, bazı küçükburjuva ortamlarında, Musolini veya Hitler'i "Kitle adamı" sayanlar, tarihi yaratan kitle hareketinin ne olduğunu bilmiyen ve anlamıyan geveze ukalâlardır. Kitle hareketi Toplumun iktisadi mekanizmasında olan gelişmelere dayanır. Onun için de büyük Yığınların vicdanlarında yerleşip köklesir. Tarih boyunca süreklileşir. Gene onun için, gerçek kitle hareketi önüne geçilemez bir olaydır; dolayısıyle de gittikçe artan bir güç ve şiddet peyda eder.

Faşizm bütün bu yönlerden yaya kalır. İtalya'da, Macaristan'da, Bulgaristan'da ve ilh. ilk Dünya Savaşı sona erince doğan kitle hareketleri Köylü meselesini halledecek çapta olsaydılar, Faşizm zılgıdı önlenebilirdi. Almanya'da, Fransa'da ve ilh. Sosyalistler (ileri fikirliler) ikiye bölünmeseydiler, işçi sınıfı (gerçek demokrasi) parçalanmasaydı Nazizm tutunamazdı. Faşizm, âdeta pis yaralar üzerinde üreyip vücudu ateşler içinde kıvrandıran bir cerâhet mikrobudur. Vücudun normal hamleleri ve gelişmelerine göre bir cerâhetin ateşiyle titreme ve çırpınmaları ne kadar farklı ise, Faşizm ayarında hareketlerle gerçek kitle hareketleri de birbirinden en aşağı o kadar farklıdır. Yara vaktiyle temizlense, vücut kurtulabilir. Cerâhattan, hattâ bir insan ölebilir: fakat bu durum, o insanın normal hayatını sona erdirmesi demek olur mu? Hayır, Toplumda da işler böyledir. Biraz daha bilinçle, biraz daha örgütle yürümüşse, sırf toplumun ve özellikle yığınların bilinçsizliklerinden ve örgütsüzlüklerinden yararlanarak insanlığı tarihe aykırı bir geri tepme hareketine sokmak isteyen modern gericilik kökünden kazınabilirdi. Çünkü, Faşist hareket, kitlelerin normal inisiyativinden gelmiyor. Kitleye az çok gizli veya açık bir zılgıtla ve yalan zoruyla yukarıdan dayatılıyor. Faşizmde kitle hareketi gibi görülen şeyler, bir hastalığın bir vücudu hezeyana ve çırpınmalara atmasına benzer. Yığınlar belki ayaklanmış görünürler: fakat bu hezeyan halindeki bir hastanın kendisini pencereden aşağıya atması kabilinden bir sapıtmadır. Hastalık geçti mi, her şey biter ve kitleler bir kâbustan kurtulmuş gibi olurlar. Çünkü Faşizm veya Nazizm kitlelerin sağlam içlerinden gelme, doğal, önüne geçilmez bir eğilim değildir. Bir avuç imtiyazlı ve üstün zümrenin, o zamana kadar elinde tuttuğu (Para, Üretim bürokratik, polisci, askerci Devlet gibi) maddi manevi silâhları hayasızca kullanması demektir. O sebeple, her diktatörlük veya gericilik, eğer toplumun temelindeki bir çöküşe tamamiyle uyuyorsa, bir süre sonra yalancının mumu gibi yatsıya kadar yanar. Sonra en umulmaz bir "muhalif rüzgâr" onu kısaca söndüriverir.

***

Gerçek kitle hareketiyle sahtesini birbirinden daha iyi ayırdetmek için, yukarıki genel sözleri biraz daha somutça açmağa çalışalım.

Kaba bir örnek: Sürüyle koyun farzedelim. Başlarında çobanlarıyla bir yoldan gidiyorlar. Yolun bir yanı otsuz, çorak ve çöl, öbür yanı cennet gibi çayır, çimenlik.. Sürü aç... Bu sürünün cennet çimenliğe mi akması, yoksa çorak taşlığa mı sapması doğrudur; yâni, sürüde gerçek bir kitle hareketi doğurur? Elbet çimenliğe akması, değil mi?

Oysa, aynı sürünün başına Musolini kadar manyak veya Hitler kadar paranoyak ve Faşizm ideolojisi kadar yobaz, kan içici zihniyetli bir zorba çoban getirelim. Bu adam sürüyü hile ve ya sopa ile taşlığa doğru götürebilir mi? Götürebilir. Ama, ne kadar zaman için? Zorbalık veya hile sürünün gerçeği görmesine veya tutmasına engel olabildiği sürece. Sonunda, ilk fırsatta, aç sürü şahlanarak, hattâ yaralanıp ölmeyi göze alarak çimenliğe doğru koşacaktır. Toplumda propaganda âletleri olan zihin, yâni sosyal determinizme tâbi kavrayış bu koşmaya ne kadar engel olabilir?

Toplumun sürü olmadığını hatırlıyalım. Siyasi şeflerin insanüstü yaratıklar ve göksel kudretler olmadıklarını düşünelim. Toplum kitlelerini zorla, çorak yönlere ve uçurumlara sürüklemenin hangi derecelere kadar mümkün bulunacağı ve ne kadar süreceği kendiliğinden anlaşılır. Gerçi insanın hayvandan farkını en yaman gösteren insan kafası Toplumun hem en büyük gücü, hem en büyük zaafıdır. Ama, onu da Toplum belirlendirir.

Kadim tarihte, insanlık, zaman zaman cennet gibi bayındır Medeniyetlerden, büyük yıkılışlar geçire geçire tekrar çöl hayatına ve Barbarlığa kadar düşmüş.. Doğru. Faşizm de bugün en eski Hint, Çin medeniyetlerinin içinde bocaladıkları çıkmazı kendisine örnek tutuyor. Ve geveledığı "Bin yıllık barış" sözüyle, insanlığı gene öyle bir çıkmaza sürüklemek istiyor. Kadim Tarihin Uzak ve Yakın Doğudaki tecellileri (görünümleri), Modern dünyada tekrar gözükmiyecek mi? Kadim Tarih Modern Tarihte tekrar etmiyecek mi?

Hayır. Çünkü, herşeyden önce: eski zamanda kurulu bir medeni toplumun çökmesi gibi Tarihsel Devrimler kural idi. Bugün Sosyal Devrimler kuraldır. Gene, çünkü: eski toplumun temelleri Toprak üretimine dayandığı halde, Toprak ilişkileri önüne geçilmez bir şekilde bozulup çökuyor, ustündeki Medeniyet temelsiz bir yapı gibi ilk vuruluşta yıkılıyordu. Bugünkü Medeniyetin temeli geniş yenidenüretim, yâni sonsuz artıcı üreyişle yükselen ileri teknikli üretim güçlerine, Modern Sanayie dayanır. Kadim Toprak ekonomisinde Kriz, tüm Medeniyetin yıkılışıyla tasfiye edilirdi. Şimdiki Makine medeniyetinde her Kriz, onu doğuran ilişkilerin temsilcilerini boyuna azalttığı halde, o ilişkilerin kurbanı olan geniş kitlelerin durumlarını köktencileştirip, kör inançları giderip gözleri açar.

Eski zamanlarda Tarihsel Devrimler insanlığın önüne iki yol açamıyacak koşullar içinde oluyordu. Yâni o zaman, yığınların bir yanında çöl, öbür yanında cennet durmuyordu. İster istemez içine girilecek bir tek yol kalıyordu. Bir zaman cennetleşmiş, gelişmiş olan Toplum, sonra olduğu gibi gelişmeden kalarak cehennemleşiyordu. Başka bir yol yoktu: eski Toplum önüne geçilmez şekilde yıkılacaktı. Toplumun tâ temelleri: Toprak ekonomisi çürüyor, çökü yordu... Bugünkü medeniyetin temelleri çürümüyor, sadece o medeniyetin üstündeki kabuk, eskimiş toplumsal ilişkiler çatlayıp dökülüyor. Eskiden tarihi yıkılışın altında bütün insanlık ezilip gömülüyordu. Bugün sosyal devrim, yalnız bir sınıfın, hattâ Faşizm diktatorası çağında o sınıfın bile değil, bir tek, bir avuç gerici, bağnaz, despot zümrenin mezarını kazıyor. Geri kalan tüm insanlığı güneşe, yeni ve ileri hayata çıkarıyor. Modern devrimler çağı, Finans-Kapital hizbine ölüm, tüm alt sınıflara kurtuluş getiriyor. O kadar ki, Faşizm bile, yeryüzünün en namussuzca kanlı karşı-devrimini hazırlarken, ağzında bir "Devrim" lâfı taşıyor. Adının yanına sosyal adalet sözü gibi göstermeğe çalıştığı, "Sosyalist" lâkırdısını katıyor. Hitlerciler, kendilerine "Nazi: Nasyonal Sosyalist" etiketini utanmadan asabiliyorlar. Bu bir, Kur'anın dediği gibi "Ayet" tir: zamane belîtiship. Sosyalizmin en büyük düşmanları da, ancak kendilerini "Sosyalist" gösterebildikleri ve bu süretle kitlelerci aldatabildikleri sirece, tarihi sapıttırabileceklerini domuz gibi biliyorlar biz: "Söyleyene bakma, söylene bak" deriz biz: Devrimin en canavarca alçak düşmanlarını da kendilerine "devrimci" sisi vermeğe mecbur eden, sosyalist gözükmeye zorlayan.. gene o kaçınılmazlığını dosta düşmana dayatıp tanıtan 20.ci yüzyıl devrimler çağının gücüdür.

Onun için Faşizmin mumu yatsıya kadar yanacaktır. Faşizmin özendiği kadim gericilik 20. ci yüzyılda tekrar edemez. Nitelik bakımından kaçınılmaz, karanlık bir kitle hareketiyle tarihi yıkılış dönemi bugün imkânsızdır. Tarihsel Devrimler, çürümüş Medeniyet çevresindeki Barbarların işiydi. Barbarlardan Faşizmin taklit etmek istediği, yalnız resmi kayıtlarda gözönüne getirilen yırtıcılıktır. Oysa Barbar, savaşta, yâni dış düşmanla savaşta ne kadar kan dökücü ise, kendi iç bünyesinde, topluluk ilişkilerinde o denli uysal ve zor tanımaz bir kardeşlik adamıdır. Ve Barbarlar, ancak getirdikleri Adâlet idealiyle, kördüğüm olmuş bir kadim sınıflı medeniyete saldırmışlar ve o medeniyetin alt tabakaları tarafından kurtarıcı gibi karşılanmışlardır. Faşizm, Toplum içinde zoru ebedileştirmek istiyor. Şu halde kadim Barbarlığın o bakımdan tam zıttıdır. Avrupa'da Faşizm, ancak eski Yunan daki Isparta gibi, halk isyanlarından yılmış öteki Site egemen sınıfları tarafından şu veya bu yoldan kahpece çağrıldığı, "Beşinci Kol" adlı satılık gericilere dayandığı yerlerde zafer kazanabilir. Fakat, hatta kadim Yunan tarihinde dahi, gerek Isparta'yı, gerek Atina'yı temizliyenler, gene Makedonya barbarlarıdır. Bugünkü toplumda, sınıfsız topium ve zora dayanmıyan gerçek kardeşlik ideali, bütün insanlık ölçüsünde olduğu ve ikiyüzlüce lâflardan ibaret kalmadığı zaman; özellikle İşçi sınıfının idealidir. Ve o sınıfın haklı gücü büyüdükçe, aynı ideal ister istemez

tüm insanlığın da dileği haline gelmektedir. Kadim tarihin Barbarlık geleneğini, bugün Medeniyet nimetlerini yarattığı halde iyice benimseyemediği için bir nevi Medeniyet içinde Barbar bırakılan geniş halk tabakaları, işçi ve köylüler ileriye götürmektedirler.

Onun için, Faşizmin bugünkü debelenişleri ne kadar korkunç kargaşalıklar ve katliamlar doğurursa doğursun, gürültüye pabuç bırakmıyan insan düşüncesi, Faşist harekete bakarak insanlığın talihi ve Toplumun yarınki alnıyazısı hakkında Faşistçe hükümlere aldanmaz. Onun için, Faşist hareketi, hattâ bir an için dünyayı sarmış gibi gösterilmek istense bile, gerçek bir kitle hareketi yerine geçemez. Kitlelere karşı, insanlığa, medeniyetin mantıki sonuçlarına karşı bir harekettir. Tutulamaz ve tutunamaz.

Bir de aşağıdan gelen asıl kitle hareketlerine bakalım. Onlarda: Önüne geçilmezlik ve gittikçe artış yalnız onlarca yıl içinde değil, yüzlerce yıl içinde, yüzyıldan yüzyıla, çağdan çağa yükselir. Bu yükselişi Modern tarihin söz götürmeyen şahitliği belirtir. Onu anlamak için, İngiliz devriniyle 1648'de başlayan insanlığın modern Kurtuluş (Özgürlük) hamlelerini gözönüne getirelim. Bu hareket, tam üç yüzyıldan beri durmuş mudur? Hayır. Eksilmiş veya küçülmüş müdür? Tam tersine: artmış ve bütünleşmiştir. Üç yüzyıldan beri boyuna nitelik ve nicelikçe önüne geçilmez ve gittikçe artan, durmaksızın derinleşip genişleyen, büyüyerek yücelen bir hareket olmuştur. Önce belli zümre ve sınıfları, sonra belli ülkeleri, nihayet bütün dünyayı sarmış ve sarmaktadır.

Modern çağda insanlığın gerçek kitle hareketine dayanan kurtuluş hamle ve idealine bugün daha genel adıyla Demokrasi hareketi diyebiliriz. İster Özgürlük (Kurtuluş), ister Demokrasi (Halkçılık) diyelim, bu gidiş tüm dünya ölçüsünde kitle hareketiyle gelişmiş ve gelişmektedir. Yüzyıllar içinde her gün biraz daha önüne geçilmez olmuş ve büyümüştür. Üç yüzyıldan beri durmayan Özgürlük ve Demokrasi, başlıca iki büyük mahiyet almıştır: 1- POLİTİK özgürlük ve demokrasi.. Bu iki karakterde görünen kitle hareketleri, ardarda büyüyerek iki önemli çağ açar. Bu çağlardan birisi, tarihi rolünü oynadıktan sonra, ötekine atlar. Her iki harekete, en genel adıyla Demokrasi hareketi dersek, Modern çağda Demokrasi'nin iki konağı göze çarpar:

1- Demokrasi'nin Siyasi Kurtuluş Konağı: Bunun bilinen adı Özgürlük'tür. Bu hareket Burjuva devrimleri çağına uyar. Genellikle 17.ci yüzyıl ortalarından 19.cu yüzyıl ortalarına dek, iki yüzyıl hükmünü sürdürür. Gerçi Özgürlük hareketi, örneğin Yakın-Doğu'ya ancak 20.ci yüzyılda gelebilmiştir. İran 1907'de, Türkiye 1908'de Özgürlük devrimine başlamıştır. Ama, kural olarak, dünya mukaddaratına hükmeden Avrupa'da, 1848 Devrimlerinden sonra, artık Sosyal Kurtuluş hareketi yâni Sosyalizm, Siyasi Özgürlük hareketini içine almıştır. Bunun en parlak örneği, 1917 Rusyasında iki devrimin birden, bir iki ay ara ile oluvermesinde görülür: Şubat ayında Siyasi Özgürlük, Kasım ayında Sosyal Özgürlük devrimleri patlar.

Demokrasi hareketinin Siyasi Özgürlük konağında insanın insanı Siyasetçe ezmesi kanunlarla yasak ilân edilir. Daha doğrusu, hayatta ve toplumda değilse bile, Kanun önünde her yurttaş birbiriyle eşit sayılır.

2- Demokrasinin Sosyal Kurtuluş Konağı: Buna Sosyalizm hareketi denir. Proletarya devrimleri adı da verilebilir. Genellikle 19.cu yüzyıl ortalarında başlar. Ve o zamandan beri, enkanlı veya kansız engellere bakmadan, 20.ci yüzyıl ortalarına dek büyüyerek gelişir. Gerçi, daha Büyük Fransız Devrimi zamanında bile, Jakobenler, Siyasi Demokrasiyi Sosyal Kurtuluş derecesine ulaştırmak için kan dökerler. Hele 1830 kitle hareketleri açıkça Proletarya devriminin (Sosyal Kurtuluş devriminin) öncü müjdecilerdir. Ne var ki, o zamanlar proletarya henüz oluş çağındadır. Bu nedenle Sosyalizm, Ütopi görünüşünden kurtulamamıştır. Asıl Sosyal Demokrasi hareketinin keskin ve olgun atılışı, 1848 hareketleriyle, bunları formülleştiren Bilimsel Sosyalizm alfabesi "Manifest" biçiminde bilince çıkar.

Sosyalizm konağında (bu bilince göre): insanın insanı Toplumca ve temel olan İktisatça ezmesi gerçekten kalkar (reddedilir). Yâni insanlar Kanun önüne gelmeden önce, hayatta, yaşama şartları içinde eşit gelişme olanak ve çarelerini bulurlar.

Özgürlük: Hukukça kurtuluş yahut manevi, nisbi, kısmi demokrasidir.

Sosyalizm (Demokrasi): İktisatça kurtuluş, yâni maddi, mutlak, toptan özgürlüktür.

Modern çağda: Tarihsel Devrimler durur. Yâni bir Medeniyetin olduğu gibi çöküp yerine başka bir Medeniyetin geçmesi görülmez. Tarihte büyük kopuntular, çöküntüler açılmaz. Bugünden yarına sürekli ve ilerleyici gelişme başlar. İlkin dünyanın en ufak bir köşesini tutan "Avrupa Medeniyeti", iki üç yüzyıl içinde bütün Dünya Medeniyeti olur. Demokrasi (Özgürlük), ilkin bir ulus (İngiltere), sonra birkaç ulus (Fransa ve başka Avrupa ülkeleri) tekelinde gitti. Sonra İnsanlık ölçüsünde büyüdü. Onun için Özgürlük devrimleri sırf Ulusal çehreli idiler. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) İnsancıl mahiyet aldı. Gerçek Demokrasinin Uluslararası karakteri her şeye, her ilişkiye damgasını bastı. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi), bugünkü toplumun dengesiz, farklı gelişimi üzerine bir tek ülke ölçüsünde üstün geldiği zaman bile, bütün dünya hareketinin gidişinde etkinlik gösterdi. En koyu uluscu (bağnaz) ülkeler bile, her büyük meselede Uluslararası çarelere başvurdu.

Ulusal Özgürlük hareketi de, Uluslararası Sosyalizm (Demokrasi) hareketi de, insanlığın en sonra toptan Kurtuluşu uğruna hep Demokrasi uğruna coşan kitle hareketlerine dayanır. Kurtuluş ve Demokrasi bakımından iki çeşit hareket arasındaki fark: Tarih akımı içinde birinin önce, ötekinin sonra gelmesi, birinin bölüsel (kısmi), ötekinin bütün olmasından ibarettir. Kendi zamanlarında biri ötekisine zıttır. Fakat bu zıtlık tezle sentez arasındaki zıtlığa benzer. Gerçekte bu iki hareket birbirinden doğar. Özgürlük hareketi Sosyalizme (Gerçek Demokrasiye) basamaklar kurar: Kitleler Özgürlük kavgasıyla siyasi bilince erer. Teşkilâtlanmadıkça sosyal kurtuluşa eremezler. Özgürlüğün parça parça yaptığı kurtuluşu Sosyalizm (Demokrasi) bütünü ile yapar.

Özgürlük: bir ülkede ve yalnız bir ulus için, sınıf ayırtlarını (birçok ayrıcalıkları) kaldırmaksızın, yalnız siyasi ve hukuki bir Demokrasi kurar.

Sosyalizm (Gerçek Demokrasi): bir ülkede kaldığı zaman bile, her ulus için, sınıf ayırtlarını (bütün ayrıcalıkları) kaldırarak yalnız siyasi ve hukuki değil, ayrıcamanda ekonomik ve sosyal alanlarda Demokrasiyi (Özgürlüğü) kurar.

Özgürlüğün manevi alanda yaptığını, Sosyalizm (Demokrasi) maddi alanda bütünler. Özgürlüğün mânen ilân etmek gücünü bulduğu Demokrasiyi, Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) maddeten gerçekleştirmek (potansiyelden eyleme çıkarmak) imkânına kavuşturur. Özgürlük, Gerçek Demokrasi için imkân ve şartlar hazırlar. Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) bu imkân ve şartlardan yararlanarak Demokrasiyi (Özgürlüğü) en derin yığınlara ve ilişiklere dek indirip sindirir. Özgürlük; insanlık için ideal olarak yapılmak istenen şeyi söyler. Sosyalizm (Demokrasi): bu söylenen şeyleri, reel ilişkiler içinde gerçekleştirmek için maddi şartlar gelişince, yapar.

Demek tarih bakımından, Özgürlük hareketiyle Sosyalizm (Gerçek Demokrasi) hareketi arasında bunlar Kitle hareketi oldukları sürece, görünüdüğü kadar düşmanlık yoktur. Ancak bu akımlardan ilk geleni, Kitle hareketinden koptuğu zaman ötekiyle kanlı bıçaklı olur. Bu durum, ilkin Özgürlük hareketine önderlik eden burjuvazinin, iktidara gelir gelmez, genel yararlar yerine kendi dar sınıf çıkarlarını geçirdiği, yâni devrimcilikten caydığı zaman görülür. Tarihte hangi sınıf (sosyal küme) Kitle hareketinden kopuşarak kendi kabuğu içine büzülürse, o sınıf (küme), Kitle hareketine, dolayısıyle de Sosyal Kurtuluş ve Demokrasi hareketine düşman duruma düşer. Hele bu sınıf (küme), Kara-Avrupa ülkelerinde görüldüğü gibi, Militarizm çizmesini daima milletin ense kökünde tutar ve Bürokrasi (Kırtasiyecilik) masasını halkın başına geçirirse, artık o sınıfın (zihniyetin) egemen olduğu yerde Demokrasi yoluyla sosyal gelişim büsbütün kuruntu olur. Yâni Demokrasi ölür veya baygın yatar. Çünkü Demokrasi her şeyden önce, geniş çokluğun gelişmesi demektir. Azlığın Militarist ve Bürokrat (Askerce ve Kâğıt-efendice) egemenliği gerçek olduktan sonra, bu tür diktatörlüğe Demokrasi yaftasını yapıştırmak hiç bir şeyi değiştirmez.

Onun için, Özgürlük hareketiyle Sosyalizm hareketi arasındaki karşıtlık, sonradan gelme olduğu kadar, insanlığın yüksek yararları, tarihi gidişi ve sosyal gelişimi bakımından kaçınılmaz da değildir. Belki bir sınıf bakımından gitgide kaçınılmazlaşır. Kitle hareketinde bir zaman bulduğu kendi dar çıkarlarını ve görüşlerini artık bulamıyan sınıf, Demokrasinin yığın hareketine ve kurtuluş hareketine engeller çıkarır. Yoksa, Tarih ölçüsünde bakılınca, Özgürlük: Sosyalizmin (Gerçek Demokrasinin) temellerini kuran bir başlangıç çağıdır; Sosyalizm (Gerçek Demokrasi): Özgürlüğün en yüksek şekilini veren bir olguniuk çağıdır. Bir ülke politikacıları sözde "Demokrasi"den söz edip, bu sözün içyüzü demek olan "Özgürlük"e atıp tutuyorlar mı?.. Bu durum, o politikacıların bağlandıkları tekelci zümreler adına, İsrailoğulları'nın son döneminden beri bilinen Farizyenlik, ikiyüzlülük yaptıklarını, yafta gibi kullandıkları "Demokrasi"nin gerçekte, – İsa'nın dediği gibi, – "Badanalanmış bir mezar" olduğunu ve içinde birleş saklandığını göstermekten başka hiç bir anlama gelmez. Kitleler için Özgürlüksüz Demokrasi, en kepazece bir yalandır.

Özgürlük hareketiyle Sosyalizm arasındaki bağlılığı en iyi gösterecek yakın örnek: Rusya'da 1917 Şubatında patlıyan Özgürlük devrimi ile, aynı 1917 yılının Ekim ayında patlıyan Sosyalist Sovyet devrimi arasındaki kısa mesafedir. Aynı ülkede aynı yığınların ufak bir farklılaşma ve ayılma ile altı yedi ay içinde Özgürlük demokrasisinden, Sosyalist demokrasiye (Gerçek demokrasiye) geçebilmeleri, ancak yığın hareketinin her türlü sınıf körlüğünden kurtulacak derecede olgunlaştığı zaman, Demokrasinin bütün olarak yaşadığını gösterir. Bugün uluslararası Faşizmin, Nazizmin, Militarizmin sözbirliği ile hem Sosyalizme, hem Demokrasiye düşman kesilmesi bir tesadüf veyahut yanlış eseri değildir. Yığın hareketinin artık en yüksek olgunluğa kavuşmasından ileri gelir.

Aynı Faşizmin, kitle hareketinden o kadar ödü patlamıştır ki, bugün Faşistler Finans-Kapitalin hunharca uşaklığını yaptıkları halde, kendilerini sermaye düşmanı göstermek zorunda kalırlar. Kapitalizmi son deminde korumak için dünyayı kana ve ateşe verdikleri halde, Burjuva devrimi ve sermaye önderliği ile başlıyan Özgürlük devrimine candüşmanı kesilirler. Modern burjuva devrimini inkâr ederler. Çünkü Devrim çağında sermayenin menfaati yığınların hareketine uygundur; bugün ise değildir.

Buna karşılık, Bilimsel Sosyalizmin büyük devrimcileri hiç bir zaman yığın hareketi olan Özgürlük devrimlerini hor görmemişlerdir. Tersine, Özgürlük devrimindeki yükseliş ve gelişmeyi sonradan işine gelmediği için durdurmaya uğraşan burjuvaziyi acı acı eleştirmişlerdir. Bugün ne görüyoruz? Kapitalizmin merkezi sayılan Anglo-Sakson demokrasileri, sırf Militarist ve Bürokrat kabuğa bürünmedikleri ölçüde, Sosyalist Sovyetler Cumhuriyetleri Birliği ile Faşizme karşı döğüşüyorlar. Neden? Çünkü oralarda yığın hareketi dar görüşleri aşacak olgunluğa erişmiş; herkes yığın hareketini zorla durduramıyacak bir demokrasi anlayışına uyabilmiştir.

Dediklerimiz şuna varır: gerek Özgürlük, gerek Sosyalizm (Gerçek Demokrasi), sınıf körlüklerine batmayıp, geniş yığın hareketlerine dayandıkça, Tarihin gidişinde bir aksama, bir zigzag, bir sapıtma olmaktan çıkmışlardır. Yüzyıllar içinde gitgide önüne geçilmez, artan ilerle